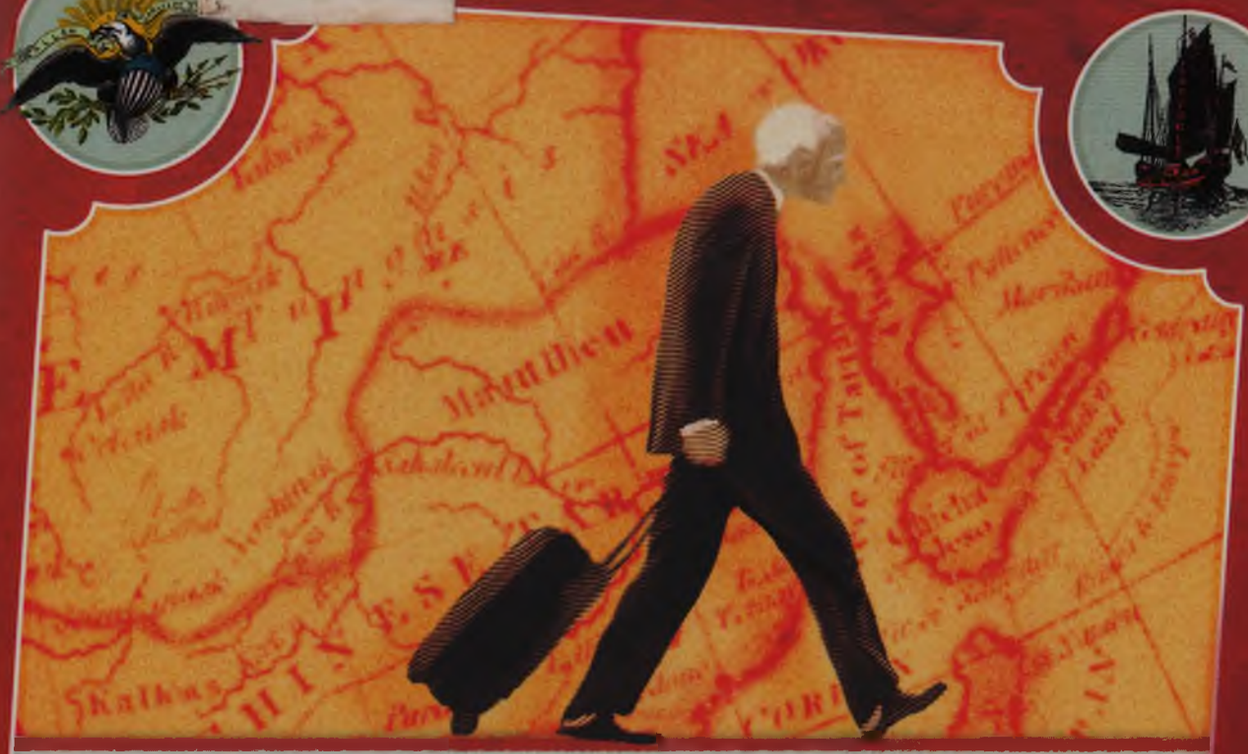

JONAS JONASSON

bărbatul de 100 de ani care a sărit pe fereastră și a dispărut

FICTION CONNECTION 3

TREI

După o lungă carieră de jurnalist, consultant media și producător TV, **Jonas Jonasson** decide să înceapă o nouă viață. Lucrează la un manuscris, vinde drepturile de autor unei edituri importante din Suedia și se mută apoi într-un orășel de pe malul Lacului Lugano din Elveția, la doar câțiva metri de granița italiană.
Manuscrisul devine un roman.
Romanul devine un fenomen de piață în Suedia.
Iar acum cucerește inimile a milioane de cititori din lumea întreagă.
În 2010 a fost cea mai bine vândută carte din Suedia.

3
FICTION CONNECTION

FICTION CONNECTION

COLECȚIE COORDONATĂ DE
Magdalena Mărculescu

Jonas Jonasson

Bărbatul de 100 de ani care a sărit pe fereastră şi a dispărut

Traducere din suedeză şi note de
Liliana Donose Samuelsson

3
TREI

Editori:
Silviu Dragomir
Vasile Dem. Zamfirescu

Director editorial:
Magdalena Mărculescu

Coperta colecţiei:
Faber Studio (Silvia Olteanu)
Foto copertă: Eric Thunfors

Director producţie:
Cristian Claudiu Coban

Redactor:
Domnica Drumea

Dtp:
Eugenia Ursu

Corectură:
Lorina Chiţan
Eugenia Ursu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
JONASSON, JONAS
Bărbatul de 100 de ani care a sărit pe fereastră şi a dispărut / Jonas Jonasson
trad.: Liliana Donose Samuelsson. - Bucureşti : Editura Trei, 2011
ISBN 978-973-707-498-0

I. Donose Samuelsson, Liliana (trad.)

821.113.6-31=135.1

Titlul original: Hundraåringen som kiev ut genom fönstret och försvann
Autor: Jonas Jonasson

Copyright © Jonas Jonasson 2009
Prezenta ediţie s-a publicat prin acord cu Pontas Agency.

Copyright © Editura Trei, 2011
pentru prezenta ediţie

C. P. 27-0490, Bucureşti
Tel. /Fax: +4 021 300 60 90
e-mail: comenzi@edituratrei.ro, www.edituratrei.ro

ISBN: 978-973-707-498-0

BIBLIOTECA

Nimeni nu-l întrecea pe bunicul din partea mamei când se aşeza pe banca plăsmuirilor şi, uşor aplecat deasupra ciomagului, cu gura plină de tutun, îşi desfăcea desaga cu poveşti şi îşi vrăjea publicul.

— Bunicule, dar... e adevărat? îl întrebam uluiţi noi, copiii.

— Pe cel care spune doar adevărul nici nu merită să-l asculţi, ne răspundea bunicul.

Lui îi e dedicată această carte.

Jonas Jonasson

CAPITOLUL 1

Luni, 2 mai 2005

Te-ai fi aşteptat să ia hotărârea asta din timp şi să le-o împărtăşească şi celorlalţi, ca un bărbat adevărat. Dar Allan Karlsson nu era omul care să stea prea mult să cugete.

Aşadar, ideea abia apucă să i se înfiripe în minte, că el şi deschise fereastra camerei unde locuia, la etajul întâi al căminului de bătrâni din Malmköping[1], şi sări în stratul de flori.

Manevra fu anevoioasă, dar nici nu era de mirare, fiindcă, exact în ziua aceea, Allan împlinea o sută de ani. Peste mai puţin de o oră, începea în camera de zi a căminului petrecerea organizată în onoarea zilei lui de naştere. Venea până şi şeful consiliului comunal. Şi cineva de la ziarul local. Şi toţi ceilalţi bătrâni. Şi tot personalul, în frunte cu Alice, sora cea răutăcioasă.

Doar sărbătoritul n-avea de gând să-şi facă apariţia.

---

1 Malmköping — orăşel din regiunea sudică a Suediei, Sörmland, situat la 12 km nord-est de Flen.

CAPITOLUL 2

Luni, 2 mai 2005

Allan Karlsson a rămas şovăind în stratul de pansele care mărginea una dintre laturile principale ale căminului. Purta un sacou maro, pantaloni asortaţi şi, în picioare, nişte papuci în aceeaşi nuanţă. Nu-l interesa moda, era prea bătrân pentru asta. Allan se pregătea să evadeze de la propria lui petrecere, ceea ce se întâmplă foarte rar la vârsta lui, mai ales fiindcă sunt puţine cazurile în care cineva ajunge la o asemenea vârstă.

Oare să mai facă efortul să se caţăre înapoi în cameră să-şi ia pălăria şi pantofii? Când a simţit că portofelul era la locul lui, în buzunarul dinăuntrul hainei, s-a declarat mulţumit. Mai ales că sora Alice dovedise în repetate rânduri că era înzestrată cu un al şaselea simţ — oriunde îşi ascundea Allan şnapsul, ea tot îl dibuia — şi cine ştie dacă acum nu alerga de colo-colo prin clădire, mirosind că se-ntâmplase ceva necurat.

Allan şi-a spus că cel mai bine era s-o întindă cât mai era timp, drept pentru care, cu paşi mari şi genunchi nesiguri, a ieşit din stratul de flori. După câte-şi amintea el,

avea în portofel economii de vreo câteva sute de coroane, ceea ce era foarte bine, pentru că nu putea să se ascundă de lume pe gratis.

A aruncat o privire spre căminul de bătrâni, despre care, până mai adineaori, crezuse c-o să fie ultimul lui domiciliu pe acest pământ. Își spuse că va trebui să moară altă dată, altundeva.

Centagenarul a pornit la drum în *papiși* (se numesc așa, fiindcă bărbații foarte înaintați în vârstă rareori depășesc marginea pantofilor când își ușurează vezica). A luat-o mai întâi printr-un parc și apoi de-a lungul unui câmp întins — uneori acolo se ținea câte-un târg, în acel orășel, în rest era foarte liniștit. După câteva sute de metri, Allan a trecut prin spatele falnicei biserici medievale din zonă și s-a așezat pe o bancă lângă niște pietre funerare ca să-și mai odihnească genunchii. Allan, care știa cum o ducea lumea de prin părțile locului cu mersul la biserică, știa că putea să zăbovească acolo în liniște și pace. A băgat de seamă — culmea ironiei! — că era de-un leat cu un oarecare Henning Algotsson, care se odihnea chiar sub piatra din fața locului unde stătea el acum. Diferența era, printre altele, că Henning își dăduse sufletul cu șaizeci și unu de ani în urmă.

Acum, dacă Allan ar fi fost un altfel de om, poate că s-ar fi întrebat de ce oare o fi murit acel Henning la numai treizeci și nouă de ani. Dar Allan nu-și băga nasul în treburile altora, mai ales dacă putea să le ocolească și, de cele mai multe ori, putea.

Se gândea în schimb că nu făcuse bine să-și dorească moartea acolo, la căminul de bătrâni, doar ca să scape de toți și de toate. Fiindcă, oricât îl încercau pe el junghiurile, tot mai interesantă și mai instructivă era viața

de evadat şi fără sora Alice, decât să zacă nemişcat la doi metri sub pământ.

Apoi sărbătoritul s-a ridicat, înfruntând durerea din genunchi, şi şi-a luat rămas-bun de la Henning Algotsson. După care, şi-a continuat fuga atât de prost planificată.

A luat-o spre sud, de-a curmezişul cimitirului, până ce a dat de un gard din piatră. Nu era mai înalt de un metru, dar Allan era un bătrânel de o sută de ani, nu săritor în înălţime. De partea cealaltă, se afla centrul de turism din Malmköping, iar el tocmai pricepuse că exact acolo îl duceau bietele lui picioare. Odată, cu mulţi ani în urmă, traversase Himalaya. *Acolo* fusese cu adevărat greu! Aşa se gândea Allan în faţa ultimului obstacol care-l despărţea de centrul de turism. Şi gândul îi era atât de viu şi de puternic, încât zidul pe care-l avea în faţa ochilor se făcea tot mai mic. Şi când s-a făcut mic de tot, Allan s-a căţărat pe el şi a trecut dincolo, în ciuda vârstei şi a genunchilor.

Rareori e multă lume pe străzile din Malmköping, iar ziua asta însorită de primăvară nu făcea excepţie. Niciun suflet de om nu-i ieşise-n cale din clipa în care se hotărâse să nu apară la aniversarea celor o sută de ani ai săi. Sala de aşteptare a centrului de turism era şi ea pustie când Allan intră acolo, târşâindu-şi papucii. Sau aproape pustie. În mijlocul încăperii se aflau două rânduri de bănci cu spetezele lipite unele de altele. Toate locurile erau libere. La dreapta, două ghişee. Unul era închis, iar la celălalt era un bărbat scund şi firav, cu ochelari mici, rotunzi, şi cu părul rar, pieptănat într-o parte. Purta vestă de uniformă. Funcţionarul ridică ochii de pe ecranul calculatorului, dând impresia că apariţia lui Allan îl deranjase. Poate i se părea că era prea multă forfotă în după-masa aceea; Allan tocmai observase că se mai afla un

călător în sală, într-un colţ. Era un tânăr zvelt cu părul lung, blond şi slinos, cu barbă zburlită şi cu o geacă de blugi, care avea pe spate textul *Never Again*.

Probabil că tânărul era analfabet, fiindcă zgâlţâia uşa toaletei pentru handicapaţi ca şi cum cuvântul „Închis", cu litere negre pe fond galben-aprins, nu însemna nimic.

Tânărul se mută la uşa toaletei alăturate, dar acolo îl întâmpina o altă problemă. Era clar că nu voia în niciun chip să se despartă de valiza lui cenuşie cu rotiţe, numai că toaleta era prea mică şi nu încăpea şi valiza. Allan a priceput că tânărul trebuia ori să-şi lase valiza afară cât timp îşi făcea nevoile, ori să-şi înghesuie valiza înăuntru, şi să rămână el afară.

Sincer vorbind, lui Allan nu-i păsa prea mult de necazurile tânărului. S-a căznit în schimb să-şi mişte cât de cât picioarele şi să se îndrepte cu paşi mici spre bărbatul scund de la ghişeu. Ajuns acolo, l-a întrebat dacă exista vreun mijloc de transport în comun, indiferent de ce fel, care să pornească într-o direcţie oarecare în următoarele minute şi, dacă exista, cât l-ar costa.

Omuleţul arăta obosit. Şi pesemne că, pe la mijlocul expunerii lui Allan, pierduse şirul, deoarece, după câteva secunde de gândire, spuse:

— Dar spre ce destinaţie doreşte domnul să călătorească?

Allan şi-a luat din nou avânt şi i-a amintit omuleţului că tocmai precizase că destinaţia şi mijlocul de transport erau subordonate altor lucruri, ca: a) ora plecării şi b) costul biletului.

Omuleţul s-a cufundat iar în tăcere preţ de câteva clipe, timp în care şi-a cercetat tabelele, rumegând vorbele lui Allan.

— Autobuzul 202 pleacă spre Strängnäs peste 3 minute. Vă convine?

Da, îi convenea. Autobuzul cu pricina pornea chiar din faţa autogării şi cel mai indicat era să cumpere bilet direct de la şofer.

Allan se întreba care era treaba omuleţului de la ghişeu dacă nu vindea bilete, dar n-a spus nimic. Poate că şi el se întreba acelaşi lucru. Allan i-a mulţumit pentru ajutor şi a dat să-şi ridice pălăria, pe care, din grabă, nu şi-o luase.

Centagenarul s-a aşezat într-unul din cele două rânduri de bănci goale şi s-a lăsat furat de gânduri. Blestemata de petrecere de la cămin era programată pentru ora trei şi mai erau 12 minute până atunci. Din clipă-n clipă or să-i bată la uşă, după care va începe circul.

Sărbătoritul stătea pe bancă şi zâmbea, dar în acelaşi timp observa cu coada ochiului că se apropia cineva de el. Era tânărul zvelt cu păr lung, blond şi slinos, cu barba zburlită şi geaca de blugi având inscripţia *Never Again* pe spate. Se îndrepta direct spre Allan, trăgându-şi după el valiza cu patru rotiţe. Allan îşi dădea seama că era expus riscului de a trebui să facă puţină conversaţie cu pletosul. Dar ce mare lucru? Mai afla şi el în felul ăsta cum vedeau lucrurile tinerii de azi.

Şi bineînţeles că a avut loc un dialog, nu prea lung, dar oricum.

Tânărul s-a oprit la câţiva metri de Allan, a părut să-l cerceteze pe bătrân preţ de câteva secunde şi apoi a zis:

— Ascultă!

Allan a răspuns amabil că şi el îi urează o după-amiază plăcută, după care l-a întrebat dacă-i putea fi de vreun folos. Da, putea.

Tânărul voia ca Allan să nu-i scape din ochi valiza, în timp ce el, proprietarul valizei, îşi făcea nevoile la toaletă. Sau, după cum s-a exprimat tânărul:

— Trebuie să mă cac.

Allan i-a spus cu amabilitate că, deşi era bătrân şi lipsit de puteri, văzul îi era încă perfect şi nu-i era prea greu să-i păzească valiza. În schimb, îi recomanda tânărului să-şi facă nevoile în grabă, fiindcă el, Allan, nu voia să piardă autobuzul.

Recomandările din urmă nu le-a mai auzit tânărul, pentru că s-a dus cu paşi iuţi la toaletă, înainte ca Allan să termine ce avea de spus.

Centagenarul nu se lăsase niciodată scos din fire de cineva, cu sau fără motiv, aşa că nu l-a revoltat comportamentul tânărului ăstuia necioplit. Dar nici nu simţea cine ştie ce simpatie faţă de el, lucru care nu era deloc lipsit de importanţă pentru cele ce aveau să se întâmple.

Şi s-a întâmplat că autobuzul 202 a apărut în staţia din faţa autogării la numai câteva secunde după ce tânărul a tras după el uşa toaletei. Allan s-a uitat la autobuz, apoi la valiză, din nou la autobuz şi apoi iar la valiză.

— Valiza are roţi, şi-a zis. Are şi un mâner de care s-o trag.

Şi, spre marea lui surprindere, Allan a luat o hotărâre — şi trebuie spus — capitală.

Şoferul autobuzului era săritor şi politicos. L-a ajutat pe bătrân să urce valiza în autobuz. Allan i-a mulţumit, şi-a scos portofelul din buzunarul dinăuntrul sacoului şi, în timp ce-şi număra economiile, şoferul l-a întrebat dacă mergea chiar până la Strängnäs. Allan avea 650 de coroane în bancnote şi câteva monede. S-a gândit că cel mai

indicat era să țină de bani cât putea de mult, așa că a pus jos 50 de coroane și a întrebat:

— Până unde ajung cu banii ăștia?

Șoferul i-a răspuns cu zâmbetul pe buze că el era mai obișnuit cu pasageri care știu unde vor să meargă și nu știu cât costă, dar de data asta era exact pe dos. A verificat apoi tabelul și i-a spus că pentru 48 de coroane putea să meargă până la Byringe.

Lui Allan îi convenea. A primit biletul și două coroane rest, valiza proaspăt furată i-a fost pusă în spațiul pentru bagaje din spatele șoferului, iar Allan s-a așezat în față, pe rândul din dreapta. De acolo se vedea sala de așteptare a centrului de turism. Ușa de la toaletă era tot închisă când șoferul a apăsat pe ambreiaj și a pornit autobuzul.

În sinea lui, Allan îi dorea tânărului clipe plăcute cât mai era înăuntru, pentru că, imediat după aceea, mare avea să-i fie dezamăgirea.

Autobuzul de Strängnäs nu era deloc plin în după-amiaza aceea. În penultimul rând ședea o femeie între două vârste, care se urcase la Flen, la mijloc era o tânără mamă care se urcase cu chiu, cu vai, la Solberga împreună cu doi copii, dintre care unul era în căruț, iar în față de tot stătea un bărbat foarte bătrân, care se urcase la Malmköping.

Acesta din urmă tocmai se întreba cum de furase el valiza aceea mare cenușie pe patru roți. Poate pentru că-i fusese prea la îndemână? Și pentru că posesorul era un bădăran? Sau pentru că se gândise c-ar putea să găsească în valiză o pereche de pantofi și chiar o pălărie? Sau pentru că n-avea nimic de pierdut? Nu, nu putea să-și explice de ce. Când trăiești atât de neașteptat de mult, ți-e ușor

să-ţi permiţi unele libertăţi, îşi spuse Allan, instalându-se şi mai comod pe locul unde şedea.

Ora era acum trei şi autobuzul trecea pe lângă Björndammen.

După Allan, ziua se scursese satisfăcător de bine până la ora aceea, aşa că a închis ochii să tragă un pui de somn.

Exact în acea clipă, sora Alice bătea la uşa camerei nr.1 de la căminul de bătrâni din Malmköping. A mai bătut o dată şi încă o dată.

— Hai, Allan, termină cu fiţele! Consilierul municipal e aici, toată lumea a sosit. Auzi ce spun? Nu cumva ai deschis iar vreo sticlă. Allan? Hai, ieşi imediat, Allan! Allan?

Cam tot atunci s-a deschis şi uşa de la unica toaletă în funcţiune de la centrul de turism din Malmköping, de unde a apărut un tânăr uşurat în ambele sensuri ale cuvântului. A făcut câţiva paşi spre mijlocul sălii de aşteptare, în timp ce-şi potrivea cu o mână cureaua de la pantaloni, iar pe cealaltă şi-o trecea prin păr. Apoi s-a oprit, s-a uitat fix la rândurile de scaune goale, pe urmă rapid, la dreapta şi la stânga. După care, a spus cu voce tare:

— Unde mama dracului şi a tuturor dracilor din iad e blestematu'...

S-a împotmolit, dar şi-a luat din nou avânt:

— Te omor, moşu' dracului... Să pun eu mâna pe tine, şi o să vezi.

CAPITOLUL 3

Luni, 2 mai 2005

În după-amiaza zilei de 2 mai, imediat după ora trei, liniştea orăşelului Malmköping a fost tulburată. Sora Alice nu se înfuriase, ci mai degrabă o cuprinsese neliniştea. A adus cheia principală şi, pentru că Allan nu-şi ascunsese defel chip calea prin care evadase, s-a constatat de îndată că sărbătoritul ieşise din cameră pe geam. Judecând după urmele pe care le lăsase, Allan zăbovise puţin printre pansele şi apoi dispăruse.

În calitatea sa de funcţionar comunal, consilierul s-a văzut obligat să preia comanda. A dat ordin ca personalul căminului de bătrâni să pornească în căutarea lui Allan în echipe de câte doi. Bătrânul n-avea cum să fi ajuns foarte departe, aşa că li s-a spus să cerceteze cât mai bine locurile din preajmă. A trimis o echipă în parc, alta la Systembolaget[2] (sora Alice ştia că Allan se mai rătăcea uneori pe acolo), una la buticurile de pe Storgatan şi una

[2] Systembolaget (pronunţat sistembulághet) — este numele magazinelor din Suedia unde se vând, în exclusivitate, băuturi spirtoase cu o concentraţie de alcool mai mare de 3,5%.

la ferma de pe deal. Iar el, consilierul comunal, rămânea la cămin să supravegheze restul de bătrâni, care încă nu se evaporaseră, şi să vadă ce măsuri să ia în continuare. Dar mai întâi, le-a cerut echipelor de cercetaşi să lucreze foarte discret, fiindcă n-avea rost să se facă publicitate unui asemenea incident. Din pricina confuziei generale, consilierul nu şi-a dat seama că una din echipele trimise în cercetare era formată din reportera ziarului local şi fotograful ei.

*

Centrul de turism nu era în zona considerată prioritară de către consilier. Acolo se afla însă o echipă formată dintr-o singură persoană, şi anume un tânăr foarte supărat, cu păr lung, blond şi slinos, cu barbă zburlită şi o geacă de blugi cu textul *Never Again* pe spate, care cercetase absolut toate ungherele gării. Şi fiindcă n-a dat nici de bătrân, nici de valiză, s-a îndreptat cu paşi hotărâţi spre omuleţul de la singurul ghişeu deschis ca să-i ceară informaţii referitoare la eventualele planuri de călătorie ale moşului.

E drept că omuleţul era cam sătul de munca pe care-o făcea, dar mândria profesională şi-o păstra intactă. Aşa că i-a explicat junelui gălăgios că integritatea călătorilor din autogară nu putea fi ştirbită, şi a mai spus, pe un ton arogant, că sub niciun motiv nu-i va da genul de informaţii pe care dorea el să le capete.

Tânărul a rămas tăcut câteva momente, de parcă îşi traducea în suedeză vorbele omuleţului de la ghişeu. Apoi, s-a deplasat vreo cinci metri la stânga până în faţa uşii nu prea solide a biroului şi n-a mai pierdut timpul să

verifice dacă era sau nu încuiată. Şi-a făcut vânt, a izbit în ea cu bocancul drept şi a făcut-o ţăndări. Omuleţul a pus mâna pe receptor, dar n-a mai apucat să-l ridice şi să cheme ajutor, pentru că s-a trezit săltat în aer şi dând din picioare în faţa tânărului, care-l prinsese zdravăn de ambele urechi.

— N-oi şti eu ce-nseamnă *integritate*, în schimb ştiu al dracului de bine să fac lumea să vorbească, a spus tânărul, şi i-a dat drumul omuleţului, care aterizâ cu o bufnitură pe scaunul lui rotativ.

Pe urmă, tânărul i-a explicat ce avea să li se întâmple organelor genitale ale omuleţului, cu ajutorul unui ciocan şi a câtorva cuie, dacă se încăpăţâna să nu se conformeze. Descrierea era atât de plastică, încât omuleţul s-a hotărât imediat să spună tot ce ştia, şi anume că bătrânelul cu pricina se urcase probabil în autobuzul de Strängnäs. Dar dacă luase cu el vreo valiză, asta nu putea să-i spună, pentru că nu-i stătea în fire să-şi spioneze călătorii.

A rămas apoi tăcut, să vadă cât de mulţumit era junele cu ce aflase, dar a priceput de îndată c-ar face bine să-i mai dea câteva informaţii. Aşadar, i-a spus că pe traseul Malmköping–Strängnäs erau douăsprezece staţii şi că bătrânelul putea coborî la oricare din ele, dar asta putea afla numai de la şoferul autobuzului, care, conform orarului, trecea din nou prin Malmköping în aceeaşi seară la 19:10, în drum înapoi spre Flen.

De data asta tânărul s-a aşezat pe podea, lângă scaunul omuleţului pe care încă-l dureau urechile, şi a zis:

— Trebuie să mă gândesc.

Şi a început să cugete. Mai întâi s-a gândit c-ar putea, desigur, să afle de la omuleţ numărul de mobil al şoferului, să-l sune şi să-i spună că valiza bătrânului era

de fapt furată. Dar exista riscul ca şoferul să ia legătura cu poliţia, iar tânărul nu voia în niciun chip aşa ceva. În fond, n-avea de ce să se precipite. Moşul îi păruse tare bătrân şi, dacă mai avea de tras şi o valiză, trebuia să se deplaseze ori cu trenul, ori cu autobuzul, ori cu taxiul de la Strängnäs, în caz c-ar fi vrut să-şi continue călătoria. Deci, nu se putea să nu lase el urme pe unde trecea şi oricând s-ar găsi cineva care, săltat de urechi, i-ar spune încotro a luat-o. Tânărul avea mare încredere în talentul lui de a-i face pe oameni să vorbească şi să spună ce ştiu.

După ce s-a gândit cât s-a gândit, tânărul a hotărât să aştepte autobuzul şi să stea de vorbă, nu exagerat de amabil, cu şoferul.

Odată hotărârea luată, s-a ridicat în picioare şi i-a spus omuleţului ce-i aştepta pe el, pe nevastă, pe copii şi pe casa lui dacă suflă vreo vorbă poliţiei sau altcuiva, despre cele întâmplate.

Omuleţul n-avea nici nevastă, nici copii, dar tare mult voia să-i rămână oarecum întregi şi urechile, şi organele genitale. Aşa că a promis pe onoarea Căilor Ferate ale statului că n-o să sufle nicio vorbă nimănui.

Şi promisiunea şi-a ţinut-o până a doua zi.

*

Echipele de câte doi cercetaşi s-au întors la căminul de bătrâni şi au raportat informaţiile. Adică, mai curând, lipsa acestora. Instinctiv, consilierul comunal nu dorea să ia legătura cu poliţia şi, în timp ce se gândea intens ce altceva ar putea face, reportera ziarului local şi-a luat inima-n dinţi şi a cutezat să întrebe:

— Şi acum, ce-aveţi de gând să faceţi?

După câteva secunde de tăcere, consilierul comunal a spus:

— Să iau, bineînţeles, legătura cu poliţia.

Dumnezeule, ce ură avea pe presa liberă!

*

Allan s-a trezit când şoferul i-a dat amabil un ghiont să-l anunţe c-au ajuns la Byringe. Pe urmă i-a tras cu greu valiza, i-a dat-o jos pe uşa din faţă, iar Allan a coborât tot pe-acolo.

Şoferul a întrebat dacă domnul putea să se descurce singur şi Allan i-a spus să nu-şi facă nicio grijă. I-a mulţumit pentru ajutor şi i-a făcut semn de adio cu mâna când autobuzul a pornit din nou pe drumul 55 înspre Strängnäs.

Soarele după-amiezii era umbrit de pinii înalţi din jur, iar lui Allan începuse să-i fie cam răcoare în sacoul lui subţirel şi papuci. În plus, nici nu vedea vreun Byringe, şi cu atât mai puţin staţia Byringe. Era pădure, pădure şi iar pădure, în trei direcţii. Şi o cărăruie cu pietriş spre dreapta.

Allan se întreba dacă nu cumva erau nişte haine groase în valiza pe care o luase cu el din viteză. Dar valiza era încuiată şi, fără o şurubelniţă sau vreo altă unealtă, nici vorbă s-o poată desface. Nu-i rămânea decât s-o ia din loc, că doar nu era să rămână la marginea drumului şi să moară de frig. Cu toate că ştia din experienţă că, nici să vrea, nu i s-ar fi întâmplat aşa ceva.

Valiza avea un mâner datorită căruia puteai să o tragi după tine. Cu paşi mici, târşâiţi, Allan a apucat-o pe cărarea

cu pietriş, care ducea în inima pădurii, iar în spatele lui, valiza ţopăia uşor încolo şi-ncoace.

După vreo câteva sute de metri, Allan a înţeles că ajunsese la ceea ce fusese altădată gara Byringe — clădirea era dezafectată, iar calea ferată din preajmă era de-a dreptul o ruină.

Fără îndoială că, la cei o sută de ani ai săi, Allan era un exemplar demn de toată admiraţia, dar prea se întâmplaseră multe într-un timp atât de scurt. S-a aşezat pe valiză să-şi adune gândurile şi puterile.

În faţa lui, la stânga, era clădirea cu două etaje a gării — galbenă, în paragină şi cu toate ferestrele de la nivelul străzii acoperite de scânduri grosolane, bătute în cuie. La dreapta, fosta cale ferată înainta cât vedeai cu ochii direct în inima pădurii unde se afla acum şi Allan. Natura nu înghiţise pe de-a întregul şinele, dar asta părea să fie doar o chestiune de timp.

Peronul din lemn nu inspira siguranţă. Pe ultima scândură a peronului se mai vedea textul scris cu vopsea: „Nu treceţi peste şine". Dar nu era deloc periculos să treci peste şine, îşi spuse Allan – păreau mult mai inofensive decât peronul însuşi. Cine ar păşi de bunăvoie pe acel peron? Trebuia să fii nebun ca să te aventurezi să o faci.

Răspunsul l-a primit imediat, fiindcă în clipa aceea s-a deschis uşa dărăpănată a gării, de unde a ieşit un bărbat de vreo 70 de ani, cu şapcă, cizme solide, cămaşă în carouri şi vestă de piele, cu ochi căprui şi un început de barbă cenuşie. Făcu vreo câţiva paşi, părând sigur că scândurile n-or să cedeze. Toată atenţia îi era concentrată asupra bătrânului din faţa lui.

Bărbatul cu şapcă s-a oprit pe la mijlocul peronului şi părea uşor ostil. Dădea impresia că era oarecum încurcat,

poate din pricină că vedea cât de prăpădit era exemplarul uman care-i violase proprietatea.

Stând tot acolo, pe valiza de curând furată, Allan habar n-avea ce să spună şi de altfel nici n-ar fi avut puterea să rostească ce gândea. Îl privea însă fix pe omul cu şapcă şi-l aştepta pe el să spargă gheaţa, ceea ce s-a întâmplat imediat, şi nu cu ostilitatea pe care o arătase la început, ci, mai curând, cu rezervă.

— Cine eşti şi ce treabă ai pe peronul meu? a spus omul cu şapcă.

Allan n-a răspuns; nu era sigur dacă avea de-a face cu un prieten sau cu un duşman. În acelaşi timp, a socotit că n-ar fi înţelept să se certe cu singurul om care îi ieşise în cale şi care l-ar fi putut adăposti la căldurică, înainte ca frigul serii să pună cu totul stăpânire pe el. Aşadar, a hotărât să-i descrie exact cum stăteau lucrurile.

Prin urmare, i-a spus că-l cheamă Allan, că tocmai împlinise o sută de ani, că era sprinten pentru vârsta lui, de fapt atât de sprinten că evadase de la căminul de bătrâni, că, pe deasupra, apucase să şi fure o valiză de la un tânăr, care cu siguranţă nu era prea vesel la ora aceea, şi că, pentru moment, genunchii nu-i erau în cea mai bună formă, aşa că şi-ar dori să mai facă o pauză cu mersul pe jos.

După ce şi-a terminat prezentarea, Allan s-a cufundat în tăcere şi, aşezat pe valiză, aştepta verdictul.

— Aşa, carevasăzică, a spus zâmbind bărbatul cu şapcă. Un hoţ!

— Un hoţ bătrân, a răspuns Allan, ursuz.

Bărbatul cu şapcă a coborât cu un salt zvelt de pe peron şi s-a apropiat de centagenar, ca să-l privească mai de-aproape.

— Chiar ai o sută de ani? În cazul ăsta, cred că ţi-e foame, nu?

Allan n-a prea înţeles logica întrebării, dar sigur că-i era foame. Aşa că a întrebat care era meniul şi dacă nu cumva era inclus şi un şnaps.

Omul cu şapcă i-a întins mâna lui Allan, s-a prezentat drept Julius Jonsson[3] şi l-a ajutat pe bătrân să se ridice în picioare. L-a anunţat că-i va duce el valiza şi că, dacă n-avea nimic împotrivă, la masă se va servi friptură de elan, şi sigur că se va da şi şnaps — din belşug, ca să-i ajungă şi pentru corp, şi pentru genunchi.

Allan s-a urcat cu multă greutate pe peron. Durerile îi dădeau de înţeles că mai era încă în viaţă.

De ani de zile, Julius Jonsson nu mai avusese ocazia să stea de vorbă cu cineva, aşa că întâlnirea cu bătrânelul era bine-venită. Un şnaps pentru un genunchi, unul pentru celălalt genunchi, urmate de alte două pentru spate şi ceafă şi unul pentru pofta de mâncare au înviorat atmosfera şi au dezlegat limbile. Allan l-a întrebat pe Julius cu ce se ocupa şi Julius i-a spus o poveste întreagă.

Se născuse în nord, la Strömbacka, nu departe de Hudiksvall. Era singurul copil al agricultorilor Anders şi Elvina Jonsson. Lucrase ca argat în gospodăria familiei şi încasa zilnic câte o bătaie de la taică-său, care era de părere că Julius nu era bun de nimic. Când Julius a împlinit 25 de ani, i-a murit mai întâi mama, de cancer, ceea ce l-a îndurerat mult, iar apoi, la scurt timp, i s-a prăpădit şi tatăl, care s-a înecat într-o mlaştină, încercând să salveze o juncă. Şi asta l-a îndurerat pe Julius, fiindcă ţinea mult la junca aia.

---

[3] În limba suedeză, *j* se pronunţă *i*.

Tânărul Julius n-avea pic de talent la agricultură (aşa că, în privinţa asta, avea dreptate taică-său) şi, de fapt, nici tragere de inimă. A vândut tot, în afară de câteva hectare de pădure, pe care a considerat c-ar fi bine să le aibă la bătrâneţe.

Pe urmă s-a dus la Stockholm şi în doi ani a tocat toţi banii.

Aşa că s-a întors în pădure.

A participat cu oareşice speranţe la o licitaţie pentru livrarea a 5 000 de stâlpi de telegraf către firma Elektriska din zona Hudiksvall. Şi pentru că pe Julius nu-l preocupau detaliile, de pildă taxele la stat, impozitul pe profit şi alte chestii de genul ăsta, a câştigat licitaţia. Ajutat de vreo zece refugiaţi unguri, Julius a reuşit chiar să livreze stâlpii la timp, iar asta i-a adus aproape mai mulţi bani decât credea el că există pe lume.

Până acolo, a fost totul bine şi frumos. Partea proastă era că Julius a fost nevoit să mai şi trişeze puţin, având în vedere că pomii nu ajunseseră la deplină maturitate. Din pricina asta, stâlpii erau cu vreun metru mai scurţi decât prevedea comanda, şi nimeni n-ar fi observat lucrul ăsta dacă nu şi-ar fi cumpărat mai toţi ţăranii secerătoare cu combină. Elektriska din Hudiksvall instalase în mare grabă stâlpii peste tot, pe ogoarele şi pe câmpiile din sate şi, când a venit vremea secerişului, firele electrice au fost rupte într-o singură dimineaţă în 26 de locuri, de 22 de secerătoare, toate nou cumpărate. Toată această zonă din regiunea Hälsingland a rămas fără electricitate săptămâni întregi, recoltarea a fost suspendată şi mulgătoarele electrice n-au mai funcţionat. N-a durat mult şi furia ţăranilor, care la început se revărsase asupra societăţii Elektriska din Hudiksvall, s-a întors împotriva tânărului Julius.

— Te asigur că nu de atunci datează expresia „veselul Hudik"[4]. A trebuit să stau ascuns șapte luni la Stadshotelet din Sundsvall, după care iar mi s-au terminat banii. Ce zici, mai luăm un șnaps? întrebă Julius.

Și Allan a zis da. Friptura de elan le-a alunecat pe gâtlej împinsă de niște bere, iar Allan se simțea acum atât de grozav de bine, că începuse să i se facă frică de moarte.

Julius și-a continuat povestea. Într-o bună zi, aflându-se în centrul orașului Sundsvall[5], era cât pe ce să-l calce un tractor, condus de un țăran cu o privire de ucigaș. Atunci, Julius a priceput că trebuiau să mai treacă încă vreo câteva sute de ani până ca lumea de prin părțile locului să-l ierte pentru mica greșeală de care se făcuse vinovat. În consecință, s-a mutat în partea opusă a țării și a nimerit la Mariefred[6], unde s-a ocupat o perioadă cu tot soiul de furtișaguri, până când i s-a făcut lehamite de viața de la oraș și-a izbutit să pună mâna pe gara desființată din Byringe, pentru care a plătit 25 000 de coroane, bani găsiți într-o noapte în seiful hanului din Gripsholm. Acum, locuia aici, în clădirea fostei gări, și trăia în special din ajutorul social, din vânat ilegal în pădurea vecinului, din mica producție și distribuție de șnaps și din vânzarea de obiecte, de care mai făcea rost de la vecini. Nu se prea bucura de popularitate prin împrejurimi, i-a mărturisit lui Allan, care i-a zis, între două îmbucături, că era și de înțeles.

Când Julius a propus un ultim șnaps „ca desert", Allan i-a răspuns că întotdeauna avusese el o slăbiciune pentru astfel de deserturi, dar că în primul și-n primul

[4] În suedeză „Glada Hudik" — numele unui teatru din Hudiksvall.

[5] Sundsvall se află la 83 km nord de Hudiksvall, care e la 301 km nord de Stockholm.

[6] Mariefred se află la aproximativ 60 km vest de Stockholm.

rând trebuia să facă o scurtă vizită la privată, dacă exista cumva o astfel de instalaţie igienică în casă. Julius s-a ridicat de pe scaun, a aprins lampa din tavan, pentru că începuse să se întunece, şi i-a spus lui Allan, arătându-i şi cu degetul, că era un WC în funcţiune la dreapta scării. Şi i-a promis că, la întoarcere, Allan avea să găsească şnapsul gata turnat în pahare.

Allan a găsit WC-ul în locul indicat de Julius. A luat poziţie ca să-şi golească vezica şi, ca de obicei, nu toate picăturile au ajuns unde trebuia. Câteva i-au aterizat din nou pe papuci.

Cam pe la mijlocul operaţiunii, Allan a auzit cum cineva urca pe scară. Primul lui gând a fost, şi trebuia să recunoască asta, că poate Julius o lua la sănătoasa cu valiza proaspăt furată. Dar zgomotul se înteţea. Era cineva care venea de jos în sus.

Atunci, Allan s-a gândit la probabilitatea foarte mare ca paşii de partea cealaltă a uşii să fie ai unui tânăr zvelt cu păr lung, blond şi slinos, cu barbă zburlită şi cu o geacă de blugi cu textul *Never Again* pe spate. Şi dacă era chiar el, o cam încurcase.

*

Autobuzul de Strängnäs a ajuns înapoi la Malmköping cu un avans de trei minute. Nu mai erau pasageri în autobuz, aşa că, după ultima oprire, şoferul accelerase puţin, ca s-apuce să tragă şi el un fum la Malmköping înainte de a străbate restul traseului până la Flen.

Dar şoferul abia a apucat să-şi aprindă ţigarea, că şi-a făcut apariţia un tânăr zvelt, cu păr lung, blond şi slinos, barbă zburlită şi o geacă de blugi cu textul *Never Again* pe

spate. Adică, șoferul nu vedea textul de pe spate, dar, oricum, textul era acolo.

— Mergi la Flen?

Șoferul rostise șovăind această întrebare, fiindcă tânărul ăla avea un aer dubios.

— Nu merg la Flen, și n-ai să mergi nici tu, i-a răspuns tânărul.

Patru ore de așteptare până la întoarcerea autobuzului fuseseră o încercare prea mare pentru doza mică de răbdare pe care o avea tinerelul. În afară de asta, abia când trecuse deja jumătate din timp, se gândise el c-ar fi putut să șterpelească o mașină și să ajungă din urmă autobuzul cu mult înainte de Strängnäs.

Pe deasupra, începuseră să circule prin oraș mașini ale poliției. Cu siguranță, din clipă-n clipă polițiștii aveau să se năpustească și în centrul de turism și-aveau să-l întrebe pe omulețul de la ghișeu de ce arăta așa de îngrozit și din ce cauză atârna ușa biroului doar pe trei sferturi în balamale.

În rest, tânărul nu pricepea deloc ce treabă avea poliția pe-acolo. Șeful lui de la *Never Again* alesese Malmköping ca loc al tranzacției din trei motive: mai întâi, pentru că era aproape de Stockholm; în al doilea rând, pentru că aveai la îndemână mijloace relativ bune de transport în comun; în al treilea rând — și cel mai important — pentru că brațul lung al legii nu era destul de lung ca să ajungă până acolo. Mai pe scurt, Malmköping n-avea polițiști.

Sau, mai exact: se *zicea* că n-ar avea polițiști, dar ei mișunau peste tot!

Tânărul văzuse cu ochii lui două mașini cu câte doi agenți de poliție, ceea ce, pentru el, reprezenta un adevărat batalion.

La început, tânărul a crezut că pe el îl căuta poliţia. Numai că asta ar fi presupus ca omuleţul să-l fi dat de gol şi tinerelul ştia cu siguranţă că lucrul ăsta era exclus. În aşteptarea autobuzului, n-a avut altceva de făcut decât să-l supravegheze pe omuleţ, să-i facă praf telefonul din birou şi să încerce să-i repare cât de cât uşa.

Când a venit, în fine, autobuzul şi tânărul a băgat de seamă că nu mai era nici urmă de pasageri, s-a hotărât subit să-l kidnapeze pe şofer cu autobuz cu tot.

I-au trebuit numai douăzeci de secunde să-l convingă pe şofer să facă imediat cale întoarsă şi s-o pornească iar spre nord. Era aproape un record personal, şi-a zis tinerelul şi s-a aşezat taman pe locul unde, ceva mai devreme în aceeaşi zi, stătuse bătrânul pe urmele căruia era el acum.

Şoferul tremura de frică, dar, cu o ţigară în gură, făcea oarecum faţă. Sigur că fumatul era interzis în autobuz, dar unica lege căreia şoferul i se supunea pentru moment se afla chiar în spatele lui, era slab, avea părul lung, blond şi slinos, barbă zburlită şi o geacă de blugi cu textul *Never Again* pe spate.

În timpul călătoriei, tânărul a vrut să afle încotro o luase hoţul valizei. Şoferul i-a spus că moşul coborâse la o staţie cu numele de Byringe, dar că numai dintr-o pură întâmplare se dăduse jos tocmai acolo. Aşa că şoferul i-a mai relatat despre procedeul invers al plăţii, cum fusese cu cele cincizeci de coroane şi cum bătrânul întrebase până unde putea ajunge cu acei bani.

Despre staţia Byringe mare lucru n-avea de spus, doar că mai nimeni nici nu urca, nici nu cobora acolo. Dar credea că, puţin mai departe, în pădure, era o gară veche, dezafectată, de unde şi numele staţiei, şi că satul Byringe se afla în apropiere. După părerea şoferului, bătrânul nu

putea să fi ajuns mai departe de acel loc. Moşul avea mulţi ani în spate şi valiza era grea, chiar dacă avea roţi.

Dintr-odată, tânărul se mai calmase. Nu-i telefonase şefului din Stockholm, pentru că şefu' era unul din puţinii oameni care puteau să bage frica în oricine mai abitir decât tânărul însuşi; şi folosindu-se numai de cuvinte. Tânărul tremura de nelinişte gândindu-se la ce-ar putea să-i spună şefu' dac-ar dispărea valiza.

Aşa că mai întâi să rezolve el problema şi abia pe urmă să povestească. De vreme ce moşul nu mersese până la Strängnäs ca să-şi continue de acolo călătoria, tânărul nu se îndoia că îşi va recupera valiza mult mai repede decât crezuse mai înainte.

— Uite, aici e, spuse şoferul. Asta-i staţia Byringe...

Şoferul a frânat şi a tras încet la marginea drumului. Îl aştepta oare moartea?

Nu, nu-l aştepta moartea. Pe el, nu, dar telefonul lui mobil şi-a găsit urgent sfârşitul sub bocancul tânărului. A urmat o avalanşă de ameninţări cu moartea la adresa şoferului şi a rudelor acestuia. Injuriile ţâşneau ca nişte proiectile din gura tânărului, pentru ca şoferul să ştie bine ce-l pândeşte dacă i-ar trece prin cap să meargă la poliţie, în loc să întoarcă autobuzul şi să-şi vadă de drumul lui spre Flen.

Tânărul a coborât, iar şoferul a pornit autobuzul. Bietul de el era într-un asemenea hal de disperare, că n-a îndrăznit să întoarcă, ci a mers în stare de şoc până la Strängnäs, unde a parcat autobuzul în mijlocul drumului, pe Trädgårdsgatan, a intrat în barul hotelului Delia, a băut patru whisky-uri unul după altul şi pe urmă, spre consternarea barmanului, a izbucnit în plâns. După încă două porţii de whisky, barmanul i-a întins un telefon,

gândindu-se că, poate, simţea nevoia să sune pe cineva. Atunci, pe şofer l-au podidit din nou lacrimile — şi i-a telefonat consoartei lui, care-l aştepta acasă.

*

Tânărului i s-a părut că vede urmele lăsate de roţile valizei pe drumul cu pietriş. Problema avea să fie deci curând rezolvată. Era perfect, pentru că începuse să se însereze.

Din când în când, tinerelul regreta că nu procedase într-un mod ceva mai planificat. Acum, îl îngrijora faptul că nimerise într-o pădure din ce în ce mai întunecoasă, unde peste foarte puţin timp avea să se lase o beznă de nepătruns. Şi atunci, ce-o să facă?

Dar şi-a întrerupt brusc şirul gândurilor când a zărit jos de tot, de partea cealaltă a vârfului de deal, pe care tocmai îl traversase, o casă galbenă, dărăpănată, peticită pe alocuri cu scânduri. Şi când s-a aprins o lumină la etaj, tânărul a mormăit:

— Gata, al meu eşti, moşule!

*

După ce şi-a terminat treaba, Allan a deschis cu atenţie uşa closetului şi a încercat să afle ce se petrecea în bucătărie. I s-a confirmat de îndată lucrul pe care nu şi-l dorea. Recunoştea glasul tânărului, care, răcnind, îi cerea lui Julius să-i spună unde se afla „moşu' ălălalt".

Allan a mers tiptil-tiptil până la uşa bucătăriei şi, având papuci în picioare, n-a făcut nici cel mai mic zgomot. Tânărul tocmai îi aplica lui Julius metoda cu

apucatul urechilor, pe care o practicase ceva mai devreme cu omuleţul de la centrul de turism din Malmköping. Şi tot scuturându-l pe sărmanul Julius, tânărul continua interogatoriul privitor la ascunzătoarea lui Allan. Acesta era de părere că tânărul ar fi trebuit să se declare mulţumit că şi-a găsit valiza, că doar era acolo, sub nasul lui, pe podea. Julius se strâmba în fel şi chip, dar nu părea că are de gând să răspundă. Bătrânul negustor de cherestea era şi el pesemne făcut dintr-o esenţă tare, şi-a spus Allan şi s-a apucat să inventarieze vestibulul, în căutarea unei arme potrivite împrejurărilor. Printre vechiturile aruncate claie peste grămadă, se aflau şi câteva arme potenţiale: o rangă, o scândură, un borcan cu insecticid şi un pachet cu otravă de şoareci. Pe Allan îl atrăgea otrava de şoareci, dar nu ştia cum ar fi putut să-l facă pe tânăr să înghită vreo două linguri. În schimb, ranga era prea grea pentru suta lui de ani, iar insecticidul... nu, trebuia să aleagă scândura.

Allan a apucat cu nădejde scândura şi, cu o rapiditate uimitoare pentru vârsta lui, din patru paşi a şi ajuns în spatele celui care avea să-i fie victimă.

Probabil că tânărul l-a simţit, pentru că, tocmai când bătrânul lua poziţie să lovească, i-a dat drumul lui Julius şi a făcut stânga împrejur.

Scândura s-a oprit exact în fruntea tânărului, care s-a mai ţinut pe picioare cu ochii holbaţi preţ de aproape o secundă, după care s-a prăbuşit pe spate, dând cu capul de marginea mesei din bucătărie.

Nici sânge nu i-a curs, nici gemete n-a scos, nimic. Zăcea acolo, pe podea, cu ochii închişi.

— Frumoasă lovitură, spuse Julius.

— Mulţumesc, zise Allan. Unde-i desertul ăla pe care mi l-ai promis?

Allan şi Julius s-au aşezat la masă, în timp ce tânărul pletos dormea pe jos, la picioarele lor. Julius a turnat în pahare, i-a întins lui Allan unul, el şi l-a ridicat pe-al lui şi au dat noroc.

— Da, da! a spus Julius după ce şnapsul i-a alunecat pe gâtlej. Parc-aş zice că ăsta e posesorul valizei. Am ghicit?

Întrebarea era mai mult o constatare, iar Allan a înţeles că era momentul să-i dea lui Julius nişte explicaţii mai amănunţite.

Nu că ar fi fost prea multe de explicat. Evenimentele din ziua aceea erau şi pentru Allan greu de priceput. Oricum, a trecut iar în revistă evadarea de la cămin, faptul că luase valiza cu el de la centrul de turism din Malmköping aşa, dintr-o pură întâmplare şi apoi, groaza permanentă, pe care o purta undeva în suflet, că tânărul care acum zăcea leşinat pe podea avea să-l ajungă din urmă. La sfârşit i-a cerut sincer iertare că l-a făcut să se aleagă cu nişte urechi înroşite şi dureroase. Numai că Julius abia atunci s-a supărat; adică voia să spună că Allan n-avea de ce să se scuze, pentru că, în sfârşit, se petrecuse şi ceva mai palpitant în viaţa lui.

Apoi Julius şi-a recăpătat buna dispoziţie. Era de părere că venise momentul să deschidă împreună valiza şi să vadă ce era înăuntru. Când Allan i-a zis că valiza era încuiată, Julius i-a cerut să termine cu prostiile.

— Când s-a întâmplat să-l împiedice vreodată o încuietoare pe Julius Jonsson? a spus el.

A adăugat însă că fiecare lucru trebuie făcut la timpul lui. Mai întâi trebuia rezolvată problema de pe podea. Nu era de dorit ca tinerelul să se trezească, hotărât să continue de unde rămăsese.

Allan a propus să-l ducă afară şi să-l lege de un copac de lângă gară, dar Julius a fost împotrivă: dacă, după ce-şi venea în fire, tânărul se punea să urle, l-ar fi auzit lumea din sat. E drept că nu mai rămăseseră pe-acolo decât puţine familii, dar aveau toate, şi pe drept, câte-un dinte împotriva lui Julius, aşa că ar fi fost cu toţii de partea tânărului, dacă li s-ar fi dat de ales.

Ideea lui Julius era mai bună. Lângă intrarea de la bucătărie avea el o cameră frigorifică, unde-şi păstra carnea de elan obţinută din braconaj. Pentru moment, încăperea era goală şi electricitatea, întreruptă. Lui Julius i se părea că n-avea de ce să ţină camera frigorifică în funcţiune fără rost, consumul de curent electric fiind foarte mare. Julius se aproviziona pe şest cu energie electrică. De plătit, plătea Gösta din Skogstorp, dar Julius trebuia să fure ponderat, dacă voia să mai profite o vreme de acest avantaj.

Allan a inspectat camera frigorifică şi i s-a părut că e un loc de arest minunat, lipsit de facilităţi inutile. Poate că suprafaţa de doi metri pe trei depăşea puţin ce merita tânărul, dar ce rost avea să chinui omul degeaba?

Cei doi l-au tras împreună pe tânăr în camera frigorifică. Acesta a gemut când l-au aşezat într-un colţ pe o ladă, sprijinit de perete. Se vedea că era pe cale să se trezească. Allan şi Julius trebuiau să se grăbească şi să încuie bine uşa.

Zis şi făcut. După aceea, Julius a ridicat valiza, a pus-o pe masa din bucătărie, s-a uitat să vadă ce fel de încuietoare avea, şi-a lins furculiţa cu care mâncase la cină friptura de elan cu cartofi şi, folosind-o în chip de şperaclu, a deschis în câteva secunde încuietoarea. Pe urmă, l-a rugat pe Allan să se apropie şi să fie martor la

deschidere, fiindcă era, în fond, marfa pe care el o furase.

— Ce-i al meu e şi-al tău, a spus Allan. Vom împărţi frăţeşte prada, dar dacă e înăuntru vreo pereche de pantofi măsura mea, o iau eu.

Şi Allan a ridicat capacul.

— Aoleu, a dracului treabă! a zis Allan.

— Aoleu, a dracului treabă! a zis Julius.

— Daţi-mi drumul! se auzea din camera frigorifică.

CAPITOLUL 4

1905–1929

Allan Emmanuel Karlsson s-a născut pe 2 mai, 1905. Cu o zi înainte, mama sa plecase la demonstraţia de întâi mai din Flen[7] şi manifestase pentru dreptul de vot al femeilor, pentru ziua de muncă de opt ore şi alte lucruri din astea imposibil de obţinut. Dar tot a fost bună la ceva demonstraţia, fiindcă i-a pornit durerile facerii şi, imediat după miezul nopţii, i s-a născut primul şi unicul fiu. Asta s-a petrecut acasă, în gospodăria de la Yxhult, cu ajutorul unei vecine, care, deşi nu avea cine ştie ce talent de moaşă, era o persoană însemnată în sat, fiindcă odată, pe la vârsta de nouă ani, avusese prilejul să facă o reverenţă în faţa regelui Karl al XIV-lea Johan[8], care, la rândul lui, fusese amic (sau cam aşa ceva) cu Napoleon Bonaparte. De asemenea trebuie spus, în favoarea vecinei, că pruncul femeii pe care o moşise a

[7] Orăşel de provincie aflat la sud-vest de Stockholm.

[8] Karl al XIV-lea Johan (1763–1844), ofiţer în armata lui Napoleon Bonaparte şi primul monarh al dinastiei actuale suedeze, Bernadotte. La naştere, numele lui era Jean Baptiste Bernadotte. A domnit între 1818 şi 1844.

atins vârsta maturităţii, şi chiar a depăşit-o considerabil de mult.

Tatăl lui Allan Karlsson era un om grijuliu şi furios. Grijuliu cu familia, furios pe societate în general şi pe toţi cei care o reprezentau într-un fel sau altul. În plus, era rău văzut în cercurile oamenilor mai rafinaţi, mai ales din ziua în care s-a postat în piaţa oraşului ca să militeze pentru folosirea mijloacelor anticoncepţionale. Asta l-a costat o amendă de zece coroane, iar el personal n-a trebuit să-şi mai facă niciodată griji în legătură cu problema respectivă, deoarece mama lui Allan, profund ruşinată, a introdus acasă la ei „accesul interzis". Allan era pe atunci în al şaptelea an de viaţă şi destul de mare ca s-o roage pe maică-sa să-i explice mai pe larg de ce patul tatălui fusese mutat aşa, hodoronc-tronc, în cămara cu lemne de foc din spatele bucătăriei. Dar mama i-a răspuns să termine cu întrebările dacă nu cumva îi era dor de-o scatoalcă zdravănă.

Şi pentru că Allan, ca toţi copiii din toate timpurile, nu ducea dorul scatoalcelor, s-a lăsat păgubaş.

Din ziua cu pricina, tatăl lui Allan a dat din ce în ce mai rar pe-acasă. În timpul zilei îşi vedea cum putea de slujba de la căile ferate, seara mergea pe la tot felul de întruniri şi discuta despre socialism, dar unde anume îşi petrecea după aceea nopţile a rămas pentru totdeauna învăluit într-un mister pe care Allan nu l-a putut nicicând pătrunde.

Tatăl său şi-a luat însă mereu în serios responsabilităţile financiare. Cea mai mare parte a lefii i-o dădea săptămânal nevestei, şi asta până în ziua când l-au dat afară, fiindcă se năpustise cu violenţă asupra unui pasager, care făcuse imprudenţa să spună că mergea la Stockholm

pentru ca, împreună cu alte câteva mii de oameni, să-şi manifeste în curtea palatului respectul faţă de rege şi dorinţa de a-l susţine.

— Apără-te mai întâi de asta, i-a spus tatăl lui Allan şi i-a tras o dreaptă de l-a pus pe om la pământ.

Fiind concediat de urgenţă, tatăl lui Allan n-a mai putut să-şi întreţină familia. Şi pentru că reuşise să-şi facă o dublă faimă, atât de agresor, cât şi de susţinător al mijloacelor anticoncepţionale, nu mai avea niciun rost să caute alte slujbe. Nu-i rămânea decât să aştepte revoluţia, sau, de preferinţă, s-o grăbească, fiindcă totul mergea al naibii de încet. Şi când îi intra lui ceva în cap, n-avea răbdare, voia să vadă imediat rezultatul. Socialismul suedez avea nevoie de un ambasador în străinătate. Numai aşa puteau fi puse lucrurile în mişcare, abia atunci i-ar trece sudorile pe băcanul Gustavsson şi pe semenii lui.

Aşa că tatăl lui Allan şi-a făcut geamantanul şi a plecat în Rusia să-l răstoarne pe ţar. Se înţelege că mamei lui Allan îi lipseau banii de la căile ferate, dar, altfel, era mulţumită că soţul său părăsise nu numai regiunea, dar şi ţara.

După emigrarea capului de familie, mamei lui Allan i-a revenit sarcina ca împreună cu fiul său de zece ani neîmpliniţi să menţină bugetul gospodăriei pe linia de plutire. Mama a pus să i se doboare cei paisprezece mesteceni enormi din jurul casei, după care ea singură i-a tăiat în bucăţi, pe care le-a spart, ca să facă lemne de foc şi să le vândă. Iar Allan a izbutit să-şi facă rost de o slujbă de curier, foarte prost plătită, la filiala din Flen a firmei Nitroglycerin AB[9].

[9] AB = Societate pe Acţiuni.

Din scrisorile care-i soseau cu regularitate din Sankt Petersburg (care, foarte curând, își schimbă numele în Petrograd), mama lui Allan a constatat cu mirare crescândă că, după o vreme, tatăl lui Allan a început să-și mai piardă din convingerile privitoare la binecuvântarea socialismului.

În scrisori, tatăl lui Allan făcea adesea referiri la prieteni și cunoștințe din cercurile politice ale Petrogradului. Cel mai mult era pomenit unul cu numele de Carl, care, după el, nu prea era nume rusesc și nu suna deloc mai rusesc decât Fabbe[10], așa cum începuse să-l numească, cel puțin în scrisori.

În opinia tatălui lui Allan, Fabbe propaga teza că, îndeobște, oamenii nu-și înțeleg propriul bine și au nevoie de cineva care să-i ducă de mână. Din pricina asta, autocrația era superioară democrației, atâta timp cât oamenii educați și responsabili ai națiunii aveau grijă ca respectivul autocrat să-și facă treaba așa cum se cuvine. Gândiți-vă doar la faptul că șapte din zece bolșevici nu știu să citească, le spusese Fabbe pufăind. Doar nu poți încredința puterea unor analfabeți, nu?

Și totuși, în scrisorile adresate familiei, tatăl lui Allan le luase apărarea bolșevicilor exact în privința aceea, spunând că, dacă ar vedea cei de-acasă cum arăta alfabetul rusesc, nu s-ar mai mira că oamenii sunt analfabeți.

Mai grav era felul în care se comportau acești bolșevici. Erau murdari, votca o trageau la măsea ca muncitorii suedezi care montau șinele de cale ferată peste tot prin

[10] Este vorba, după cum reiese ceva mai departe în acest capitol, despre Peter Carl Fabergé (1846–1920), bijutier rus cu tată de origine franceză și mamă daneză.

Sörmland[11]. Tatăl lui Allan nu înțelesese niciodată cum reușeau să fie drepte, având în vedere cantitatea de șnaps pe care o consumau muncitorii. Și de câte ori șinele suedeze o coteau la dreapta sau la stânga, simțea cum trecea peste el un val de neîncredere.

În orice caz, cu bolșevicii era cel puțin la fel de rău. Fabbe susținea că se va termina cu socialismul când toți or să încerce să se omoare unii pe alții, astfel încât nu va mai rămâne decât unul, care o să hotărască totul de unul singur. În cazul ăsta, tot mai bine era ca de la început să fii de partea țarului Nicolai, om bun, educat și cu viziuni largi.

Fabbe știa el destul de bine ce spune, vorbise personal cu țarul, și nu doar o dată. Susținea că țarul era cu adevărat un om de suflet, numai că, din întâmplare, avusese mereu ghinion. Dar nu putea să fie așa la infinit, nu? Până atunci, toată vina o purtaseră recoltele proaste și revoltele bolșevicilor. Iar acum, făceau și nemții gălăgie, fiindcă țarul începuse mobilizarea. Încă el făcea asta în scopuri pașnice. Că doar nu el, țarul, îi omorâse pe arhiduce și pe nevasta lui la Sarajevo, nu-i așa?

Așa gândea acest Fabbe, cine-o mai fi fost și el, dar, cum-necum, reușise să-l influențeze și pe tatăl lui Allan, care, pe deasupra, se înduioșase aflând de ghinionul țarului. Mai devreme sau mai târziu, trebuia să se schimbe roata, atât pentru țar, cât și pentru oamenii cinstiți din regiunea Flen.

Tatăl său nu trimitea niciodată bani din Rusia, dar la un moment dat, după vreo câțiva ani, a sosit un pachet cu un ou de Paști din email, pe care, zicea el, îl câștigase

[11] Sörmland sau Södermanland este provincia aflată la sud de cea numită Svealand, unde se găsește și orașul Stockholm.

la un joc de noroc cu amicul acela rus, căruia îi plăcea să bea, să stea la discuţii, să joace cărţi şi, în afară de ouă din astea, mare lucru nu mai făcea.

Tatăl îi dăruia oul „scumpei lui soţii", care s-a mâniat şi a spus că afurisitul de tont ar fi putut cel puţin să trimită un ou adevărat, cu care familia să-şi potolească foamea. Era cât pe ce să azvârle darul pe geam, când, în ultimul moment, şi-a venit în fire. Poate l-ar interesa pe băcanul Gustavsson să dea câteva parale pe ou, pentru că mereu căuta el să iasă din comun şi, după mama lui Allan, oul chiar aşa era: ieşit din comun.

După ce-a stat pe gânduri două zile, Gustavsson a spus că dă optsprezece coroane pe oul lui Fabbe. Desigur, în contul unor datorii neachitate, dar, oricum!

După asta, mama lui Allan a tot sperat să-i mai vină şi alte ouă, dar din următoarea scrisoare a aflat că generalii îl părăsiseră pe ţar şi că ţarul fusese nevoit să abdice. În aceeaşi scrisoare, tatăl lui Allan îl blestema pe prietenul lui, producătorul de ouă, pentru că, în vâltoarea evenimentelor, îşi luase tălpăşiţa şi se dusese în Elveţia. De bună seamă, tatăl lui Allan avea de gând să rămână pe loc şi să înceapă lupta împotriva parvenitului ăluia de măscărici care preluase puterea şi căruia îi spuneau Lenin.

Dar pentru tatăl lui Allan, situaţia căpătase şi un aspect cu totul personal, fiindcă, exact în ziua în care Lenin a desfiinţat proprietatea privată asupra pământului, el tocmai îşi cumpărase un teren de doisprezece metri pătraţi ca să cultive căpşuni suedeze. „Terenul nu m-a costat decât patru ruble, dar nimeni n-are să-mi naţionalizeze mie pământul fără să fie pedepsit", scria tatăl lui Allan în ultima scrisoare către familie. Şi încheia cu vorbele: „Acum e război!"

Şi, într-adevăr, războiul era în toi. Aproape peste tot în lume, şi chiar de mai mulţi ani. Izbucnise de îndată ce micul Allan căpătase slujba de curier la Nitroglycerin AB. În timp ce încărca lăzile cu dinamită, Allan îi asculta pe muncitori vorbind despre ce se întâmpla în lume. Se întreba cum de ştiau ei atâtea, dar, în primul rând, nu înţelegea cum se putea ca bărbaţi în toată firea să pună la cale atâtea nenorociri. Austria a declarat război Serbiei. Germania a declarat război Rusiei. Pe urmă, după ce Luxemburgul a fost ocupat într-o după-amiază, Germania a declarat război Franţei. Atunci, Anglia a declarat război Germaniei şi Germania a dat riposta, declarând război Belgiei. Iar atunci, Austria a declarat război Rusiei şi Serbia a declarat război Germaniei.

Şi tot aşa au dus-o. Au intrat în război şi japonezii, şi americanii. Dintr-un motiv sau altul, britanicii au ocupat Bagdadul, pe urmă Ierusalimul. Grecii şi bulgarii au început să se războiască între ei şi a venit momentul când a abdicat ţarul Rusiei, iar arabii au ocupat Damascul...

„Acum e război", şi-a anunţat tatăl familia. La puţin timp după aceea, unul din acoliţii lui Lenin a dat ordin ca ţarul Nicolai şi familia lui să fie ucişi. Atunci, tatăl lui Allan a constatat că ghinioanele se ţinuseră scai de ţar.

După încă nişte săptămâni, ambasada suedeză din Petrograd a trimis o telegramă la Yxhult cu înştiinţarea că tatăl lui Allan murise. Respectivul funcţionar n-avea de fapt obligaţia să dea amănunte despre deces, dar poate că n-a putut să se abţină.

După spusele acestuia, tatăl lui Allan ridicase un gard în jurul unui petic de pământ de zece–cincisprezece metri pătraţi, pe care-l proclamase republică independentă. Îi pusese numele *Rusia Adevărată* şi, după aceea, a murit în

hărmălaia ce s-a produs când doi soldaţi ai guvernului au venit la faţa locului ca să dea jos gardul. În zelul lui de a-şi apăra hotarele ţării, tatăl lui Allan a început să împartă pumni în dreapta şi-n stânga şi cei doi soldaţi n-au izbutit în niciun chip să stea de vorbă cu el. Până la urmă, neştiind ce să mai facă, i-au tras un glonţ între ochi şi numai aşa au putut să-şi facă treaba în linişte.

— Nu puteai să mori şi tu în alt fel şi nu aşa, ca un zevzec? a spus mama lui Allan după ce-a citit telegrama de la ambasadă.

Nu prea mai crezuse că i se va întoarce vreodată bărbatul acasă, dar în ultima vreme începuse să spere, fiindcă o necăjeau plămânii şi nu mai avea acelaşi spor la tăiatul lemnelor. Mama lui Allan a scos un oftat răguşit şi cu asta şi-a încheiat şi perioada de doliu. I-a spus lui Allan că starea lucrurilor era aşa cum era şi că în viitor va fi cum va fi. Apoi, i-a trecut repede şi drăgăstos mâna prin păr şi a ieşit în ogradă să mai taie nişte lemne.

Allan n-a priceput prea bine vorbele mamei, dar pricepea că-i murise tatăl, că mama scuipa sânge şi că războiul se terminase. Iar el, la cei treisprezece ani ai lui, învăţase la perfecţie cum să provoace o explozie, amestecând nitroglicerină, nitrat de celuloză, nitrat de amoniu, nitrat de natriu, rumeguş de lemn, dinitrotoluen şi alţi câţiva componenţi.

Nu se poate să nu-mi fie asta de folos cândva, şi-a zis Allan şi s-a dus să-şi ajute mama la tăiatul lemnelor.

*

După doi ani, mama lui Allan n-a mai avut ce tuşi şi s-a dus şi ea în cer sau oriunde se afla deja taică-său. În

aceeaşi zi, în pragul uşii s-a postat un băcan furios, cerând achitarea unei datorii în valoare de 8,40 coroane pe care mama lui Allan ar fi trebuit să o onoreze înainte de a se hotărî să-şi ia rămas-bun de la viaţă. Însă Allan n-avea de gând să-l îndoape pe Gustavsson mai mult decât era nevoie.

— Problema asta trebuie s-o rezolve domnul Gustavsson cu mama. Să vă dau o lopată?

Băcanul era el negustor, dar avea o constituţie cam firavă, spre deosebire de băiatul Allan, care împlinise acum cincisprezece ani. Băiatul era pe cale să devină un bărbat în toată regula şi, chiar dacă n-ar fi moştenit decât jumătate din ţicneala lui taică-său, ar fi putut să-i treacă orice prin cap; aşa judecă băcanul Gustavsson, care mai voia să zăbovească pe acest pământ şi să-şi numere banii. Prin urmare, n-a mai adus niciodată vorba de vreo datorie.

Cum reuşise mama lui să pună deoparte un capital de câteva sute de coroane era un mister care îl depăşea pe Allan. Oricum, banii erau acolo şi i-au fost îndeajuns atât pentru cheltuielile de înmormântare, cât şi ca să-şi deschidă firma Dynamit-Karlsson. Flăcăul n-avea decât cincisprezece ani când i-a murit mama, dar învăţase deja toate cele necesare la Nitroglycerin AB.

De asemenea, făcea tot felul de experimente la balastiera din spatele curţii; odată, explozia a fost atât de puternică, încât vaca vecinului, aflat la doi kilometri depărtare, a lepădat puiul. Dar Allan n-a aflat niciodată de lucrul ăsta, fiindcă vecinul, aidoma băcanului Gustavsson, se cam temea că fiul ţicnitului de Karlsson ar putea să fie la fel de ţicnit ca şi taică-său.

Allan îşi păstrase de pe vremea când fusese curier interesul pentru ce se petrecea atât în Suedia, cât şi în restul

lumii. Cel puţin o dată pe săptămână, îşi lua bicicleta şi se ducea la biblioteca din Flen ca să fie mereu la curent cu ultimele noutăţi. Se întâmpla să întâlnească la bibliotecă grupuri de tineri pasionaţi de dezbateri, şi fiecare căuta să-l atragă în o mişcare politică. Dar pe cât de mult îl interesa să ştie ce se petrecea în lume, pe atât de puţin îl interesa să participe sau să se implice.

Referitor la politică, anii copilăriei lui Allan au fost tulburi. Pe de o parte, aparţinea clasei muncitoare, fiindcă nu se putea spune altceva despre cineva care nu mai merge la şcoală de la vârsta de nouă ani ca să lucreze în fabrică. Pe de altă parte, avea respect pentru memoria tatălui, care apucase în mult prea scurta lui viaţă să treacă de la o convingere la alta. Începuse fiind de stânga, apoi îl aplaudase pe ţarul Nicolai II, pentru a-şi încheia existenţa certându-se cu Vladimir Ilici Lenin pentru o palmă de pământ.

Iar mama, între crizele de tuse, îi blestemase pe toţi, începând cu regele, sfârşind cu bolşevicii, luându-i la rând şi pe Hjalmar Branting[12], pe băcanul Gustavsson şi — nu în ultimul rând — pe tatăl lui Allan.

Allan nu era nici pe departe un prost. E drept că nu făcuse decât trei clase primare, dar i-a fost suficient ca să înveţe să citească, să scrie şi să socotească. Şi apoi, tovarăşii de muncă de la Nitroglycerin AB, care aveau o conştiinţă politică avansată, i-au trezit curiozitatea pentru ce se întâmplă în lume.

Ceea ce i-a cimentat lui Allan până la urmă filosofia de viaţă au fost vorbele mamei, rostite după ce le venise

[12] Hjalmar Branting (1860–1925), politician suedez, care a devenit, în 1920, cel dintâi prim-ministru social-democrat.

înştiinţarea că îi murise tatăl. E drept, i-a trebuit o bucată de vreme până ce sufletul lui tânăr să absoarbă acele vorbe, dar, după aceea, ele i-au rămas acolo pentru totdeauna:

Lucrurile sunt cum sunt şi vor fi cum vor fi.

Asta însemna, printre altele, că nu trebuie să faci prea mare caz de nimic. Mai ales dacă n-ai încotro. Ca de exemplu, atunci când le-a venit acasă la Yxhult telegrama despre moartea tatălui. Allan s-a comportat potrivit tradiţiei din familie: s-a pus pe tăiat lemne, chiar dacă le-a tăiat poate mai tăcut şi mai încet decât de obicei. Sau atunci când mama s-a dus să se odihnească lângă tatăl lui. Au scos-o din casă, au aşezat-o pe dricul care aştepta afară, iar Allan a rămas în picioare în bucătărie, urmărind totul pe fereastră. Şi-apoi, a şoptit, ca să nu audă decât el:

— La revedere, mamă.

Şi cu asta şi-a încheiat un capitol din viaţă.

*

Allan a muncit din greu la fabrica lui de dinamită şi, la începutul anilor '20, avea deja un număr considerabil de clienţi în Sörmland. Sâmbăta seara, când tinerii de vârsta lui mergeau la dans, Allan stătea acasă şi inventa noi formule pentru a îmbunătăţi calitatea dinamitei, iar duminica le testa la balastieră; dar niciodată între orele unsprezece şi unu, pentru că aşa se văzuse obligat să-i promită preotului din Yxhult, care, la rândul lui, promisese să nu se plângă prea mult că Allan nu dădea pe la biserică.

Allan ducea o viaţă foarte singuratică, dar lui îi era bine aşa, fiindcă se simţea minunat în propria lui companie. Cei din cercurile socialiste îl dispreţuiau, fiindcă

nu se alăturase mişcării muncitoreşti, iar în saloanele burgheze nu era primit, fiindcă prea bătea la ochi că e muncitor, prea semăna cu taică-său. Pe acolo se învârtea şi băcanul Gustavsson, care n-ar fi vrut, pentru nimic în lume, să se amestece cu mucosul de Karlsson. Era de-ajuns faptul că puştiul aflase câţi bani a câştigat el cu oul ăla cumpărat pe o nimica toată de la maică-sa, când l-a vândut unui diplomat din Stockholm. Afacerea cu oul îl făcuse pe Gustavsson al treilea mândru proprietar de automobil din regiune.

Mare noroc a avut atunci Gustavsson! Dar norocul n-a durat cât ar fi dorit el. Într-o zi de august, în 1925, după slujba de duminică, Gustavsson porni într-o plimbare cu maşina, aşa, mai mult ca să-l vadă lumea. Din păcate, nimeri pe drumul care ducea la Allan Karlsson din Yxhult. Când să ia curba care ocolea ograda lui Allan, poate l-o fi cuprins puţin neliniştea — dacă nu cumva Dumnezeu sau destinul guvernează întâmplările — şi Gustavsson pierdu controlul asupra schimbătorului de viteză. În orice caz, şi el şi automobilul nimeriră exact în balastieră, în loc s-o ia puţin mai la dreapta ca s-o ocolească. Ar fi fost destul de grav pentru Gustavsson să fie pus să explice de ce violase teritoriul lui Allan, dar avea să fie şi mai grav, fiindcă în clipa în care Gustavsson reuşi, în fine, să-şi oprească automobilul lui nărăvaş, Allan tocmai făcea prima testare de explozibil din duminica respectivă.

Allan se pitise în spatele closetului din curte şi şedea acolo ghemuit pe vine, fără să vadă şi fără să audă ce se întâmplase. Că ceva nu era în regulă pricepu abia când se apropie de balastieră ca să evalueze explozia. Automobilul era făcut zob, bucăţi din el zăceau răspândite ici şi colo pe jumătate din suprafaţa balastierei, şi, tot aşa,

bucăţi din trupul băcanului. Capul acestuia aterizase uşor pe un petic de iarbă din faţa casei lui Allan şi se holba cu o privire goală la dezastru.

— Ce treabă ai avut la balastiera mea? întrebă Allan.

Băcanul nu răspunse.

*

În următorii patru ani, Allan avu suficient timp să citească şi să se instruiască cu privire la mersul înainte al societăţii. Apoi nimeri de urgenţă după gratii, dar din ce cauză nu fu uşor de aflat, deşi faptul că tatăl său îşi crease o reputaţie solidă de ins care creează necazuri reprezenta o circumstanţă agravantă. Toată povestea porni când un tânăr înfometat de noutăţi şi discipol al profesorului de la Uppsala, Bernhard Lundborg[13], specialist în biologie rasială, luase hotărârea să urce treptele carierei pe socoteala lui Allan. În urma unei tactici întortocheate, Allan nimeri în ghearele lui Lundborg şi, nici una, nici două, fu sterilizat cu forţa în baza unui „indiciu social şi eugenic", înţelegându-se prin asta că Allan era puţin arierat şi că oricum purta în el prea multe gene de la taică-său, pentru ca statul să rişte lăsând familia Karlsson să se reproducă în continuare.

Chestia cu sterilizarea nu-l deranjă pe Allan; din contră, i se păru că fu bine primit la clinica profesorului

[13] Herman Bernhard Lundborg (1868–1943), doctor suedez în medicină, interesat de biologia rasială. A fost şeful Institutului pentru Biologie Rasială, primul de acest gen din lume, fondat la Uppsala în 1922. Apoi, s-a creat un program de sterilizare, voluntară şi involuntară, a persoanelor cu caracteristici genetice negative. Programul a funcţionat din 1935 şi până în 1975.

Lundborg. I se puseră din când în când întrebări despre tot felul de lucruri, printre care ce nevoie avea el să vadă cum sar obiecte şi oameni în aer, sau dacă avea în el ceva sânge de negru. Cu privire la bucuria de a aprinde câte o încărcătură de dinamită, Allan răspunse că, după el, exista o oarecare diferenţă între obiecte şi oameni. Dacă în locul acela se afla un bolovan şi-l spărgea în două, putea să se simtă bine. Dacă însă din întâmplare nu era un bolovan, ci un om, atunci era de ajuns să-l roage pe respectivul să plece de-acolo. Nu era şi domnul profesor Lundborg de aceeaşi părere?

Dar Bernhard Lundborg nu era omul care să se lase prea uşor antrenat în discuţii filosofice cu pacienţii, aşa că repetă doar cealaltă întrebare despre sângele de negru. Allan răspunse că nu prea ştia; nu putea spune decât că pielea ambilor părinţi fusese la fel de albă ca a lui, dacă domnul profesor se putea mulţumi cu un astfel de răspuns. Şi Allan mai spuse că tare mult ar dori să vadă cum arată un negru adevărat, dacă domnul profesor avea aşa ceva în depozit.

Profesorul Lundborg şi asistenţii lui nu răspundeau niciodată întrebărilor lui Allan, dar luau de zor notiţe şi şuşoteau, după care îl lăsau în pace, uneori zile în şir. Allan îşi petrecea acele zile citind tot ce găsea. Bineînţeles ziarele, dar şi literatură de la biblioteca spitalului, care era considerabil de bogată. Dacă mai punea la socoteală că avea trei mese pe zi, toaletă în interiorul clădirii şi cameră separată, Allan se putea declara foarte mulţumit de condiţia lui de pacient.

Doar o dată se strică atmosfera, şi anume când Allan îl întrebă pe profesorul Lundborg de ce era aşa de periculos să fii negru sau evreu. De data aceea, profesorul nu

mai răspunse prin tăcere; îi strigă lui Allan să-şi vadă de treaba lui şi să nu se bage în treaba altora. Asta îi aminti lui Allan de ziua când, cu mulţi ani în urmă, mama îl ameninţase cu o scatoalcă.

Anii se scurgeau şi interogatoriile la care era supus Allan se tot răreau. Într-o bună zi, guvernul hotărî să se întocmească un raport privitor la sterilizarea persoanelor „inferioare din punct de vedere biologic" şi raportul dădu atâta apă la moară activităţii conduse de profesorul Lundborg, încât patul lui Allan trebui să fie eliberat şi dat altui pacient. Aşa că, în 1929, la sfârşitul primăverii, spitalul îl declară pe Allan reabilitat şi apt pentru viaţa în societate. Fu externat şi i se dădu drumul în stradă cu nişte bani de buzunar, care abia îi ajunseră să se întoarcă cu trenul la Flen. Ultimii zece kilometri până la Yxhult îi făcu pe jos, dar asta nu-l întristă pe Allan. După patru ani de trai sub zăvor, avea într-adevăr nevoie să-şi mai mişte picioarele.

CAPITOLUL 5

Luni, 2 mai 2005

Ziarul local s-a grăbit să publice pe prima pagină povestea bătrânului care s-a evaporat în ziua când împlinea o sută de ani. Reportera ziarului, în lipsă de ştiri locale, a sugerat că ar putea fi vorba de o răpire. Centagenarul avea, conform unei surse sigure, mintea clară şi nu s-ar fi putut rătăci.

Să dispari în ziua când împlineşti o sută de ani e ceva ieşit din comun. Postul de radio local susţinea cele scrise în ziar. Au urmat postul naţional de radio TT,[14] text TV, ediţiile regionale ale ziarelor naţionale şi jurnalele de actualităţi ale după-amiezii şi serii.

Poliţia din Flen n-a îndrăznit să facă altceva decât să transfere cazul mai departe secţiei de investigaţii criminale, care a trimis în misiune două echipaje de patrulare plus un inspector de poliţie, Aronsson, în haine civile. Li s-au alăturat şi alte echipe de reporteri, ca să participe la cercetarea amănunţită a zonei. Amploarea mediatică l-a

[14] TT – Tidningarnas Telegrambyrå – Agenţia centrală de ştiri din Suedia.

determinat pe şeful poliţiei judeţene să preia personal coordonarea activităţii la faţa locului, ceea ce-i dădea în plus speranţa că va fi tras în poză de vreun reporter.

În faza incipientă a cercetării, echipajele de patrulare bătură târgul în lung şi-n lat, în timp ce inspectorul de poliţie îi interogă pe locatarii căminului de bătrâni. Cât despre consilierul comunal, acesta plecase deja acasă la el, la Flen, şi îşi decuplase toate telefoanele. După părerea lui, nu-i servea la nimic să se implice în dispariţia unui bătrân nerecunoscător.

Apărură şi câteva mărturii: cineva îl văzuse pe Allan pe o bicicletă în Katrineholm, altcineva îl văzuse purtându-se urât la o coadă, într-o farmacie. Aceste declaraţii, precum şi altele asemănătoare fură, din diverse motive, eliminate. De pildă, nu poţi să te plimbi prin Katrineholm şi în acelaşi timp să-ţi iei prânzul în camera de la căminul din Malmköping.

Şeful poliţiei ordonă ca bătrânul să fie căutat şi strigat pe nume de aproximativ o sută de voluntari din părţile locului şi rămase de-a dreptul consternat când metoda asta nu dădu niciun fel de rezultat. Până atunci, fusese convins că motivul dispariţiei era, ca de obicei, demenţa, deşi auzise de la martori că bătrânul era plin de vitalitate.

Prima fază a cercetărilor nu duse nicăieri, adică până nu se ceru de la Eskilstuna un câine poliţist, care sosi pe la ora 7:30 seara. Câinele mirosi fotoliul lui Allan, urmele lăsate de acesta prin panselele de sub fereastra camerei, pe urmă o porni direct spre parc, apoi, dincolo de parc, traversă strada, zona bisericii medievale, sări peste gardul de piatră şi se opri doar când ajunse în faţa sălii de aşteptare a oficiului de turism.

Uşa sălii de aşteptare era încuiată. Poliţia află de la funcţionarul de serviciu că, în zilele de lucru, oficiul de turism din Malmköping închidea la 19:30, deci colegul lui de la ghişeu îşi încheia şi el ziua de lucru. Însă, adăugă funcţionarul, dacă era o urgenţă, poliţia putea să-i facă o vizită acasă colegului. Îl chema Ronny Hulth şi trebuia să figureze în cartea de telefon.

În timp ce şeful poliţiei judeţene se afla în faţa căminului de bătrâni cu camerele de luat vederi îndreptate asupra lui, explicându-le celor prezenţi că mai avea nevoie în acea seară, dar şi în timpul nopţii, de ajutorul publicului larg ca să cutreiere împrejurimile şi să-l strige pe bătrân, care era probabil destul de dezorientat, dar nu şi destul de bine îmbrăcat, inspectorul de poliţie Göran Aronsson se duse la Ronny Hulth şi sună la uşă. Câinele indicase clar că bătrânul intrase în sala de aşteptare a oficiului de turism, aşa că funcţionarul Hulth trebuia să le poată spune dacă respectivul bătrânel plecase din Malmköping cu autobuzul. Numai că Ronny Hulth nu deschise uşa. Era în dormitor cu jaluzelele trase şi îşi mângâia pisica.

— Pleacă de-acolo, spuse Ronny Hulth în şoaptă, privind spre uşa de la intrare. *Marş de-acolo!*

Inspectorul Aronsson chiar asta şi făcu până la urmă. Pe de-o parte, acum credea şi el ceea ce şeful poliţiei părea că ştie cu siguranţă, şi anume că bătrânul rătăcea prin apropiere. Pe de altă parte, se gândea că, dacă bătrânul luase un autobuz, n-aveau de ce să-şi facă griji. Iar Ronny Hulth probabil că era la vreo iubită. N-aveau decât să-l caute la serviciu în primele ore ale dimineţii. Dacă până atunci nu apărea totuşi bătrânelul.

*

La ora 21:02 fu primit următorul telefon la centrala de informaţii din Eskilstuna:

— Vreau să vă spun că mă cheamă Bertil Karlgren şi că vă sun... vă sun, cum ar veni, din partea nevestei. Sau a... Da, nevastă-mea, Gerda Kalgren, a fost câteva zile la Flen, în vizită la fata noastră şi la ginere. Fata o să nască şi... sunt mereu o sumedenie de lucruri de făcut. Asta e. Şi azi trebuia să vină acasă cu autobuzul, Gerda, vreau să zic. Cum vă ziceam, Gerda a luat azi un autobuz pe la începutul după-amiezii, şi autobuzul trece prin Malmköping. Noi stăm în Strängnäs... Sigur, poate că nu-nseamnă nimic, nevastă-mea aşa zice, dar am auzit şi noi la radio c-a dispărut un bătrân de o sută de ani. Poate că deja l-oţi fi găsit. Nu încă? Ei bine, nevastă-mea spune că era în autobuz un bărbat teribil de bătrân, care s-a suit în autobuz la Malmköping şi avea cu el o valiză mare de parcă pleca la drum lung. Nevastă-mea şedea în spatele autobuzului şi bătrânul în faţă de tot, aşa că nu vedea prea bine şi nici n-a auzit ce-a vorbit bătrânul cu şoferul. Ce zici? Aha, Gerda zice că ea nu-i din ăia care trag cu urechea la ce vorbeşte lumea... În orişice caz, ce a mirat-o... ce i s-a părut ciudat... sau... în fine, da, ciudat, e că bătrânul n-a mers până la Strängnäs, a coborât la jumatea drumului, adică n-a făcut decât vreo câteva zeci de kilometri cu valizoiul ăla. Şi părea foarte bătrân, asta-i sigur. Nu, Gerda nu ştie cum îi spune staţiei la care-a coborât, că era, ca să zicem aşa, în inima pădurii... păi aşa cam v-am spus, la jumatea drumului între Malmköping şi Strängnäs.

Convorbirea telefonică fu înregistrată, transcrisă şi expediată prin fax la hotelul din Malmköping, unde trăsese inspectorul de poliţie.

CAPITOLUL 6

Luni, 2 mai — marţi, 3 mai 2005

Valiza era îndesată cu pachete de bancnote de cinci sute de coroane. Julius făcu un calcul rapid. Cinci rânduri a câte zece teancuri, de-a latul. De-a lungul, cinsprezece teancuri, având fiecare în jur de cincizeci de mii de coroane...

— Treizeci şi şapte de milioane şi jumătate, dac-am socotit eu bine, remarcă Julius.

— Sunt bani, nu glumă, spuse Allan.

— Daţi-mi drumul, lua-v-ar dracu' să vă ia! striga tinerelul din camera frigorifică.

Tinerelul nu mai termina cu scandalul; ţipa, lovea cu picioarele şi iar ţipa. Allan şi Julius aveau nevoie să-şi vină-n fire după ultimele evenimente neprevăzute, dar era imposibil în tot vacarmul ăla. Până la urmă, Allan fu de părere că venise momentul să-l răcorească puţin pe flăcău, aşa că porniră ventilatorul.

Nu trebui să treacă mult pentru ca tânărul să-şi dea seama că situaţia i se înrăutăţise. Tăcu din gură ca să încerce să gândească limpede. Însă nici în împrejurări

obișnuite nu-i era ușor să gândească limpede, darămite acum, când îi mai plesnea și capul de durere.

După ce-și scormoni creierii câteva minute, hotărî că nu va scăpa din situația în care se afla doar amenințând sau lovind cu picioarele. Nu-i mai rămânea decât să ceară ajutor din afară. *Nu-i rămânea decât să-l sune pe șef.* Ce gând oribil! Însă alternativa putea fi și mai oribilă.

Tânărul mai ezită cam un minut, timp în care frigul îi pătrundea în oase. În cele din urmă, își scoase telefonul mobil.

Dar nu mai avea semnal.

*

Se făcu noapte, pe urmă, dimineață. Allan deschise ochii, dar nu știa unde se află. Poate că-și găsise sfârșitul în somn?

Un glas vioi îi ură bună dimineața și îl înștiință că avea pentru el două vești, una bună, alta rea. Pe care voia Allan s-o audă mai întâi?

Mai întâi și mai întâi, Allan voia să știe unde se află și de ce. Îl dureau genunchii; așadar, era totuși încă viu. Dar nu... și nu luase pe urmă... și... Julius îl chema pe...?

Piesele puzzle-ului își aflară locul și Allan se trezi de-a binelea. Era lungit pe o saltea aflată pe podeaua din dormitorul lui Julius. Julius era în pragul ușii, de unde-și repetă întrebarea. Ce voia Allan să audă mai întâi? Vestea bună sau aia rea?

— Vestea bună, zise Allan. Poți să sari peste aia rea.

OK. Julius îl anunță că micul dejun era servit pe masa din bucătărie. Aveau cafea, sendvișuri cu friptură de elan și ouă șterpelite de la vecin.

Allan nu şi-ar fi închipuit c-o să mai aibă încă o dată parte în viaţă de un mic dejun fără terci! Asta chiar că era o veste bună. Şi, aşezându-se la masa din bucătărie, se simţi dintr-odată pregătit chiar şi pentru vestea proastă.

— Vestea proastă, spuse Julius mai în şoaptă, vestea proastă e că ieri, din zăpăceală şi beţi cum eram, am uitat să închidem ventilatorul din camera frigorifică.

— Şi? zise Allan.

— Şi... cel de dinăuntru e foarte mort la ora asta.

Allan se scărpină mai întâi la ceafă cu un aer îngrijorat, dar pe urmă se hotărî să nu permită ca o asemenea dovadă de neglijenţă să le umbrească ziua. Aşa că zise:

— Mare belea. Dar trebuie să spun că ouăle le-ai nimerit perfect. Nici prea tari, nici prea moi.

Inspectorul Aronsson se trezi pe la opt dimineaţa. Simţi că era prost dispus. Dispariţia unui moşneag, cu sau fără intenţie, nu era un caz pentru cineva de competenţa lui.

Aronsson făcu un duş, se îmbrăcă şi coborî la parterul hotelului Plevnagården. Se întâlni pe drum cu recepţionerul, care-i înmână faxul sosit în seara precedentă, imediat după închiderea recepţiei.

O oră mai târziu, inspectorul Aronsson avea o nouă imagine a cazului. La început, i se păruse că însemnătatea faxului trimis de la centrala de informaţii nu era prea clară, dar pe urmă se întâlni în biroul gării cu Ronny Hulth, care, alb la faţă, îşi pierdu după numai câteva minute stăpânirea de sine şi îi povesti prin ce trecuse.

Imediat după aceea, telefonă cineva din Eskilstuna să spună că societatea de transport Sörmland Trafik din Flen înregistrase în seara precedentă lipsa unui autobuz, şi că-l rugau pe Aronsson să ia legătura cu o anume

Jessica Björkman, concubina unui şofer de autobuz, care fusese răpit, dar care izbutise să scape.

Inspectorul Aronsson se întoarse la hotel să bea o cafea şi să-şi sistematizeze informaţiile nou primite. Pe măsură ce cugeta asupra lor, îşi trecea pe hârtie propriile observaţii:

„Un bărbat în vârstă, Allan Karlsson, dispare aşadar din camera lui de la căminul de bătrâni, chiar înainte de petrecerea organizată în cinstea celor o sută de ani pe care îi împlineşte. Bătrânul e, sau era, într-o formă senzaţională pentru vârsta lui, lucru asupra căruia avem multiple confirmări; în primul rând din punct de vedere fizic, de vreme ce reuşeşte să sară de la fereastră, dacă nu l-o fi ajutat cineva din afară, dar câteva observaţii ulterioare arată că planificase totul complet singur. Avem, de asemenea, mărturiile infirmierei şi ale directoarei azilului, Alice Englund: «*Allan o fi el bătrân, dar e mare pungaş şi ştie bine ce vrea*».

Urmând ceea ce indicase câinele poliţist, Allan Karlsson a zăbovit puţin în stratul cu pansele, după care s-a plimbat prin diverse locuri din Malmköping şi a ajuns în cele din urmă în sala de aşteptare a centrului de turism, unde, conform mărturiei lui Ronny Hulth, s-a dus direct la ghişeul sus-numitului, târşâindu-şi picioarele. Hulth a precizat că Allan Karlsson înainta cu paşi mărunţi şi că avea în picioare papuci moi de casă, şi nu pantofi de stradă.

Mărturia depusă de Hulth indică, de asemenea, că Allan părea mai degrabă un fugar, nu un călător pe care-l interesa o destinaţie anume. Karlsson dorea să plece urgent din Malmköping, aşa că direcţia şi mijlocul de

transport aveau, în respectivele împrejurări, o importanţă secundară.

Acelaşi lucru e confirmat de o oarecare Jessica Björkman, concubina şoferului de autobuz, Lennart Ramnér. Ramnér n-a putut fi audiat până în prezent, din pricină că a înghiţit prea multe somnifere. Dar mărturia lui Björkman pare onestă. Karlsson i-a plătit lui Ramnér o călătorie în valoare de o anume sumă de bani. Destinaţia s-a nimerit să fie staţia Byringe. *S-a nimerit să fie.* Aşadar, nu avem de ce să presupunem că-l aştepta acolo cineva sau ceva.

Cu toate astea, trebuie notat un detaliu. Hulth, funcţionarul de la ghişeul autogării, n-a observat dacă Allan Karlsson a pus sau nu mâna pe o valiză înainte de a se urca în autobuzul spre Byringe, dar s-a lămurit imediat după aceea, ca urmare a comportamentului violent al unui presupus membru al organizaţiei criminale *Never Again.*

Povestea cu valiza lipseşte din relatarea pe care Jessica Björkman a izbutit s-o scoată de la bărbatul ei aflat sub efectul somniferelor, dar faxul de la centrala de informaţii confirmă faptul că bătrânul, după toate aparenţele — deşi incredibile — *ar fi furat* valiza de la membrul organizaţiei *Never Again.*

Ceea ce a relatat în continuare Björkman, împreună cu faxul din Eskilstuna, demonstrează că mai întâi Karlsson, pe la ora 15:20 plus minus câteva minute, apoi tânărul de la *Never Again,* circa patru ore mai târziu, au coborât la staţia Byringe, continuându-şi drumul pe jos spre destinaţii necunoscute.

Primul avea o sută de ani şi o valiză pe care o trăgea după el, celălalt avea circa 70–75 de ani mai puţin".

Inspectorul de poliţie Aronsson şi-a închis caietul de note şi a sorbit ultimele picături de cafea. Ceasul arăta 10:25.

— Următoarea staţie, Byringe.

*

La micul dejun, Julius i-a împărtăşit lui Allan la ce se gândise şi ce socoteli făcuse el în primele ore ale dimineţii, în timp ce Allan încă dormea.

În primul rând, nenorocirea din camera frigorifică. După ce a ajuns la concluzia că temperatura fusese sub zero o parte a serii şi toată noaptea, deci cel puţin zece ore fără întrerupere, Julius a pus pentru orice eventualitate mâna pe rangă şi a deschis uşa. Presupunând că tânărul mai avea suflare, ar fi trebuit să fie de zece ori mai treaz şi mai alert ca să-i poată ţină piept lui Julius înarmat cu ranga.

Dar măsura de precauţie cu ranga s-a dovedit inutilă. Tânărul şedea ghemuit pe lada goală unde fusese pus. Avea pe trup cristale de gheaţă, iar ochii, reci şi larg deschişi, priveau în gol. Pe scurt, mort ca un elan tranşat.

Julius regreta cele întâmplate, pe de altă parte i se părea destul de practic, pentru că n-ar fi fost uşor să-i dea drumul unui sălbatic ca ăla. A întrerupt curentul în camera frigorifică şi a lăsat uşa deschisă. Era suficient că tânărul era mort, nu trebuia să fie şi congelat.

Julius a aprins focul în soba din bucătărie ca să nu se facă prea frig şi a mai numărat o dată banii, să fie el sigur. Nu erau 37 de milioane cât îi ieşise rapid cu o seară în urmă. Erau exact 50 de milioane.

Allan asculta cu atenţie tot ce-i spunea Julius, înfulecându-şi micul dejun, şi nu-şi amintea să fi mâncat vreodată mai cu poftă decât atunci. N-a scos nicio vorbă până ce Julius a ajuns la partea financiară.

— Ei da, 50 de milioane sunt uşor de împărţit la doi, a remarcat el. Se împarte exact, e perfect. Îmi dai, te rog, sarea?

Julius i-a dat sarea lui Allan şi i-a spus c-ar fi putut să împartă şi 37 la doi dacă ar fi fost nevoie, dar era de acord că era mai uşor cu 50. Julius şi-a luat apoi o figură serioasă. S-a aşezat la masă în faţa lui Allan şi i-a spus că era momentul să plece definitiv din clădirea fostei gări. Tânărul din camera frigorifică nu le mai putea face niciun rău, dar cine ştie cu ce rele se ocupase înainte de-a ajunge aici? Oricând era posibil să apară în bucătărie alţi zece tineri din ăştia furioşi şi să înceapă să zbiere, asemenea celui care tocmai terminase cu zbieratul.

Allan i-a dat dreptate lui Julius, dar i-a amintit că la vârsta lui nu se mai mişca la fel de lesne ca altădată şi Julius i-a promis că de-acum înainte or să reducă pe cât posibil mersul pe jos. Dar trebuiau negreşit să dispară de-acolo. Şi cel mai bine era să-l care cu ei şi pe tânărul din camera frigorifică, pentru că n-ar fi deloc bine să dea cineva de un mort în urma lor.

Terminaseră micul dejun, aşa că trebuiau să se grăbească. Julius şi Allan au pus umăr la umăr, l-au dus pe mort în bucătărie şi l-au aşezat pe un scaun. Şi-au adunat apoi forţele în vederea următoarei etape.

Allan l-a cercetat din ochi pe tânăr, din cap până-n picioare şi a spus:

— Are picioare neobişnuit de mici pentru înălţimea lui. Crezi că mai are nevoie de pantofi?

Julius a răspuns că, într-adevăr, era cam friguleţ afară în dimineaţa aceea, iar Allan risca să-i degere picioarele, pe când tânărul risca mult mai puţin. Dacă Allan credea că i-ar veni bine pantofii tânărului, n-avea decât să-i ia. Julius luă tăcerea bătrânului drept o acceptare a propunerii sale.

Pantofii erau puţin cam mari, în schimb foarte solizi şi mult mai indicaţi pentru evadare decât o pereche de papuci de casă uzaţi.

Următoarea etapă era să-l tragă pe tânăr în hol şi să-l rostogolească în jos pe scări. Când au ajuns toţi trei pe peron, doi în picioare şi al treilea lungit, Allan l-a întrebat pe Julius ce avea de gând să facă în continuare.

— Nu te mişca de-aici, îi spuse Julius. Şi nici tu, adăugă Julius adresându-se tânărului. Sări jos de pe peron şi intră într-o magazie din apropierea singurei linii de garaj a gării.

Apoi ieşi foarte repede din magazie, urcat pe o drezină.

— Model 1954. Urcaţi, vă rog.

Julius, în faţă, ducea încărcătura, Allan stătea în spatele lui Julius, şi el cu picioarele pe pedale, iar mortul pe locul din dreptа, cu capul proptit de coada unei perii şi cu ochelari de soare cenuşii, peste ochii holbaţi.

Era unsprezece fără cinci când echipajul a luat-o din loc. Trei minute mai târziu, un Volvo albastru-închis frâna în dreptul fostei gări Byringe. Din maşină cobora inspectorul de poliţie Göran Aronsson.

Casa arăta, fără îndoială, părăsită, dar nu strica să arunce o privire ceva mai atentă înainte să pornească spre satul Byringe şi să bată la uşile gospodăriilor.

Aronsson s-a urcat cu grijă pe peronul care nu părea deloc suficient de trainic. A deschis uşa de la

intrare şi a strigat: „E cineva acasă?" Nu i-a răspuns nimeni. A urcat scara până la etaj. Descoperi că totuşi casa părea locuită. Jăraticul mocnea încă în soba din bucătărie, pe masă erau resturile unui mic dejun pentru două persoane.

Pe podea, o pereche de papuci de casă.

*

Membrii organizaţiei Never Again îşi spuneau oficial „club de motociclişti". În realitate, nu erau altceva decât un mic grup de tineri, toţi având cazier şi care erau conduşi de un bărbat între două vârste, cu un cazier şi mai încărcat; de asemenea, erau cu toţii mânaţi de intenţii criminale şi pentru viitor.

Liderul grupului se numea Per-Gunnar Gerdin, dar nimeni n-ar fi avut curajul să-i spună altfel decât „Şeful", fiindcă aşa hotărâse el, şi avea aproape doi metri înălţime, în jur de 130 de kilograme şi-şi flutura cuţitul prin aer ori de câte ori îndrăznea cineva să i se împotrivească.

Şeful şi-a început cariera de infractor cu moderaţie. Importa împreună cu un prieten de-un leat cu el legume şi fructe, le vindea în Suedia, dar nu declara niciodată ţara de origine a mărfii, ca să înşele statul la plata impozitului şi să poată cere consumatorului un preţ mai ridicat la kilogram. Partenerul Şefului n-avea alt defect decât o conştiinţă prea încărcată. Şeful voia să treacă la afaceri mai grase, de pildă să trateze produse alimentare cu formol. Auzise el că se făcea lucrul ăsta prin unele părţi din Asia şi-i venise ideea să aducă ieftin în Suedia chifteluţe suedeze din Filipine cu vaporul; o cantitate suficientă de

formalină le-ar fi menţinut proaspete luni de zile, chiar şi la o temperatură de 30 de grade.

Preţul de cost urma să fie atât de scăzut, încât nici nu mai era nevoie să li se facă reclama de chifteluţe „suedeze", pentru că afacerea ar fi mers oricum. Ajungea să le zică „daneze", aşa credea Şeful, dar planurile astea nu erau pe placul partenerului său. După el, formalina era bună la îmbălsămarea morţilor, nicidecum ca să dea viaţă veşnică chiftelelor.

Prin urmare, cei doi şi-au văzut fiecare de drumul lui, iar Şeful şi-a luat şi el la revedere de la chiftelele cu formalină. În schimb, i-a venit ideea că, dacă şi-ar trage o cagulă peste cap, ar putea să dea o spargere la concurenţii — mult prea serioşi — de la Stockholm Fruktimport AB şi să le fure încasările zilei.

Ajutat de un cuţit de abator şi de răcnetul înfuriat „scoate banii că altfel...", s-a îmbogăţit dintr-un foc şi, spre marea lui surprindere, câştigul a fost de 41 000 de coroane. De ce să-ţi baţi capul cu importul, când puteai să câştigi bani frumoşi fără pic de muncă?

Aşa că în branşa aia a rămas. Cu excepţia câtorva scurte vacanţe nedorite, i-a mers, în general, bine timp de aproape 20 de ani, ca antreprenor în domeniul jafurilor.

Dar după vreo două decenii, Şeful şi-a zis că era momentul să mai suie o treaptă. Şi-a făcut rost de doi complici, mult mai tineri decât el, i-a cadorisit mai întâi cu nişte porecle idioate (pe unul l-a botezat Bulten[15], pe celălalt Hinken[16]) şi a reuşit să jefuiască împreună cu ei două transporturi de valută.

---

[15] *Bulten* — piron.

[16] *Hinken* — găleată.

La al treilea transport de valută, li s-a înfundat, aşa că au înfundat şi ei, toţi trei, penitenciarul Hall[17] timp de patru ani şi jumătate. Acolo i-a încolţit Şefului ideea cu Never Again. Urzea planuri nemaipomenite. Într-o primă fază, clubul urma să aibă aproximativ 50 de membri, împărţiţi în trei ramuri operaţionale: jafuri, narcotice, şantaj. Numele „Never Again" s-a născut din viziunea Şefului de a crea o structură criminală atât de profesionistă şi impermeabilă, încât *niciodată* să nu mai nimerească la Hall sau la vreo altă închisoare. Never Again urma să fie un fel de Real Madrid al crimei organizate (Şefului îi plăcea fotbalul).

La început, procesul de recrutare printre deţinuţii de la Hall a mers chiar foarte bine. Până când, într-o bună zi, o scrisoare adresată Şefului de către mama acestuia s-a rătăcit prin închisoare. Mama îi scria, printre altele, micuţului ei Per-Gunnar să aibă grijă ce anturaj îşi alege în puşcărie, să aibă grijă de amigdalele lui sensibile, şi că-i era dor să mai joace cu el *Comoara de pe insulă*[18], când o să-i dea drumul.

După incidentul cu scrisoarea, autoritatea Şefului a fost ştirbită. N-a mai contat nici că i-a atacat cu cuţitul pe nişte iugoslavi la coadă la cantină, nici că se comporta tot timpul ca un apucat. Din cei 30 deja recrutaţi, 27 şi-au retras candidatura. În afară de Bulten şi Hinken, a mai rămas un venezuelean, José María Rodriguez, care era în secret îndrăgostit de Şef, ceea ce niciodată n-a îndrăznit să recunoască, nici măcar faţă de sine însuşi.

---

[17] Hall — închisoare pentru bărbaţi, la aproximativ 40 km sud de Stockholm.

[18] Joc de copii.

Venezueleanul a primit porecla Caracas, după numele capitalei ţării lui de baştină. În ciuda ameninţărilor şi a înjurăturilor, Şeful n-a mai găsit la Hall alţi membri pentru clubul lui. A venit apoi şi ziua când Şeful şi cei trei subalterni şi-au recăpătat libertatea.

Mai întâi, Şeful s-a gândit să renunţe la ideea cu Never Again, dar întâmplarea a făcut că venezueleanul Caracas avea un amic columbian, lipsit de scrupule şi cu prieteni suspecţi şi, într-un fel sau altul, Suedia a fost, prin Never Again, ţara de tranzit a cartelului de narcotice columbian pentru afaceri murdare în Europa de Est. Afacerile au luat din ce în ce mai multă amploare, aşa că a devenit inutilă dezvoltarea celorlalte două ramuri: jaf şi şantaj.

*

Şeful i-a convocat pe Hinken şi Caracas la Stokholm, pentru un consiliu de război. Cu siguranţă se întâmplase ceva cu Bulten, căruia îi revenise sarcina să organizeze cea mai importantă tranzacţie de până atunci a clubului. În timpul dimineţii, Şeful luase legătura cu ruşii, care au jurat că primiseră marfa şi plătiseră pe loc. Şi dacă Bulten, curierul de la Never Again, fugise cu valiza cu bani, asta nu mai era problema lor, a ruşilor. Dar dacă Never Again voia să le declare ruşilor război din pricina asta, ei n-aveau nimic împotrivă. Erau gata să „danseze" dacă era nevoie. Se pricepeau şi la vals, şi la mazurcă.

Şeful şi-a zis că, până la proba contrară, îi crede pe ruşi pe cuvânt (şi, în plus, era sigur că ruşii „dansau" mai bine decât el). Era exclus ca Bulten să fi dispărut de bunăvoie cu banii. Era prea tâmpit să facă el aşa ceva. Sau prea deştept, depinde cum priveşti lucrurile.

Nu rămânea decât să fi aflat cineva de tranzacţie, să-l fi pândit pe Bulten la Malmköping sau altundeva pe drumul de înapoiere la Stockholm, să-l fi făcut knockout şi să-i fi luat valiza.

Dar cine? Şeful a adresat întrebarea consiliului de război, dar n-a primit niciun răspuns. Asta nu l-a surprins pe Şef. Încă mai demult stabilise că cei trei complici ai lui erau cu toţii nişte idioţi.

Şeful i-a dat ordin lui Hinken să plece pe teren. Considera că idiotul de Hinken era în orice caz mai puţin idiot decât idiotul de Caracas, prin urmare, idiotul de Hinken avea mai multe şanse să-l găsească pe idiotul de Bulten şi poate chiar şi valiza.

— Du-te la Malmköping, Hinken, şi miroase terenul! Dar îmbracă-te civil, fiindcă la Malmköping sunt tocmai azi o groază de poliţişti. Se pare c-a dispărut de-acolo un centagenar.

*

În timpul ăsta, Julius, Allan şi mortul străbăteau pădurea din Sörmland. Pe la Vidkärr, au avut ghinionul să dea de un ţăran, pe care Julius îl ştia din vedere. Ţăranul tocmai îşi inspecta semănăturile.

— Bună dimineaţa, îl salută Julius.

— Frumoasă vreme, spuse Allan.

Mortul şi ţăranul nu spuseră nimic. Dar cel din urmă s-a uitat lung după cei trei.

Pe măsură ce drezina se apropia de Åkers Styckebruk[19], Julius era tot mai neliniştit. Îşi dorise să treacă pe

[19] Styckebruk — fabrică de armament.

lângă o apă curgătoare ca să-l arunce pe mort. Dar nu apăruse nicio apă. Nici n-apucă Julius să-şi termine gândul, că intrară cu drezina în zona fabricii. Julius a frânat la timp şi vehiculul s-a oprit. Mortul a căzut înainte, dar s-a proptit cu fruntea de un mâner de fier.

— Tare l-ar mai fi durut lovitura asta în alte împrejurări, spuse Allan.

— Să fi mort are avantajele sale, spuse Julius.

Julius s-a dat jos din drezină şi s-a pitit după un mesteacăn ca să cerceteze locul. Porţile uriaşe ale uzinei către halele de producţie erau larg deschise, dar toată zona părea pustie. Julius s-a uitat la ceas. Era 12:10. Pauza de prânz, asta e. Ochii i-au rămas pironiţi pe un container foarte mare şi i-a spus lui Allan că voia să meargă într-o scurtă recunoaştere. Allan i-a urat succes şi l-a rugat să nu se rătăcească.

Riscul era minim, pentru că Julius n-avea de mers decât vreo 30 de metri până la container. S-a strecurat înăuntru şi, mai bine de un minut, Allan nu l-a mai văzut. Pe urmă a reapărut, s-a întors la drezină şi l-a anunţat pe Allan că acum ştia ce-or să facă cu mortul.

Containerul era pe jumătate plin cu un fel de cilindri de cel puţin trei metri lungime şi cu un diametru care avea cu siguranţă un metru. Fiecare cilindru era vârât într-un alt cilindru protector din lemn, cu deschidere la una din extremităţi.

Allan se simţea sfârşit de oboseală, după ce au reuşit să aşeze până la urmă corpul greu al mortului într-unul din cilindrele interioare. Dar s-a înviorat când a dat să pună capacul de lemn şi a văzut ce scria pe eticheta de expediere.

Addis Abeba.

— O să aibă multe de văzut în călătoria asta dacă nu-şi închide ochii, spuse Allan.

— Hai, moşulică, grăbeşte-te, răspunse Julius. Nu putem rămâne aici.

Operaţia le reuşise perfect şi au avut timp să se ascundă pe după mesteceni, înainte ca muncitorii să-şi termine pauza de masă. Pe urmă s-au aşezat în drezină să se odihnească şi imediat după aceea a început din nou forfota în uzină. Un macaragiu a umplut containerul cu alţi cilindri, l-a ferecat, şi a adus un alt container gol.

Allan se întreba ce anume se fabrica în fond acolo. Julius ştia că uzina avea o istorie foarte lungă şi că deja în secolul al XVII-lea producea şi livra tunuri celor care voiau să omoare mai eficient în Războiul de Treizeci de Ani.

Allan găsea de neînţeles faptul că oamenii din secolul al XVII-lea se omorau unii pe alţii. Trebuiau doar să aibă puţină răbdare, moartea venea oricum. Julius răspunse că asta era valabil pentru toate vremurile şi apoi zise că se odihniseră destul şi trebuiau să plece urgent de acolo. Julius plănuia să aleagă, pur şi simplu, drumul cel mai scurt până în Åker şi abia acolo să vadă ce mai era de făcut.

*

Inspectorul Aronsson percheziţionă clădirea fostei gări Byringe, dar nu mai găsi nimic interesant în afară de papucii aceia, care ar fi putut aparţine centagenarului. Hotărî să-i ia cu el şi să-i arate personalului de la căminul de bătrâni.

Dar erau şi urme de apă pe podea, care l-au dus pe Aronsson până la camera frigorifică, unde curentul era

întrerupt şi uşa deschisă. Dar ăsta nu era un indiciu de luat în seamă.

Aronsson a pornit aşadar spre satul Byringe să bată pe la uşile oamenilor. În trei locuri, lumea era acasă, şi toate cele trei familii i-au spus că Julius Jonsson locuia în clădirea gării la etaj, că era un hoţ şi un impostor, că nimeni nu voia să aibă de-a face cu el şi că niciunul dintre ei nu auzise, nici nu văzuse ceva deosebit, începând cu seara din urmă şi până la ora aceea. Dar că Julius Jonsson ar putea fi implicat într-o afacere dubioasă, era de la sine înţeles.

— Puneţi-l după gratii, ceru cel mai supărat dintre vecini.

— Şi pe ce motiv? întrebă ostenit inspectorul.

— Pentru că-mi fură ouăle din coteţul găinilor, pentru că iarna trecută mi-a furat sania cu motor abia cumpărată, a vopsit-o cu altă culoare şi a trecut-o pe numele lui, pentru că-şi comandă cărţi în numele meu, îmi răscoleşte cutia de scrisori când vine cartea, şi-o ia şi mă lasă pe mine să plătesc factura, pentru că încearcă să-i vândă şnaps făcut de el în casă băiatului meu de paisprezece ani, pentru că...

— Bine, bine, bine, ajunge. Am să-l bag după gratii, spuse inspectorul. Mai întâi, să-l găsesc.

Aronsson a luat-o înapoi spre Malmköping şi, pe la jumătatea drumului, i-a sunat telefonul. Erau colegii de la centrala de informaţii. Primiseră o informaţie interesantă de la un agricultor din Vidkärr, pe nume Tengroth. Cu vreo oră înainte, un escroc mărunt din regiune traversase într-o drezină proprietatea acestui Tengroth, de-a lungul fostei căi ferate, care lega Byringe de Åker Styckebruk. În drezină mai erau un moş, o valiză mare şi un

bărbat mai tânăr cu ochelari de soare. După părerea ţăranului Tengroth, comanda o avea bărbatul acela mai tânăr. Cu toate că nu purta pantofi în picioare...

— Să mă ia dracu' dacă mai pricep ceva, spuse inspectorul Aronsson, întorcând maşina în plină viteză.

Papucii, aşezaţi pe locul din dreapta, căzură pe podea.

*

După vreo câteva sute de metri, Allan şi-a încetinit paşii şi aşa destul de înceţi. Nu se plângea, dar Julius vedea prea bine că genunchii începuseră să-i facă necazuri serioase bătrânului. Fiindcă se apropiau de un vânzător ambulant de hotdog, Julius i-a promis lui Allan că, dacă mai face un ultim efort până la tonetă, o să-l trateze cu un cârnat, că doar avea bani pentru atâta lucru, iar după aceea o să rezolve el cumva problema transportului. Allan i-a răspuns că el niciodată în viaţă nu s-a plâns de orice fleac de durere, aşa că n-avea de gând să-nceapă să se plângă acum, dar un cârnat cu pâine i-ar prinde de minune.

Julius a mărit compasul, cu Allan târşâindu-şi picioarele în urma lui. Când Allan a ajuns la tonetă, Julius mâncase deja jumătate din cârnatul la grătar cu pâine. Şi mai rezolvase şi altceva.

— Allan, vino să ţi-l prezint pe Benny, care de-acum înainte e şoferul nostru particular.

Benny era proprietarul tonetei, avea cam 50 de ani, toată podoaba capilară intactă, inclusiv o coadă de cal care-i atârna în jos pe ceafă. În aproximativ două minute, Julius reuşise să cumpere un cârnat cu pâine şi o Fanta, maşina lui Benny, adică un Mercedes argintiu model

1988, inclusiv pe Benny în persoană, şi toate astea cu o sută de mii de coroane.[20]

Allan l-a privit pe proprietarul tonetei, care deocamdată mai stătea în post, la geam.

— Te-am cumpărat şi pe tine sau doar te-am închiriat? spuse Allan în cele din urmă.

— Maşina e cumpărată şi şoferul închiriat, răspunse Benny. Mai întâi pentru zece zile, după care urmează tratativele. Preţul include şi un cârnat. Ce zici, te-ar tenta un crenvurst vienez?

Nu. Dacă se putea, Allan ar fi dorit un cârnat fiert obişnuit. Şi-n afară de asta, o sută de mii i se părea cam exagerat pentru o maşină atât de veche, chiar dacă intra şi şoferul la socoteală. Aşa că era cât se poate de just să i se dea şi o cacao cu lapte.

Fără discuţie. Benny era de acord. Dacă tot lichida bufetul, ce mai conta un Pucko [21] în plus sau în minus? Afacerea mergea oricum în pierdere; o tonetă din asta la Åker Styckebruk fusese din start o idee proastă şi, cu timpul, tot proastă rămăsese.

De fapt, spuse Benny, chiar înainte de apariţia salvatoare a celor doi domni, se gândea el să facă altceva cu viaţa lui. Dar nici prin cap nu i-ar fi trecut c-o să fie şofer particular.

În lumina celor povestite de Benny, Allan a propus ca acesta să bage în portbagajul maşinii o ladă plină cu sticle de Pucko. Iar Julius i-a promis lui Benny o şapcă de şofer particular, pe care i-o va cumpăra de îndată ce se va ivi ocazia. Dar acum trebuia să-şi scoată rapid boneta de

---

[20] 100 000 coroane suedeze = aproximativ 11 360 euro.

[21] Cacao cu lapte, care se vinde în sticluţe de 250 ml.

bucătar şi să iasă din tonetă pentru că era cazul s-o-ntindă de-acolo.

Benny şi-a spus că nu era treaba şoferului să stea la discuţii cu cei care hotărau, aşa că s-a conformat. Boneta a nimerit la gunoi şi sticlele de Pucko la bagaje, împreună cu nişte Fanta. Julius voia să ţină valiza lângă el, pe bancheta din spate. Iar lui Allan i s-a dat locul din faţă ca să-şi poată întinde bine picioarele.

Aşadar, Benny, până atunci singurul proprietar de tonetă din Åker Styckebruk, s-a instalat la volanul Mercedesului, care, până în urmă cu câteva minute, fusese maşina lui proprie, dar care fusese vândută după toate regulile gentlemenilor de lângă el, din maşină.

— Încotro vor domnii să mergem? propuse Benny.

— S-o luăm spre nord. Ce ziceţi? propuse Julius.

— Da, e bine spre nord, spuse Allan. Sau spre sud.

— Atunci, spre sud, hotărî Julius.

— Spre sud, repetă Benny şi porni din loc.

*

Zece minute mai târziu, Aronsson a descins la Åker. Nu trebuia decât să cerceteze cu privirea şinele ca să observe o drezină veche puţin mai departe de fabrică.

Dar vehiculul nu-i dezvălui nimic. Muncitorii tocmai încărcau nişte cilindri groşi în containere. Niciunul nu băgase de seamă când venise drezina. În schimb, imediat după prânz, văzuseră pe drum doi bărbaţi în vârstă mergând pe jos, unul trăgând după el o valiză, şi celălalt puţin în spatele lui. Mergeau în direcţia staţiei de benzină şi a tonetei cu hotdog, dar încotro or fi luat-o după aceea, habar n-aveau.

Aronsson i-a întrebat pe muncitori dacă erau siguri că văzuseră *doi* bărbaţi, şi nu trei. Erau siguri — nu văzuseră o a treia persoană.

În drum spre staţia de benzină şi toneta cu cârnaţi, Aronsson reflecta la informaţiile pe care tocmai le primise. Dar, de data asta, îi era şi mai greu să le pună cap la cap.

Mai întâi s-a oprit la tonetă. Începuse să-i fie foame, aşa că venea la ţanc. Numai că toneta era închisă. Sigur că nu mergea bine o astfel de afacere aici, la dracu'-n praznic, şi-a zis Aronsson şi a luat-o spre staţia de benzină. Acolo nimeni nu văzuse şi nu auzise nimic, în schimb i-au vândut un cârnat de-al lor, cu iz de benzină.

După acest prânz frugal, Aronsson a mai pus câteva întrebări la ICA[22], la florărie şi agentului imobiliar. A mai oprit câteva persoane, care ieşiseră din casă să-şi plimbe câinii, copiii în căruţ, soţul sau soţia. N-a găsit pe nimeni care să fi văzut doi sau trei bărbaţi cu o valiză. Urmele se pierdeau undeva între uzină şi staţia Statoil. Inspectorul Aronsson a decis să se întoarcă la Malmköping. Avea de identificat o pereche de papuci.

*

Inspectorul Göran Aronsson l-a sunat din maşină pe şeful poliţiei ca să-l pună la curent cu mersul anchetei. Acesta i-a mulţumit lui Aronsson, fiindcă la ora 14:00 era programată o conferinţă de presă la hotelul Plevnagården şi n-ar fi avut ce să spună.

Şeful poliţiei, om cu înclinaţii dramatice, făcea cu plăcere din ţânţar armăsar dacă i se ivea ocazia. Şi acum,

[22] Lanţ de magazine alimentare.

inspectorul Aronsson tocmai îi dăduse imboldul de care avea nevoie pentru spectacolul zilei.

Aşadar, la conferinţa de presă, şeful poliţiei judeţene a umflat toată povestea înainte ca Aronsson să ajungă înapoi la Malmköping şi să-l oprească (ceea ce oricum n-ar fi reuşit). Şeful poliţiei a comunicat publicului că dispariţia lui Allan Karlsson era probabil rezultatul unei răpiri dramatice, aşa cum presupuseră şi cei de la ziarul local cu o zi înainte. Poliţia avea acum indicii că Allan Karlsson era în viaţă, dar că nimerise pe mâinile unor indivizi din lumea interlopă.

Bineînţeles că jurnaliştii aveau multe întrebări de pus, dar şeful poliţiei judeţene le-a ocolit cu dibăcie. Un singur lucru putea să adauge, şi anume că Allan Karlsson şi presupuşii lui răpitori fuseseră observaţi în mica localitate Åker Styckebruk chiar în aceeaşi zi pe la ora prânzului. În fine, îi îndemna pe prietenii cei mai de nădejde ai poliţiei, dar îndemna şi publicul larg, să-şi comunice observaţiile.

Spre dezamăgirea şefului poliţiei, echipa de la televiziune plecase deja de la conferinţă. Asta nu s-ar fi întâmplat dacă mototolul ăla de Aronsson i-ar fi dat vestea cu răpirea ceva mai devreme. Dar *Expressen* şi *Aftonbladet*[23] mai rămăseseră, împreună cu ziarul local şi postul local de radio. În fundul sălii de mese de la Plevnagården, stătea un bărbat pe care şeful poliţiei judeţene nu-l recunoştea. Să fie oare de la TT?

Dar Hinken nu era de la TT, pe el îl trimisese acolo Şeful din Stockholm. Şi el era din ce în ce mai convins că Bulten fugise cu banii. Iar în cazul ăsta, până acum i se făcuse de petrecanie.

[23] Cele două ziare mai importante de după-amiază şi de seară.

*

Când Aronsson a ajuns la Plevnagården, reprezentanţii presei se împrăştiaseră. Inspectorul trecuse pe la căminul de bătrâni, unde i se confirmase că papucii găsiţi de el îi aparţineau într-adevăr lui Allan Karlsson. (Sora Alice i-a mirosit şi a dat afirmativ din cap, strâmbând din nas.)

Aronsson a avut ghinionul să dea peste şeful lui în holul hotelului. Acesta l-a informat despre conferinţa de presă şi l-a însărcinat să caute un deznodământ dramei, de preferinţă ceva care să nu ducă la conflicte logice între faptele petrecute în realitate şi cele relatate de el presei în acea dimineaţă.

După aceea, şeful poliţiei judeţene şi-a văzut de drum, pentru că avea unele lucruri de pus la punct. De pildă, era momentul să se ia legătura cu un procuror.

Aronsson şi-a cumpărat o cafea şi s-a aşezat să mediteze asupra întâmplărilor din urmă. Erau multe de analizat, dar Aronsson s-a oprit la relaţia care ar fi putut să existe între cei trei pasageri din drezină. Dacă Tengroth nu se înşelase şi Karlsson cu Jonsson păreau a fi sub ameninţare, atunci teoria luării de ostatici ar fi stat în picioare. Era concluzia la care ajunsese şi şeful poliţiei la conferinţa de presă, ceea ce, în sine, discredita oarecum teoria, pentru că şeful poliţiei avea rareori dreptate. Şi, în afară de asta, Karlsson şi Jonsson fuseseră văzuţi de alţi martori mergând pe jos prin Åker — cu valiza. S-ar fi putut oare ca moşii să-i fi venit de hac tânărului vânjos de la Never Again şi să-l fi prăvălit într-un şanţ?

Greu de crezut, dar nu imposibil. Aronsson s-a hotărât să-l folosească din nou pe câinele de la Eskilstuna, care, împreună cu însoţitorul lui, să parcurgă tot traseul de la

ogorul lui Tengroth şi până la fabrica din Åker. Undeva pe acest traseu dispăruse membrul clubului Never Again.

Iar Karlsson şi Jansson se evaporaseră şi ei după aceea între fabrică şi Statoil, o bucată de drum de două sute de metri. Parcă intraseră în pământ şi niciun suflet de om nu văzuse nimic. Pe toată distanţa asta nu exista nimic altceva decât o tonetă închisă.

Telefonul inspectorului sună. Centrala de informaţii înregistrase o nouă declaraţie. De data asta, centagenarul fusese văzut la Mjölby, pe locul din dreapta şoferului, într-un Mercedes. Bătrânul fusese probabil răpit de bărbatul cu coadă de cal de la volan.

— Să cercetăm lucrul ăsta mai îndeaproape? întrebă colegul lui Aronsson.

— Nu, mulţumesc, oftă Aronsson.

Lunga lui experienţă de inspector de poliţie îl învăţase să deosebească informaţiile cu adevărat valoroase de cele neînsemnate, abilitate foarte utilă atunci când situaţia era învăluită în negură.

*

Benny s-a oprit la Mjölby să facă plinul. Julius a deschis cu mare atenţie valiza, a scos de-acolo o hârtie de 500 ca să plătească benzina, pe urmă a zis că vrea să coboare ca să-şi dezmorţească puţin picioarele şi l-a rugat pe Allan să stea în maşină şi să păzească valiza. Allan, care era frânt de oboseală după încercările zilei, i-a promis că n-o să se mişte de-acolo.

Benny a terminat primul şi s-a aşezat la volan. Imediat după aceea a urcat şi Julius, a dat ordin de „înainte marş" şi Mercedesul a pornit mai departe spre sud.

După un timp, Julius le-a întins lui Allen şi lui Benny o pungă de bomboane.

— Ia uitaţi ce-am şterpelit, le spuse.

Allan a ridicat din sprâncene.

— *Ai furat* o pungă de bomboane, când avem cincizeci de milioane în valiză?

— Aveţi cincizeci de milioane în valiză? spuse Benny.

— Vai de mine! făcu Allan.

— Nu-i adevărat, zise Julius. O sută de mii ţi-am dat ţie, nu?

— Plus 500 de coroane pentru benzină, preciză Allan.

Benny a rămas mut preţ de câteva secunde.

— Va să zică aveţi în valiza aia patruzeci şi nouă de milioane opt sute nouăzeci şi nouă de mii cinci sute?

— Dar repede mai socoteşti, remarcă Allan.

S-a lăsat din nou tăcerea. După câteva clipe, Julius a spus că cel mai bine era să-i explice şi şoferului lor particular cum stăteau lucrurile. Chiar dacă, după aceea, Benny ar fi preferat să rupă contractul pe care-l încheiaseră.

Pentru Benny, faptul cel mai greu de înghiţit era că i se luase viaţa unei persoane, apoi fusese trimisă la export. Dar era vorba de un accident, asta se întâmplase, chiar dacă jucase un anume rol şi alcoolul. Benny n-avea treabă cu alcoolul.

Şoferul proaspăt angajat a căzut din nou pe gânduri şi a concluzionat că cele 50 de milioane trecuseră mai mult ca sigur prin mâini murdare de la bun început, aşa că poate abia acum aveau să facă mai mult bine omenirii. Şi-apoi, parcă nu-i surâdea să-şi dea demisia chiar din prima zi de lucru.

Aşadar, Benny a promis că rămâne în slujbă, dar voia să ştie ce planuri aveau domnii în continuare. Că până

atunci nu îndrăznise să întrebe; curiozitatea nu era o calitate de dorit la un şofer particular, dar acum devenise, cum s-ar spune, şi complice.

Allan şi Julius admiteau că nu-şi făcuseră niciun plan. Aveau să meargă tot înainte până la căderea serii şi pe urmă aveau să tragă la vreun hotel şi să discute mai pe larg ce era de făcut. Ideea era bună. Aşa vor face.

— Cincizeci de milioane, spuse Benny cu un zâmbet pe buze, trecând Mercedesul în viteza întâi.

— Patruzeci şi nouă de milioane opt sute nouăzeci şi nouă de mii cinci sute, rectifică Allan.

Apoi Julius a trebuit să promită că nu va mai fura doar aşa, de dragul furatului. La care Julius a replicat că n-o să-i fie uşor, pentru că-i intrase-n sânge şi la altceva nici nu era bun. Dar oricum, şi-a dat cuvântul şi a mai spus că rareori promitea el ceva, dar şi când promitea, se ţinea negreşit de promisiune.

Maşina înainta, iar pasagerii şedeau tăcuţi. Allan a aţipit destul de repede pe locul din faţă. Julius a luat încă o bomboană, în timp ce Benny fredona o melodie, al cărei nume nu-l ştia.

*

Când ajunge sămânţa unui scandal la urechea jurnaliştilor de la ziarele de senzaţie, nu-i uşor să-i opreşti. Deci, reporterilor de la *Expressen* şi *Aftonbladet* nu le-a trebuit mult ca să-şi facă o imagine mai limpede despre lanţul întâmplărilor decât cea prezentată de şeful poliţiei judeţene la conferinţa de presă a după-amiezii. De data asta, a câştigat *Expressen* în defavoarea lui *Aftonbladet,* deoarece reporterii de la *Expressen* au ajuns primii

acasă la Ronny Hulth şi, după ce i-au promis că-i vor face rost de un logodnic pentru pisica lui, deocamdată atât de singură, l-au convins să meargă cu ei şi să doarmă la un hotel din Eskilstuna, ca să fie astfel inaccesibil reporterilor de la *Aftonbladet*. Lui Ronny Hulth i-a fost mai întâi frică să povestească — pentru că îşi amintea prea bine cu ce-l ameninţase tânărul —, dar reporterul îi spuse lui Hulth că putea rămâne anonim şi l-a asigurat solemn că oricum nu i se va întâmpla nimic neplăcut, fiindcă la clubul motocicliştilor se ştia că poliţia era pe urmele lor.

Dar cei de la *Expressen* nu s-au declarat mulţumiţi doar cu Hulth. Au fost interogaţi, pe rând, şoferul autobuzului, sătenii din Byringe, agricultorul din Vidkärr şi o serie de alte persoane din Åker Styckebruk. Sinteza tuturor acestor mărturii a putut fi citită în ziua următoare în mai multe articole de senzaţie. Erau, bineînţeles, pline de presupuneri eronate, dar având în vedere împrejurările, reporterul făcuse o treabă foarte bună.

*

Mercedesul îşi vedea de drum. Julius a adormit până la urmă şi el. Allan sforăia în faţă, Julius în spate, cu capul pe valiza care-i servea drept pernă, deloc comodă, iar Benny conducea pe unde-l ducea capul.

La Mjölby, Benny a ieşit de pe drumul E4 şi a luat-o pe cel naţional 32, spre Tranås. Ajuns acolo, n-a oprit, ci a continuat spre sud. A ajuns în regiunea Kronoberg, dar puţin după aceea a părăsit iar autostrada şi a intrat adânc în pădurile din regiunea Småland, unde spera el să găsească un loc mai ca lumea pentru a înnopta.

Allan s-a trezit şi a întrebat dacă nu era ora de culcare. Curând, vocile celor aflaţi pe locurile din faţă l-au trezit şi pe Julius, care, privind în jur şi văzând pădure peste tot, a întrebat unde erau.

Benny a răspuns că se aflau la câteva zeci de kilometri nord de Växjö şi că se gândise la ceva în timp ce domnii dormeau, şi anume că, din motive de securitate, era indicat să-şi găsească un culcuş discret. N-aveau cum să ştie dacă era cineva pe urmele lor, dar dacă pui mâna pe o valiză cu cincizeci de milioane, nu poţi spera c-o să fii lăsat în pace, dacă nu faci cât de cât un efort. Tocmai din pricina asta părăsise Benny drumul care i-ar fi dus la Växjö şi acum se îndreptau spre o localitate mult mai modestă, Rottne. Ideea era să caute un hotel acolo.

— Bine gândit, l-a lăudat Julius. Şi totuşi, nu.

Julius şi-a elaborat argumenaţia. În cel mai bun caz, ar găsi în Rottne o şandrama de hotel, unde, e drept, n-ajunge nimeni. Dar dacă într-o seară îşi fac brusc apariţia trei domni fără rezervare, nu bate asta la ochi? Ar fi mult mai bine să se oprească la un gospodar şi să se tocmească pentru un loc de dormit şi ceva de-ale gurii.

Benny a recunoscut că propunera lui Julius era foarte înţeleaptă. Aşadar, a cârmit Mercedesul pe primul drum lăturalnic care i-a apărut în faţa ochilor, presărat cu pietriş.

Începuse să se lase întunericul când, după aproape patru kilometri şerpuiţi, cei trei bărbaţi au văzut o cutie de scrisori la marginea drumului. Pe ea scria „Casa de lângă Lac" şi, exact lângă cutie, începea un alt drum, care probabil ducea tocmai la locul respectiv. Aşa era. Au luat-o pe drumul acela îngust şi întortocheat şi, după vreo sută de metri, le-a apărut în faţă o casă. Era un căsoi în

toată regula, de culoare roşie şi cu colţurile vopsite în alb; avea două etaje, un grajd şi, ceva mai departe, lângă un lac, o construcţie, care în trecut servise drept şopron. Gospodăria părea locuită şi Benny a oprit Mercedesul în faţa intrării.

A apărut în prag o femeie trecută de prima tinereţe, cu părul roşu, bogat şi cârlionţat. Avea pe ea echipament sportiv de un roşu şi mai aprins decât părul, şi un câine lup în urma ei.

Cei trei bărbaţi s-au dat jos din Mercedes şi s-au apropiat de femeie. Julius a studiat câinele cu coada ochiului, dar nu i s-a părut gata de atac. Dimpotrivă, se uita curios, chiar oarecum prietenos la vizitatori.

Aşa că Julius a îndrăznit să-şi ia ochii de la câine şi să se adreseze femeii. A spus politicos „bună seara" şi că dorinţa grupului era să înnopteze acolo şi să capete, dacă s-ar putea, şi ceva de mâncare.

Femeia a examinat amestecul nepotrivit de bărbaţi din faţa ei: un moş, altul pe jumătate moş şi... un al treilea, care, trebuia să recunoască, arăta foarte bine. Şi de vârstă potrivită. Şi coadă de cal! A zâmbit şi Julius şi-a închipuit că o să-şi dea acceptul.

— Aici nu e niciun afurisit de hotel! spuse ea în schimb.

Vai, vai, şi-a zis Allan, care ducea dorul unei cine şi al unui pat. Ce grea devenise viaţa tocmai acum, când se hotărâse şi el să mai trăiască o bucată de vreme. Multe rele se puteau spune despre timpul petrecut la căminul de bătrâni, însă nici vorbă de febră musculară în tot corpul.

Julius arăta şi el abătut şi a explicat că se rătăciseră, că erau obosiţi, şi că erau bineînţeles dispuşi să plătească, doar să poată şi ei să rămână acolo peste noapte. Şi, în cel mai rău caz, puteau renunţa la mâncare.

— Îţi dăm o mie de coroane de căciulă dacă ne laşi să dormim aici, făcu Julius o ultimă încercare disperată.

— O mie de coroane? spuse femeia. Sunteţi fugari?

Julius nu-i răspunse, explicându-i din nou că făcuseră drum lung, că el, personal, ar mai rezista puţin, dar că Allan — cel de colo — era mult prea bătrân.

— Ieri am împlinit o sută de ani, spuse Allan pe un ton jalnic.

— O sută? repetă femeia, aproape speriată. *Al dracului* de mult.

După care, câteva clipe, nu mai spuse nimic de parcă ar fi cântărit lucrurile.

— Eh, *la naiba,* hai că vă primesc, zise ea în cele din urmă. Dar de miile alea de coroane nu poate fi vorba. Cum v-am spus, la mine nu e vreun *afurisit de hotel.*

Benny o privea cu admiraţie. Niciodată nu auzise o femeie înjurând atât de mult într-un timp atât de scurt. I se părea un lucru atrăgător.

— Frumoaso, spuse Benny, îmi dai voie să mângâi câinele?

— Frumoaso? se miră femeia. Eşti orb? Hai, mângâie-l, *ce dracu*! Buster e blând. Vă dau la fiecare o cameră la etaj. Am loc berechet. Aşternutul e curat, dar aveţi grijă cu otrava de şoareci de pe podea. Şi de mâncat, vă dau peste-o oră.

Femeia a trecut pe lângă cei trei bărbaţi şi mai departe, în direcţia grajdului. Buster mergea credincios la dreapta ei. Benny a strigat după ea şi a întrebat-o dacă are un nume. Fără să se întoarcă, femeia i-a răspuns că o cheamă Gunilla, dar îi plăcuse „frumoaso", aşa că „spune-mi aşa, *ce naiba*!" Zis şi făcut.

— Cred că m-am îndrăgostit, îi anunţă Benny.

— Eu sunt sigur că-s obosit, spuse Allan.

În aceeaşi clipă s-a auzit din grajd un muget atât de puternic, că până şi Allan a căscat ochii, aşa mort de oboseală cum era. Trebuie că venea de la un animal uriaş şi pesemne foarte chinuit.

— Mai încet cu urletele, *ce dracu*, că vin acuşa!

CAPITOLUL 7

1929–1939

Gospodăria din Yxhult arăta groaznic. În răstimpul pe care Allan îl petrecuse sub aripa profesorului Lundborg, buruienile inundaseră tot locul. Vântul zburase ţiglele de pe acoperiş şi acum zăceau răspândite pe pământ, closetul se răsturnase nu se ştie din ce cauză, şi una din ferestrele de la bucătărie era deschisă şi se bălăbănea.

Pentru că nu mai avea closet, Allan îşi uşură vezica în faţa intrării. Pătrunse apoi în casă şi se aşeză în bucătăria plină de praf. Fereastra o lăsă deschisă. Îi era foame, dar îşi stăpâni primul impuls de-a vedea ce mai rămăsese în cămară. Era sigur că nu i-ar produce bucurie.

Se născuse şi crescuse acolo, dar niciodată nu se simţise mai departe de casă ca în clipa aceea. Venise oare timpul s-o rupă cu trecutul şi să continue în direcţia opusă? Fără îndoială.

Allan îşi căută cartuşele de dinamită, făcu pregătirile necesare şi pe urmă îşi umplu căruciorul de la bicicletă cu puţinele lucruri mai de preţ care-i rămăseseră. În seara zilei de 3 iunie 1929 îşi luă rămas-bun şi de la

Yxhult şi de la Flen. Încărcătura de dinamită explodă aşa cum trebuia, adică exact 30 de minute mai târziu. Casa din Yxhult sări în aer şi vaca vecinului mai lepădă o dată.

O oră mai târziu, Allan se afla deja în arestul poliţiei din Flen, unde îşi lua cina, în timp ce şeful poliţiei, Krook, îi trăgea perdaful de rigoare.

Poliţia din Flen tocmai se pricopsise cu un automobil, aşa că pusese rapid mâna pe omul care tocmai îşi făcuse praf domiciliul.

De data asta, capul de acuzare era clar.

— Act de distrugere şi punerea în pericol a vieţii umane, îl anunţă cu autoritate şeful poliţiei, Krook.

— Vrei, te rog, să-mi dai pâinea?

Şeful poliţiei se făcu că n-aude. În schimb, îl dojeni pe bietul său asistent, care dăduse dovadă de atâta slăbiciune, încât se conformase dorinţei delincventului de a-i aduce de mâncare. Allan îşi termină masa şi apoi se lăsă condus în aceeaşi celulă ca şi rândul trecut.

— Nu cumva aveţi pe undeva ziarul de azi? întrebă Allan. Ca lectură de seară, vreau să zic.

Drept răspuns, şeful poliţiei stinse lumina în celulă şi trânti uşa. A doua zi dimineaţă telefonă în primul rând la „casa aia de nebuni" din Uppsala şi le spuse să vină şi să-l ia pe Allan Karlsson.

Dar colaboratorii lui Bernhard Lundborg nici nu voiau să audă de Karlsson. Tratamentul lui se sfârşise şi acum aveau la rând alţi pacienţi care trebuiau sterilizaţi şi ţinuţi sub observaţie. Nici nu-şi închipuia şeful poliţiei de câtă lume trebuia să fie salvată naţiunea: evrei, ţigani, negri, metişi, debili mintali şi alţii. Faptul că domnul Karlsson îşi aruncase în aer casa nu-l califica pentru o

călătorie în Uppland[24]. Fiecare face exact ce vrea cu domiciliul propriu, nu? Şeful poliţiei nu vedea tot aşa lucrurile? Doar trăim într-o ţară liberă, nu?

În cele din urmă, Krook închise telefonul. Nu era chip să se înţeleagă cu oamenii ăia de la oraş şi atunci îi păru rău că nu-l lăsase cu o seară înainte pe Karlsson să dispară călare pe bicicletă, ceea ce era exact planul arestatului.

În urma tratativelor reuşite din timpul dimineţii, Allan era liber să-şi încalece iar bicicleta cu cărucior. Acum avea cu el provizii cu mâncare pentru trei zile şi pleduri duble, dacă se lăsa frigul. Îşi flutură mână în semn de rămas-bun către şeful poliţiei, care nu-i răspunse, apoi porni înspre nord. Nordul i se părea la fel de bun ca oricare alt punct cardinal. Spre după-masă sosi la Hälleforsnäs şi se gândi că-i ajungea cât drum făcuse. Se aşeză pe un petic de iarbă, întinse un pled şi desfăcu pachetul cu mâncare. În timp ce mesteca nişte pâine neagră şi o felie de salam, cerceta din ochi clădirea industrială, aflată exact peste drum. În faţa ei, era un morman de ţevi de tun din fontă. Cineva care fabrică tunuri ar avea poate nevoie de un băiat care să garanteze că salvele sunt trase când trebuie. Şi, la drept vorbind, Allan nu ţinea morţiş să ajungă chiar foarte departe de Yxhult. Hälleforsnäs i se părea suficient de departe. Doar să găsească o slujbă.

Poate că Allan era puţin cam naiv să creadă că ar fi o legătură între ţevile de tun şi competenţa lui specială de care patronul ar avea eventual nevoie. Şi totuşi, chiar aşa era. După o scurtă convorbire cu fabricantul, în cursul

[24] Regiune unde se află oraşul universitar Uppsala.

căreia lăsă la o parte anumite detalii din biografia sa, Allan se văzu angajat ca artificier.

O să mă simt aici ca peştele-n apă, îşi zise el.

*

La turnătoria din Hälleforsnäs, producţia de tunuri era foarte redusă şi numărul de comenzi nu creştea, ci, dimpotrivă, scădea. După război, ministrul Apărării, Per Albin Hansson[25], tăiase mult din bugetul armatei, în timp ce Gustav al V-lea scrâşnea din dinţi la palat. Cu mintea lui analitică, Per Albin judeca în felul următor: dacă privim situaţia retrospectiv, e clar că Suedia ar fi trebuit să fie mai bine înarmată, dar nu mai serveşte la nimic să ne înarmăm *acum*, la zece ani după sfârşitul războiului. În plus, acum avem şi Naţiunile Unite.

Pentru turnătoria din Sörmland, consecinţa a fost, pe de-o parte, că producţia a fost orientată într-o direcţie mai paşnică, iar pe de altă parte, că un număr de muncitori au fost puşi pe liber.

Dar Allan, nu, fiindcă era lipsă de artificieri. Fabricantul aproape că nu-şi crezu ochilor şi urechilor când, într-o bună zi, Allan dovedi că era expert în tot felul de explozive. Până atunci, patronul fusese obligat să se bazeze pe unicul tehnician pe care-l avea la dispoziţie şi de care nu era deloc mulţumit, fiindcă tipul era străin, abia vorbea suedeza şi, pe deasupra, avea părul negru — nu numai pe cap, pe tot corpul! Habar n-avea dacă se

[25] Per Albin Hansson (1885–1946) cunoscut ca Per Albin — politician social-democrat suedez, şef de partid, membru în parlament, ministru de război în 1920, ministru al Apărării în repetate rânduri între 1920 şi 1926, prim-ministru în perioadele 1932–1936 şi 1936–1946.

putea bizui pe un om ca ăsta, dar n-avea încotro, altul nu găsise.

Allan nu judeca oamenii după culori. Tot timpul i se păruse că ideile profesorului Lundborg erau cam aiurite, în schimb era curios să vadă măcar o dată un negru sau o negresă. N-avea importanţă. Citise cu jind în ziar că Josephine Baker urma să dea nişte spectacole la Stockholm, dar el trebui să se mulţumească cu Estebán, colegul lui spaniol, alb, dar cu pielea mai tuciurie.

Allan şi Estebán se înţelegeau de minune. În plus, locuiau împreună într-o magherniţă din anexa muncitorilor de lângă fabrică. Estebán îi povestise lucruri din trecutul lui dramatic. La Madrid, cunoscuse o fată la o petrecere şi, foarte discret, începuse o relaţie nevinovată cu ea, fără să ştie că era fiica prim-ministrului Miguel Primo de Rivera[26]. Ministrul nu era omul căruia să i te pui de-a curmezişul. Conducea ţara după cum îl tăia pe el capul şi regele mergea cuminte pe urmele lui. „Prim-ministru" era denumirea mai binevoitoare pentru dictator, aşa-i spusese Estebân lui Allan. Dar fata lui era o frumuseţe!

Obârşia muncitorească a lui Estebán nu era în niciun chip atrăgătoare pentru potenţialul socru. Aşadar, la prima şi unica întrevedere cu Primo de Rivera, i se aduse la cunoştinţă lui Estebân că avea de ales una din două: ori să dispară undeva cât mai departe posibil de pământul Spaniei, ori să încaseze pe loc un glonţ în ceafă.

În timp ce Primo de Rivera îşi pregătea arma, Estebân răspunse că tocmai se hotărâse pentru varianta

[26] Miguel Primo de Rivera (1870–1930) — general şi politician spaniol. Cu ajutorul regelui Alfons al XII-lea, pune mâna pe putere în 1920, în urma unei lovituri de stat nesângeroase. Demisionează în 1930 şi fuge în Franţa, unde, după câteva săptămâni, moare.

numărul unu, după care ieşi urgent şi de-andoaselea din încăpere, fără să-şi expună ceafa bărbatului cu arma sau să arunce o privire cât de scurtă spre locul unde fata plângea în hohote.

Cât de departe posibil, îşi tot repeta în gând Estebán, şi o porni spre nord. Pe urmă şi mai la nord, până când ajunse într-o regiune unde lacurile îngheţau pe timp de iarnă. Atunci i s-a părut că putea să se oprească. Şi acolo a rămas. Slujba de la turnătorie o căpătă când un preot catolic, Dumnezeu să-l ierte, care făcea pe translatorul, le-a spus o gogomănie, cum că în Spania se ocupase cu explozive, când în realitate el cultivase roşii.

Cu timpul, Estebán ajunse să vorbească suedeza la un nivel acceptabil şi deveni un artificier suficient de bun. Iar acum, cu Allan alături, făcea mari progrese în meserie.

*

Allan se simţea în largul lui printre muncitori şi, după vreun an, se descurca şi în spaniolă, pe care o învăţase de la Estebán. După doi ani, vorbea aproape fluent. Dar abia după *trei* ani renunţă Estebán să-i împuie capul lui Allan cu varianta spaniolă a socialismului internaţional. Estebán se străduise în fel şi chip, dar Allan nu era receptiv şi Estebán nu pricepea deloc latura asta a personalităţii lui Allan. Nu era vorba că Allan avea o altă concepţie despre starea lucrurilor în lume şi că-i explica lui Estebán viziunea lui. Nu, problema era că Allan nu avea absolut nicio viziune. Sau poate chiar asta era viziunea lui? Estebán ajunse până la urmă la concluzia că trebuia să se împace cu gândul că nu-l înţelegea pe Allan, şi pace.

Dar nici Allan nu se dumirea în legătură cu Estebân. Era un prieten bun, dar îl otrăvise afurisita aia de politică, aşa că nu mai era nimic de făcut. Şi erau mulţi ca Estebán.

Anotimpurile îşi urmară cursul obişnuit o bună bucată de vreme până ca viaţa lui Allan să ia o nouă întorsătură. Totul începu când Estebán primi vestea că Primo de Rivera demisionase şi fugise din ţară. Acum era momentul să se instaureze cu adevărat democraţia, poate chiar şi socialismul, iar Estebân nu voia să piardă ocazia.

De aceea dorea să se întoarcă acasă cât mai repede.

Turnătoria nu mai mergea aşa de bine, iar asta pentru că *señor* Per Albin spusese că n-or să mai fie războaie — aşa hotărâse el. Prin urmare, Estebán se gândea că pe cei doi tehnicieni îi păştea dintr-o zi într-alta concedierea. Ce planuri avea prietenul Allan? I-ar putea trece prin gând să meargă cu Estebán în Spania?

Allan începu să cugete. Pe de-o parte, nu-l interesau revoluţiile, nici cea spaniolă, nici de alt fel. O revoluţie n-ar duce, desigur, la nimic altceva decât la o nouă revoluţie în sens opus. Pe de altă parte, Spania era în străinătate, la fel ca toate celelalte ţări, în afară de Suedia şi, pentru că toată viaţa citise despre străinătate, n-ar fi stricat să vadă şi el o dată cum arată cu adevărat străinătatea. Şi, cine ştie? Poate că pe drum ar da şi peste vreun negru sau doi.

Când Estebán îi promise că vor întâlni cel puţin *un* negru în drum spre Spania, Allan nu putu decât să spună „bine, merg". Aşa că trecură la chestiunile mai practice. În privinţa asta, căzură foarte repede de acord că patronul lor era „un idiot afurisit" (chiar aşa), care nu merita niciun fel de respect. Luară deci hotărârea să aştepte plicul cu leafa şi pe urmă, fără să spună nimic, să dispară.

În consecinţă, duminica următoare, Allan şi Estebân se treziră la cinci dimineaţa, se urcară fiecare pe o bicicletă cu cărucior şi o porniră spre sud, cu destinaţia: Spania. Pe drum, Estebân voia să se oprească puţin în faţa casei patronului ca să-şi depună produsul integral al nevoilor dimineţii în urciorul pentru laptele zilnic, aşezat lângă gardul vilei. Şi asta, în primul rând, fiindcă atâţia ani trebuise să-i suporte pe patron şi pe băieţii lui adolescenţi care-l numeau „maimuţa".

— Răzbunarea nu-i bună la nimic, îl anunţă Allan. Răzbunarea e la fel ca politica. Una duce la alta, iar lucrurile nu pot ieşi decât prost.

Dar Estebán nu se lăsă convins. Nu eşti maimuţă doar pentru că ai braţele puţin mai păroase şi nu vorbeşti limba patronului la perfecţie, nu?

Allan nu putea să nu-i dea dreptate, aşa că cei doi prieteni ajunseră la un compromis. Estebán va urina în urciorul cu lapte, dar atât.

Şi astfel turnătoria din Hälleforsnäs rămase fără artificier.

Se găsiră martori care să-l informeze pe directorul fabricii că-i văzuseră pe Allan şi pe Estebán călare pe nişte biciclete cu cărucior, îndreptându-se spre Katrineholm sau poate chiar şi mai la sud. Patronul ştia acum că avea să ducă o lipsă acută de personal următoarea săptămână de lucru. Chiar la asta se gândea în acea dimineaţă de duminică, aşezat pe veranda vilei, unde sorbea îngândurat dintr-un pahar cu lapte, pe care Sigrid i-l servise atât de amabil împreună cu o pricomigdală. Dar dispoziţia patronului se întunecă şi mai tare când simţi că ceva nu era în regulă cu pricomigdala. Avea un gust puternic de amoniac.

Se hotărî să aştepte până după slujba de la biserică, da, după aceea, o va trage de urechi pe Sigrid. Deocamdată, mai ceru un pahar cu lapte, sperând să-i alunge gustul neplăcut din gură.

*

Aşa ajunse Allan în Spania. Le luă trei luni să traverseze Europa şi Allan văzu mai mulţi negri decât îşi putea el imagina. Numai că, de îndată ce-l văzu pe primul, îi pieri interesul. Observă că singura diferenţă era culoarea pielii, în afară de faptul că vorbeau tot felul de limbi ciudate, dar şi albii vorbeau aşa, începând cu cei din Småland[27] şi tot drumul până în sud. Aşa că pe Lundborg poate că l-o fi speriat vreun negru pe când era copil.

Era mare haos în ţara unde ajunseră Allan şi Estebán. Regele fugise la Roma şi în locul lui se instaurase republica. Stânga striga *revolución*, în timp ce dreapta se îngrozea de cele ce se petrecuseră în Rusia lui Stalin. Oare avea să se întâmple la fel şi în Spania?

Estebán uită o clipă că prietenul lui era un apolitic incurabil şi iar căută să-l tragă de partea revoluţiei, dar Allan se opunea cu încăpăţânare. Cunoştea de la el de-acasă atmosfera asta şi nu putea să înţeleagă de ce trebuia ca totul să se schimbe în ceva exact invers.

După o lovitură de stat eşuată a celor de dreapta, urmă o grevă generală a celor de stânga. Apoi, alegerile generale. Stânga câştigă şi dreapta se îmbufnă, sau poate

[27] Småland — regiune din partea de sud a Suediei, unde se vorbeşte un dialect, nu greu de înţeles, dar deosebit de suedeza obişnuită. Mai dificil este dialectul din Skåne — regiunea cea mai sudică.

că era invers, pentru că Allan nu prea mai ştia. În orice caz, până la urmă începu războiul.

Allan era pe teritoriu străin şi cel mai bine era să se ţină tot timpul la o jumătate de pas în spatele prietenului său. Estebán intră în armată şi deveni sergent de îndată ce-i spuse şefului de pluton că se pricepea să arunce orice în aer.

Prietenul lui Allan îşi purta semeţ uniforma şi era grozav de nerăbdător să se evidenţieze cu o primă faptă de arme. Plutonul lui primi sarcina să distrugă nişte poduri într-o vale din Aragonia şi divizia lui Estebán trebuia să se ocupe de primul pod. Estebán era atât de extaziat datorită încrederii ce i se acordase, că se urcă pe un bolovan, îşi apucă puşca cu mâna stângă şi, înălţând-o spre ceruri, strigă:

— Moarte fascismului, moarte tuturor fasciş...

Dar nu apucă să-şi termine fraza, pentru că şi capul şi bucăţi din umărul drept îi zburară cât colo când duşmanii lansară probabil cea dintâi grenadă a războiului. Allan se afla atunci la vreo douăzeci de metri distanţă, aşa că el scăpă cu viaţă şi fără să fie împroşcat cu bucăţi din corpul tovarăşului său, răspândite acum în jurul bolovanului pe care decedatul făcuse imprudenţa să se urce. Unii soldaţi din divizia lui Estebán începură să plângă.

El însă, adică Allan, examină rămăşiţele prietenului său şi decise că n-avea niciun rost să le mai culeagă de pe jos.

— Ar fi trebuit să rămâi la Hälleforsnäs, spuse Allan şi-l cuprinse, dintr-odată, un dor cumplit să spargă lemne în gospodăria din Yxhult.

*

Se prea poate ca grenada care-l omorâse pe Estebán să fi fost prima grenadă a războiului, dar cu siguranţă n-a fost ultima. Lui Allan îi trecu prin cap să se-ntoarcă la vatră, dar războiul se întinse foarte repede peste tot. În plus, asta ar fi însemnat o călătorie înfiorător de lungă până în Suedia, unde şi-aşa nu-l mai aştepta nimeni.

Se duse atunci la comandantul de companie al lui Estebán, se prezentă ca fiind cel mai de seamă pirotehnician de pe continent şi îi spuse că, la ordinul lui, e gata să arunce în aer poduri şi alte elemente de infrastructură, în schimbul a trei mese pe zi şi vin pentru câte o beţie când împrejurările permiteau aşa ceva.

Comandantul era cât pe ce să dea ordin ca Allan să fie împuşcat, auzind că refuză cu încăpăţânare să ridice în slăvi socialismul şi republica, şi că, pe deasupra, pretindea să poarte haine civile.

Sau, cum se exprimase Allan:

— Şi încă ceva... Dacă vrei să-ţi arunc în aer poduri, vreau să fac asta îmbrăcat cu puloverul meu. Dacă nu, aruncă-ţi-le singur.

Adevărul e că un comandant de companie nu se lasă intimidat în felul ăsta de un civil. În speţă, problema arzătoare a acestui comandant era că soldatul lui cel mai priceput la explozibile zăcea făcut bucăţi pe o colină din apropiere.

Pe când ofiţerul stătea în scaunul lui pliant de campanie şi se gândea dacă în viitorul foarte apropiat Allan să fie angajat sau executat, unul din subofiţerii lui îşi permise să şoptească în urechea şefului că tânărul sergent, care în mod atât de tragic fusese făcut bucăţi puţin mai devreme, îl prezentase pe suedezul ăsta ciudat ca fiind „maestru" în arta explozivelor.

Acesta fu argumetul hotărâtor. *Señor* Karlsson obţinu următoarele: a) dreptul la viaţă, b) dreptul la trei mese pe zi, c) dreptul de a purta haine civile şi d) dreptul de a gusta, ca şi toţi ceilalţi, vin, în cantităţi moderate. În schimb, avea obligaţia să spulbere tot ceea ce i se ordona. Şeful numi însă şi doi soldaţi, care să stea mereu cu ochii pe suedez, deoarece încă nu puteau exclude posibilitatea că ar fi spion.

Trecură astfel luni de zile, şi lunile se făcură ani. Allan arunca în aer ce trebuia şi îşi făcea treaba cu multă pricepere. Nu era nici pe departe o muncă lipsită de pericole. Trebuia adesea să se târască şi să se furişeze până foarte aproape de obiectiv, să amorseze încărcături cu iniţie temporizată şi pe urmă să se întoarcă într-un loc sigur. După trei luni, se alese praful de unul dintre cei doi supraveghetori ai lui Allan (se târî din greşeală drept în tabăra duşmană) şi după încă o jumătate de an se evaporă şi celălalt (se ridică în picioare să-şi mai întindă oasele şi încasă un glonţ drept în mijlocul pieptului). Comandantul companiei nu-i mai înlocui cu alţi supraveghetori, considerând că *señor* Karlsson se comportase impecabil.

Lui Allan i se părea că n-avea niciun sens să omoare oamenii în zadar, aşa că de cele mai multe ori avea grijă ca respectivul pod să fie gol, şi abia pe urmă să fie spulberat. Aşa cum a făcut de pildă cu ultimul pod pe care trebuia să-l arunce în aer înainte de terminarea războiului. În ziua aceea, când tocmai îşi pusese la punct focosul şi se retrăsese într-un tufăriş la unul din capetele podului, apăru în pas de marş o patrulă duşmană, în mijlocul căreia se vedea un domn scund şi plin de medalii pe piept. Apăruseră din partea opusă şi păreau să n-aibă habar că republicanii erau pe-aproape. Cu atât mai

puţin păreau să ştie că, foarte curând, aveau să fie trimişi în eternitate să se întâlnească acolo cu Estebán şi cu alte zeci de mii de spanioli.

Atunci, Allan hotărî că nu mai mergea aşa. Ieşi din tufiş şi începu să dea din braţe.

— Plecaţi de-acolo! răcni Allan către micul domn cu medaliile şi însoţitorii lui. Fugiţi imediat, că săriţi în aer!

Domnul cu medaliile se dădu puţin înapoi, dar ceilalţi se îngrămădiră în jurul lui. Îl traseră rapid peste pod şi nu se opriră decât lângă tufişul lui Allan. Opt arme erau acum îndreptate spre suedez şi cel puţin una l-ar fi nimerit dacă podul n-ar fi explodat exact în clipa aceea în spatele lor. Presiunea valului de aer îl doborî pe micul domn cu medaliile lui cu tot în tufişul lui Allan. Zăpăceala fu atât de mare, încât niciunul din suita medaliatului nu mai îndrăzni să tragă vreun glonţ în Allan, fiindcă ar fi putut să nimerească greşit. Şi apoi, după toate aparenţele, Allan era, de fapt, un civil. Când fumul se risipi, nici vorbă să i se mai ia viaţa. Micul domn plin de decoraţii îi întinse mâna lui Allan şi îi spuse că un general adevărat ştie cum să-şi arate recunoştinţa şi că deocamdată cel mai bine era ca tot grupul să treacă iar de partea cealaltă, cu sau fără pod. Dacă salvatorul lui dorea să-i însoţească, era cât se poate de bine-venit, pentru că, odată ajunşi dincolo, generalul îl va invita la masă.

— *Paella Andaluz*, spuse generalul. Bucătarul meu e din sud. *Comprende?*

Sigur, Allan înţelegea. Înţelegea că îi salvase viaţa *generalíssímului* însuşi, înţelegea că fusese spre binele lui să aibă pe el puloverul ăla împuţit şi nu uniforma duşmanilor, înţelegea că tovarăşii lui, care se aflau la o distanţă de câteva sute de metri, urmăreau cele întâmplate prin

binoclu și înțelegea că acum, de dragul propriei sănătăți, cel mai indicat era să schimbe macazul și să treacă de partea opusă în acel război al cărui scop, oricum, nu-l pricepuse niciodată.

În plus, îi era foame.

— *Sí, por favor, mi general,* zise Allan. O paella mi-ar face foarte bine. Poate cu un pahar cu vin sau două?

*

Odată, cu zece ani în urmă, când voia să capete slujba de artificier la turnătoria din Hälleforsnäs, Allan se gândise să treacă sub tăcere faptul că stătuse patru ani la casa de nebuni, că după aceea își aruncase casa în aer, și altele de genul ăsta. Poate tocmai din pricina asta interviul de angajare mersese atât de bine.

La asta se gândea Allan în timp ce stătea de vorbă cu generalul Franco. Pe de o parte, nu trebuie să minți. Pe de altă parte, n-ar fi fost bine să-i spună generalului că tocmai el, Allan, aruncase podul în aer și că timp de trei ani lucrase ca angajat civil în armata republicanilor. Nu pentru că i-ar fi fost frică să povestească, dar acolo era vorba de mâncare și băutură.

Când e rost de mâncare și șnaps, adevărul poate fi lăsat puțin la o parte. Așa hotărî Allan, și-l îmbătă pe general cu minciuni.

Potrivit versiunii sale, Allan ajunsese în tufișul acela deoarece voia să fugă din calea republicanilor. Fusese martor la amorsarea încărcăturii de explozive, din fericire, pentru că altfel nu l-ar fi putut preveni pe general.

Allan nimerise în Spania pe timp de război pentru că fusese ademenit de un prieten, care avea relații apropiate

cu răposatul Primo di Rivera. Şi, după ce prietenul fusese omorât de o grenadă duşmană, Allan se văzuse nevoit să lupte singur ca să nu moară de foame.

Nimerise în ghearele republicanilor, dar izbutise să scape de ei.

Apoi, Allan schimbă repede subiectul şi povesti că tatăl lui fusese unul dintre oamenii cei mai apropiaţi ai ţarului Nicolai şi că murise ca martir într-o luptă disperată împotriva conducătorului bolşevicilor, Lenin.

Cina fu servită în cortul generalului. Cu cât curgea mai mult vin roşu pe gâtlejul lui Allan, cu atât mai colorată era descrierea eroismului cu care luptase tatăl lui în Rusia. Generalul Franco era cât se poate de emoţionat. Nu numai că omul acesta îi salvase viaţa, dar aproape făcea parte din familia ţarului Nicolai al II-lea.

Mâncarea era delicioasă, dar bucătarul andaluz nici n-ar fi îndrăznit să servească altceva. Iar vinul curgea în pahare şi paharele se ciocneau în cinstea unui nesfârşit lanţ de persoane: a lui Allan, a tatălui lui Allan, a ţarului Nicolai şi a familiei lui. Şi, la un moment dat, generalul adormi tocmai în timp ce-l îmbrăţişa pe Allan, ca să pecetluiască faptul că se puteau tutui.

Când domnii se treziră, războiul se terminase. Generalul Franco se instală la cârma unei Spanii noi şi îi oferi lui Allan postul de comandant al gărzii sale personale. Allan îi mulţumi pentru propunerea făcută, dar spuse că venise timpul să se întoarcă acasă, şi-l rugă pe Francisco să nu se supere. Francisco nu se supără şi scrise o scrisoare, prin care i se asigura lui Allan protecţia necondiţionată a *generalíssimului* („arată scrisoarea asta când va fi nevoie"). Ordonă, de asemenea, ca Allan să fie condus de o

escortă princiară până la Lisabona, de unde generalul era sigur că pornesc vapoare spre nord.

Se dovedi că de la Lisabona plecau vapoare în toate direcţiile. Ajuns pe chei, Allan căzu puţin pe gânduri. Pe urmă flutură scrisoarea pe care-o primise de la general sub nasul căpitanului unui vas sub drapel spaniol şi imediat putu să se îmbarce pe gratis. Era exclus să muncească pentru masă şi pat.

E drept, vaporul nu mergea în Suedia; dar când stătuse pe chei, se întrebase ce căuta el în Suedia şi nu-i venise în cap niciun răspuns mai satisfăcător.

CAPITOLUL 8

Marţi, 3 mai — miercuri, 4 mai 2005

După conferinţa de presă din timpul după-amiezii, Hinken şi-a cumpărat o bere şi a început să reflecteze. Dar oricât îşi bătea capul, iţele tot încurcate rămâneau. Oare să fi început Bulten să kidnapeze bătrâni de o sută de ani? Sau n-avea legătură una cu alta? Pe Hinken îl durea capul de atâta gândit, aşa că a terminat cu gânditul şi l-a sunat pe Şefu' ca să-i raporteze că n-avea nimic de raportat. Atunci a primit ordin să nu se mişte din Malmköping până la noi directive.

Convorbirea a luat sfârşit, iar Hinken a rămas din nou singur cu berea. Situaţia începuse să se complice prea mult, nu-i plăcea că nu-i dădea de capăt şi iar l-a apucat durerea de cap. Atunci, s-a lăsat în voia gândurilor, amintindu-şi de anii tinereţii.

Hinken îşi începuse cariera de răufăcător la Braås, adică la numai vreo douăzeci de kilometri de locul unde nimerise acum Allan cu noii lui prieteni. Acolo a intrat în cârdăşie cu nişte tineri de teapa lui şi au înfiinţat clubul de motociclişti The Violence. Hinken era

şeful; el hotăra la care chioşc va avea loc următoarea spargere pentru aprovizionarea cu ţigări. Tot el alese numele clubului — The Violence. Şi tot el i-a încredinţat, din nefericire, prietenei lui, sarcina să coasă numele clubului pe zece scurte de piele, proaspăt furate. Pe prietenă o chema Izabela şi la şcoală stătuse foarte prost cu ortografia la suedeză, ca să nu mai vorbim de engleză.

Din pricina asta, în loc de numele stabilit iniţial, Izabela a cusut pe geci The Violins. Dar pentru că şi ceilalţi membri ai clubului avuseseră rezultate la fel de slabe la şcoală, fără ca vreunei autorităţi să-i pese de situaţia aceea, niciunul n-a băgat de seamă gafa comisă.

Astfel că au fost cu toţii surprinşi când a sosit într-o zi la The Violins din Braås o scrisoare de la directorul unei săli de concert din Växjö. Îi întreba dacă erau profilaţi pe muzică clasică şi dacă doreau să-şi facă publicitate cu ocazia unui concert dat de orchestra de cameră Musica Vitae, mândria oraşului Växjö.

Hinken, care a luat asta drept o provocare, s-a gândit că îşi bătea cineva joc de el, a anulat spargerea chioşcului de ţigări programată pentru noaptea respectivă şi a plecat la Växjö, cu intenţia să arunce cu pietre în ferestrele sălii de concert. Şi asta, ca să le dea o lecţie organizatorilor, să-i înveţe să fie atenţi cum se poartă.

Totul a mers conform planului, în afară de faptul că, odată cu pietrele azvârlite, a zburat înăuntru şi mănuşa lui din piele, care a aterizat în foaierul sălii de concert. Şi pentru că alarma s-a declanşat în aceeaşi secundă, nu era indicat ca respectivul obiect personal să mai fie recuperat.

Era neplăcut să rămâi fără mănuşă. Hinken era cu motocicleta şi, tot drumul până la Braås, mâna i-a degerat.

În plus, devotata lui prietenă îi scrisese numele şi adresa în interiorul mănuşii, în caz că şi-ar fi pierdut-o. Aşa că, a doua zi dimineaţă, poliţia a şi venit să-l ducă pe Hinken la interogatoriu.

Hinken a explicat că fusese provocat de către directorul sălii de concert, şi aşa s-a făcut că povestea clubului The Violence, devenit The Violins, a ajuns în ziarul *Smålandsposten* şi Hinken a fost luat în râs de toată lumea din Braås.

Nebun de furie, Hinken a dat foc următorului chioşc. Nu s-a mulţumit să-i spargă uşa şi să-l jefuiască. Iar proprietarul chioşcului, un bulgar turc, care se culcase în depozitul chioşcului ca să-l păzească de hoţi, a scăpat cu chiu, cu vai în ultimul moment. La locul crimei, Hinken şi-a pierdut şi a doua mănuşă (*şi* asta cu nume, adresă şi tot tacâmul), aşa că n-a trecut mult şi s-a trezit pentru prima oară după gratii. Acolo l-a cunoscut el pe Şefu' şi, după ce şi-a ispăşit pedeapsa, şi-a spus c-ar fi bine să-şi ia definitiv la revedere şi de la Braås şi de la prietenă, că tot nu-i purtaseră decât ghinion.

Dar The Violence şi-a continuat existenţa, la fel şi scurtele de piele cusute cu numele greşit. Însă de la un timp, clubul îşi schimbase domeniul de activitate. Se ocupa cu furtul de automobile şi modificarea kilometrajului. Mai ales operaţia asta din urmă putea fi foarte rentabilă. Sau, după cum se exprima noul conducător, fratele mai mic al lui Hinken: „Nimic nu înfrumuseţează mai mult o maşină decât dacă, aşa, dintr-un foc, are kilometrajul înjumătăţit".

Hinken a mai avut contacte sporadice cu frate-său şi cu propriul său trecut, dar să le ducă dorul, nici gând.

— Ei, la naiba, spuse Hinken, ca rezumat al istoriei vieţii sale.

Îl obosea orice gând nou, dar la fel de mult îl obosea să-şi amintească şi de trecut. Cel mai bine era să cumpere a treia bere şi pe urmă, aşa cum îi ordonase Şeful, să-şi ia o cameră la hotel.

*

Se înnoptase de-a binelea când inspectorul Aronsson, însoţitorul câinelui poliţist şi câinele Kicki au ajuns în localitatea Åkers Styckebruk, venind pe jos dinspre Vidkärr de-a lungul căii ferate.

Câinele nu dăduse nicăieri semne că mirosise ceva special. Aronsson se întreba dacă animalul înţelesese cu adevărat că acolo era vorba de muncă, nicidecum de o plimbare de seară. Dar când trioul ajunse în dreptul drezinei părăsite, câinele luă poziţie de salut — sau ceva de genul ăsta — îşi ridică o labă şi începu să latre. Aronsson întrezări un licăr de speranţă.

— Asta înseamnă ceva? întrebă.

— Sigur că da, răspunse însoţitorul.

Kicki, a explicat el, are diverse feluri de a indica lucrurile pe care vrea să le comunice.

— Păi spune atunci, ce vrea câinele să ne-arate? se răsti Aronsson, pierzându-şi răbdarea şi arătând cu mâna spre câine, care continua să stea în trei picioare şi să latre.

— Asta înseamnă, începu însoţitorul, că în drezina ăsta a fost un mort.

— Un mort? Un cadavru?

— Un cadavru.

Preţ de câteva clipe, lui Aronsson i-a apărut în minte o imagine cu membrul clubului Never Again, luându-i viaţa bietului centagenar, Allan Karlsson. Dar după ce a asimilat noua informaţie, alăturând-o celor deja asimilate, a mormăit:

— Adică nu! Trebuie să fie exact pe dos.

*

Frumoasa a servit chiftelele cu cartofi şi dulceaţă de afine, bere şi, pe lângă bere, Gammeldansk [28]. Musafirii erau flămânzi, dar mai întâi de toate, voiau să ştie ce animal era ăla pe care-l auziseră în grajd.

— Era Sonia, spuse Frumoasa. Elefantul meu.

— Elefant? făcu Julius.

— Elefant? repetă Allan.

— Aha, mi s-a părut mie că recunosc sunetul, spuse Benny.

Fostul proprietar al tonetei se îndrăgostise la prima vedere, iar acum, la a *doua* vedere, nu se schimbase nimic. Roşcata pieptoasă, care înjura nonstop, era parcă scoasă dintr-un roman de Paasilinna[29]! Finlandezul nu scrisese până atunci despre vreun elefant, dar, după Benny, era doar o chestiune de timp.

Într-o dimineaţă de august, cu un an în urmă, elefantul îşi făcuse apariţia în curtea Frumoasei şi mânca mere din pom. Dacă ar fi putut să vorbească, poate ar fi povestit

[28] Gammeldansk — cel mai popular bitter danez.

[29] Arto Paasilinna, n. 1942, este un scriitor finlandez, autor de romane umoristice, traduse în aproximativ 20 de limbi.

că plecase cu o seară înainte de la un circ din Växjö ca să-şi caute ceva de băut, profitând de faptul că îngrijitorul ei făcea acelaşi lucru prin oraş, în loc să-şi vadă de treabă.

Pe la apusul soarelui, elefantul ajunsese pe malul unui lac, Helgasjön, unde-şi potolise setea, dar nu numai atât; dacă tot era acolo, se gândise că i-ar face foarte bine şi o baie răcoritoare, aşa că înaintase în apa deloc adâncă a lacului.

Dar, dintr-odată, elefantul a început să nu mai simtă fundul apei, prin urmare a recurs la talentul lui înnăscut de înotător. Numai că, în general, logica elefanţilor e diferită de logica oamenilor, lucru dovedit şi de elefantul ăsta, pentru că a înotat doi kilometri şi jumătate până pe partea opusă a golfuleţului şi s-a urcat pe mal, în loc să se întoarcă patru metri de unde plecase şi să obţină acelaşi rezultat.

Logica elefantului a avut două consecinţe. Una la mână: elefantul a fost declarat decedat de trupa circului şi de poliţie, care, în cele din urmă, o luase pe urmele elefantului până la Helgasjön, dar şi mai departe, unde apa avea o adâncime de 15 metri. A doua la mână: elefantul, care era cât se poate de viu şi ocrotit de întunericul serii, a vagabondat prin zonă şi a nimerit până la mărul Frumoasei, fără să-l observe cineva.

Cele povestite mai sus îi erau necunoscute Frumoasei, dar şi-a imaginat după aceea cum stăteau lucrurile când a citit a doua zi în ziarul local despre un elefant dispărut şi declarat decedat. Frumoasa a tras concluzia că, de vreme ce în regiunea unde stătea ea şi în zilele acelea nu prea se vedeau elefanţi vagabonzi, elefantul decedat şi cel în viaţă, care acum intrase în grija ei, trebuiau să fie unul şi acelaşi exemplar.

În primul rând, Frumoasa i-a pus elefantului numele Sonia, după idolul ei, Sonya Hedenbratt[30]. Au urmat apoi câteva zile de negociere între Sonia şi câinele ciobănesc, Buster, după care s-au putut face prezentările.

A urmat iarna şi Frumoasa trebuia să-i facă rost de hrană sărmanei Sonia, care mânca exact ca un elefant. Din întâmplare, tatăl Frumoasei alesese momentul potrivit să plece pe lumea cealaltă şi să-i lase singurei lui fiice o moştenire de un milion de coroane. (Cu douăzeci de ani în urmă, când se pensionase, îşi vânduse fabrica prosperă de perii, iar banii îi investise într-un mod foarte înţelept.) De aceea, Frumoasa îşi părăsise slujba de recepţioneră la policlinica din Rottne, în favoarea normei întregi de mamă pentru câine şi elefant.

Apoi a venit primăvara şi Sonia se putea hrăni din nou cu iarbă şi frunze. Şi pe urmă a apărut Mercedesul ăsta în curtea din faţa casei ei. Era prima vizită după ce venise s-o vadă ultima oară tatăl ei, răposatul, cu doi ani în urmă. Frumoasa le-a spus că nu se împotrivise niciodată prea aprig sorţii, aşa că nici prin cap nu-i trecuse să le ascundă vizitatorilor existenţa Soniei.

Allan şi Julius ascultau în tăcere, plini de interes, povestea Frumoasei, dar Benny a întrebat:

— Dar de ce rage Sonia? Nu cumva o doare ceva?

Frumoasa a făcut ochii cât cepele:

— *Cum dracu'* de-ai auzit-o?

Benny n-a răspuns chiar imediat. A luat mai întâi o îmbucătură, să-şi dea timp de gândire, şi apoi a zis:

— Eu sunt aproape veterinar. Doriţi versiunea lungă sau cea scurtă?

[30] Sonya Hedenbratt, 1931–2001, cântăreaţă suedeză de jazz şi actriţă.

Toţi au fost de acord că versiunea lungă era de preferat, dar Frumoasa voia neapărat ca, mai întâi de toate, „aproape veterinarul" Benny să meargă cu ea în grajd la Sonia şi să vadă de ce o doare piciorul stâng din faţă.

Allan şi Julius au rămas să mănânce şi nu înţelegeau cum se putea ca un veterinar cu coadă de cal să devină proprietar ratat de tonetă în pustietatea aia din Sörmland. Şi mai ales, cum venea asta: veterinar cu coadă de cal? Ce mai, lumea se întorsese pe dos! Altfel era pe timpul lui Gunnar Sträng[31]. Atunci se vedea de la o poştă ce meserie avea fiecare.

— Ministru de Finanţe cu coadă de cal, chicoti Julius. Aş vrea s-o văd şi pe asta!

Benny o cercetă cu mână sigură pe Sonia. Făcuse de multe ori aşa ceva în timpul practicii la parcul zoologic Kolmården. O rămurică îi intrase sub o unghie şi din pricina asta i se inflamase piciorul. Frumoasa încercase să i-o scoată, dar nu avea destulă putere. Benny a făcut treaba în numai câteva minute cu o pereche de cleşti, vorbindu-i tot timpul Soniei pe un ton liniştit. Dar piciorul era inflamat.

— Avem nevoie de antibiotice, spuse Benny. Cam un kilogram.

— Dacă tu ştii ce ne trebuie, eu ştiu de unde facem rost, replică Frumoasa.

Obţinerea antibioticelor presupunea o vizită nocturnă la Rottne, aşa că, în aşteptarea serii, Benny şi Frumoasa s-au întors la masă.

---

[31] Gunnar Sträng (1906–1992), politician sociai-democrat, ministru de Finanţe între 1955 şi 1976. Autorul face aluzie la ministrul de Finanţe actual, Anders Borg, n. 1968, care are coadă de cal.

Toţi au mâncat cu mare poftă şi au băut bere şi Gammeldansk, în afară de Benny, care a luat doar suc. După ultima îmbucătură, s-au dus în camera de zi, s-au aşezat în fotoliile din faţa sobei cu lemne şi l-au rugat pe Benny să le spună cum se făcea că era *aproape* veterinar.

Totul a început când Benny şi fratele lui, Bosse, mai mare decât el cu un an — amândoi născuţi şi crescuţi în Enskede, la sud de Stockholm — şi-au petrecut câteva veri la unchiul Frank din Dalarna[32]. Unchiului, căruia i se spunea doar Frasse, îi mersese nemaipomenit de bine ca antreprenor. Era proprietarul şi chiar directorul mai multor firme de prin părţile locului. Vindea de toate, de la rulote până la pietriş. În afară de somn şi mâncare, Frasse îşi dedica viaţa muncii. Avusese câteva relaţii amoroase de-a lungul anilor, dar femeile se plictisiseră foarte repede de unchiul Frasse, care nu făcea decât să muncească, să mănânce şi să doarmă (iar duminica, făcea câte-un duş).

În anii '60, tatăl lui Benny şi Bosse îi trimitea pe băieţi uneori, vara, la fratele lui mai mic, Frasse, în ideea că le făcea bine copiilor puţin aer curat. În realitate, băieţii au fost instruiţi imediat cum să mânuiască spărgătorul de piatră de la balastiera lui Frasse. Băieţilor le plăcea munca respectivă, cu toate că era grea, aşadar, timp de două luni pline, inspirau mai mult praf decât aer. Seara, unchiul Frasse le servea odată cu cina nişte lecţii de morală, dintre care preferata lui era:

— Băieţi, să vă ţineţi de carte, că altfel ajungeţi ca mine.

Pe atunci, lui Benny şi lui Bosse nu li se părea că unchiul Frasse ajunsese rău, cel puţin până ce spărgătorul

[32] Regiune din centrul Suediei (Dalecarlia).

de piatră i-a spulberat din greşeală zilele, dar toată viaţa îl chinuise faptul că nu rămăsese mai mult pe băncile şcolii. Scria cu greu în suedeză, socotea încet, nu ştia o vorbă în englezeşte şi abia dacă-ţi putea spune că Oslo e capitala Norvegiei, în caz că ţi-ar fi trecut prin cap să-l întrebi aşa ceva. Singurul lucru la care se pricepea unchiul Frasse erau afacerile. Şi, datorită lor, ajunsese putred de bogat.

Nu se ştie exact cât de bine căptuşit era unchiul când s-a dus pe lumea cealaltă. Oricum, asta s-a întâmplat când Bosse avea 19 ani, iar Benny urma să împlinească în curând 18. Într-o bună zi le-a telefonat un avocat şi le-a spus că erau amândoi numiţi în testamentul unchiului Frasse, dar că era o chestiune complicată, care necesita o întrevedere.

Aşadar, Bosse şi Benny s-au întâlnit cu avocatul în biroul acestuia şi au aflat că-i aştepta o sumă necunoscută lor, dar *apreciabilă,* în ziua când amândoi îşi vor termina studiile.

Şi nu numai atât. Fraţii urmau să beneficieze, prin intermediul avocatului, de o sumă lunară frumuşică, calculată în raport cu costul vieţii, dar asta cu condiţia ca băieţii să nu-şi întrerupă studiile, pentru că altfel plata banilor va fi suspendată, după cum suspendată va fi şi din momentul în care unul dintre băieţi îşi va termina studiile şi va începe să se întreţină singur. Ei, mai erau şi altele în testament, amănunte mai mult sau mai puţin încâlcite, dar important era faptul că fraţii aveau să se îmbogăţească în ziua când îşi terminau studiile.

Fără să piardă timpul, Bosse şi Benny s-au înscris imediat la un curs de sudori de şapte săptămâni şi avocatul i-a asigurat că respectivul curs de şapte săptămâni

ar fi în conformitate cu condiţiile testamentului, „deşi bănuiala mea e că unchiul Frank se gândea la ceva mai avansat".

Însă pe la mijlocul cursului au intervenit două lucruri. Pe de-o parte, Benny se săturase de cicălelile fratelui mai mare. Îl cicălise mereu, an de an, şi acum venise timpul să-i spună fratelui că erau aproape bărbaţi în toată firea, aşa că Bosse putea să-şi găsească pe altcineva pe care să-l dăscălească.

Pe de altă parte, Benny şi-a dat seama că n-avea niciun chef să fie sudor şi că talentul lui în acel domeniu era atât de neînsemnat, încât nici nu mai voia să termine cursul.

Toate acestea au fost un timp motive de ceartă între cei doi fraţi, dar Benny nu s-a lăsat şi s-a înscris la un curs de botanică la Universitatea din Stockholm. Conform avocatului, prevederile testamentare nu puteau fi interpretate altfel decât că o eventuală schimbare a orientării studiilor era permisă, atâta vreme cât ele nu erau întrerupte.

Bosse şi-a terminat cursul de sudor, dar nu a primit nicio centimă din banii unchiului Frasse, din pricină că fratele său încă studia. Mai mult decât atât, avocatul i-a suspendat şi alocaţia lunară, tot conform testamentului.

Se-nţelege că, din cauza asta, fraţii au început să se duşmănească. Şi când, într-o noapte, după o beţie zdravănă, Bosse i-a luat la şuturi eleganta motocicletă de 125 cm cubi a lui Benny, pe care acesta abia o cumpărase cu banii din generoasa alocaţie de studii, s-a terminat şi cu iubirea fraternă şi cu orice fel de respect între ei.

Bosse s-a apucat de afaceri după pilda unchiului Frasse, dar ducând probabil lipsă de majoritatea calităţilor

acestuia. După un timp, s-a mutat în Västergötland[33], ca să dea un nou avânt afacerilor, dar şi ca să nu mai rişte să-l întâlnească pe afurisitul de frate-său. Toate astea s-au petrecut în timp ce Benny rămânea în lumea studiilor — an de an. Banii pe care-i primea în fiecare lună îi erau suficienţi şi, schimbând mereu facultatea cu puţin înainte de examenul de diplomă, Benny reuşea să trăiască bine, în timp ce mocofanul şi tiranul de frate-său era obligat să-şi tot aştepte banii.

Treizeci de ani au trecut în felul ăsta şi, într-o bună zi, avocatul, care acum era şi el om bătrân, i-a informat pe fraţi că moştenirea se consumase, că nu se va mai face nicio plată lunară şi că nu mai rămăsese nicio para chioară. Pe scurt, fraţii puteau să-şi ia gândul de la moştenire. Aşa le-a spus avocatul, care acum împlinise 90 de ani şi pe care, cine ştie, poate că doar testamentul ăsta îl ţinuse în viaţă, pentru că după vreo câteva săptămâni îşi dădu sufletul în fotoliul din faţa televizorului.

Asta se întâmplase cu numai câteva luni în urmă. Benny s-a văzut nevoit să-şi găsească o slujbă, dar, cu toate că era cea mai instruită persoană din Suedia, i s-a cam înfundat, fiindcă pe piaţa muncii nu se căutau ani-record de studii, ci *rezultate obţinute prin studii duse până la capăt.* Benny avea la activ cel puţin zece facultăţi *aproape* terminate şi, ca să mai aibă ceva de făcut, investise şi într-o tonetă şi se făcuse vânzător ambulant de hotdogi. Benny şi Bosse avuseseră o scurtă discuţie la telefon când avocatul îi înştiinţase că studiile le mâncaseră toată moştenirea. Dar atunci, Bosse vorbise pe un asemenea ton, încât Benny renunţase la orice planuri imediate de a merge să-şi viziteze fratele.

[33] Provincie din sud-vestul Suediei.

Când Benny a ajuns la faza asta a povestirii, Julius începuse să simtă o neliniște la gândul că Frumoasa ar pune diverse întrebări suplimentare, ca de exemplu în ce împrejurări se întâlnise Benny cu Julius și Allan. Dar pe Frumoasă n-o prea mai interesau amănuntele după atâta bere și Gammeldansk. În schimb, își dădea seama că, în timp ce-l asculta pe Benny, era la numai un pas de a se îndrăgosti. Ea, femeie în toată firea!

— Și în afară de *aproape* veterinar, *aproape* ce altceva ai mai apucat să fii? îl întrebă, cu ochii sclipindu-i.

Exact ca și Julius, Benny pricepea foarte bine că întâmplările zilei nu trebuiau explicate cu prea multe amănunte, așa că s-a bucurat când Frumoasa i-a pus întrebarea aceea. Nu-și mai amintea chiar tot, că multe lucruri n-apuci să înveți dacă stai trei decenii neîntrerupte pe băncile școlii și nici nu-ți faci regulat temele. Oricum, Benny știa că era aproape veterinar, aproape doctor generalist, aproape arhitect, aproape inginer, aproape botanist, aproape profesor de limbi străine, aproape profesor de sport, aproape istoric și aproape încă o mână de meserii. Toate astea asezonate cu alte câteva cursuri, *aproape* terminate, ale căror calitate și importanță erau foarte variate. Și pe deasupra, era considerat și tocilar, fiindcă uneori era înscris simultan la două cursuri în același semestru.

În cele din urmă, Benny își aduse aminte că mai era *aproape* și altceva. Cât pe ce să uite. Se ridică în picioare, cu fața spre Frumoasă și declamă:

Din viața-mi săracă, întunecată,
Din lunga noapte a singurătății mele,
Înalț cântarea asta pentru a mea soață,
A mea comoară, cea mai strălucitoare dintre stele.

Se făcu tăcere. Doar Frumoasa mormăi o înjurătură de nedesluşit şi în acelaşi timp se îmbujoră.

— Erik Axei Karlfeldt[34], explică Benny. Şi, odată cu vorbele lui, vreau să profit de ocazie şi să mulţumesc pentru masă şi pentru primirea călduroasă. Nu cred că v-am spus că aproape am obţinut o licenţă în filologie.

După asta, Benny poate că a exagerat invitând-o pe Frumoasa la dans în faţa focului din sobă, pentru că a fost refuzat scurt şi hotărât; Frumoasa i-a spus că, *ce dracu'*, să nu se mai prostească atât. Dar Julius a băgat de seamă că Frumoasa se simţea măgulită. Şi-a tras până sus fermoarul jachetei de trening şi a netezit-o pe la cusături, ca să fie cât mai arătoasă în faţa lui Benny.

Pe urmă, Allan s-a retras, iar ceilalţi trei au trecut la cafea şi, pentru cei care doreau, coniac. Julius a mulţumit bucuros şi pentru una, şi pentru alta, Benny însă, doar pentru cafea.

Julius a bombardat-o pe Frumoasă cu întrebări despre istoria proprietăţii, dar şi a vieţii ei, şi nu numai pentru că era curios, ci pentru că voia cu orice preţ să evite explicaţiile despre cine erau ei, încotro se duceau şi de ce. Dar n-a fost nevoit să dea nicio explicaţie, fiindcă Frumoasa era acum într-o dispoziţie de zile mari şi vorbea la nesfârşit despre copilăria ei, despre bărbatul cu care se măritase când avea 18 ani şi căruia, după 10 ani, îi dăduse un şut în fund (partea asta a povestirii conţinea extrem de multe înjurături), că nu făcuseră copii, povesti şi despre Sjötorp, care fusese casa de vară a părinţilor până la moartea mamei, cu şapte ani în urmă, când tatăl i-o

[34] Erik Axel Karlfeldt (1864–1931), poet suedez, membru al Academiei în 1904. I s-a decernat Premiul Nobel pentru Literatură postum, în anul morţii.

făcuse cadou Frumoasei, despre slujba plicticoasă de la recepţia policlinicii din Rottne, care n-o inspira deloc, despre banii pe care-i moştenise şi care începeau să se evapore şi despre faptul că venise momentul să o rupă cu trecutul şi să se apuce de ceva nou.

— Am deja 43 de ani, spuse Frumoasa. Păi *ce dracu'*, sunt la jumătatea drumului spre cimitir.

— De asta nu poţi fi niciodată sigură, replică Julius.

*

Însoţitorul i-a dat lui Kicki noi instrucţiuni. Câinele a plecat de lângă drezină, continuând să adulmece. Inspectorul Aronsson spera ca mortul să fie pe undeva pe-aproape, dar n-au făcut mai mult de 30 de metri în incinta uzinei, când, deodată, au văzut-o pe Kicki mergând în cerc, după care s-a oprit, privindu-şi implorător însoţitorul.

— Kicki îşi cere scuze, dar nu ne poate spune unde a dispărut cadavrul.

Însoţitorul nu tălmăcise prea exact mesajul lui Kicki. Pentru inspectorul Aronsson, câinele pierduse urma mortului încă de la drezină. Dar dacă ar fi putut să vorbească, Kicki le-ar fi spus că mortul fusese cu siguranţă cărat câţiva metri în incinta uzinei şi că abia apoi dispăruse. În cazul ăsta, poate că Aronsson ar fi verificat ce transporturi părăsiseră uzina în ultimele ore şi răspunsul ar fi fost doar unul: un tir cu remorcă în direcţia Göteborg pentru reîncărcare în port. Dacă lucrurile ar fi stat aşa, atunci toate districtele de poliţie de-a lungul drumului european E20 ar fi fost alertate şi tirul ar fi fost oprit la marginea drumului, undeva, în

apropiere de Trollhättan. Dar acum, cadavrul apucase să dispară din Suedia.

La mai puţin de trei săptămâni după aceea, pe un tânăr paznic egiptean îl chinuia duhoarea ce venea din depozitul de marfă de pe şlepul care tocmai lăsa în urmă Canalul Suez.

Până la urmă, n-a mai rezistat. A umezit o cârpă, pe care şi-a legat-o peste gură şi nas. A găsit apoi explicaţia pentru mirosul acela respingător într-unul din cilindrii din lemn. Înăuntru se afla un cadavru pe jumătate putrezit.

Marinarul egiptean a stat puţin pe gânduri. Nu-i venea să lase cadavrul acolo şi să-şi strice toată călătoria. Pe deasupra, la Djibouti, ar fi fost cu siguranţă supus unor nesfârşite interogatorii, şi toată lumea ştia cum se comportă poliţia din Djibouti.

Să-l mute de-acolo pe mort? Nici asta nu era prea bine, dar până la urmă s-a hotărât. Mai întâi a golit buzunarele mortului de lucrurile mai de valoare — că doar trebuia şi el să se aleagă cu ceva pentru tot deranjul —, pe urmă a tras corpul şi l-a împins peste bord.

Aşa s-a întâmplat că un tânăr odinioară zvelt, cu păr lung, blond şi slinos, barbă zburlită şi geacă de blugi cu textul *Never Again* pe spate, s-a transformat printr-un „pleosc" în hrană pentru peştii din Marea Roşie.

*

Grupul de la Sjötorp s-a despărţit puţin inainte de miezul nopţii. Julius a urcat la etaj să se culce, iar Benny şi Frumoasa s-au suit în Mercedes şi-au pornit spre policlinica din Rottne, care-şi încheiase de mult programul.

Pe la jumătatea drumului au văzut că Allan era culcat pe bancheta din spate, învelit cu un pled. Allan s-a trezit şi le-a spus că ieşise să ia puţin aer proaspăt şi s-a hotărât să-şi facă un culcuş în maşină în noaptea aceea, fiindcă scările din casă i se păruseră prea anevoioase pentru picioarele lui nesigure. Ziua fusese cam lungă.

— Şi nu mai am 90 de ani, adăugă el.

Expediţia formată din două persoane se transformase acum într-un trio, dar n-avea importanţă. Frumoasa şi-a prezentat mai pe larg planul. Vor intra în policlinică cu cheia pe care Frumoasa uitase s-o predea când şi-a dat demisia. Odată intraţi în clădire, vor deschide calculatorul doctorului Erlandsson, se vor loga, apoi vor trimite ca din partea lui o reţetă pentru antibiotice pe numele Frumoasei. Sigur că pentru asta trebuiau să poată intra în sistem, dar Frumoasa nu-şi făcea griji, pentru că doctorul Erlandsson, după ce că nu-i ajungea nimeni la nas, mai era şi *al dracului de prost*. Cu un număr de ani în urmă, când li se instalase noul sistem electronic, Frumoasa îl învăţase pe doctor cum să scrie reţete electronice, şi tot ea îi alesese numele de utilizator şi parola.

Mercedesul a ajuns la „locul crimei". Benny, Frumoasa şi Allan au coborât din maşină şi au cercetat din ochi clădirea unde urma să se dea lovitura. Din nefericire — nici că s-ar fi putut altfel —, tocmai atunci a trecut încetişor pe lângă ei o altă maşină. Şoferul s-a uitat curios la cei trei, iar trioul l-a privit cu aceeaşi curiozitate pe şofer. La Rottne, era un eveniment să vezi o fiinţă trează după miezul nopţii pe stradă. Şi în noaptea asta erau patru.

Dar maşina a dispărut şi s-au aşternut din nou întunericul şi tăcerea. Frumoasa, cu Benny şi Allan după ea,

a pătruns în policlinică prin intrarea din spate, rezervată personalului, pe urmă în cabinetul doctorului Erlandsson. Acolo, a deschis calculatorul şi a tastat codul de acces.

Totul a mers conform planului şi Frumoasa chicotea de bucurie. Apoi, pe neaşteptate, a dat drumul unui şir lung şi neîntrerupt de înjurături. Tocmai constatase că era imposibil să trimită fără explicaţii o reţetă pentru „un kilogram de antibiotice".

— Scrie eritromicină, rifamicină, gentamicin şi rifaximină, 250 de grame din fiecare, i-a spus atunci Benny. În felul ăsta atacăm inflamaţia din două direcţii.

Frumoasa l-a privit plină de admiraţie pe Benny, i-a dat locul şi l-a rugat să scrie el cuvintele alea pe care tocmai le rostise. Benny s-a conformat, dar a mai adăugat şi alte câteva medicamente şi bandaje de prim-ajutor pentru cazul în care trebuia înlocuită copca din faţă.

Au ieşit din policlinică tot aşa de uşor cum intraseră şi drumul înapoi cu maşina a fost scutit de incidente. Benny şi Frumoasa l-au ajutat pe Allan să urce la etaj şi, pe la ora 1:30 noaptea, s-a stins ultimul bec la Sjötorp.

Nu era multă lume trează la o asemenea oră. Dar la Braås, la numai câteva zeci de kilometri de Sjötorp, un tânăr, chinuit de pofta de a fuma, se zvârcolea în pat. Era fratele lui Hinken, noul şef al clubului The Violence. Cu trei ore în urmă îşi stinsese ultima ţigară şi acum simţea nevoia stringentă să mai fumeze una. Frăţiorul îşi blestema zilele că uitase să-şi cumpere ţigări înainte de ora închiderii la toate chioşcurile din Braås, adică fără excepţie, foarte devreme.

Mai întâi şi-a zis să-ncerce să reziste până a doua zi dimineaţă, dar pe la 12 noaptea n-a mai putut. Aşa i-a

venit frăţiorului lui Hinken ideea să retrăiască *timpurile bune de odinioară* şi să intre cu forţa într-un chioşc cu ajutorul unei răngi. Dar nu la Braås, fiindcă acolo trebuia să se gândească la reputaţie, şi ar fi fost primul bănuit chiar înainte să fie descoperită infracţiunea.

Sigur că ideal ar fi fost să meargă undeva mai departe, dar chinul abstinenţei era mult prea mare, aşa că trebuia să facă un compromis, iar compromisul a fost Rottne, la distanţă de un sfert de oră.

Şi-a lăsat acasă geaca şi motocicleta. Şi-a pus nişte haine obişnuite şi s-a urcat tiptil în vechiul lui Volvo 240.

Trecuse puţin de miezul nopţii. Când a ajuns în dreptul policlinicii, a văzut, spre surprinderea lui, trei persoane pe trotuar. Nu făceau nimic, doar stăteau acolo: o femeie cu părul roşu, un bărbat cu coadă de cal şi, în spatele lor, un bărbat foarte bătrân.

Frăţiorul n-a încercat să analizeze acea întâmplare (în general, nu analiza decât rareori ce se întâmpla). Şi-a văzut de drum, a continuat circa un kilometru în aceeaşi direcţie, s-a oprit sub un pom în dreptul chioşcului, spargerea nu i-a reuşit, pentru că proprietarul îşi securizase magazinul, aşa că frăţiorul a făcut cale întoarsă, la fel de chinuit de dorul ţigărilor.

*

Când s-a trezit, pe la 11 şi ceva dimineaţa, Allan se simţea în putere. A aruncat o privire pe geam. Cât vedeai cu ochii, doar păduri de molizi în jurul unui lac. Erau în Småland. Dar lui Allan i se părea că peisajul aducea a Sörmland. Ziua se arăta frumoasă.

Şi-a pus hainele, singurele pe care le avea. S-a gândit că poate ar trebui totuşi să se îndure să-şi înnoiască puţin garderoba. Nici el, nici Julius şi nici Benny n-aveau cu ei periuţe de dinţi.

Când Allan a intrat în camera de zi, Julius şi Benny erau la micul dejun. Julius făcuse deja o plimbare, dar Benny dormise — mult şi profund. Frumoasa pusese masa, scosese farfurii şi pahare şi le scrisese un bilet prin care îi invita să se simtă ca la ei acasă. Ea plecase la Rottne. Biletul se încheia cu ordinul ca fiecare să lase puţin din micul dejun pe farfurie. De restul se ocupa Buster.

Allan le-a spus „bună dimineaţa" celor doi, care i-au răspuns cu aceeaşi urare, iar Julius i-a anunţat că-l bătea gândul să mai zăbovească cu toţii încă o noapte la Sjötorp, că prea erau încântătoare împrejurimile. Allan a întrebat dacă nu cumva şoferul lor particular făcuse la micul dejun presiuni în acest sens, având în vedere manifestările de dragoste la care asistase cu o seară înainte. Julius a răspuns că în timpul micului dejun înghiţise, în afară de pâine prăjită şi un ou, o serie de argumente invocate de Benny, cum că cel mai bine ar fi dac-ar rămâne ei acolo toată vara, dar că propunerea finală îi aparţinea lui personal. Şi, de fapt, unde s-ar duce dacă, să zicem, s-ar hotărî să plece? N-ar fi totuşi nevoie de încă o zi de gândire? Trebuiau să cadă de acord asupra unui lucru, şi anume, o poveste plauzibilă pe tema: cine erau şi încotro mergeau. Şi desigur, mai întâi trebuiau să capete încuviinţarea Frumoasei.

Benny urmărea cu sufletul la gură ce vorbeau Allan şi Julius, sperând ca discuţia să se soldeze cu încă o noapte la Sjötorp. Sentimentele pe care le nutrea pentru Frumoasă nu se răciseră în orele din urmă, ba dimpotrivă,

iar acum îi părea rău că n-apucase s-o vadă când coborâse la micul dejun. Oricum, în scrisoare adăugase şi un „mulţumesc pentru ziua de ieri". La ce se referea oare? La poezia pe care o recitase? De-ar veni mai repede acasă!

Dar a mai durat vreo oră până ce maşina Frumoasei a oprit în faţa casei. Când a coborât din maşină, Benny a observat că era şi mai frumoasă decât înainte. Nu mai purta costumul de trening. Îşi pusese o rochie, iar Benny se întreba dacă nu cumva Frumoasa trecuse şi pe la coafor. Benny a făcut nerăbdător câţiva paşi spre ea, exclamând:

— Frumoasa mea! Bine-ai venit!

Imediat în spatele lui Benny se aflau Allan şi Julius, pe care-i distrau manifestările de iubire la care asistau. Dar zâmbetele le-au pălit de îndată ce Frumoasa a deschis gura. A trecut în viteză pe lângă Benny, apoi pe lângă ceilalţi doi, a urcat treptele din faţa intrării, a făcut stânga împrejur şi a spus:

— *Afurisiţilor!* Ştiu tot. Şi acum vreau să ştiu şi restul. Sunteţi convocaţi în camera de zi. ACUM!

Şi Frumoasa a dispărut în casă.

— Dacă deja ştie tot, atunci ce-o mai vrea să ştie? se miră Benny.

— Gura, Benny! zise Julius.

— Exact, aprobă Allan.

Au intrat, aşadar, în casă, pregătiţi să-şi înfrunte soarta.

*

În ziua aceea, Frumoasa i-a dat mai întâi iarbă proaspăt cosită Soniei. Apoi s-a îmbrăcat elegant. Trebuia să recunoască în sinea ei, deşi nu-i făcea plăcere, că voia să

se facă frumoasă pentru bărbatul ăla, Benny. Aşa că, în loc de treningul roşu, şi-a pus o rochie galben-deschis şi s-a luptat cu claia de păr roşu până a reuşit să-şi facă două cozi. S-a şi fardat puţin, şi-a dat cu un strop de parfum şi s-a urcat în Volkswagen ca să meargă la Rottne după cumpărături.

Buster, care stătea întotdeauna pe locul din dreapta Frumoasei, a scos un lătrat scurt când, după o ultimă cotitură, maşina s-a apropiat de magazinul ICA din Rottne. Ceva mai târziu, Frumoasa s-a întrebat dacă nu cumva Buster lătrase când îi căzuseră ochii pe afişul ziarului *Expressen* care-ţi atrăgea atenţia la intrarea în magazin. Pe afiş erau şi două fotografii — una jos de tot, a lui Julius, alta sus, a bătrânului Allan. Şi următorul text:

POLIŢIA BĂNUIEŞTE
CĂ UN BĂRBAT DE 100 DE ANI
A FOST RĂPIT DE O BANDĂ CRIMINALĂ

HOŢ CUNOSCUT SERVICIILOR DE POLIŢIE
CĂUTAT ÎN TOATĂ ŢARA

Frumoasa s-a aprins la faţă şi gândurile au început să i se învârtă în cap. Au apucat-o toate furiile, aşa că a renunţat într-o clipă la cumpărături, ca să apuce să-i alunge din casă pe cei trei bandiţi înainte de ora prânzului. A trecut totuşi pe la farmacie, să ridice medicamentele comandate de Benny noaptea trecută şi pe urmă a cumpărat un *Expressen*, ca să afle mai multe despre toată situaţia.

Pe măsură ce citea, Frumoasa se înfuria şi mai tare. Dar, în acelaşi timp, parcă nu putea să pună lucrurile cap

la cap. Să fie Benny un *Never Again?* Oare Julius era hoţul căutat? Şi cine a răpit pe cine? Cei trei se înţelegeau de minune.

Până la urmă, mânia fu mai aprigă decât curiozitatea. Nu mai conta ce şi cum, pe ea tot o trăseseră pe sfoară. Şi nimeni n-o putea trage pe sfoară pe Gunilla Björklund şi să rămână nepedepsit. Auzi, „Frumoasa mea!" Hai, mai du-te-ncolo!

S-a instalat la volan şi nu s-a putut abţine să nu citească mai departe:

Exact în ziua când împlinea 100 de ani, Allan Karlsson a dispărut de la căminul de bătrâni din Malmköping. Poliţia bănuieşte că a fost răpit de organizaţia criminală de motociclişti Never Again. Conform surselor ziarului Expressen, *hoţul căutat de poliţie, Julius Jonsson, este şi el implicat.*

Urmau o puzderie de informaţii şi mărturii. Allan Karlsson fusese observat la autogara din Malmköping, pe urmă luase autobuzul de Strängnäs, ceea ce l-a scos din minţi pe un membru de la Never Again. Şi apoi: *„...un bărbat blond, de 30 şi ceva de ani..."*. Descrierea nu i se prea potrivea lui Benny. Putea oare Frumoasa să se simtă... uşurată?

Povestea se încâlcea şi mai tare, deoarece, cu o zi în urmă, Allan Karlsson fusese văzut într-o drezină în inima pădurii din Sörmland, împreună cu Julius Jonsson şi cu tânărul furios de la *Never Again.* Ziarul nu era în măsură să explice relaţia dintre cei trei, dar teoria cea mai probabilă era că Allan Karlsson fusese luat ostatic de ceilalţi doi. În orice caz, asta reuşise reporterul de la *Expressen* să scoată de la fermierul Tengroth din Vidkärr.

Un ultim detaliu pe care-l dezvăluia *Expressen* era că proprietarul tonetei, Benny Ljungberg, dispăruse fără urmă din Åkers Styckebruk, adică exact din locul unde centagenarul și hoțul calificat fuseseră văzuți ultima oară, conform mărturiei alăturate depuse de vânzătorul de la stația de benzină Statoil.

Frumoasa a împăturit ziarul și l-a vârât în botul lui Buster. A luat-o spre casa din pădure unde știa acum că ținea în gazdă un centagenar, un hoț calificat și un proprietar de tonetă. Cel din urmă arăta bine, avea și farmec, și cunoștințe de medicină, dar nu-i mai ardea ei de romantism. Pentru câteva clipe, Frumoasa s-a simțit mai mult tristă decât revoltată, dar se montă din nou, ca să fie suficient de pornită înainte să ajungă acasă.

*

Frumoasa a smuls ziarul din botul lui Buster, l-a desfăcut să se vadă bine prima pagină cu fotografiile lui Allan și Julius și, după ce a înjurat și a bodogănit câteva clipe, a trecut la lectura cu voce tare a articolului. Pe urmă, a cerut o explicație și i-a asigurat pe oaspeți că vor fi dați afară din casa ei în mai puțin de cinci minute, indiferent de explicație. Acestea fiind zise, a împăturit din nou ziarul, l-a vârât între fălcile lui Buster, și-a pus mâinile în sân și a zis pe un ton hotărât și rece ca gheața:

— Ei bine?

Benny l-a privit pe Allan, care l-a privit pe Julius, care, în mod surprinzător, zâmbea.

— „Hoț calificat", zise el. Carevasăzică sunt hoț calificat. Păi asta nu-i de colo.

Însă Frumoasa nu s-a lăsat impresionată. Era ea deja roşie în obraji, dar s-a înroşit şi mai tare când i-a comunicat lui Julius că, dacă nu se grăbeşte să-i explice despre ce este vorba, o să fie un hoţ calificat *demolat*. Şi le-a repetat şi celor trei ceea ce îşi spusese înainte doar sieşi, şi anume că nimeni n-o trage pe sfoară pe Gunilla Björklund din Sjötorp, fără să-şi încaseze pedeapsa. Şi ca să dea greutate celor spuse, Frumoasa a apucat o puşcă veche atârnată pe perete. Chiar dacă nu mai funcţiona, era destul de bună ca să facă zob capul unui hoţ calificat sau al unui proprietar de tonetă sau al oricărui moş nătărău.

Zâmbetul se stinse rapid pe faţa lui Julius Jonsson. Picioarele lui Benny erau parcă înfipte în podea, braţele îi atârnau nemişcate de-a lungul corpului şi singurul gând care-i umbla prin cap era că norocul lui în dragoste se ducea pe apa sâmbetei. Atunci, a intrat în acţiune Allan şi i-a adresat Frumoasei rugămintea de a le acorda puţin timp de gândire. Cu permisiunea Frumoasei, dorea să vorbească între patru ochi cu Julius în camera alăturată. Frumoasa a acceptat bombănind, dar l-a prevenit pe Allan să nu cumva să pună la cale cine ştie ce mârşăvii. Allan a promis că n-o să facă nimic rău, l-a luat de braţ pe Julius, l-a tras în bucătărie şi a închis uşa după el. Allan a început şedinţa de consiliu întrebându-l pe Julius dacă mai avea şi altă idee care, spre deosebire de cele de până atunci, să n-o scoată din minţi pe Frumoasă. Julius a răspuns că singurul lucru care ar putea să salveze situaţia ar fi să-i propună Frumoasei să devină, într-un fel, coproprietara valizei. După Allan, ideea era bună în principiu, dar că nu era deloc indicat să dezvăluie în fiecare zi câte unei persoane că ei doi fură valize

de la oameni, că, atunci când aceştia şi le cer înapoi, ei le fac de petrecanie, şi că pe urmă îi fac colet şi-i expediază în Africa.

Lui Julius i se părea că Allan exagerează. Până atunci, doar o singură persoană îşi pierduse viaţa în felul ăsta, şi respectivul chiar că-şi meritase soarta. Şi acum, dac-ar izbuti să rămână la adăpost până se liniştea apele, nici n-aveau de ce să fie şi alte victime.

Allan a răspuns că aşa, la iuţeală, se gândise că soluţia cea mai bună ar fi fost să se împartă conţinutul valizei în patru: Allan, Julius, Benny şi Frumoasa. În felul ăsta nu riscau ca ultimii doi să vorbească în stânga şi-n dreapta. Partea bună era că puteau să rămână toată vara acolo, la Sjötorp, şi, după ce trecea vara, nici clubul ăla al motocicliştilor n-o să mai aibă pe cine căuta, dacă acum se oboseau într-adevăr să caute, ceea nu era deloc exclus.

— Douăzeci şi cinci de milioane pentru o găzduire de câteva săptămâni, oftă Julius, dar limbajul trupului său trăda faptul că îl aproba pe Allan.

Şedinţa din bucătărie s-a încheiat, aşa că Julius şi Allan s-au întors în camera de zi. Allan a rugat-o pe Frumoasă să mai aştepte 30 de secunde; Julius a urcat în camera lui şi a revenit trăgând după el valiza. A pus-o pe masa lungă din mijlocul camerei şi a deschis-o.

— Allan şi cu mine am hotărât să împărţim ce e aici în patru părţi egale.

— Ce mama dracului e asta?! izbucni Frumoasa.

— În patru? zise Benny.

— Exact, dar suta ta de mii o dai înapoi, preciză Allan. Şi restul de la banii de benzină.

— Mama mamei dracului! făcu Frumoasa.

— Şi-acum, staţi jos, să vă explic, spuse Julius.

Frumoasei îi era la fel de greu ca şi lui Benny să înghită povestea cu mortul băgat într-un container, dar era plină de admiraţie faţă de Allan care sărise pe fereastră şi dispăruse, pur şi simplu, lăsând totul în urmă.

— Ar fi trebuit să fac şi eu aşa după numai două săptămâni de stat cu netrebnicul cu care m-am măritat.

La Sjötorp domnea din nou liniştea. Frumoasa şi-a luat câinele şi a făcut încă un drum la cumpărături. S-a întors cu mâncare, băutură, haine, articole de toaletă şi câte şi mai câte. A plătit totul cu bani gheaţă, dintr-un pachet cu hârtii de câte 500 de coroane.

*

Inspectorul Aronsson i-a pus întrebări martorei de la staţia de benzină din Mjölby. Era şefă de magazin, avea peste cincizeci de ani şi atât meseria femeii, cât şi felul în care şi-a prezentat observaţiile erau demne de încredere. Martora îl recunoştea pe Allan în nişte fotografii făcute la căminul de bătrâni cu vreo săptămână înainte, la ziua de naştere a unui octogenar, fotografii pe care sora Alice avusese amabilitatea să le pună nu numai la dispoziţia poliţiei, dar şi a reprezentanţilor mass-media care le solicitau.

În sinea lui, inspectorul Aronsson trebuia să admită că greşise ignorând cu o zi înainte această informaţie; dar acum era inutil să-şi mai facă mustrări de conştiinţă. Trebuia să se concentreze asupra analizei faptelor. Dacă alegea evadarea ca punct de plecare, atunci vedea două posibilităţi: ori ştiau bătrânii şi proprietarul tonetei încotro mergeau, ori mergeau spre sud, absolut la întâmplare.

Aronsson prefera prima variantă, deoarece era mai uşor să urmăreşti pe cineva care ştie unde vrea să ajungă, decât pe unul care rătăceşte de colo-colo. Numai că în cazul ăsta nu se ştia nimic. Nu reieşea deloc limpede ce legătură exista între Allan Karlsson şi Julius Jonsson pe de-o parte, şi Benny Ljungberg pe de alta. Ar fi fost posibil ca Jonsson şi Ljungberg să se cunoască, stăteau la mai puţin de 20 de kilometri distanţă unul de altul. Dar se mai putea ca şi Ljungberg să fi fost cel pe care-l răpiseră şi să-l fi obligat să conducă maşina. Se putea, de asemenea, ca bătrânul de o sută de ani să fi fost constrâns să-i urmeze pe ceilalţi doi. Şi totuşi, două lucruri infirmau această presupunere: 1) faptul că Allan Karlsson s-a dat jos din autobuz chiar la staţia Byringe şi, după toate aparenţele, s-a dus direct la Julius Jonsson, şi 2) declaraţiile martorilor, care îi observaseră pe Allan Karlsson şi pe Julius Jonsson împreună, atât în drezină, cât şi la plimbare prin pădure şi părând să se înţeleagă bine.

În afară de asta, martora de la staţia de benzină observase că Mercedesul argintiu părăsise E4 şi o luase pe DN 32 înspre Tranås. Şi, chiar dacă asta se întâmplase cu mai bine de 24 de ore în urmă, informaţia rămânea interesantă, fiindcă persoana care, mergând spre sud, părăseşte E4 la Mjölby şi alege DN 32 îşi reduce apreciabil numărul de destinaţii posibile. Zonele Västervik/Vimmerby/Kalmar erau excluse, pentru că maşina ar fi trebuit să iasă de pe E4 încă de la Norrköping, sau Linköping, în funcţie de punctul de intrare pe E4 venind din nord.

Jönköping şi Värnamo puteau fi, de asemenea, excluse, pentru că atunci n-ar fi avut de ce să iasă de pe E4. Să fi avut ca destinaţie Oskarshamn şi, mai departe,

Gotland[35]? Dar niciunul din cei trei nu figura pe listele de pasageri ale vaporului.

Nu mai rămânea decât nordul Smålandului: Tranås, Eksjö, eventual Nässjö, Åseda, Vetlanda şi împrejurimile. Posibil şi Växjö, dar asta ar fi însemnat că Mercedesul nu alesese drumul cel mai scurt. Pe de altă parte, de ce nu? Era foarte posibil şi chiar înţelept s-o fi luat pe drumuri mai puţin circulate dacă bătrânii şi proprietarul tonetei simţeau că e cineva pe urmele lor.

Ceea ce indica totuşi că echipa se afla încă în zona pe care inspectorul Aronsson tocmai o încercuise pe hartă era faptul că în maşină se aflau două persoane fără paşaport valabil. Asta însemna că nu plecau în străinătate. Şi apoi, colegii inspectorului Aronsson telefonaseră la toate staţiile de benzină posibile pe o rază între 300 şi 500 de kilometri în direcţiile sud, sud-est, sud-vest, dar nicăieri nu zărise cineva vreun Mercedes argintiu cu trei pasageri care să bată la ochi. Sigur că ar fi putut face plinul la o staţie cu autoservire, dar în general lumea le preferă pe cele cu personal, fiindcă, după nişte kilometri buni, mai vrei şi o pungă de *kinapuffar*[36], o răcoritoare sau un cârnat. Un alt argument în favoarea staţiilor de benzină cu personal de servire era că se mai opriseră o dată la o astfel de staţie — la cea din Mjölby.

— Tranås, Eksjö, Nässjö, Vetlanda, Åseda... şi împrejurimile, îşi spuse inspectorul Aronsson satisfăcut, dar imediat după aceea se întunecă la faţă. Ei şi?

---

[35] Insula Gotland, aparţinând Suediei, se află în Marea Baltică. De la Oskarshamn, ca şi de la Stockholm, de exemplu, se poate călători spre Gotland cu vaporul.

[36] Un fel de floricele de grâu, acoperite cu un strat subţire de ciocolată.

*

Când șeful clubului *The Violence* din Braås s-a trezit a doua zi dimineață, după o noapte înfiorătoare, a întins-o urgent până la stația de benzină să-și calmeze pofta de tutun. Afișul ziarului *Expressen,* lipit pe peretele de la intrare, i-a atras atenția. Fotografia mare era a... sigur că da, a bătrânelului pe care-l văzuse la Rottne noaptea trecută.

Cuprins de agitație, a uitat să ceară țigări. A cumpărat doar ziarul și a rămas perplex citind articolul. L-a sunat imediat pe fratele lui mai mare, Hinken.

*

Dispariția centagenarului și presupunerea că fusese răpit luaseră proporțiile unui mister de interes național. TV4 a transmis seara reportajul „Date sigure – Ediție specială", care, de fapt, nu aducea nimic în plus față de cele scrise în *Expressen,* și apoi în *Aftonbladet,* dar ratingul urcase la o jumătate de milion de telespectatori, printre care se numărau și centagenarul împreună cu noii lui prieteni de la Sjötorp.

— Dacă n-aș ști câte știu azi, tare rău mi-ar fi părut de bietul moșulică, spuse Allan.

Frumoasa urmărea emisiunea ceva mai îngrijorată. După părerea ei, și Allan, și Julius, și Benny ar face bine să nu se prea arate în public o bucată de vreme. Iar Mercedesul să stea parcat în spatele șurii.

Cât despre Frumoasă, ea se gândise să plece-n târg a doua zi și să-și cumpere minibuzul pe care pusese ochii în urmă cu ceva timp. S-ar putea să fie obligați să-și schimbe grabnic reședința și atunci ar pleca toată familia, inclusiv Sonia.

CAPITOLUL 9

1939–1945

Pe data de 1 septembrie 1939, vaporul sub pavilion spaniol cu care călătorea Allan ajunse în portul New York. Poate că Allan cochetase cu gândul de a vedea şi el rapid ţara asta de peste Atlantic, luând pe urmă vaporul înapoi, dar exact în ziua aceea, unul din amicii *generalissimului* a intrat în Polonia şi iar s-a pornit războiul în Europa. Americanii au pus sechestru pe vasul spaniol şi l-au folosit apoi în cadrul forţelor lor navale până la pacea din 1945.

Toţi bărbaţii de pe vas au fost îndrumaţi spre biroul pentru imigrări de pe Ellis Island. Acolo, ofiţerul le-a pus tuturor aceleaşi patru întrebări: 1) numele, 2) naţionalitatea, 3) meseria şi 4) scopul vizitei în SUA.

Toţi tovarăşii de călătorie ai lui Allan au răspuns că sunt spanioli, simpli marinari şi că n-aveau unde să meargă, fiindcă vasul le fusese sechestrat. Aşa că li s-a permis imediat să intre în ţară şi să se descurce fiecare cum îl ducea capul.

Dar Allan se deosebea de toţi ceilalţi. Mai întâi, pentru că avea un nume pe care translatorul de spaniolă nu

putea să-l pronunţe. Pe urmă, pentru că era din *Suecia*. Dar, mai ales, pentru că le-a spus că era expert în explozive şi că acumulase experienţă lucrând mai întâi la propria sa întreprindere, apoi în industria de armament şi, în cele din urmă, ca artificier în timpul războiului civil spaniol.

La sfârşit, a scos la vedere şi scrisoarea pe care i-o dăduse generalul Franco. Interpretul a tradus-o înspăimântat ofiţerului de la Serviciul de Imigrări, care şi-a chemat de îndată şeful, care de îndată şi-a chemat şi el şeful.

Mai întâi au decis să-l trimită urgent pe fascistul de Allan de unde venise.

— Dacă-mi faceţi rost de un vapor, plec cu plăcere de-aici, spuse Allan.

Nu era o treabă uşoară. Aşadar, ofiţerul superior îşi continuă interogatoriul. Şi, cu cât scotea mai multe informaţii de la Allan, cu atât mai puţin fascist i se părea că e. Dar nici comunist nu era. Sau naţional-socialist. După toate aparenţele, nu era, pur şi simplu, nimic altceva decât expert în explozive. Şi pe urmă, istoria aceea cu împrejurările în care generalul Franco şi Allan începuseră să se tutuiască era atât de neverosimilă, că parcă nici inventată nu putea fi.

Şeful Serviciului de Imigrări avea un frate în Los Alamos[37], New Mexico, şi, după câte ştia el, fratele se ocupa cu bombe şi chestii din astea din domeniul armatei. Pentru că pe moment nu avea alte idei mai bune, şeful de la Imigrări îl duse pe Allan să aştepte la arest, iar el

[37] Los Alamos — mic oraş în statul New Mexico, ales în 1942 drept centru de cercetare pentru proiectul Manhattan — colaborare între SUA, Marea Britanie şi Canada, pentru crearea primei bombe atomice.

voia să discute problema cu fratele său, pe care urma să-l vadă la conacul familiei din Connecticut de *Thanksgiving*[38]. Fratele îi spuse că nu era foarte încântat să ducă în spinare un potenţial acolit al lui Franco, dar, pe de altă parte, aveau nevoie de experţi la Alamos, aşa că s-ar putea să-i găsească suedezului o slujbă, nici prea calificată şi nici prea secretă, dacă în felul ăsta îi făcea un serviciu fratelui său.

Şeful Serviciului de Imigrări îi răspunse că i-ar face, într-adevăr, un mare serviciu.

La puţin timp după aceea, Allan avu ocazia să meargă pentru prima oară în viaţă cu avionul şi, spre sfârşitul toamnei anului 1939, fu trimis la baza armatei americane din Los Alamos, unde se descoperi de îndată că Allan nu vorbea niciun cuvânt englezeşte. Un locotenent american care ştia spaniola primi răspunderea de a stabili câtă competenţă profesională avea de fapt suedezul, iar Allan îşi scrise toate formulele pe hârtie, de faţă cu locotenentul. Acesta analiză însemnările lui Allan, care dădeau într-adevăr dovadă de multă inventivitate, dar îi spuse cu un oftat că acele încărcături n-aveau putere nici măcar să arunce în aer un automobil.

— Ba da, au, răspunse Allan. Aruncă în aer şi automobil, şi angrosist. Vorbesc din experienţă.

Allan rămase acolo şi mai întâi primi un loc în cele mai îndepărtate barăci din bază, dar, pe măsură ce lunile şi anii treceau, iar el învăţa să vorbească engleza, restricţiile

[38] Sărbătoare oficială în SUA, în amintirea primilor colonişti din Massachusetts, care au mulţumit lui Dumnezeu pentru recolta bogată a anului sosirii lor în America. Din 1621, *Thanksgiving* se sărbătoreşte în ultima zi de joi a lunii noiembrie. Obiceiul este ca în această zi să se mănânce curcan.

se împuţinau şi căpăta tot mai multă libertate de mişcare. Ca asistent cu un spirit de observaţie foarte dezvoltat, Allan învăţa în timpul zilei cum se fabricau încărcături cu potenţial mult superior celor pe care le aprindea el duminica la balastiera din spatele casei părinteşti. Iar seara, când mai toţi tinerii din Alamos ieşeau la agăţat, Allan şedea la biblioteca bazei — loc clasat drept secret — şi se instruia în tehnica avansată a exploziilor.

*

Allan progresa tot mai mult pe măsură ce războiul început în Europa se răspândea în întreaga lume. Deşi foarte apreciat, Allan tot asistent rămăsese, şi nu i se dădea prilejul să-şi pună în aplicare cunoştinţele; însă înregistra absolut tot ce vedea. Nu mai era vorba de nitroglicerină şi azotat de sodiu — astea erau pentru copii —, acum se lucra cu hidrogen şi uraniu şi alţi componenţi serioşi, dar, vai, cât de dificil de manevrat!

Începând cu 1942, intrară în vigoare la Los Alamos nişte reguli de securitate extrem de stricte. Echipa care lucra acolo primise de la preşedintele Roosevelt răspunderea secretă să creeze o bombă a cărei explozie să poată distruge zece sau, la nevoie, chiar douăzeci de poduri spaniole. Aşa credea Allan. Asistenţii erau indispensabili chiar şi în locurile interzise, iar Allan, datorită popularităţii de care se bucura, avea acces la cele mai mari secrete.

Trebuia să admită că americanii ăştia aveau o minte diabolică. Nu se mai făcea aşa cum era el obişnuit. Acum, experimentele urmăreau ca atomii să se dividă. Iar explozia să fie mai formidabilă decât ce văzuse lumea până atunci.

În luna aprilie a anului 1945, proiectul fusese aproape dus la capăt. Cercetătorii — şi implicit Allan — ştiau cum să realizeze o reacţie atomică, dar nu şi cum s-o ţină sub control. Problema îl fascina pe Allan în orele lui de singurătate petrecute seara la bibliotecă, unde cugeta şi iar cugeta la chestiuni la care nu-l rugase nimeni să cugete. Dar Allan nu se lăsa şi, într-o seară... ce să vezi!... *găsi el soluţia!*

În primăvara aceea, săptămână de săptămână, cei mai înalţi ofiţeri ai armatei îşi petrecuseră ore întregi la şedinţe împreună cu cei mai renumiţi fizicieni, în frunte cu specialistul în fizică nucleară, Oppenheimer, dar şi cu Allan alături, care le umplea ceştile cu cafea.

Fizicienii îşi smulgeau părul din cap şi îi mai cereau lui Allan cafea, ofiţerii îşi scărpinau barba şi îi mai cereau lui Allan cafea, fizicienii şi ofiţerii se lamentau în cor şi îi mai cereau lui Allan cafea, şi aşa o duceau săptămână de săptămână. Allan avea deja de o bucată de timp soluţia problemei, dar nu se cădea ca un chelner să-i spună bucătarului cum se face ciorba, aşa că ţinu pentru el ce ştia.

Până când, într-o zi, spre marea lui surprindere, se auzi spunând:

— Nu vă supăraţi, dar de ce nu împărţiţi uraniul în două părţi egale?

Pur şi simplu, întrebarea îi scăpase exact când îi turna cafeaua ilustrului fizician Oppenheimer.

— Poftim? Ce spuneaţi? zise acesta, nefiind curios, ci, mai degrabă, şocat de faptul că Allan deschisese gura.

Acum Allan n-avea de ales, trebuia să continue:

— Ziceam că, dacă împărţiţi uraniul în două părţi egale şi pe urmă le reuniţi la momentul potrivit, explozia

poate să pornească exact unde doriţi, când doriţi, şi nu numai aici, la bază.

— Părţi egale? repetă Oppenheimer.

În momentul acela, capul îi vuia deja o mulţime de calcule foarte complicate, dar nu fu în stare să rostească decât aceste două cuvinte.

— Nu, fireşte, domnul fizician are dreptate. Părţile nu trebuie să fie chiar egale. Important e să fie destul de mari când sunt unite.

Locotenentul Lewis, pe răspunderea căruia primise Allan slujba de chelner, se schimbă la faţă de parc-ar fi vrut să-l omoare pe suedez, dar unul dintre fizicienii de la masă gândea acum cu voce tare:

— Cum adică, să le punem din nou laolaltă? Şi când anume? În aer?

— Exact, domnule fizician. Sau poate sunteţi chimist? Nu? Ceea ce voiam să spun este că explozia se va produce fără nicio problemă. Problema e alta, şi anume că nu veţi putea controla explozia. Dintr-o masă critică împărţită în două, rezultă două mase necritice, nu-i aşa? Şi invers, două mase necritice reunite dau o masă critică.

— Şi cum v-aţi gândit că le putem reuni, domnule... Dar nu vă supăraţi, cine sunteţi dumneavoastră? întrebă fizicianul-şef Oppenheimer.

— Eu sunt Allan.

— Aşadar, cum v-aţi gândit dumneavoastră, domnule Allan, să le reunim? spuse mai departe Oppenheimer.

— Printr-o simplă explozie cinstită, Allan. La aşa ceva mă pricep foarte bine, dar sunt convins că dumneavoastră vă descurcaţi şi fără mine.

Fizicienii în general şi fizicienii-şefi în special nu sunt nişte proşti. În numai câteva secunde, Oppenheimer

aşternu pe hârtie câţiva metri de ecuaţii, după care trase concluzia că Allan, chelnerul, părea să aibă perfectă dreptate. Nu-i venea să creadă că un lucru atât de complicat putea să aibă o soluţie atât de simplă! O telecomandă putea declanşa explozia unei încărcături obişnuite, montată în partea din spate a unei bombe; explozia ar trimite astfel spre partea din faţă o masă necritică de uraniu-235, care să se unească cu o altă masă necritică. Astfel, masa ar deveni imediat critică. Neutronii ar începe să se mişte, atomii de uraniu ar începe să se dividă, s-ar declanşa o reacţie în lanţ şi...

— Pang! îşi spuse fizicianul-şef Oppenheimer.

— Exact, zise Allan. Observ că domnul fizician-şef deja a calculat totul. Mai doreşte cineva puţină cafea?

Tocmai în clipa aceea, se deschise uşa încăperii secrete şi îşi făcu apariţia vicepreşedintele Truman, care făcea regulat vizite la bază, deşi rare şi mereu neanunţate.

— Luaţi loc, le spuse vicepreşedintele celor prezenţi, care îl salutară ridicându-se cu toţii urgent în picioare.

Neştiind ce să facă, Allan se aşeză şi el pe unul din scaunele libere din jurul mesei. Dacă un vicepreşedinte îţi zice să stai jos, păi atunci trebuie să faci bine şi să stai jos. Aşa credea el că merg lucrurile în America.

Vicepreşedintele îi ceru apoi fizicianului-şef să-i dea raportul despre stadiul actual al proiectului, aşa că Oppenheimer sări iar în picioare şi, din cauza vitezei, nu găsi altceva de spus decât că domnul Allan, de acolo, din colţul mesei, tocmai rezolvase ultima problemă în legătură cu felul în care să se controleze detonarea. Desigur că soluţia lui Allan nu fusese încă verificată, dar fizicianul-şef Oppenheimer declară că vorbeşte în numele tuturor celor prezenţi, în sensul că problema lor de până

atunci devenise de domeniul trecutului și că, în mai puțin de trei luni, se va putea proceda la o testare a bombei.

Vicepreședintele își plimbă ochii în jurul mesei și văzu că cei prezenți dădeau afirmativ din cap. În cele din urmă, privirea vicepreședintelui se opri la Allan.

— Sunt sigur că sunteți eroul zilei, domnule Allan. Eu trebuie să mă întorc la Washington, dar mi-e cam foame, așa că trebuie să iau ceva în gură înainte să plec. N-ați dori să mă însoțiți?

Allan trase concluzia că toți marii conducători ai lumii te invitau la masă de îndată ce erau mulțumiți de câte ceva — era un fel de numitor comun. Dar concluzia și-o păstră pentru el, iar vicepreședintelui îi mulțumi pentru invitație și părăsiră împreună sala de ședințe. Fizicianul-șef Oppenheimer părea deopotrivă ușurat și nefericit.

Vicepreședintele Truman rezervase toate mesele de la restaurantul său mexican favorit din centrul orașului Los Alamos, așa că nu erau decât ei doi înăuntru, cu excepția celor aproximativ zece bodyguarzi, răspândiți prin diferite colțuri ale localului.

Responsabilul cu securitatea îi atrăsese atenția vicepreședintelui că domnul Allan nu era american și nici nu trecuse prin filtrul de control ca să i se permită să stea singur cu vicepreședintele, dar Truman îi respinse obiecțiile, explicându-i că domnul Allan făcuse cel mai respectabil gest patriotic posibil.

Vicele era într-o dispoziție de zile mari. Luase hotărârea ca, imediat după cină, să nu mai zboare cu Air Force 2 la Washington, ci în Georgia, unde președintele Roosevelt se afla la o casă de odihnă, ca să-și mai aline poliomielita. Harry Truman era sigur că președintele voia să audă direct de la el marea veste.

— Eu comand mâncarea şi tu băutura, spuse jovial Harry Truman şi îi întinse lista de vinuri lui Allan.

Truman se adresă şefului de salon, care făcu o plecăciune şi apoi notă o comandă gargantuescă, alcătuită din tacos, enchilada, tortilla de porumb şi o mulţime de sosuri.

— Şi ce doriţi să beţi la masă, sir? întrebă şeful de salon.

— Două sticle de tequila, răspunse Allan.

Pe Harry Truman îl umflă râsul şi-l întrebă pe Allan dacă avea de gând să-l îmbete de-a binelea. Allan răspunse că, în ultimii ani, învăţase că mexicanii se pricepeau să facă un rachiu cu efect asemănător băuturii căreia suedezii îi spuneau şnaps pur, necondimentat, dar sigur că vicepreşedintele putea să bea lapte, dacă i se părea că se potriveşte mai bine.[39]

— Nu, nici vorbă. Rămâne cum am stabilit, spuse vicele şi avu doar grijă să adauge la comandă lămâie şi sare.

După trei ore, cei doi îşi spuneau „Harry" şi „Allan". Ca să vedeţi ce pot face două sticle de tequila pentru înfrăţirea între popoare. Desigur că vicelui, din ce în ce mai turmentat, îi luă ceva timp până să priceapă că Allan nu era altceva decât numele mic al lui Allan. Până atunci, Allan avusese tot timpul să povestească şi întâmplarea cu băcanul, care sărise în aer la el acasă, în Suedia, şi cum îi salvase viaţa generalului Franco. Iar vicele îl distră şi el pe Allan imitându-l pe preşedintele Roosevelt când încerca să se ridice din scaunul cu rotile.

În timp ce distracţia era în toi, şeful bodyguarzilor se apropie pe furiş de locul unde stătea vicepreşedintele.

— Aş putea să vă vorbesc, sir?

[39] În Suedia, multă lume, nu numai copiii, bea lapte la masă.

— Dă-i drumu', bolborosi vicepreşedintele.

— Aş prefera între patru ochi, sir.

— Dar al naibii ce semeni cu Humphrey Bogart! Ai văzut, Allan?

— Sir... spuse jenat şeful securităţii.

— Ei, despre ce dracu' e vorba? se răsti vicepreşedintele.

— Sir, e vorba despre preşedintele Roosevelt.

— OK, ce mai vrea ţapu' ăla bătrân? chicoti vicepreşedintele.

— A murit, sir.

CAPITOLUL 10

Luni, 9 mai 2005

De patru zile, Hinken stătea de pază în faţa magazinului ICA din Rottne. În primul rând, îl aştepta pe Bulten, în al doilea rând, aştepta un centagenar, o femeie roşcată, model mai recent, un tip cu coadă de cal, fără alte semnalmente clare, şi un Mercedes. Nu fusese ideea lui să se posteze acolo, ci a Şefului. După fericita convorbire telefonică cu fratele mai mic, recte şeful clubului The Violence din Braås, care-i spusese că era sigur că văzuse un centagenar în mijlocul nopţii în faţa unei policlinici din Småland, sigur că Hinken se grăbise să transmită toate astea mai sus. Şi atunci, Şeful a dat ordin să fie supravegheat cel mai frecventat magazin alimentar din părţile locului. Îşi făcuse următoarea socoteală: o persoană care se vântură prin Rottne la 12 noaptea, locuieşte cu siguranţă acolo şi, mai devreme sau mai târziu, fiecăruia dintre noi i se face foame, iar atunci avem nevoie de ceva de-ale gurii şi, când nu mai avem nimic pe-acasă, mergem să cumpărăm. Logica n-avea niciun cusur. Nu degeaba era el Şef. Numai că se făceau patru zile de când

supraveghea magazinul şi Hinken începuse să-şi cam piardă speranţa.

Şi nici nu se putea concentra prea bine. Din cauza asta, mai întâi n-a observat-o pe femeia roşcată, care a intrat în parcare cu un VW Passat, şi nu într-un Mercedes argintiu, aşa cum se aştepta el. Dar pentru că femeia, îndreptându-se spre intrarea magazinului, a avut inspiraţia să treacă exact pe sub nasul lui, Hinken n-a putut să n-o remarce. Nu băga mâna-n foc că era ea, dar ca vârstă se potrivea cu indicaţiile martorilor, iar părul era, fără îndoială, roşu.

Hinken l-a sunat pe Şef, care nu s-a arătat la fel de entuziasmat. El sperase să fie găsit în primul rând Bulten sau, cel puţin, afurisitul de centagenar.

Dar, mă rog, era bine şi-aşa. I-a spus lui Hinken să noteze numărul de înregistrare al maşinii, pe urmă s-o urmărească discret pe roşcată, ca să vadă încotro o lua. Şi apoi să-i dea din nou raportul.

*

Inspectorul Aronsson îşi petrecuse ultimele patru zile la hotelul din Åseda. Şi asta, ca să fie mereu în miezul evenimentelor, dacă mai apăreau martori.

Dar nici vorbă de alţi martori, aşa că Aronsson se pregătea să se întoarcă acasă, când a primit veşti de la colegii din Eskilstuna. Fuseseră interceptate convorbirile telefonice pe care le avusese conducătorul clubului Never Again, Per-Gunnar Gerdin, şi metoda asta dăduse rezultat.

Gerdin, căruia i se zicea „Şeful", devenise vedetă în urmă cu câţiva ani, după ce ziarul *Svenska Dagbladet*

dăduse în vileag faptul că la penitenciarul din Hall se organiza pe scară largă o reţea criminală, numită Never Again. Toată mass-media prinse ca din zbor ştirea asta şi apoi ziarele de seară publicaseră numele şi fotografia iniţiatorului, Gerdin. Faptul că, după aceea, chestiunea a intrat în umbră datorită conţinutului unei scrisori expediate de mama lui Gerdin fiului din puşcărie n-a mai fost comentat de mass-media.

Cu două zile înainte, inspectorul Aronsson dăduse personal ordin ca Gerdin să fie urmărit şi să i se asculte convorbirile telefonice. Şi iată că acum „Şeful" le căzuse în plasă. Respectiva convorbire fusese, bineînţeles, înregistrată, transcrisă şi trimisă prin fax lui Aronsson la Åseda.

— Alo?

— Da, io sunt.

— Ceva de raportat?

— Da, poate. Stau aici, în faţă la ICA, şi tocmai a intrat o roşcată în magazin.

— Numai roşcata? Bulten, nu? Nici moşu'?

— Nix, numai roşcata, şi nu ştiu...

— A venit c-un Mercedes?

— Nu sunt sigur, n-am apucat să văd... dar nu-i niciun Mercedes în parcare, aşa că trebuie c-a venit cu altceva.

(Cinci secunde de tăcere.)

— Alo?

— Da, sunt aici, mă gândesc, ce dracu'! Mai trebuie să şi gândească cineva, nu?

— Da, voiam doar să...

— Că doar n-o fi doar o singură roşcată în toată zona...

— Nu, dar se potriveşte şi vârsta, după cele...

— Fă cum îți zic io: mergi după ea, scrie numărul mașinii și nu te-apuca de prostii; vezi numai unde se duce. Și ai dracului grijă să nu te prindă careva! P'ormă, raportează-mi!

(Cinci secunde de tăcere.)

— Ai băgat la cap sau vrei s-o iau de la-nceput?

— Nu, am priceput. Te sun cum mai aflu ceva...

— Și altă dată sună la mobilul cu cartelă prepay. Nu ți-am spus că, în interes de serviciu, acolo să suni?

— Da, dar ăla e doar pentru afacerile cu ruși, nu? Nu credeam că-l ții deschis acum, când...

— Tâmpitule!

(Bombăneli și sfârșitul convorbirii.)

Inspectorul Aronsson a citit faxul și adăugat și informațiile proaspăt primite în puzzle-ul său mental.

„Bulten", despre care vorbea Gerdin, trebuia să fie Bengt Bylund, unul dintre membrii clubului Never Again, despre care acum se presupunea că e mort. Iar cel care-l sunase pe Gerdin era probabil Henrik „Hinken" Hultén, care alerga undeva prin Småland pe urmele lui Bulten.

Toate astea îi confirmau lui Aronsson că raționamentul lui era corect. Acum își trecea în revistă concluziile:

Așadar, Allan Karlsson, Julius Jonsson, Benny Ljungberg și Mercedesul se aflau undeva în Småland. Împreună cu ei mai era și o doamnă cu părul roșu, de vârstă necunoscută, dar prea tânără nu putea fi, pentru că Hinken tocmai spusese „muiere". Dar, pe de altă parte, în ochii lui Hinken, deveneai foarte timpuriu „muiere".

La sediul Never Again din Stockholm credeau toți că și Bulten era în grupul ăsta. Și-atunci? Ce era în capul

lui? Voia să se despartă de tovarăşii lui? Altfel, de ce nu luase legătura cu ei? *Păi, pentru că era mort!* Dar Şefului nu-i căzuse încă fisa. El credea că Bulten stătea ascuns la Småland împreună cu... şi, în fond, ce rol avea roşcata în toată povestea asta?

Atunci, Aronsson a cerut să se întocmească un raport cu datele despre familiile celor trei — Allan, Julius şi Benny. Exista în familia vreunuia dintre ei o soră, o verişoară sau altă rudă cu părul roşu?

„Se potriveşte vârsta, după cele...", spusese Hinken. După ce? După informaţia pe care le-o dăduse cineva? Cineva care văzuse acelaşi grup şi în Småland şi le adusese lucrul ăsta la cunoştinţă? Păcat, îşi spuse Aronsson, că se trecuse la interceptarea convorbirilor telefonice abia după două zile.

Sigur că, până la ora aceea, Hinken se luase după roşcată şi, până la urmă, ori se lăsase păgubaş, constatând că nu era roşcata care-i trebuia lui, ori... *era* ea, şi atunci Hinken aflase unde se găseau Allan Karlsson şi prietenii lui. În cazul ăsta, Şeful era şi el în drum spre Småland, ca să scoată de la Allan adevărul despre ce se întâmplase cu Bulten şi cu valiza lui.

Aronsson a ridicat receptorul şi l-a sunat pe procurorul din Eskilstuna. La început, Conny Ranelid nu se implicase prea serios în cazul ăsta, dar acum interesul îi creştea cu fiecare nouă complicaţie, pe care i-o raporta Aronsson.

— Ai grijă să nu-ţi scape Gerdin şi curierul lui, îi spuse Ranelid.

*

Frumoasa şi-a pus cele două pungi ICA pline cu mâncare în portbagajul maşinii VW Passat şi a pornit spre casă, la Sjötorp.

Şi Hinken după ea, în siguranţă, discret. De îndată ce-a intrat pe autostradă, Hinken l-a sunat pe Şef (se-nţelege că la mobilul cu cartelă prepay — Hinken avea un pronunţat instinct de supravieţuire) ca să-i raporteze ce maşină avea roşcata şi care era numărul de înmatriculare. A promis să-l mai sune după ce ajunge la destinaţie. Roşcata a ieşit din Rottne şi a luat-o pe un drum de ţară cu pietriş. Hinken recunoştea locul. Ultima oară, trecuse pe-acolo la o întrecere de orientare auto. Era împreună cu prietena lui de-atunci. Ea citea harta; pe la jumătatea cursei, fata îşi dădu seama că ţinuse harta de-a-ndoaselea.

Drumul cu pietriş era uscat şi maşina roşcatei ridica în urmă mult praf, aşa că Hinken putea să meargă liniştit după ea, fiindcă nici nu se mai vedeau. Dar, după vreo câţiva kilometri, norul de praf s-a făcut nevăzut. Fir-ar să fie! Hinken a accelerat, însă norul de praf n-a mai apărut.

Hinken a intrat mai întâi în panică, apoi s-a calmat. Femeia trebuie să fi cotit undeva. N-avea decât să se întoarcă pe acelaşi drum şi să caute. După mai puţin de un kilometru, lui Hinken i s-a părut că dezleagă misterul. A văzut o cutie de scrisori şi de lângă ea pornea o alee la dreapta. Cu siguranţă că pe-acolo a luat-o! Dar felul în care au evoluat lucrurile imediat după aceea a dovedit că Hinken se cam grăbise. A pornit ca o săgeată pe drumul acela îngust, care nu se ştie unde ducea. Gândul la discreţie şi precauţie rămăsese în mod misterios agăţat de cutia de scrisori.

Şi cum ziceam, totul a mers extrem de rapid şi, înainte să se dezmeticească, Hinken s-a trezit în curtea

unei ferme. Doar puţintel mai repede să fi mers şi i-ar fi fost imposibil să oprească. Ar fi intrat direct în bătrânul care era acolo şi dădea de mâncare unui... unui... elefant?

*

Allan s-a împrietenit pe loc cu Sonia. Aveau şi multe lucruri în comun. El sărise într-o bună zi pe geam, îşi lăsase în urmă viaţa ca s-o ia pe alt drum, iar Sonia traversase apa unui lac în acelaşi scop. Înainte de asta, şi unul, şi altul umblaseră mult prin lume. Şi, pe deasupra, Sonia avea faţa brăzdată, exact ca un om de o sută de ani. Aşa i se părea lui Allan.

Sonia nu executa numere de circ pentru oricine, dar îi plăcea de bătrânel. Allan îi dădea fructe, îi scărpina trompa, îi vorbea cu blândeţe. Nu pentru că Sonia ar fi înţeles mare lucru din ce-i spunea el, dar asta n-avea importanţă. Se simţea bine cu el. Când bătrânul îi spunea Soniei să se aşeze, se aşeza, dacă-i spunea să se învârtească, se învârtea imediat. Îi arăta chiar că poate să stea pe picioarele din spate, cu toate că Allan nu ştia care era comanda pentru figura asta. Şi faptul că primea câte un măr sau două în plus sau că Allan o scărpina îndelung pe trompă era ca o răsplată pentru munca ei. Pe Sonia n-o puteai cumpăra.

Iar Frumoasei îi plăcea să stea cu Benny şi cu Buster pe treptele verandei, unde era cafea pentru bipezi şi ceva bun de ronţăit pentru câine. Şedeau şi-l priveau pe Allan cum îşi cultiva, acolo, în curte, relaţia cu Sonia, în timp ce Julius stătea ore în şir pe marginea lacului la pescuit de bibani.

Era, în continuare, foarte cald. Bătuse soarele o săptămână întreagă şi prognoza anunţa că presiunea atmosferică se menţinea ridicată.

Benny, care, în afară de toate celelalte meserii, mai era şi *aproape* arhitect, făcuse în doi timpi şi trei mişcări schiţa pentru amenajarea interioară a minibuzului nou cumpărat în vederea mutatului, ca să-i fie pe plac Frumoasei. Şi când Frumoasa a priceput că Julius nu era numai hoţ, ci şi un negustor de cherestea cu experienţă, şi că mânuia cu destulă îndemânare ciocanul şi cuiele, i-a spus lui Buster că-şi făcuse într-adevăr nişte prieteni de nădejde şi că mare noroc a fost că nu-i alungase în seara aceea. Lui Julius nu i-a trebuit mai mult de o după-amiază pentru a meşteri, conform instrucţiunilor lui Benny, toată tâmplăria necesară pentru interiorul minibuzului. Când totul a fost gata, Sonia a urcat în minibuz împreună cu Allan, ca să-l testeze, şi s-a declarat mulţumită, cu toate că nu înţelegea la ce îi foloseau două grajduri, când unul îi era de-ajuns. Pentru ea, locul era cam strâmt, dar avea două vase pentru mâncarea animalelor, unul la stânga şi altul drept în faţă, şi apă de băut la dreapta. Podeaua fusese ridicată şi uşor înclinată spre spate, astfel ca nevoile Soniei să aibă scurgere printr-un jgheab. Jgheabul era plin cu fân, care să absoarbă aproape tot pe parcursul călătoriei.

Mai exista şi un sistem complex de ventilare, adică nişte găuri făcute de-a lungul părţilor laterale ale minibuzului; de asemenea, un geam glisant în spatele cabinei şoferului, pentru ca Sonia să aibă contact vizual cu stăpâna ei în timpul călătoriei. Ce mai, minibuzul devenise în numai câteva zile o locuinţă de lux pentru elefantul Sonia.

Cu cât membrii echipei se apropiau de finalul pregătirilor, cu atât mai puţin le surâdea perspectiva plecării. Viaţa la Sjötorp devenise extrem de plăcută pentru toţi. Şi, nu în ultimul rând, pentru Benny şi Frumoasa, cărora deja în pragul nopţii a treia li s-a părut că era păcat să uzeze cearşafuri în camere separate, când puteau foarte bine să le folosească în comun. Şi toate serile fuseseră teribil de plăcute în faţa focului din sobă, cu mâncare bună, băutură bună şi poveştile nemaipomenite din viaţa lui Allan.

Dar, până luni dimineaţă, se goliseră şi frigiderul, şi cămara[40], aşa că Frumoasa trebuise iar să plece după provizii la Rottne. Ca măsură de precauţie, îşi luase maşina ei veche, Volkswagenul Passat. Mercedesul stătea bine unde stătea, în spatele şopronului. A umplut o pungă cu diverse pentru ea şi cei trei bărbaţi, şi încă o pungă cu mere proaspete din Argentina pentru Sonia. Când a ajuns acasă, i-a dat punga cu mere lui Allan, mâncarea a pus-o la rece, în frigider şi în cămară, pe urmă a luat cu ea o caserolă de căpşuni belgiene şi s-a instalat pe treptele verandei alături de Benny şi Buster. De data asta era acolo şi Julius, într-una din pauzele rare pe care şi le lua de la pescuit.

Acesta a fost momentul când a apărut brusc în curte un Ford Mustang şi era cât pe ce să-i doboare pe Allan şi pe Sonia.

Cel mai calm a reacţionat Sonia. Era atât de concentrată asupra următorului măr pe care i-l întindea Allan,

[40] Până acum câteva decenii, bucătăriile erau prevăzute cu un dulap, unde un sistem de ventilaţie adecvat menţinea o temperatură asemănătoare celei dintr-o cămară. Deci, în textul de mai sus, nu e vorba de o încăpere separată, ci de acest dulap-cămară.

încât nici nu vedea, nici nu auzea ce se întâmpla în jurul ei. Dar poate tot a simţit ea ceva, pentru că, deşi începuse să se învârtească, s-a oprit la jumătatea întoarcerii, cu fundul spre Allan şi spre nou-venit.

Următorul care a reacţionat cu calm a fost Allan. Se aflase de atâtea ori în preajma morţii, încât un Ford Mustang în viteză nu însemna nimic. Dacă se oprea la timp, era bine. Şi s-a oprit.

Probabil că pe locul trei în ceea ce priveşte stăpânirea de sine era Buster. Primise o educaţie foarte severă şi ştia că nu trebuie să se repeadă să latre când venea lumea în vizită. Dar urechile îi stăteau drept în sus şi ochii erau rotunzi ca două bile. Trebuia, oricum, să fie atent cum evoluau lucrurile.

În schimb, Frumoasa, Benny şi Julius au sărit toţi trei în picioare pe treptele verandei, aşteptând nemişcaţi urmarea.

Urmarea a fost că domnul Hinken, revenindu-şi din uimire, a coborât cam ameţit din Mustang, a scotocit într-o geantă care se afla jos, lângă bancheta din spate, şi a scos de acolo un revolver. A ţintit mai întâi fundul elefantului, dar s-a răzgândit imediat şi a îndreptat arma către Allan, apoi către cei trei prieteni înţepeniţi pe scara verandei şi a spus (poate puţin cam fără imaginaţie):

— Mâinile sus!

— Mâinile sus?

Pentru Allan, asta era cea mai mare prostie pe care o auzise în viaţa lui şi a început de îndată o argumentaţie. Păi credea domnul c-ar putea să se întâmple altceva? Că, la suta lui de ani, ar da în el cu mere? Sau că doamna firavă de-acolo l-ar bombarda cu căpşuni? Sau că...

— OK, OK, staţi cu mâinile unde dracului vreţi, dar cu mine nu merg şmecheriile.

— Şmecheriile?

— Ţine-ţi gura, moşu' dracului! Mai bine spune unde-i afurisita aia de valiză. Şi cel care-o avea în grijă!

Asta ne-a fost, îşi zise Frumoasa, ni s-a dus dracului norocul. Venise pentru toţi momentul adevărului. Niciunul nu i-a răspuns lui Hinken. Toţi se concentrau şi gândeau de zor, poate cu excepţia Soniei, care, cu spatele întors la scena dramei, se gândea doar că-i venise vremea să-şi uşureze maţul. Pentru oricine se află în apropierea unui elefant care-şi scoate dopul şi dă drumul presiunii, spectacolul nu poate trece neobservat.

— Ce naiba! făcu Hinken, şi se trase rapid câţiva paşi înapoi. La ce dracu' vă trebuie un elefant?

Tot niciun răspuns. Dar Buster nu s-a mai putut abţine. Simţea el că ceva nu era la locul lui. Vai, ce-ar mai fi vrut să latre la străinul ăla! Şi, cu toate că ştia care-s regulile, i-a scăpat un mârâit. Asta l-a făcut pe Hinken să descopere pentru prima oară existenţa unui ciobănesc pe verandă şi, instinctiv, s-a mai dat doi paşi înapoi ridicând revolverul. Voia să arate că, la nevoie, era gata să tragă.

Exact atunci creierul de o sută de ani al lui Allan a fost străfulgerat de o idee. Îşi dădea seama că bătea cam departe şi că risca în mod indubitabil să fie chiar el victima propriei sclipiri, dacă nu cumva era nemuritor. Şi totuşi, a tras adânc aer în piept şi a trecut la fapte. Cu un zâmbet naiv pe buze, Allan s-a apropiat de banditul cu revolverul şi, cu un glas pe care se sili să-l facă tremurător, spuse:

— Ce pistol drăguţ ai! Chiar e adevărat? Îmi dai voie să-l ţin şi eu puţin în mână?

Benny, Julius şi Frumoasa credeau cu toţii că bătrânul îşi pierduse minţile.

— Opreşte-te, Allan! exclamă Benny.

— Exact. Opreşte-te, că altfel trag, moşu' dracului! strigă Hinken.

Dar Allan îşi continua mersul târşâit. Hinken a făcut un pas înapoi, a întins şi mai ameninţător mâna cu revolverul spre Allan şi... Se întâmplă întocmai ce sperase Allan c-o să se-ntâmple. Hinken făcu *încă* un pas înapoi...

Numai cineva care a călcat în bălegarul proaspăt şi lipicios pe care-l livrează un elefant ştie că e aproape imposibil să rămâi în picioare. Hinken nu ştia asta, dar a învăţat foarte repede. Piciorul cu care făcuse ultimul pas înapoi i-a alunecat şi mai îndărăt, Hinken a încercat să-şi păstreze echilibrul dând din braţe, a făcut rapid încă un pas înapoi cu celălalt picior şi acum se afla pe de-a-ntregul în rahat. În ciuda eforturilor sale, căzuse, aterizând uşurel pe spate.

— Jos, Sonia, jos, spuse Allan, punând astfel punct strategiei lui fanteziste.

— *La dracu',* Sonia, *nu jos!* ţipă Frumoasa, care pricepuse deja ce urma să se întâmple.

— Bleah, făcu Hinken, care zăcea lungit în bălegarul elefantului.

Sonia, care era cu spatele la scena evenimentelor, a auzit foarte limpede comanda lui Allan şi, pentru că Allan era un moşulică bun la suflet, Sonia executa cu plăcere ce-i cerea bătrânul. Şi, în afară de asta, cuvântul „nu" rostit de stăpâna ei nu intra în vocabularul Soniei.

Aşadar, Sonia îşi aşeză fundul pe un covor şi moale, şi cald, acompaniată de o pârâitură înăbuşită şi de ceva care semăna cu un chiţăit scurt, după care se făcu linişte

deplină. Sonia se aşezase şi acum poate mai era rost de ceva mere, nu?

— S-a terminat şi cu numărul doi, zise Julius.

— *Satan şi toţi dracii din iad!* spuse Frumoasa.

— Uf! spuse Benny.

— Poftim, mai ia un măr, Sonia, spuse Allan.

Henrik „Hinken" Hultén nu zise nimic.

*

Şeful a aşteptat trei ore ca Hinken să-i dea un semn, după care a înţeles că i se întâmplase ceva netrebnicului. Şefului îi era înfiorător de greu să priceapă că lumea nu făcea exact ce zicea el şi nimic altceva.

Era cât se poate de limpede că venise momentul să intre el, personal, în acţiune. Mai întâi a căutat o maşină cu numărul pe care i-l dăduse Hinken. În numai câteva minute, a şi găsit în registrul oficial al autoturismelor că era vorba de un Volkswagen Passat roşu, aparţinând unei anume Gunilla Björklund, domiciliată la Sjötorp, în Rottne, Småland.

CAPITOLUL 11

1945–1947

Nimeni n-ar crede că e posibil ca într-o singură secundă cineva să se trezească de-a binelea din beţie după o sticlă de tequila, dar exact asta i se întâmplă vicepreşedintelui Harry Truman.

Decesul subit al preşedintelui Roosevelt îl obligă pe vicepreşedinte să întrerupă cina plăcută pe care o lua cu Allan şi să dea ordin să fie dus urgent la Casa Albă din Washington. Rămas singur în restaurant, Allan fu nevoit să-i explice îndelung şefului de restaurant că nu el trebuia să achite nota de plată. Până la urmă, şeful restaurantului a fost nevoit să accepte argumentul lui Allan, şi anume că un viitor preşedinte al SUA trebuie să fie demn de încredere pentru a i se da ceva pe datorie şi că, orice s-ar întâmpla, ştia adresa lui Truman.

Allan se învioră şi el după plimbarea până la baza militară, unde-şi continuă activitatea de asistent pe lângă cei mai de frunte fizicieni, matematicieni şi chimişti din America. Aceştia începuseră să se simtă cam deranjaţi de compania lui şi atmosfera devenise apăsătoare, aşa că,

după câteva săptămâni, Allan se gândi că venise timpul să plece de acolo. Chestiunea fu rezolvată de un telefon primit de la Washington:

— Salut, Allan, Harry la telefon.

— Care Harry?

— Truman, Allan. Harry S. Truman. Preşedintele, pentru numele lui Dumnezeu!

— A, ce plăcere! Mulţumesc încă o dată pentru cina aceea, domnule preşedinte. Sper că n-aţi stat chiar dumneavoastră la panoul de comandă până la Washington.

Nu, nu stătuse el. În ciuda gravităţii momentului, a adormit în fotoliul din Air Force 2 şi nu s-a trezit decât la aterizare, cinci ore mai târziu.

Chestiunea era următoarea: Harry Truman moştenise de la predecesorul lui o serie de probleme nerezolvate, şi pentru una din aceste probleme se putea să aibă nevoie de ajutorul lui Allan, dacă Allan credea că ar fi posibil.

Absolut. Şi Allan părăsi definitiv baza Los Alamos chiar a doua zi.

*

Biroul Oval era cum şi-l imaginase el de oval. Şi acum, şedea acolo, faţă-n faţă cu tovarăşul de beţie de la Los Alamos şi-i asculta expunerea problemei.

Preşedintele era silit de împrejurări să aibă de-a face cu o femeie, pe care, din motive politice, n-o putea ignora. O chema Soong Mei-ling[41]: auzise cumva Allan de ea? Nu?

[41] Mei-ling Soong (1898–2003), cunoscută mai ales ca Madame Chiang Kai-shek, s-a remarcat ca politiciană, susţinătoare a soţului ei, naţionalist şi anticomunist.

În fine, era soţia lui Chiang Kai-shek, şef al partidului Kuomintang[42]. Era şi răpitor de frumoasă. Îşi făcuse studiile în America, era prietenă la cataramă cu doamna Roosevelt şi, oriunde îşi făcea apariţia, oamenii veneau cu miile s-o asculte. Vorbise şi în faţa Congresului. Iar acum se ţinea scai de preşedintele Truman, cerându-i să împlinească el toate promisiunile, pe care, susţinea ea, i le făcuse Roosevelt cu privire la lupta împotriva comunismului.

— Ştiam eu că tot la politică o să ajungem, spuse Allan.

— E cam greu să ocoleşti politica dacă eşti preşedintele Americii, replică Harry Truman.

Pentru moment, era acalmie în lupta dintre Kuomintang şi comunişti, fiindcă aveau o cauză comună în Manciuria[43]. Dar după ce japonezii or să se dea bătuţi, chinezii vor începe să se bată iar între ei.

— Dar cum ştii că japonezii or să cedeze? întrebă Allan.

— Păi tu ar trebui să ştii mai bine decât oricare altul, răspunse Truman şi schimbă imediat subiectul.

Preşedintele continuă cu un raport plictisitor despre mersul evenimentelor în China. Serviciul de informaţii îi indica învingători pe comunişti în războiul civil, iar OSS – *Office of Strategic Services* punea la îndoială strategia militară a lui Chiang Kai-shek. Era limpede că acesta urmărea să-şi menţină controlul asupra oraşelor, lăsând satele în voia comuniştilor. Agenţii americani l-ar fi putut elimina destul de uşor pe liderul comuniştilor, Mao Tse Tung, dar era posibil ca ideile lui să fi prins deja rădăcini în rândurile poporului. Până şi soţia lui Chiang

---

[42] Kuomintang — partid politic revoluţionar chinez, întemeiat în 1912.

[43] Referire la al doilea război dintre China şi Japonia (1937–1945). Toate forţele erau concentrate împotriva invaziunii japoneze. Japonia a capitulat.

Kai-shek, pisăloaga de Soong Mei-ling, înţelegea că trebuia făcut ceva. Organizase pur şi simplu o operaţiune militară paralelă cu cea a soţului.

Preşedintele trecu apoi la descrierea acestei operaţiuni paralele, dar Allan nu mai asculta. Se uita distrat în jur, se întreba dacă ferestrele erau blindate, unde ducea uşa din stânga şi îşi spuse că nu putea fi uşor de cărat covorul ăla uriaş când trebuia dus la spălătorie... Într-un târziu, Allan se văzu nevoit să întrerupă peroraţia preşedintelui, înainte ca acesta să-i pună întrebări ca să verifice cât de bine a înţeles.

— Nu te supăra, Harry, dar ce anume vrei să fac?

— Uite ce vreau: să împiedici mobilitatea comuniştilor în ţară...

— Şi cum anume să fac?

— Soong Mei-ling insistă să-i acordăm ajutor suplimentar, şi de arme, şi de echipament militar, în afară de ce i s-a oferit deja.

— Şi ce anume vrei să fac?

Când Allan puse aceeaşi întrebare a treia oară, preşedintele tăcu, de parcă avea nevoie să-şi ia elan înainte de a continua.

Pe urmă spuse:

— Vreau să mergi în China şi să arunci în aer poduri.

— Păi de ce n-ai spus asta de la-nceput? replică Allan şi se lumină la faţă.

— Cât mai multe poduri, ca să distrugi cât mai multe căi de comuni...

— Şi mai văd şi o ţară nouă, spuse Allan. Grozav!

— Vreau să-i înveţi pe oamenii lui Soong Mei-ling arta de a arunca în aer poduri şi să...

— Când plec?

*

Sigur că Allan era expert în explozive şi că la un chef, se împrietenise rapid cu viitorul preşedinte american, dar la fel de adevărat era şi faptul că era *suedez*. Dacă pe Allan l-ar fi interesat cât de cât tertipurile politice, poate că atunci l-ar fi întrebat pe preşedinte de ce îl alesese *tocmai pe el* pentru această misiune. De fapt, preşedintele era pregătit pentru întrebarea asta şi, dacă Allan i-ar fi adresat-o, i-ar fi răspuns exact cum era: SUA nu-şi permiteau să sprijine simultan două proiecte militare paralele şi potenţial contradictorii în China. Oficial, SUA acordau sprijin lui Chiang Kai-shek şi partidului său, Kuomintang. Acum, sprijinul ăsta era completat în tăcere de un vapor plin cu echipament exploziv pentru distrugerea de poduri pe scară largă, comandat şi dirijat de soţia lui Chiang Kai-shek, frumoasa pe jumătate americanizată şi, după părerea preşedintelui, vipera de Soong Mei-ling. Partea cea mai supărătoare era că Truman nu putea exclude şi posibilitatea ca tot acest aranjament să fi fost stabilit la o ceaşcă de ceai între Soong Mei-ling şi doamna Eleonor Roosevelt. Doamne, ce belea! În fine, acum preşedintelui nu-i mai rămânea decât să-l pună pe Allan în legătură cu Soong Mei-ling. În felul ăsta, se spăla pe mâini şi chestiunea era definitiv rezolvată.

În faţa lui, pe birou, îl aşteptau numai formalităţile, pentru că, mental, hotărârea era luată. Mai trebuia doar să apese, cum s-ar zice, pe buton. Pe o insulă la est de Filipine, echipajul navei B-52 aştepta unda verde din partea preşedintelui. Toate testele fuseseră făcute. Nimic nu putea da greş.

Ziua următoare era 6 august 1945.

*

Bucuria lui Allan Karlsson că îl aştepta ceva nou în viaţă fu risipită la prima întâlnire cu Soong Mei-ling. Allan fu instruit s-o caute în apartamentul ei de la un hotel din Washington. După un slalom printre mai multe rânduri de bodyguarzi, Allan ajunse faţă-n faţă cu doamna în cauză şi îi întinse mâna:

— Bună ziua, doamnă, numele meu e Allan Karlsson.

Song Mei-ling nu-i dădu mâna. Îi făcu în schimb semn să se aşeze pe un fotoliu alăturat.

— Aşază-te! îi spuse ea.

De-a lungul vieţii sale, Allan fusese tratat în tot felul, de la nebun şi până la fascist, dar nu ca un *câine*. Era cât pe ce să-i atragă atenţia doamnei că-i vorbise pe un ton nepotrivit, dar renunţă, fiindcă îl interesa să audă ce urmează. În plus, fotoliul părea să fie comod.

Allan se aşeză şi Soong Mei-ling începu cu ceea ce-i displăcea cel mai mult lui Allan, şi anume cu un comentariu politic. Se referi şi la preşedintele Roosevelt ca fiind iniţiatorul acţiunii, ceea ce-l surprinse pe Allan, fiindcă Roosevelt n-ar fi putut să dirijeze operaţiuni militare de pe lumea cealaltă.

Soong Mei-ling vorbi la nesfârşit despre cât de important era să li se pună stavilă comuniştilor şi „încrezutului" de Mao Tse Tung, care-şi răspândea otrava politică din provincie în provincie. Mai spuse — şi asta i se păru destul de straniu lui Allan — că Chiang Kai-shek nu înţelegea nimic din ce se întâmplă.

— Şi cum staţi cu dragostea? spuse Allan.

Soong Mei-ling îl informă pe Allan că lucrul ăsta nu-l privea pe un nimeni ca el. Karlsson era numit de preşe-

dintele Roosevelt să fie direct subordonat ei şi, ca atare, să nu vorbească neîntrebat.

Allan nu-şi pierdea niciodată cumpătul, nu-i stătea în fire, dar de data asta dădu replica.

— Ultimul lucru pe care l-am auzit despre Roosevelt a fost când a murit, şi, dacă s-ar fi petrecut cumva vreo schimbare, ar fi scris ziarele. Cât despre mine, eu participi la acţiunea asta pentru că am fost rugat de *preşedintele Truman*. Dar dacă doamna continuă să-mi vorbească în felul ăsta arţăgos, mă retrag imediat. China o pot vizita cu altă ocazie şi am aruncat atâtea poduri în aer, că mi-e mai mult decât suficient.

Lui Soong Mei-ling nu i se mai întâmplase să-i ţină cineva piept din ziua în care mama ei încercase să-i împiedice căsătoria cu un budist, dar trecuseră mulţi ani de-atunci. Pe deasupra, mama s-a simţit nevoită să-şi ceară scuze, pentru că prin acea căsătorie fiica ei ajunsese să facă parte din înalta societate.

Soong Mei-ling trebui să revizuiască situaţia. Fusese, cu siguranţă, o neînţelegere. Până atunci toţi americanii tremuraseră de admiraţie când o vedeau în compania prietenilor ei intimi, domnul şi doamna Roosevelt. Nu se subînţelegea că şi cu omul ăsta trebuia să se poarte ca şi cu toţi ceilalţi? *Cine era cârpaciul ăsta pe care i-l trimisese Truman?*

Soong Mei-ling nu era persoana care să lege prietenie cu oricine, dar ambiţiile îi erau deasupra principiilor. Aşa că schimbă tactica:

— Cred că nu ne-am salutat cum se cuvine, zise, şi îi întinse mâna lui Allan, în felul în care se procedează în lumea occidentală. Mai bine mai târziu decât niciodată!

Allan nu era ranchiunos. Îi dădu mâna cu un surâs prelungit. Însă nu era de acord că era mai bine mai târziu decât niciodată. Tatăl lui, de exemplu, își manifestase fidelitatea față de țarul Nicolai cu o zi înainte de izbucnirea revoluției.

*

Două zile mai târziu, Allan zbură la Los Angeles împreună cu Soong Mei-ling și douăzeci de membri ai gărzii sale personale. Acolo îi aștepta vasul care urma să-i transporte pe ei și încărcătura de dinamită până la Shanghai.

Allan știa că-i va fi imposibil să o evite pe Soong Mei-ling pe întregul parcurs al călătoriei pe Pacific, fiindcă ambarcațiunea nu era suficient de mare. De aceea, nici nu făcu vreo tentativă în acest sens și acceptă un loc permanent la masa căpitanului, pentru toate cinele. Avantajul era calitatea mâncării, iar dezavantajul, că nu putea fi singur cu căpitanul, pentru că Soong Mei-ling îi însoțea mereu, iar ea nu era capabilă să discute despre altceva decât despre politică.

Sincer vorbind, mai era un dezavantaj, pentru că, în loc de șnaps, se servea lichior de banane de culoare verde. Allan nu făcea nazuri, dar era prima oară că i se dădea de băut ceva care, de fapt, nu se putea bea. Băuturile spirtoase trebuiau să-ți alunece pe gât și în stomac, și de preferință cât mai repede, nu să ți se lipească de cerul gurii. Dar lui Soong Mei-ling i se părea delicios și, cu cât savura mai multe păhărele, cu atât mai subiective îi deveneau interminabilele prelegeri politice.

Ceea ce Allan a învățat fără să vrea în timpul cinelor pe apele Pacificului a fost, printre altele, că se putea foarte

bine întâmpla ca Mao Tse Tung, *încrezutul,* şi comuniştii lui să câştige războiul civil şi, în cazul ăsta, ar fi fost din pricină că Chiang Kai-shek, soţul lui Soong Mei-ling, era un comandant suprem cu totul *incapabil.* Chiar în momentul acela se afla la tratative de pace cu Mao Tse Tung în oraşul Chongqing din sudul Chinei. Nu vi se pare asta o idioţenie, domnule Karlsson şi domnule căpitan?

Să stai la tratative cu un comunist? La ce rezultat ar putea duce aşa ceva? La nimic, bineînţeles.

Soong Mei-ling era convinsă că tratativele vor fi un fiasco. Conform rapoartelor transmise de informatorii ei, armata comuniştilor îl aştepta pe conducătorul Mao în regiunile muntoase, greu accesibile, din provincia Sichuan, nu departe de locul acelor tratative. Agenţii de frunte ai lui Soong Mei-ling credeau, la fel ca şi Soong Mei-ling, că Mao încrezutul şi forţele lui armate plănuiau să se îndrepte spre nord-est, în direcţia Shaanxi şi Henan, continuându-şi odiosul marş propagandistic prin ţară.

Allan avea grijă să nu sufle o vorbă, ca nu cumva discuţiile politice ale serii să se prelungească mai mult decât era necesar, în timp ce o politeţe exasperantă îl făcea pe căpitan să pună întrebare după întrebare şi să-i tot toarne lui Soong Mei-ling din sosul dulce şi verde de banane.

Astfel, căpitanul întrebă în ce fel Mao Tse Tung reprezenta un pericol atât de mare, de vreme ce Kuomintangul avea sprijinul Statelor Unite şi, după câte înţelegea căpitanul, era, din punct de vedere militar, cu totul superior.

Întrebarea asta prelungi chinurile serii cu încă aproape o oră. Soong Mei-ling răspunse că neisprăvitul de

bărbatu-său nu era înzestrat cu mai multă inteligenţă, charismă şi talent de conducător decât o vacă de lapte. Chiang Kai-shek credea în mod eronat că totul depindea de controlul oraşelor.

Micul proiect secundar al lui Soong Mei-ling, asistat de Allan şi o parte a gărzii ei personale, nu urmărea o confruntare cu Mao — cum s-ar putea aşa ceva? Douăzeci de oameni înarmaţi, douăzeci şi unu cu domnul Karlsson, împotriva unei întregi armate de rezistenţă competente în regiunea muntoasă din Sichuan... nici vorbă, asta n-ar duce la nimic îmbucurător.

Aşadar, primul obiectiv al planului era să se limiteze mobilitatea încrezutului, să se pună cât mai mult beţe în roţi armatei comuniste, îngreunându-i-se deplasarea, iar în faza următoare, să-l facă pe laşul ei de bărbat să priceapă că nu trebuie să piardă ocazia şi să-şi conducă forţele armate *şi la ţară,* să-i convingă pe chinezi că au nevoie de Kuomintang ca *să se apere* de comunism, nu invers. Soong Mei-ling înţelegea, după cum şi încrezutul înţelegea, dar Chiang Kai-shek refuzase până atunci să priceapă că era mai uşor să conduci un popor dacă ai poporul alături de tine.

Cu toate astea, se mai întâmplă din când în când că şi o găină oarbă găseşte o grăunţă pe pământ, iar Chiang Kai-shek făcuse foarte bine că-l convocase pe Mao la tratative de pace tocmai la Chongqing, în sud-vestul ţării. Şi asta, deoarece după tratative, cu un dram de noroc, încrezutul şi soldaţii lui s-ar fi aflat tot la sud de Yangzijiang când garda lui Soong Mei-ling şi Karlsson ar ajunge la destinaţie. Şi atunci, Karlsoon putea să se apuce de distrugerea podurilor! Iar încrezutul ar rămâne o bună bucată de vreme blocat în munţii din Tibet.

— Şi dacă se nimereşte să fie pe malul greşit al fluviului, n-avem decât să ne regrupăm. În China curg cincizeci de mii de râuri, aşa că, oriunde s-ar gândi parazitul ăla s-o apuce, va da mereu de câte o apă curgătoare.

Şi Allan recapitulă: un încrezut parazit, în luptă cu un neisprăvit, laş şi incapabil, şi având tot atâta minte cât o vacă. Şi între ei, o viperă ameţită de prea mult lichior verde de banane.

— O să fie foarte interesant, spuse Allan cu toată sinceritatea. Şi, apropo, nu are cumva domnul căpitan pe undeva o picătură de şnaps să clătesc puţin lichiorul ăsta?

Nu, din păcate, căpitanul n-avea aşa ceva. Avea, în schimb, multe altele, dacă domnul Karlsson dorea să mai varieze gusturile: lichior de lămâie, cremă de lichior, lichior de mentă...

— Şi, apropo, spuse Allan, când credeţi că ajungem la Shanghai?

*

Yangzijiang nu e o apă ca toate apele. Fluviul se întinde pe o distanţă de sute de mii de kilometri şi pe alocuri are o lăţime de un kilometru. Şi în afară de asta, are până departe în interiorul ţării o adâncime suficientă pentru vapoare de mare tonaj.

Pe urmă, e şi foarte frumos de privit cum şerpuieşte pe pământul Chinei, de-a lungul oraşelor, al ogoarelor şi între stânci înalte şi abrupte.

Allan Karlsson, Soong Mei-ling şi cei douăzeci de bărbaţi din garda ei personală porniră cu o ambarcaţiune în direcţia Sichuan, cu intenţia să-i facă viaţa amară parvenitului de comunist Mao Tse Tung. Începură călătoria

pe data de 12 octombrie 1945, la două zile după ce, conform presupunerilor, tratativele de pace se împotmoliseră.

Călătoria nu era prea rapidă, fiindcă cei douăzeci de bodyguarzi voiau să se distreze o zi sau trei, de îndată ce vasul făcea haltă într-un port. (Soong Mei-ling se retrăsese la reşedinţa ei de vară din apropiere de Taipei şi, când pisica nu-i acasă, joacă şoarecii pe masă.) Au fost multe opriri. Mai întâi la Nanjing. Pe urmă la Wuhu, Anqing, Jiujiang, Huangshi, Wuhan, Yueyang, Yidu, Fengjie, Wanxian, Chongqing şi Luzhou. Şi, în toate locurile astea, beţie, prostituate şi depravare.

Acum, pentru că stilul ăsta de viaţă e adesea foarte costisitor, cei douăzeci de bărbaţi din garda personală a lui Soong Mei-ling descoperiră o nouă comoară. Cereau ţăranilor care voiau să-şi descarce mărfurile în port o taxă de cinci yuani. Dacă nu plăteau, n-aveau de ales decât să plece de-acolo cu treaba nefăcută. Cine făcea gălăgie era împuşcat.

Încasările erau consumate pe loc în cartierele cele mai obscure ale oraşului respectiv, cartiere ce se aflau foarte la îndemână, adică aproape de port. După Allan, dacă Soong Mei-ling credea că e important să ai *poporul* de partea ta, ar fi trebuit să le spună acest lucru şi subalternilor ei cei mai apropiaţi. Dar asta era, bineînţeles, problema ei, nu a lui Allan.

Făcuseră două luni pe apă până să ajungă în provincia Sichuan şi, când în sfârşit sosiră, forţele armate ale lui MaoTse Tung plecaseră de mult spre nord. Şi nici n-o luaseră prin munţi, ci printr-o vale şi se bătuseră cu o divizie a Kuomintangului, postată acolo să aibă control asupra oraşului Yibin.

Yibin era cât pe ce să cadă-n mâinile comuniştilor. În bătălia aceea au fost ucişi trei mii de soldaţi ai Kuomintangului, din care cel puţin două mii cinci sute pentru că erau prea beţi ca să se lupte. De partea cealaltă au căzut trei sute de comunişti, probabil toţi treji.

Bătălia pentru ocuparea oraşului Yibin a fost totuşi un succes pentru Kuomintang, şi asta fiindcă printre cei cincizeci de comunişti căzuţi prizonieri se afla un diamant. Patruzeci şi nouă puteau fi împuşcaţi şi azvârliţi cu toţii într-o groapă, dar al cincizecilea! *Mmmm*! Al cincizecilea nu era altul decât frumoasa actriţă Jiang Qing, care devenise marxist-leninistă şi — în primul rând! — cea de-a treia nevastă a lui Mao Tse Tung.

*

S-au iscat certuri între comandanţii companiei Kuomintang din Yibin şi soldaţii gărzii lui Soong Mei-ling. Se certau pentru că fiecare parte îşi revendica răspunderea pentru prizoniera-vedetă Jiang Qing. Până atunci, comandanţii companiei o ţinuseră sub cheie, aşteptând să sosească vasul cu forţele armate ale lui Soong Mei-ling. Nu îndrăzniseră să treacă la o altă măsură, pentru că ar fi putut să fie şi Soong Mei-ling pe vapor. Şi cu ea nu puteai să te certi.

Dar s-a aflat că Soong Mei-ling era la Taipei, prin urmare, comandanţii companiei s-au gândit că totul devenise foarte simplu. Jiang Qing urma să fie violată cât se poate de brutal şi pe urmă împuşcată.

În principiu, soldaţii din garda personală a lui Soong Mei-ling nu aveau nimic împotriva violului şi poate că erau chiar dispuşi să dea o mână de ajutor, dar era

absolut inadmisibil ca Jiang Qing să moară în urma acelui tratament. Trebuia, ziceau ei, să fie dusă la Soong Mei-ling sau, cel puţin, la Chiang Kai-shek, pentru ca unul din ei să decidă ce era de făcut. Era vorba de o chestiune de politică la nivel înalt. Aşa i-au explicat soldaţii, cu cinismul pe care-l căpătaseră în urma experienţei lor internaţionale, şefului diviziei din Yibin, şcolit în provincie.

Până la urmă, şeful diviziei din Yibin a cedat, promiţând îmbufnat că deja în după-amiaza aceea va preda *diamantul*. Şedinţa a luat sfârşit şi soldaţii au hotărât să sărbătorească, dând o raită prin oraş. Era uşor de imaginat ce distracţie îi aştepta apoi în timpul călătoriei cu diamantul!

Negocierile avuseseră loc pe puntea vasului care-i transportase pe soldaţi şi pe Allan pe mare. Lui Allan nu-i venea să creadă că înţelegea mai tot ce se spunea. În timp ce soldaţii petreceau în diversele oraşe pe unde treceau, Allan rămânea la pupă împreună cu simpaticul ajutor de bucătar Ah Ming, care se dovedise a fi un excelent pedagog. În două luni, Ah Ming reuşise să-l facă pe Allan să vorbească puţin chineza uzuală (mai ales la capitolul înjurături şi obscenităţi).

*

Allan învăţase de mic copil că oamenii care nu iau un păhărel de şnaps când li se iveşte ocazia nu sunt oameni de încredere. N-avea mai mult de şase ani când taică-său i-a pus mâna pe umărul firav şi i-a zis:

— Să te fereşti de popi, fiule! Şi de ăia care nu beau şnaps. Cei mai periculoşi sunt popii care nu beau şnaps.

Pe de altă parte, sigur că tatăl lui Allan nu era complet treaz în ziua aceea când i-a tras un pumn unui pasager nevinovat, după care a şi fost imediat concediat de la Căile Ferate. Asta i-a dat mamei prilejul să-i transmită fiului nişte vorbe înţelepte:

— Să te fereşti de beţivani, Allan. Ar fi trebuit şi eu să mă feresc.

Băieţelul Allan crescu şi completă opiniile părinţilor cu propriile lui observaţii. După Allan, popii şi oamenii politici erau totuna, şi asta indiferent dacă erau comunişti, fascişti, capitalişti sau ce Dumnezeu mai puteau să fie. În schimb era de acord cu tata, că un om dintr-o bucată nu bea sirop, şi cu mama, că trebuie să ai grijă să te porţi cum trebuie chiar dacă eşti puţin cherchelit.

În practică, asta a însemnat că, în timpul călătoriei pe fluviu, lui Allan îi pieri până la urmă cheful să-i mai ajute pe Soong Mei-ling şi pe cei 20 de beţivani din garda ei personală. (Rămăseseră de fapt numai 19, după ce unul alunecase peste bord şi se înecase.) Nici n-avea de gând să asiste la violul prizonierei, care, pentru moment, era închisă sub punte; şi nu conta dacă era comunistă, şi nici nevasta cui era.

Allan decise, aşadar, s-o întindă de-acolo şi s-o ia şi pe prizonieră cu el. Îi spuse asta prietenului său, ajutorul de bucătar Ah Ming, adăugând că i-ar fi foarte îndatorat dacă ar putea să le dea o mână de ajutor celor doi fugari cu un mijloc de transport. Ah Ming promise că-i va ajuta, dar numai cu o condiţie — să-l ia şi pe el.

Optsprezece dintre cei nouăsprezece soldaţi din garda personală a lui Soong Mei-ling plecaseră împreună cu bucătarul vasului şi căpitanul să se distreze prin cartierele rău famate din Yibin. Al nouăsprezecelea soldat, cel pe

care căzuse pacostea să fie paznicul prizonierei, stătea bombănind în faţa uşii care ducea la celula unde era Jiang Qing, jos, sub punte.

Allan se aşează alături de soldat, intră în vorbă cu el şi-i propuse să ciocnească amândoi un pahar. Paznicul răspunse că i se încredinţase răspunderea poate celui mai însemnat prizonier al naţiunii şi că nu se cădea să stea acolo în post şi să tragă la măsea rachiu de orez.

— Ai absolută dreptate, spuse Allan. Dar ce contează un pahar?

— Da, răspunse paznicul, căzut pe gânduri. Sigur, un pahar nu contează.

După două ore, Allan şi paznicul goliseră două sticle, iar ajutorul de bucătar, Ah Ming, alerga tot timpul între cei doi şi cămară, de unde aducea tot felul de bunătăţi. Allan mai trişase din când în când, dar paznicul, care trebuia îmbătat până să cadă sub masă, chiar căzuse, dar, în lipsă de masă, direct pe punte şi îşi pierduse cunoştinţa.

— Aşaa, zise Allan către soldatul chinez, care zăcea leşinat la picioarele lui. Ai mare grijă când te pui la băutură cu un suedez, dacă nu eşti finlandez sau cel puţin rus.

Expertul în bombe Allan Karlsson, ajutorul de bucătar Ah Ming şi profund recunoscătoarea Jiang Qing au părăsit vasul la adăpostul întunericului şi curând au ajuns în munţii unde soţia liderului comunist petrecuse deja mult timp alături de soţul ei şi de trupele acetuia. Jiang Qing era cunoscută printre nomazii tibetani, aşa că fugarii n-au dus lipsă de hrană, dimpotrivă, au mâncat pe săturate, chiar şi după ce proviziile aduse de Ah Ming s-au terminat. Nu era de mirare că tibetanii erau binevoitori cu un înalt reprezentant al armatei de eliberare. Toată

lumea știa că, în cazul în care comuniștii vor ieși învingători, Tibetul își va dobândi independența.

Ideea lui Jiang Qing era ca, împreună cu Allan și Ah Ming, să plece cât mai repede spre nord, ocolind larg regiunea controlată de Kuomintang. Asta însemna că, după un marș de luni de zile, s-ar fi apropiat de Xi'an din provincia Shaanxi, unde știa Jiang Qing că l-ar putea găsi pe soțul ei, dacă nu întârzia pe drum prea mult.

Ah Ming era încântat. Jiang Qing îi promisese că de acum înainte îl va servi pe Mao în persoană. Șocat de comportamentul soldaților din garda lui Song Mei-ling, Ah Ming se făcu și el în secret comunist. Acum era un moment potrivit: trecea de partea cealaltă și avansa în post.

Iar Allan era sigur că lupta comuniștilor va da roade și fără ajutorul lui, prin urmare spera că Jiang Qing n-avea nimic împotrivă dacă el o lua spre casă.

Nu, n-avea nimic împotrivă, dar „acasă" nu era Suedia? Și nu era înfiorător de departe?

Allan răspunse că ar fi fost, desigur, cel mai practic cu vaporul sau avionul, însă, din păcate, varianta cu vaporul nu mergea, fiindcă mările nu-i erau la îndemână, iar acolo, în munți, nu văzuse nici urmă de aeroporturi. Și, în fond, n-avea nici bani.

— Așa c-am să merg pe jos, spuse Allan.

*

Șeful satului unde cei trei fugari fuseseră primiți cu atâta generozitate avea un frate, care călătorise mai mult decât oricare altul. În nord, ajunsese până la Ulan Bator și, spre vest, până la Kabul. Își scăldase picioarele și în

Golful Bengal într-o călătorie spre Indochina. Dar acum era în sat, iar şeful îl chemă şi-l rugă să-i deseneze domnului Karlsson o hartă a lumii, ca să poată ajunge acasă în Suedia. Fratele promise şi chiar a doua zi harta fu gata.

Chiar dacă ai grijă să te îmbraci cum trebuie, te poţi considera cutezător dacă-ţi pui în cap să traversezi Himalaya înarmat cu o hartă improvizată şi o busolă. De fapt, Allan ar fi putut să meargă spre nord, să treacă dincolo de lanţul muntos, şi după un timp să ajungă la nord şi de Lacul Aral, şi de Marea Caspică, numai că realitatea nu se potrivea cu harta lui improvizată. Aşa că îşi luă adio de la Jiang Qing şi Ah Ming şi decise să meargă pe jos, să traverseze Tibetul, Himalaya, India Britanică, Afganistanul, să treacă în Iran, să continue până-n Turcia şi, apoi, odată ajuns în Europa, să urce spre nord.

După două luni de mers pe jos, află că alesese versantul greşit al unei creste muntoase şi, ca să ajungă pe drumul bun, cel mai înţelept era să facă imediat cale întoarsă şi s-o ia de la început. După încă patru luni (de data asta pe versantul care trebuia), lui Allan începu să i se pară prea lungă şi prea înceată călătoria. Se opri într-un sat de munte şi încercă să cumpere la târgul de-acolo o cămilă, tocmindu-se pe muteşte şi cu puţina chineză pe care-o ştia. Până la urmă, Allan şi negustorul de cămile bătură palma, dar numai după ce negustorul acceptă ca fata lui să nu intre în preţ.

Adevărul e că Allan stătuse pe gânduri cu privire la fată. Şi nu copulaţia era motivul, fiindcă instinctele acelea îi rămăseseră în sala de operaţii a profesorului Lundborg şi deci nu mai dispunea de ele, dar îl atrăgea tovărăşia fetei. Uneori, te puteai simţi tare stingher în munţii Tibetului.

Dar pentru că fata nu vorbea altceva decât un dialect monoton tibeto-burman, din care Allan nu pricepea o iotă, s-a gândit că aceeaşi stimulare intelectuală ar putea s-o obţină stând de vorbă cu biata cămilă. Şi, în afară de asta, Allan nu putea exclude că fata avea unele aşteptări de ordin sexual din afacerea asta. Se vedea asta în privirea ei.

În consecinţă, Allan trecu prin încă două luni de singurătate, bălăbănindu-se călare pe cămilă, până ce dădu peste trei străini, şi ei călare pe cămile. Allan îi salută în toate limbile pe care le cunoştea: chineză, spaniolă, engleză şi suedeză. Din fericire, una funcţiona: engleza.

Unul dintre străini îl întrebă cine era şi încotro mergea. Allan răspunse că era Allan şi că mergea spre casă, în Suedia. Bărbaţii făcură ochii cât cepele. Chiar îşi pusese Allan în cap să meargă cu cămila până în nordul Europei?

— Cu o scurtă întrerupere, ca să traversez Öresundul cu vaporul.

Cei trei bărbaţi nu ştiau unde era Öresund[44], dar, după ce se asigurară că Allan nu era în serviciul lacheului britanico-american, adică al şahului Persiei, îi propuseră să meargă împreună cu ei.

Străinii îi povestiră că se cunoscuseră de mult, pe când studiau toţi trei engleza la universitatea din Teheran. Spre deosebire de ceilalţi din anul lor, ei nu aleseseră engleza ca să le fie mai uşor să-şi ofere serviciile suveranilor britanici. Dimpotrivă, după terminarea studiilor, şi-au petrecut doi ani de zile în preajma revoluţionarului Mao Tse Tung, căutând inspiraţia comunistă direct la sursă şi acum se întorceau în Iran.

---

[44] Öresund — parte îngustă a apelor Balticei, pe unde se poate face traversarea între Danemarca şi Suedia. Din anul 2000 există şi podul Öresund, de 7 850 m lungime.

— Suntem marxişti, spuse unul dintre ei. Lupta noastră o ducem în numele muncitorimii internaţionale, şi tot în numele ei vom organiza o revoluţie socială în Iran şi în lumea întreagă, vom desfiinţa orânduirea capitalistă şi vom clădi o societate bazată pe egalitate economică şi socială pentru toţi cetăţenii, o societate în care toţi oamenii să-şi poată folosi capacităţile individuale. „De la fiecare după posibilităţi, fiecăruia după nevoi."

— Ce vorbeşti! spuse Allan. Nu mai aveţi un strop de rachiu?

Şi bărbaţii aveau. Sticla trecea de la o spinare de cămilă la alta, iar lui Allan începu imediat să-i placă ceva mai mult călătoria.

Timp de unsprezece luni, cei patru bărbaţi izbutiră să-şi salveze viaţa unul altuia de cel puţin trei ori. Înfruntaseră laolaltă avalanşe, tâlhari, ger şi repetate perioade de foamete. Două dintre cămile pieriseră, pe a treia fuseseră nevoiţi s-o omoare şi s-o mănânce, iar pe a patra i-au dat-o unui vameş afgan, ca să nu-i împuşte şi să-i lase să intre în ţară.

Allan nu-şi închipuise niciun moment c-o să fie uşor de traversat Himalaya. Dar, privind în urmă, îşi dădea seama că avusese mare noroc să fie împreună cu simpaticii ăia de comunişti iranieni, pentru că n-ar fi putut să facă faţă furtunilor de nisip din văi, viiturilor şi gerului de minus 40 de grade din munţi. Oricum, n-ar fi putut rezista la minus 40 de grade (cu ei sau fără ei). Au trebuit să se oprească, să-şi instaleze tabăra la 2 000 de metri altitudine şi să aştepte să treacă iarna 1946–1947.

Se-nţelege că cei trei comunişti încercară să-l recruteze pe Allan pentru „lupta" lor, în special după ce aflară cât de bine ştia să folosească dinamita şi alte explozive. Allan le ură noroc, dar le răspunse că trebuie să ajungă

acasă, înYxhult. Uitase complet că-şi aruncase casa în aer cu 18 ani în urmă.

Până la urmă, bărbaţii renunţară la munca de lămurire, mulţumindu-se că Allan era un bun tovarăş şi că nu era din ăia care să se lamenteze la primul fulg de nea. Reputaţia îi crescu simţitor când, aşteptând să se îmbunătăţească vremea şi neavând ceva mai bun de făcut, Allan inventă o metodă de a obţine alcool din lapte de capră. Comuniştii nu se prinseră ce meşterea Allan, dar laptele avea tărie, aşa că din când în când se mai încălzeau puţin şi nici nu se plictiseau atât de groaznic.

Primăvara lui 1947 îi găsi, în fine, pe versantul sudic al celui mai înalt lanţ muntos din lume. Şi, cu cât mai aproape erau de graniţa cu Iranul, cu atât mai exuberanţi erau cei trei prieteni comunişti când discutau despre viitorul ţării lor. Venise timpul să-i alunge pe toţi străinii din ţară. Britanicii îl sprijiniseră ani de zile pe coruptul ăla de şah. Doar asta, şi era destul de rău. Dar când şahul, sătul să tot fie dirijat, începuse să se împotrivească, britanicii îl dăduseră jos şi-l puseseră pe fiul lui pe tron. Asta îl duse pe Allan cu gândul la Soong Mei-ling şi la Chiang Kai-shek şi îşi spuse că ciudate mai erau legăturile de familie în lumea largă.

Fiul şahului se dovedi şi mai uşor de mituit decât tatăl lui. Aşa că acum şi britanicii, şi americanii deţineau controlul asupra petrolului iranian, iar cei trei comunişti iranieni, inspiraţi de Mao Tse Tung, plănuiau să pună capăt acestei situaţii. Dar problema era că alţi comunişti iranieni aveau înclinaţii către Stalin şi Uniunea lui Sovietică, şi mai existau şi unele elemente revoluţionare turbulente, care amestecau şi religia în toată povestea.

— Interesant, spuse Allan, dar i se părea exact pe dos.

I se răspunse cu o lungă declarație marxistă, din care reieșea că era *mai mult* decât interesant! Pe scurt, pentru cei trei nu exista decât victoria sau moartea.

Chiar de a doua zi se clarifică această chestiune, când sorții căzură pe ultima variantă, fiindcă, de îndată ce puseră piciorul pe pământul Iranului, fură cu toții arestați de o patrulă de frontieră, care tocmai trecea pe-acolo. Era de necrezut, dar comuniștii aveau fiecare un exemplar al *Manifestului comunist* (în limba persană, pe deasupra), motiv pentru care fură împușcați pe loc. Allan scăpă datorită faptului că nu avea niciun text asupra lui. Dar având în schimb figură de străin, trebui să se întocmească un raport. Cu țeava puștii între coaste, Allan își scoase șapca și le mulțumi comuniștilor uciși pentru că îi ținuseră tovărășie în Himalaya. Nu credea că se va putea obișnui vreodată cu gândul că avusese niște prieteni care-și pierduseră viața în fața ochilor lui.

Dar n-avu prea mult timp să-și plângă prietenii, pentru că-i legară mâinile la spate și-l aruncară pe o slatea de paie, pe platforma unui camion. Cu nasul vârât în saltea, Allan rugă să fie dus la ambasada Suediei din Teheran sau la ambasada americană, dacă Suedia n-avea reprezentanță diplomatică acolo.

— *Khafé sho!* sună răspunsul, pe ton amenințător.

Allan nu pricepu cuvintele, dar înțelese ideea generală, așa că nu strica să-și țină un timp gura.

*

Pe jumătatea cealaltă a globului, la Washington D.C., președintele Harry S. Truman avea și el necazurile lui. Se apropiau alegerile și era esențial să ai atitudinea adecvată.

Cea mai importantă chestiune strategică era în ce măsură avea el priceperea necesară să le caute în coarne negrilor din Sud. Trebuia să găsească punctul de echilibru între a dovedi, pe de o parte, că e în pas cu modernitatea şi, pe de altă parte, că nu e prea îngăduitor. Numai aşa va fi opinia publică de partea lui.

Iar pe plan mondial, avea de-a face cu Stalin. Dar în privinţa asta nu era dispus să facă niciun compromis. Stalin reuşise să-i fermece pe unii, dar nu pe Harry Truman.

Fără să dea deloc impresia, China avea şi ea rolul ei în istorie. Stalin îi pompa ajutoare lui Mao Tse Tung, însă Truman nu putea să facă acelaşi lucru pentru amatorul de Chiang Kai-shek. Soong Mei-ling primise până atunci tot ce dorise, dar acum, gata, era de-ajuns. „Şi apropo, oare ce-o mai fi făcând Allan Karlsson? Chiar că era simpatic tipul."

*

Chiang Kai–shek suferea din ce în ce mai multe înfrângeri militare, iar proiectul secundar conceput de Song Mei-ling nu reuşise din pricină că expertul în explozive dispăruse şi o luase cu el şi pe nevasta încrezutului.

Soong Mei-ling solicitase de nenumărate ori o întrevedere cu preşedintele Truman, cu gândul să-l strângă de gât cu propriile ei mâini pentru că i-l trimisese pe Allan Karlsson, dar Truman n-avea niciodată timp. Dimpotrivă, SUA le întoarse spatele lui Chiang Kai-shek şi Kuomintangului; corupţia, hiperinflaţia şi foametea îi dădeau apă la moară lui Mao Tse Tung. În cele din urmă, Chiang Kai-shek, Soong Mei-ling şi supuşii lor fură nevoiţi să fugă in Taiwan. China continentală deveni comunistă.

CAPITOLUL 12

Luni, 9 mai 2005

Prietenii noştri din Sjötorp au priceput că venise momentul să se suie în minibuz şi să părăsească definitiv locul unde erau. Dar înainte de asta, trebuiau rezolvate unele lucruri.

Frumoasa şi-a pus o haină de ploaie, o glugă, mănuşi de cauciuc şi a scos furtunul ca să spele ce mai rămăsese din banditul pe care-l strivise Sonia când se aşezase pe el. Dar, mai întâi de toate, a tras uşurel revolverul din mâna dreaptă a mortului şi l-a aşezat cu grijă pe verandă (unde apoi l-a şi uitat), cu ţeava îndreptată spre un brad gros, la vreo patru metri distanţă. Nu puteai şti când se apucau să tragă maşinăriile astea.

După ce Hinken a fost eliberat de excrementele Soniei, Julius şi Benny l-au pus sub bancheta din spate a propriului său Mustang Ford. În condiţii normale, n-ar fi încăput acolo, dar acum era turtit perfect. Julius s-a instalat la volan şi a pornit la drum, urmat de Benny în Passatul Frumoasei. Ideea era să caute un loc pustiu şi la distanţă sigură de Sjötorp, unde să scalde în benzină

minibuzul şi să-i dea foc, exact cum ar fi făcut nişte gangsteri adevăraţi într-o situaţie asemănătoare.

Pentru asta le trebuia mai întâi o canistră şi pe urmă benzină de umplut canistra. Aşadar, Julius şi Benny au oprit la o staţie de benzină de pe Sjösåsvägen din Braås. Benny a intrat să facă rost de cele trebuincioase, iar Julius să cumpere ceva bun de ronţăit. Prezenţa unui Mustang Ford nou cu un motor V8 de peste 300 de cai-putere în faţa unei staţii de benzină din Braås e cam la fel de senzaţională ca prezenţa unui Boeing 747 pe Sveavägen[45] din Stockholm. Nu le-a trebuit mai mult de o secundă fratelui mic al lui Hinken şi colegului său de la The Violence ca să decidă să dea lovitura zilei. Mezinul a sărit în Mustang, în timp ce amicul nu-l pierdea din ochi pe presupusul posesor al maşinii, care îşi alegea bomboane înăuntrul benzinăriei. Ce pradă! Şi ce idiot! Să lase cheile în contact!

Când Benny şi Julius au ieşit din magazin, unul cu canistra, iar celălalt cu un ziar sub braţ şi gura plină de bomboane, nici urmă de Mustang.

— Parcă aici am parcat maşina, nu? spuse Julius.

— Da, aici, zise Benny.

— O s-avem probleme? întrebă Julius.

— Păi, da, acum o s-avem probleme, zise Benny.

S-au urcat în Passatul pe care nu-l furase nimeni şi se-ntoarseră la Sjötorp.

Canistra rămăsese goală. Dar asta nu mai avea importanţă.

*

[45] Sveavägen este una din arterele principale din centrul Stockholmului.

Mustangul era negru şi avea două dungi galbene de-a lungul capotei. Era cu adevărat o maşină de mare clasă, pentru care frăţiorul lui Hinken şi camarazii lui puteau obţine o sumă frumuşică. Furtul le picase ca din cer şi se petrecuse fără probleme. După mai puţin de cinci minute de la comiterea acestui act neplanificat, maşina se afla în siguranţă, în garajul celor de la The Violence.

Chiar a doua zi, au schimbat plăcuţa de înregistrare a maşinii. Apoi fratele lui Hinken l-a trimis pe unul dintre subalternii săi să ducă Mustangul partenerului lor din Riga şi să vină cu vaporul, fără maşină. Ceea ce se întâmpla apoi, de obicei, era că letonii făceau rost de plăcuţe şi documente false şi reuşeau din nou să vândă maşina ca marfă de import particular unui membru din The Violence şi, dintr-un foc, o maşină furată devenea proprietate legală.

De data asta însă, lucrurile nu s-au petrecut aşa, pentru că maşina suedezilor a început să pută înfiorător în service-ul din Ziepniekkalns de la marginea sudică a Rigăi. Mecanicul a cercetat chestiunea mai îndeaproape şi a descoperit un cadavru sub bancheta din spate a Mustangului. Şeful s-a apucat să înjure de mama focului, a smuls toate plăcuţele de înmatriculare şi orice altceva care ar fi putut dezvălui identitatea maşinii. Pe urmă, a început să-i tragă şuturi şi nu s-a lăsat până ce Mustangul, care la început fusese un exemplar fantastic de frumos, s-a transformat în ceva fără nicio valoare. Apoi a căutat un beţivan, care, pentru patru sticle de vin, a acceptat să ducă rabla la fiare vechi cu cadavru cu tot.

*

La Sjötorp, cei patru prieteni erau gata de plecare. Sigur că-i preocupa faptul că li se furase Mustangul cu banditul mort înăuntru, dar asta numai până când Allan trase hotărât concluzia lui obişnuită, şi anume că situaţia era cum era şi, în continuare, va fi cum va fi. Pe urmă, le-a mai spus Allan, puteau fi siguri că hoţii n-or să ia legătura cu poliţia, fiindcă o caracteristică esenţială a hoţilor de maşini era că se ţin mereu la oarecare distanţă de organele de poliţie.

Era ora şase şi jumătate şi ar fi fost bine să plece înainte de lăsarea întunericului, pentru că minibuzul era voluminos, iar drumurile, înguste şi întortocheate.

Sonia stătea cuminte în noul ei grajd pe roţi, iar acasă avuseseră grijă să şteargă orice urmă de elefant, atât în curte, cât şi în şopron. Au fost nevoiţi să renunţe la Passat şi la Mercedesul lui Benny. Nu erau implicate în nimic ilegal, dar ce puteau să facă cu ele?

Aşa că minibuzul a luat-o din loc. Frumoasa se gândise să stea ea la volan, pentru că se pricepea la condus autobuze, dar a ieşit la iveală că Benny mai era şi *aproape* instructor auto. Permisul lui de conducere includea toate categoriile posibile, aşa că era mai bine să conducă el. N-avea rost ca echipa să-ncalce legea mai mult decât apucase s-o încalce până atunci.

În dreptul cutiei de scrisori, Benny o luat-o la stânga, ca să iasă din Rottne şi Braås. Frumoasa le-a spus că, după ce scapă de drumurile cu pietriş, or să ajungă după un timp la Åby şi după aceea pe D30, la sud de Lammhult. Le va lua mai puţin de o jumătate de oră, aşa că ce-ar fi să profite şi să rezolve între timp o chestiune nu lipsită de importanţă, şi anume: ei încotro mergeau?

*

Cu patru ore înainte, Şeful îl aştepta nerăbdător pe singurul dintre asistenţii lui care încă nu dispăruse. În clipa în care se va întoarce din oraş Caracas — avea de făcut o cursă, care-o fi fost aia — vor pleca amândoi în sud. Dar nu cu motocicleta şi nici cu geaca purtând însemnele clubului. Trebuiau să fie prudenţi.

Adevărul era că Şeful începuse să pună la îndoială strategia de până atunci cu gecile clubului şi simbolul *Never Again* pe spate.

Ceea ce urmărise el la început era să creeze o identitate comună, o solidaritate între membrii grupului şi să impună respect celor din afară. Dar în primul rând, grupul era mult mai mic decât plănuise Şeful la început; solidaritatea cvartetului Bulten, Hinken, Caracas şi el însuşi nu avea nevoie de geci. Şi pe urmă, activitatea lor căpătase o orientare pentru care emblema de pe geci era mai degrabă contraproductivă. Cât despre tranzacţia din Malmköping, lui Bulten îi dăduse un ordin dublu: să meargă acolo cu un mijloc de transport în comun, ca să nu bată la ochi, dar să-şi pună geaca având textul *Never Again* pe spate ca să-i arate rusului cu cine se certa, dacă începea cumva să se certe.

Şi-acum Bulten fugise... sau poate se întâmplase altceva. Şi emblema de pe spate voia să spună cam aşa: *Dacă ai nelămuriri, sună Şeful.*

Să-l ia dracu'! Când o să iasă din asta, o să pună toate gecile pe foc. Dar unde să fie blestematul de Caracas?

Că ei doi ar fi trebuit s-o-ntindă acum!

Opt minute mai târziu apăru şi Caracas, scuzându-se că intrase la Seven-Eleven să cumpere un pepene roşu.

— Bun şi răcoritor, anunţă Caracas.

— Bun şi răcoritor?! Jumate din club a dispărut cu 50 de milioane de coroane, iar ţie îţi arde de cumpărat fructe?!

— Nu, nu fructe, legume, spuse Caracas. De fapt, e din familia castraveţilor.

Atunci i-a sărit ţâfna Şefului. A apucat pepenele şi a dat cu el în capul bietului Caracas, iar pepenele s-a făcut zob. Pe Caracas l-a podidit plânsul şi a zis că s-a săturat. Înghiţise doar ocări de la Şef de când cu dispariţia mai întâi a lui Bulten şi pe urmă a lui Hinken, de parcă ar fi fost el de vină. Nu, Şeful să se descurce pe cont propriu pentru că el o să cheme un taxi să meargă la Arlanda şi de acolo, cu avionul, până la familia lui din... Caracas.

Îşi putea relua astfel numele lui adevărat.

— *Vete a la mierda!* spuse Caracas printre lacrimi, zbughind-o pe uşă.

Şeful scoase un oftat adânc. Lucrurile se complicau. Mai întâi dispăruse Bulten şi, privind în urmă, trebuia totuşi să admită că-şi vărsase o parte din frustrare pe Hinken şi pe Caracas. Apoi, dispăruse şi Hinken, iar Şeful se văzu nevoit să recunoască faptul că şi-a descărcat nervii pe Caracas. După aceea dispăruse şi Caracas — să cumpere pepene roşu. Şeful recunoscu, privind în urmă, că... n-ar fi trebuit, pentru atâta lucru, să zdrobească pepenele în capul omului.

Rămăsese singur în goana după... nici măcar nu ştia exact după ce. Să-l găsească pe Bulten? Să fi furat el valiza? Chiar atât de tâmpit să fie? Şi unde era Hinken?

Şeful conducea, aşa cum se cădea poziţiei lui, cel mai nou şi mai elegant BMW X5. Şi, de cele mai multe ori, mergea prea repede. Poliţiştii din maşina „civilă", care

erau pe urmele lui, îi numărau contravenţiile din trafic şi, după 300 de kilometri, erau de acord că bărbatul de la volanul acelui BMW din faţa lor n-ar trebui să-şi recapete permisul timp de patru sute de ani, dacă ar fi fost penalizat pentru toate abaterile lui de până atunci.

Au ajuns destul de repede la Åseda, unde inspectorul Aronsson se despărţea de colegii din Stockholm. Le-a mulţumit pentru ajutor şi le-a spus că mai departe se va descurca singur.

Şeful avea un GPS la bordul BMW-ului, aşa că nu-i era deloc greu să găsească drumul care ducea la Sjötorp. Dar, pe măsură ce se apropia, era din ce în ce mai nerăbdător şi conducea din ce în ce mai repede, şi inspectorul Aronsson abia se putea ţine după el. Inspectorul trebuia totuşi să păstreze o oarecare distanţă, pentru ca Per-Gunnar Gerdin să nu observe că era urmărit. De fapt, Aronsson era cât pe ce să-l piardă din ochi. Zărea BMW-ul numai când drumul era drept, până când... chiar că n-a mai văzut nimic!

Pe unde o fi luat-o Gerdin? Probabil că a cotit undeva, altfel... Aronsson a încetinit, îşi simţea fruntea transpirată, nu-i făcea deloc plăcere să se gândească la ce s-ar putea întâmpla.

Se făcea un drum la stânga. A luat-o oare pe-acolo? Sau să fi mers încă o bucată drept înainte până la... cum îi zicea? Da, Rottne. Numai că aici drumul era foarte accidentat, aşa că nu înţelegea de ce nu reuşise să-l ajungă din urmă pe Gerdin tocmai aici! Sau poate Gerdin a cotit-o ceva mai înainte.

Da, aşa trebuie să fi fost. Aronsson a întors maşina şi a intrat pe drumul unde a bănuit că dispăruse Gerdin. Acum trebuia să deschidă bine ochii. Dacă Gerdin alesese

un drum aşa de îngust, destinaţia trebuia să fie pe aproape.

*

Şeful a frânat brusc, micşorând viteza de la 180 la 20 de kilometri la oră, şi a virat la stânga pe drumul cu pietriş, aşa cum îi indicase GPS-ul. Mai avea de mers doar 3,7 kilometri până la ţintă. După 200 de metri de la cutia de scrisori spre Sjötorp, drumul făcea o ultimă cotitură, şi acolo, Şeful a zărit spatele unui autobuz care tocmai părăsea aleea pe care el se pregătea să cotească. Ce să facă? Cine era în autobuz? Şi cine mai rămăsese la Sjötorp?

Şeful s-a hotărât să n-o ia după autobuz. A cotit pe drumul îngust, şerpuit, care l-a dus până în faţa unei gospodării cu o casă de locuit, un şopron şi o magazie dărăpănată.

Dar Hinken, lipsă. La fel şi Bulten. Niciun moş, nici o femeie roşcată. Şi absolut nicio valiză gri pe roţi.

Şeful a mai zăbovit vreo două minute. Nu era nici ţipenie de om, dar în spatele şopronului erau ascunse două maşini: un VW Passat roşu şi un Mercedes argintiu.

— Ăsta-i locul, nici vorbă, şi-a spus Şeful. Dar poate că ajunsese câteva minute prea târziu.

Prin urmare, a decis să o ia pe urmele autobuzului. Nu era ceva imposibil, cu un avans de numai câteva minute pe un drum cu pietriş şi întortocheat.

Şeful a pornit BMW-ul şi maşina l-a purtat urgent înapoi, pe drumul principal. Când a ajuns în dreptul cutiei de scrisori, a făcut la stânga, exact ca autobuzul. A accelerat şi a dispărut într-un nor de praf. Faptul că venea un Volvo din partea opusă nu-l preocupa deloc.

Mai întâi, inspectorul Aronsson s-a bucurat să nimerească faţă în faţă cu Gerdin, dar, având în vedere viteza cu care zbura vehiculul lui demonic pe patru roţi, inspectorul a simţit că-i pierise din nou toată pofta să-l urmărească. N-ar fi avut nicio şansă să-l ajungă din urmă. Mai bine să cerceteze puţin locul... Da, Sjötorp, aşa-i spunea... acolo unde se oprise şi Gerdin şi pe urmă plecase... şi Gunilla Björklund era numele pe care-l văzuse pe cutia de scrisori.

— Deloc nu m-ar mira dacă ai avea părul roşu, Gunillo, spuse inspectorul Aronsson.

Îşi parcă şi el Volvoul în acelaşi loc unde fusese şi Fordul Mustang condus de Henrik „Hinken" Hultén, cu nouă ore mai devreme, şi BMW-ul lui Per-Gunnar, zis „Şeful", cu doar câteva minute înaintea inspectorului de poliţie.

Inspectorul Aronsson a constatat foarte repede, exact ca şi Şeful, că locul era pustiu. Dar, spre deosebire de Şef, a căutat timp mai îndelungat eventuale indicii. Mai întâi a găsit un ziar în bucătărie, chiar din ziua aceea, precum şi nişte zarzavaturi proaspete în frigider. Asta însemna că locuinţa fusese părăsită puţin mai devreme, în aceeaşi zi. Alte două indicii erau Passatul şi Mercedesul staţionate în spatele şopronului. Una dintre maşini îi dezvăluia destul de multe inspectorului, iar cealaltă îi aparţinea, cu siguranţă, Gunillei Björklund.

Pe inspectorul Aronsson îl mai aşteptau două indicii. Unul era un revolver. L-a observat pe marginea cea mai îndepărtată a verandei. De ce acolo? Şi oare ale cui amprente digitale le purta? S-a gândit la Hinken Hultén şi a pus cu atenţie revolverul într-o pungă de plastic.

Celălalt indiciu l-a descoperit la plecare, în cutia de scrisori de la intersecţie. Printre scrisorile zilei, se afla un plic de la Administraţia Naţională a Drumurilor, care confirma schimbarea proprietarului unui Scania galben K113, model 1992.

— Aţi plecat la drum cu un autobuz? îşi spuse inspectorul.

*

Minibuzul galben înainta şerpuind agale. BMW-ului nu i-a trebuit prea mult timp ca să-l ajungă din urmă, dar, pe un drum atât de îngust, Şeful nu putea decât să rămână unde era şi să-şi imagineze cine se afla în autobuz şi dacă nu cumva aveau cu ei şi o valiză gri pe roţi.

Neştiind, din fericire, că-i păştea primejdia la numai cinci metri în spate, prietenii noştri discutau despre noua lor situaţie. Căzuseră foarte repede de acord că pentru liniştea lor trebuiau să găsească un loc unde să stea ascunşi câteva săptămâni. Se gândiseră la asta încă de la Sjötorp, numai că ideea, din bună ce era, devenise dintr-odată chiar foarte proastă după vizita aceea neaşteptată şi după ce Sonia se aşezase pe tipul cu pricina.

Din nefericire, ceea ce aveau cu toţii în comun, şi Allan, şi Julius, şi Benny, şi Frumoasa, era numărul extrem de mic de rude şi prieteni care să fie dispuşi să primească un minibuz galben conţinând oameni şi un animal de o categorie mai aparte.

Allan s-a scuzat spunând că el avea o sută de ani, că toţi prietenii lui muriseră într-un fel sau altul, şi oricum ar fi murit din pricina vârstei înaintate. Nu le era dat tuturor să supravieţuiască an de an chiar la orice.

Julius a spus că specialitatea lui erau *neprietenii,* nu prietenii. Cu Allan, Benny şi Frumoasa voia să-şi consolideze prietenia, dar lucrul ăsta nu era relevant pentru situaţia de faţă.

Frumoasa a trebuit să admită cât de mult se sălbăticise în anii de după divorţ şi că nici elefantul cu care se pricopsise în şopron nu îi stimula simţitor relaţiile sociale.

Mai rămânea Benny. Sigur, el avea un frate, dar era mereu cu capsa pusă.

Julius a întrebat dacă nu l-ar putea mitui cu o sumă de bani pe frate, la care Benny s-a luminat la faţă. Doar aveau milioane în valiză. Însă nu mergea să-i zică mită, fiindcă, mai degrabă decât avid de bani, Bosse era orgolios. Intraseră, aşadar, în domeniul semanticii. Benny îi va spune lui Bosse că *voia să se achite* de cele întâmplate în trecut.

Deci, Benny l-a sunat imediat pe frate, dar abia a apucat să-i spună cine era la telefon, că Bosse l-a şi informat că puşca de vânătoare era deja încărcată şi că frăţiorul era cât se poate de bine-venit dacă îi era dor de-o salvă-n fund.

Benny a răspuns că nu-i era deloc dor de aşa ceva, dar că ar vrea totuşi să treacă pe la el — împreună cu nişte prieteni — pentru că ar dori să pună la punct chestiunile financiare dintre ei doi. Pentru că, a adăugat Benny, mai exista între ei o aşa-zisă discrepanţă, în urma moştenirii pe care le-o lăsase unchiul Frasse.

Bosse i-a spus frăţiorului să nu se mai exprime atât de-al dracului de încâlcit. Şi a intrat direct în subiect:

— Câţi bani ai la tine?

— Ce părere ai de trei milioane?

Bosse a tăcut un moment, a cântărit situaţia. Îşi cunoştea totuşi destul de bine fratele, ca să-şi dea seama că Benny n-ar telefona niciodată doar ca să-şi bată joc de el într-o chestiune ca asta. *Nu, pur şi simplu, frăţiorul era bine căptuşit! Trei milioane! Era ceva fantastic!* Dar... mult trage la şi mai mult.

— Ce zici dacă spun patru? încercă Bosse.

De data asta însă Benny era hotărât să nu-i mai permită niciodată fratelui său să-l învârtă pe degete.

— Noi putem foarte bine să tragem şi la hotel, dacă ţi se pare că te deranjăm.

La asta, Bosse a răspuns că nu, frăţiorul niciodată nu l-a deranjat. El îi primea cu dragă inimă, şi pe Benny şi pe prietenii lui şi, dacă în acelaşi timp voia să îngroape duşmănia din trecut cu trei milioane — sau trei jumate, dacă avea chef — atunci asta era doar aşa, başca.

Bosse i-a explicat frăţiorului pe unde s-o ia, şi Benny credea că vor ajunge acolo în câteva ore.

Lucrurile se aranjau, pare-se, perfect. Pe deasupra, drumul era acum larg şi drept.

Exact ceea ce-i trebuia şi Şefului, un drum ceva mai lat şi mai drept. Stătuse aproape zece minute blocat în spatele autobuzului, timp în care BMW-ul îi arăta că avea nevoie de benzină. Şeful nu făcuse plinul la Stockholm. Când să fi avut vreme şi de asta?

Ar fi un coşmar dacă i s-ar termina benzina chiar în inima pădurii, unde n-ar avea altceva de făcut decât să se uite cum îi scapă autobuzul galben de sub nas şi dispare în depărtări cu Bulten şi Hinken şi valiza, şi cu mai cine ştie cine sau ce.

În consecinţă, Gerdin a acţionat cu energia şi rapiditatea care-i stau bine unui şef de bandă criminală din

Stockholm. A apăsat cu toată forţa pe acceleraţie, a depăşit autobuzul galben într-o secundă, a mai gonit o sută cincizeci de metri şi pe urmă a făcut un derapaj controlat şi a oprit de-a latul drumului. A scos revolverul din torpedou şi s-a pregătit să dea piept cu vehiculul pe care tocmai îl depăşise.

Cu o minte analitică superioară asistenţilor lui, acum morţi sau emigraţi, Şeful se postase de-a curmezişul drumului cu pietriş ca să oblige autobuzul să oprească, ideea fiindu-i bineînţeles sugerată de faptul că benzina era pe terminate, dar şi de corecta presupunere că şoferul autobuzului se va opri. Şeful ştia prea bine că, în general, oamenii aveau grijă să nu intre dinadins în coliziune şi să-şi rişte viaţa şi sănătatea lor şi ale celorlalţi.

Şi, într-adevăr, Benny a frânat. Deci Şeful avea dreptate.

Însă Şeful nu mersese suficient de departe cu gândul. Ar fi trebuit să ia în calcul riscul că încărcătura autobuzului ar putea include un elefant de câteva tone; şi atunci, ar fi trebuit să evalueze distanţa de frânare de care avea nevoie vehiculul pe un drum acoperit cu pietriş.

Benny a încercat din răsputeri să evite o ciocnire, dar viteza era totuşi de aproape 50 de kilometri la oră când autobuzul de 15 tone — cu toată încărcătura, inclusiv elefantul, a intrat în maşina care-i tăia drumul şi a aruncat-o ca pe o mănuşă trei metri în sus şi douăzeci de metri mai departe, unde a aterizat cu o bubuitură într-un brad bătrân de optzeci de ani.

— S-a terminat acum şi cu numărul trei, oftă Julius.

Pasagerii bipezi au coborât din minibuz (unii mai uşor, alţii mai greu) şi s-au apropiat de BMW-ul distrus.

Şoferul, un bărbat pentru ei necunoscut şi probabil mort, atârna prăbuşit peste volan, strângând în mână un revolver identic celui cu care îi ameninţase pe ei banditul numărul doi ceva mai devreme, în aceeaşi zi.

— Sigur că ăsta-i numărul trei, spuse Julius. Oare câţi mai sunt?

Benny a protestat fără convingere auzind cu câtă nepăsare vorbea Julius. Ajungea să omoare *un* bandit pe zi. Dar azi le făcuseră de petrecanie la doi şi nu era decât şase seara. Dacă-i urmărea ghinionul, le mai rămânea timp pentru alţi câţiva.

Allan a propus să-l ascundă undeva pe mortul numărul trei, fiindcă nu era bine să rămâi prea aproape de un om căruia i-ai luat viaţa, mai ales dacă nu aveai de gând să spui că l-ai omorât tu, lucru pe care Allan nu credea că prietenii lui ar fi avut vreun motiv să-l facă.

Apoi Frumoasa s-a apucat să-l ocărască pe mortul prăvălit peste volan, pentru că fusese atât *de-al dracului* de dobitoc să se pună de-a curmezişul drumului.

Mortul răspunse cu un şuierat înfundat şi răguşit, mişcând dintr-un picior.

*

Inspectorul Aronsson n-avea nimic mai bun de făcut decât să-şi continue drumul în aceeaşi direcţie pe care o alesese Gerdin cu aproape o jumătate de oră înainte. Era clar că n-avea nicio speranţă să-l ajungă din urmă pe liderul de la Never Again, dar poate apărea ceva interesant pe traseu, mai ştii? Şi pe urmă, Växjö nu putea fi prea departe, iar inspectorul simţea că trebuie să se oprească la

un hotel, să pună cap la cap informaţiile culese şi să doarmă câteva ore.

N-a trecut mult şi Aronsson a dat peste un BMW X5 avariat, înfipt într-un brad. Nici nu era de mirare, îşi zise, că Gerdin derapase, având în vedere viteza cu care pornise din Sjötorp. Dar după o cercetare mai amănunţită, imaginea era alta.

În primul rând, maşina era goală. Locul şoferului era plin de sânge, iar şoferul, lipsă.

În al doilea rând, partea din dreapta a maşinii era neobişnuit de turtită şi avea ici-colo urme de culoare galbenă. Trebuie că BMW-ul, în goana lui nebunească din Sjötorp, fusese izbit de ceva mare şi galben.

— Spre exemplu, un Skania K113 galben, model 1992, mormăi inspectorul Aronsson.

Concluzia lui Aronsson nu era deloc genială, dimpotrivă, ci foarte simplă, fiindcă a constatat că plăcuţa de înregistrare a vehiculului galben rămăsese înfiptă în aripa din spate a BMW-ului. Nu-i rămânea decât să compare literele şi cifrele cu datele Administraţiei Naţionale a Drumurilor despre schimbarea de proprietar, ca să fie sigur.

Dar pentru inspectorul Aronsson cursul evenimentelor rămânea neclar. Un singur lucru îi era din ce în ce mai limpede, deşi greu de crezut: centagenarul Allan Karlsson şi suita lui se pricepeau să execute oameni şi pe urmă, hocus-pocus, să-i facă dispăruţi.

CAPITOLUL 13

1947–1948

Allan avusese parte de nopţi mai confortabile decât cea pe care o petrecu lungit pe burtă pe o platformă de camion în drum spre Teheran. În plus, era şi frig, şi nici n-avea lapte din acela de capră special tratat cu care să se mai încălzească. Dar oricum, mâinile îi erau legate la spate.

Aşa că se declară mulţumit când îşi dădu seama că ajunsese la destinaţie. Era spre înserate şi camionul se opri la intrarea unei clădiri cafenii din centrul capitalei.

Doi soldaţi îl ajutară pe străin să se ridice şi să se scuture puţin de praf. Îi dezlegară mâinile şi îşi îndreptară puştile asupra lui.

Dacă Allan ar fi ştiut persana, ar fi înţeles unde nimerise citind textul de pe tăbliţa de alamă galben-aurie de lângă intrare. Dar nu ştia persana. Şi nici nu-i păsa. Pentru el era mai important să afle dacă se servea acolo micul dejun. Sau prânzul. Sau, preferabil, şi una, şi alta.

Sigur că soldaţii ştiau unde-l aduseseră pe suspectul comunist. Când îl îmbrânciră înăuntru, unul dintre soldaţi îi făcu lui Allan cu ochiul, spunându-i în engleză:

— *Good luck!*

Allan îi mulţumi politicos pentru urări, cu toate că înţelesese ironia, şi începu să se întrebe oare ce avea să se întâmple cu el în continuare.

Ofiţerul din echipa care-l arestase îl predă solemn omologului său. După formalităţile de înscriere, Allan fu condus într-o celulă, aflată pe partea dreaptă a coridorului.

Celula era un adevărat Shangri-La, în comparaţie cu traiul pe care-l dusese în ultimul timp.

Patru paturi la rând, pleduri duble pe fiecare pat, lumină electrică în tavan, chiuvetă cu apă curentă într-un colţ din fundul încăperii, şi în celălalt colţ o oală de noapte — dimensiune „adult" — cu capac. Primise de asemenea o farfurie plină cu terci şi un litru de apă, care să-i potolească şi foamea, şi setea.

Trei paturi erau libere, dar pe al patrulea era un bărbat, lungit pe spate, cu mâinile împreunate şi ochii închişi. Când Allan intră în celulă, bărbatul se trezi din aţipeală şi se ridică în picioare. Era înalt, slab şi avea un guler de preot, tare şi alb, care contrasta cu restul veşmintelor negre. Allan întinse mâna să se prezinte şi spuse cu regret că nu stăpânea limba locală, dar poate domnul preot înţelegea câteva vorbe în engleză.

Bărbatul în negru îi spuse că ştia engleza pentru că era născut, crescut şi educat la Oxford. Se prezentă drept Kevin Ferguson, pastor anglican, şi-i spuse lui Allan că se afla în Iran de 12 ani, în căutare de suflete rătăcite, pe care dorea să le conducă pe calea adevăratei credinţe. Şi, apropo, domnul Karlsson avea înclinaţii religioase?

Allan răspunse că, fizic vorbind, habar n-avea unde se afla, dar că asta nu-l făcea să-şi simtă sufletul rătăcit.

Cât priveşte credinţa, Allan preferase întotdeauna să creadă în ceea ce putea vedea.

Apoi, băgând de seamă că pastorul Ferguson îşi lua avânt, se grăbi să-l roage să fie bun şi să-i respecte dorinţa profundă de a nu se face nici anglican, nici altceva.

Dar pastorul Ferguson nu era omul care să accepte prea repede un „nu" drept răspuns. De data asta însă, se simţea puţin nesigur. Poate că ar trebui s-o ia mai încet cu acea singură portiţă salvatoare, în afară de Dumnezeu, care l-ar putea scăpa pe nou-venit de situaţia în care singur intrase.

Alese un compromis. Cu inima îndoită, pastorul Ferguson mai făcu o încercare, spunându-i domnului Karlsson că n-avea ce rău să-i facă dacă i-ar permite să-l ilumineze asupra învăţăturii despre Sfânta Treime. Pentru că Sfânta Treime nu era decât primul din cele 39 de puncte ale crezului anglican.

Allan răspunse că nici nu-şi închipuia pastorul Fergusson cât de puţin îi păsa lui de Sfânta Treime.

— Dintre toate uniunile de pe pământ, Sfânta Treime e cea care mă interesează cel mai puţin, zise Allan.

Pastorului Ferguson i se păru că domnul Karlsson spusese o prostie atât de mare, încât îi făgădui să-l scutească de religie, cu toate că „trebuie să fi avut Dumnezeu vreo socoteală, punând la cale întâlnirea lor în acelaşi arest".

Schimbă subiectul şi îi explică lui Allan în ce situaţie se aflau amândoi.

— Nu arată deloc bine, spuse pastorul Ferguson. S-ar putea să-l întâlnim destul de curând pe Creatorul nostru şi, dacă n-aş fi apucat să făgăduiesc ceea ce am făgăduit, aş

fi adăugat că tocmai din cauza asta ar fi cazul ca domnul Karlsson să se declare adept al credinţei adevărate.

Allan îi aruncă pastorului o privire severă, dar nu zise nimic. Îl lăsă să-i spună mai departe că se aflau în arestul serviciului de informaţii şi securitate sau, pe scurt, Siguranţa statului. Poate că domnului Karlsson i se părea că asta suna bine şi că-l punea în siguranţă pe el, însă adevărul era că Siguranţa statului viza siguranţa *şahului*, nu a altcuiva, că menirea ei era să bage frica în poporul iranian, care trebuia astfel să dea dovadă de respect şi supunere, să-i intimideze pe cât posibil pe socialişti, comunişti, islamişti şi, în general, orice alte grupări nedorite.

— Ca pastorii anglicani? întrebă Allan.

Pastorul Ferguson replică imediat că pastorii anglicani n-aveau de ce se teme, fiindcă în Iran domnea, oricum, libertatea credinţei religioase. Dar sigur, recunoştea că el personal mersese puţin prea departe.

— Prognoza nu e bună pentru nimeni care nimereşte în ghearele Siguranţei statului, şi mi-e teamă că pentru mine asta e staţia finală, spuse pastorul Ferguson, al cărui chip se întristă deodată foarte tare.

Lui Allan i se făcu imediat milă de colegul său de celulă. Ca să-l consoleze, îi spuse c-or să găsească ei o cale de scăpare, dar fiecare lucru la timpul lui. Deocamdată voia să afle ce făcuse pastorul de nimerise într-o asemenea pacoste.

Pastorul Ferguson îşi trase nasul şi încercă să se concentreze. Nu moartea îl înfricoşa, ci faptul că mai avea atâtea de întreprins pe pământul ăsta. Viaţa şi-o punea în mâinile Domnului, însă, dacă domnul Karlsson găsea o portiţă de ieşire pentru amândoi până să ia Dumnezeu o hotărâre, pastorul era sigur că Dumnezeu nu s-ar supăra.

Şi pastorul îşi începu povestea. Domnul Dumnezeu îi apăruse într-un vis pe vremea când tocmai îşi termina studiile şi-i spusese: „Pleacă-n lume ca misionar". Atât şi nu mai mult, aşa că depindea de el încotro s-o pornească.

Un prieten, englez şi episcop, îi dădu ideea să plece în Iran — o ţară unde libertatea credinţei era violată într-un mod strigător la cer. De exemplu, în timp ce numărul anglicanilor era infim, ţara era plină de shiiţi, sunniţi, evrei şi alţii, adepţi ai unor religii apărute aşa, de nu se ştie unde. Iar creştinii din Iran erau fie armeni, fie asirieni, şi oricine ştie că ăştia înţelegeau mai totul pe dos.

Allan spuse că el nu avusese cunoştinţă de toate astea, dar acum că aflase, îi mulţumea pastorului.

Pastorul îşi continuă povestirea. Iranul şi Marea Britanie erau în bune relaţii. Cu ajutorul unuia din contactele politice sus-puse ale Bisericii, pastorul a reuşit să ajungă la Teheran cu un avion diplomatic britanic.

Lucrul ăsta se petrecuse cu mai bine de un deceniu în urmă, prin 1935. De atunci, pastorul atacase religie după religie pe o rază tot mai largă în jurul capitalei. La început, îşi concentră atenţia asupra ceremoniilor religioase. Se furişa în moschei, sinagogi şi templele diverselor confesiuni, aştepta un moment prielnic, întrerupea, pur şi simplu, respectiva ceremonie şi, cu ajutorul unui translator, începea să propovăduiască doctrina *adevărată*.

Allan îşi lăudă colegul de arest şi spuse că pastorul dăduse fără îndoială dovadă de mult curaj. Rămânea însă întrebarea cum o ducea pastorul cu buna judecată, fiindcă aşa ceva rareori se poate termina cu bine, nu?

Pastorul Ferguson mărturisi că, de fapt, nici măcar o singură dată nu se terminase bine. Niciodată nu izbutea să vorbească până la sfârşit, era dat afară cu translator cu

tot şi de cele mai multe ori erau chiar luaţi la bătaie. Însă nimic nu-l împiedicase pe pastor să-şi continue lupta. Era sigur că sădea sămânţa anglicanismului în sufletele celor pe care îi întâlnea.

Dar până la urmă proasta reputaţie a pastorului se răspândi atât de mult, încât îi era greu să-şi găsească translator. Nici unul nu mai venea a doua oară şi vorba mergea din gură-n gură.

Din pricina asta, pastorul se gândi să facă o pauză şi să se concetreze asupra învăţării limbii persane. În timp ce studia, puse la cale o tactică mai subtilă şi într-o bună zi se simţi atât de sigur pe limba persană, că îşi lansă noul plan.

În loc de temple şi ceremonii, pastorul viza acum pieţele. Ştia că printre ţărani erau mulţi eretici, aşa că se urca pe lada de lemn, pe care o purta tot timpul după el, şi încerca să le capteze atenţia tuturor.

Sigur că metoda asta presupunea mai puţină bătaie decât în primii ani ai misiunii, dar numărul sufletelor mântuite tot nu corespundea speranţelor pastorului.

Allan întrebă câte persoane reuşise de fapt pastorul Ferguson să convertească, la care pastorul răspunse că totul depinde cum priveşti chestiunea. Pe de o parte, convertise *exact* un credincios din fiecare religie abordată, deci opt persoane cu totul. Pe de altă parte, abia cu câteva luni în urmă, îl străfulgerase gândul că cei opt puteau în fond să fie toţi spioni de la Siguranţa statului, trimişi pe teren să-l urmărească pe preotul misionar.

— Aşadar, între zero şi opt, spuse Allan.

— Probabil mai aproape de zero decât de opt, răspunse pastorul Ferguson.

— În doisprezece ani, zise Allan.

Pastorul mărturisi că era foarte dureros să constate că rezultatul, şi aşa extrem de slab, era în fond şi mai slab. Pricepuse că, dacă şi-ar continua munca la fel ca până atunci, n-ar ajunge nicăieri într-o astfel de ţară, fiindcă, oricât de mult ar dori iranienii să se convertească, n-ar îndrăzni. Poliţia de stat mişuna peste tot şi o convertire însemna că respectivului convertit i se întocmea imediat un dosar. Şi, de la dosarul acela, care se păstra în arhiva poliţiei de stat şi până la dispariţia fără urmă a persoanei, pasul nu era aproape niciodată prea mare.

Allan spuse că poate mai erau şi iranieni care, indiferent de activitatea pastorului Ferguson sau a poliţiei de stat, îşi trăiau viaţa foarte mulţumiţi cu religia pe care deja o aveau. Nu credea şi pastorul la fel?

Pastorul Ferguson răspunse că rareori îi fusese dat să audă atâta ignoranţă, dar că nu putea să argumenteze, pentru că domnul Karlsson îi interzisese orice prezentare a doctrinei anglicane. Aşadar, n-ar putea domnul Karlsson să asculte în schimb restul povestirii şi să fie amabil să nu întrerupă mai mult decât era nevoie?

Aşadar, pastorul se lepădă mai întâi de cei opt presupuşi adepţi-spioni, după care luă legătura cu mişcarea comunistă clandestină şi solicită o întrevedere. Le spuse că era un reprezentant britanic al Doctrinei Adevărate şi că dorea să discute cu ei despre viitorul omenirii.

Trecu ceva timp până să-i vină aprobarea, dar în cele din urmă se văzu alături de cinci domni din conducerea partidului comunist din provincia Razavikhorasan. Sincer vorbind, pastorul Ferguson ar fi dorit să discute cu comuniştii din Teheran, fiindcă presupunea că ei sunt şefii, dar îşi spuse că poate mergea şi cu ceilalţi.

Sau poate nu.

Pastorul Ferguson le prezentă comuniştilor ideea, care, pe scurt, era ca anglicanismul să devină religia de stat a Iranului, în mometul în care comuniştii prelau puterea. În cazul în care comuniştii acceptau ideea, pastorul Ferguson le promitea că va accepta şi el să fie numit în postul de ministru al cultelor, şi în calitatea asta ar avea grijă să existe un număr suficient de Biblii. Încetul cu încetul, s-ar construi biserici şi, între timp, s-ar putea folosi în acest scop fostele sinagogi şi moschei. Când intenţionau domnii să facă revoluţia comunistă?

Comuniştii nu arătaseră nici entuziasmul, nici curiozitatea la care se aşteptase pastorul Ferguson. Dimpotrivă, îi fu cât se poate de clar că, în ziua când ar fi instaurat comunismul, n-ar putea fi vorba de anglicanism şi de niciun alt -ism alături de comunism. Şi colac peste pupăză, pastorului i se reproşă aspru că se folosise de premise false pentru convocarea şedinţei. Domnii comunişti nu mai avuseseră niciodată impresia atât de clară că-şi pierduseră timpul.

Cu trei voturi contra două, se hotărî după aceea ca pastorul să încaseze o mamă de bătaie înainte să fie pus pe trenul de întoarcere la Teheran, iar cu cinci voturi pentru şi niciunul împotrivă se hotărî, spre binele pastorului şi al sănătăţii sale, că acesta nu trebuia să se mai deranjeze să vină pe la ei.

Allan zâmbi şi spuse, scuzându-se, că nu era exclus ca pastorul să nu fie în toate minţile. Orice încercare de a cădea la înţelegere cu comuniştii pe teme religioase era absolut lipsită de perspective. Pastorul nu putea pricepe lucrul ăsta?

Pastorul Ferguson răspunse că păgânii ca domnul Karlsson ar face bine să nu se pronunţe în legătură cu

cine e întreg la minte sau nu. Sigur că pricepuse și el că șansele de reușită erau mici.

— Dar imaginați-vă, domnule Karlsson, imaginați-vă că ar fi mers. Și gândiți-vă cum ar fi fost să-i fi putut telegrafia arhiepiscopului de Canterbury și să-i raportez *cincizeci de milioane de noi anglicani* dintr-un foc.

Allan înțelese că diferența între nebunie și genialitate putea să fie extrem de subtilă, și că, în cazul de față, n-ar fi știut să spună despre care dintre cele două era vorba, deși avea el o bănuială.

În orice caz, ieși la iveală că afurisita de poliție a șahului intercepta discuțiile de la sediul comuniștilor din Razavikhorasan, așa că pastorul Ferguson nici n-apucă să se dea bine jos din tren la Teheran, că se și trezi arestat și dus la interogatoriu.

— Acolo am recunoscut absolut tot și chiar mai mult decât atât, deoarece trupul meu firav nu e făcut să suporte tortura.

O porție de bătaie e una, dar să fii torturat e cu totul altceva.

Datorită mărturisirilor imediate și umflate, îl transportară la actualul arest, unde se afla de două săptămâni și unde fusese lăsat în pace, fiindcă șeful, viceprim-ministrul, era în deplasare de serviciu la Londra.

— Viceprim-ministrul? se miră Allan.

— Da, sau criminalul-șef, spuse Kevin Ferguson.

Se spunea că nu se putea imagina o organizație mai ierarhică decât Siguranța statului. Sigur că nu era nevoie de binecuvântarea instanței superioare dacă era vorba să intimidezi populația prin metode de rutină sau să-i omori pe comuniști, pe socialiști sau pe islamiști. Dar dacă se ivea o situație cât de puțin ieșită din comun,

factorul decisiv era înaltul şef. Şahul îi conferise acest titlu, dar el era, pur şi simplu, un criminal, explică pastorul Ferguson.

— Şi, conform gardianului-şef al închisorii, era bine să sari peste „vice" când i te adresai, dacă aveai ghinionul să dai cu ochii cu el, ceea ce se pare că-i aştepta pe amândoi.

Poate că pastorul petrecuse mai mult timp în preajma comuniştilor clandestini decât era dispus să recunoască, fiindcă spuse mai departe:

— Încă de la sfârşitul războiului, CIA fusese trimisă de americani să organizeze poliţia secretă a şahului.

— CIA? făcu Allan.

Da, aşa-i spune acum. Înainte se numea OSS[46], dar se ocupă şi acum cu aceleaşi lucruri murdare. Americanii i-au învăţat pe iranieni toate trucurile şi toate metodele de tortură. Ce fel de om e cel care permite serviciului CIA să distrugă lumea în felul ăsta?

— Te referi la preşedintele american?

— Harry S. Truman o să ardă în iad, ascultă ce-ţi zic, spuse pastorul Ferguson.

— Hmm, aşa crezi? murmură Allan.

*

Şi aşa trecură zilele în închisoarea din centrul Teheranului. Allan îşi povesti şi el viaţa pastorului Ferguson, şi nu lăsă absolut nimic la o parte. Ascultându-l, pastorul

[46] OSS — Office of Strategic Services — serviciul american de informaţii, înfiinţat prin ordinul preşedintelui Roosevelt (13 iunie 1942) şi activ în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. A precedat agenţia CIA, înfiinţată pe 26 iulie 1947 de preşedintele Truman.

rămase mut şi nu mai vorbi cu Allan când îşi dădu seama de legătura pe care tovarăşul său de arest o avusese cu preşedintele american şi — mai grav! — cu bombele care căzuseră deasupra Japoniei.

Pastorul se adresă lui Dumnezeu, rugându-l să-l sfătuiască. Oare Tatăl i-l trimisese pe domnul Karlsson întru ajutor, sau era, dimpotrivă, o făcătură a diavolului?

Dar Dumnezeu răspunse tăcând, aşa cum face El uneori, lucru pe care pastorul Ferguson îl tălmăcea întotdeauna ca un semn că trebuia să gândească singur. Adevărul era că lucrurile nu ieşeau întotdeauna bine când pastorul gândea de unul singur, dar ăsta nu era un motiv ca să se descurajeze.

După ce cântări timp de două zile şi două nopţi ce atârna pentru, şi ce atârna contra, pastorul hotărî să se împace deocamdată cu păgânul din patul alăturat. Aşadar, îi spuse lui Allan că avea de gând să vorbească din nou cu el.

Allan răspunse că, deşi îi plăcuse liniştea care se lăsase cât timp pastorul tăcuse din gură, în perspectivă vorbind, era totuşi de preferat dialogul.

— Pe urmă, trebuie să-ncercăm să ieşim de-aici într-un fel sau altul, până nu se întoarce de la Londra criminalul-şef. Şi atunci n-are rost să stăm fiecare într-un colţ, supăraţi, nu?

Sigur. Pastorul Ferguson era de aceeaşi părere. Când criminalul-şef revenea în post, îi aştepta un scurt interogatoriu, după care erau făcuţi, pur şi simplu, dispăruţi. Aşa auzise pastorul că era obiceiul.

Arestul nu era ca o puşcărie adevărată, cu zăvoare duble peste tot. Dimpotrivă, uneori paznicii nici nu se sinchiseau să-ncuie uşile ca lumea, dar niciodată nu erau

mai puţini de patru la intrare, care servea şi drept ieşire, aşa că era puţin probabil să-i lase în pace dacă Allan şi pastorul s-ar fi hotărât brusc să evadeze.

S-ar putea oare crea un fel de diversiune? cugetă Allan. Şi, în toiul agitaţiei, să-şi ia tălpăşiţa? Chiar că merita să cugete la asta şi, pentru că-i trebuia linişte, îi dădu pastorului drept sarcină să afle de la paznici cât timp aveau la dispoziţie. Mai precis, când anume se întorcea criminalul-şef? *Când va fi prea târziu?*

Pastorul promise să întrebe de îndată ce i se ivea prilejul. Poate chiar imediat, pentru că se auzea un zornăit la uşă. Era cel mai tânăr şi cel mai cumsecade din gardieni. Îşi vârî capul pe uşă şi, cu o privire compătimitoare, spuse:

— *Primul-ministru* s-a întors din Anglia şi va începe interogatoriul. Care din voi merge primul?

*

Şeful Serviciului intern de siguranţă şi informaţii era în biroul lui din Teheran, într-o dispoziţie mizerabilă.

Tocmai se întorsese dintr-o călătorie la Londra, unde fusese pus la punct de englezi. El, prim-ministrul, sau aproape, deţinătorul autorităţii absolute, una dintre figurile cele mai importante ale societăţii iraniene, *fusese pus la punct de englezi*!

Iar pe şah nu-l preocupa altceva decât să-i vadă pe distinşii englezi mulţumiţi. Petrolul era în mâinile englezilor, iar el avea grijă să-i elimine pe toţi cei care luptau pentru schimbarea orânduirii din ţară. Şi nu era uşor, pentru că, de fapt, cine era mulţumit de şah? Nici islamiştii, nici comuniştii şi cu atât mai puţin lucrătorii din

industria petrolului, care literalmente îşi dădeau viaţa pentru un câştig săptămânal egal cu o liră sterlină.

Din cauza asta, în loc de laude, auzise doar reproşuri.

Şeful poliţiei era conştient că făcuse o gafă cu câtva timp în urmă, când fusese cam dur cu un provocator de obârşie neclară. Provocatorul refuzase să vorbească, cerea să fie eliberat, deoarece nu se făcuse vinovat de nimic, doar că la măcelărie insistase că toată lumea trebuia să stea la coadă, inclusiv angajaţii de la Siguranţa statului.

După ce-şi depusese declaraţia, provocatorul îşi pusese braţele în sân şi răspunsese prin tăcere la toate întrebările referitoare la identitatea lui. Şefului poliţiei nu-i plăcea mutra provocatorului (era de-a dreptul provocatoare), aşa că pusese în practică unele dintre cele mai recente metode de tortură ale CIA (şeful poliţiei admira inventivitatea americanilor). Abia atunci ieşi la iveală că provocatorul lucra la ambasada britanică, ceea ce era de bună seamă teribil de supărător.

Soluţia nu putea fi decât să-i acorde o îngrijire sumară şi pe urmă să-i dea drumul; dar numai pentru ca apoi să fie frumuşel călcat de un camion, care dispăru de la locul accidentului. Aşa se pot evita crizele diplomatice, judecase şeful poliţiei, mulţumit.

Dar englezii au adunat ce mai rămăsese din reprezentantul ambasadei, au expediat resturile la Londra şi au cercetat cadavrul cu lupa, fărâmă cu fărâmă. După aceea l-au convocat pe şeful poliţiei la Londra şi l-au pus să explice cum se făcea că reprezentantul ambasadei lor din Teheran, care mai întâi fusese dat dispărut trei zile, apăruse dintr-odată pe o stradă din faţa sediului Siguranţei statului, unde fusese imediat călcat atât de zdravăn de un

vehicul că aproape nu se mai distingeau urmele torturii la care fusese supus înainte.

Bineînţeles că şeful poliţiei a negat cu tărie că ar avea cunoştinţă de cele întâmplate — ăsta era jocul diplomaţiei — numai că reprezentantul cu pricina era fiul unui lord, care la rândul lui era bun prieten cu fostul premier Winston Churchill, motiv pentru care englezii au hotărât să *scoată în evidenţă* incidentul.

Asta însemna că Serviciul intern de siguranţă şi informaţii nu mai putea avea răspunderea în timpul vizitei pe care sus-numitul Churchill urma s-o facă la Teheran peste doar câteva săptămâni. Vizita era acum lăsată în grija „amatorilor" din garda personală a şahului. Se înţelege că era o sarcină mult deasupra competenţei lor. În acelaşi timp, prestigiul şefului poliţiei era enorm de vătămat. Şi nu urma să-i îmbunătăţească deloc relaţia cu şahul.

Ca să se mai elibereze de gândurile amare, şeful poliţiei ceru să-i fie adus primul din cei doi duşmani ai statului, care aşteptau în arest. Planul era: un scurt interogatoriu, o execuţie rapidă şi discretă şi o incinerare tradiţională a cadavrului. După masa de prânz, avea să-l ia în primire şi pe celălalt.

*

Allan Karlsson se oferise să meargă el primul. Şeful poliţiei îl întâmpină în pragul uşii, îi întinse mâna, îl invită pe domnul Karlsson să ia loc şi îi oferi o cafea şi, poate, o ţigară?

Allan nu stătuse niciodată faţă-n faţă cu un criminal-şef, dar îşi închipuise că va fi mai puţin amabil decât părea să fie acesta.

Mulţumi pentru cafea, dar spuse că, dacă *domnul prim-ministru îi permitea,* ar prefera să nu ia ţigara.

Şeful poliţiei încerca întotdeauna să-şi înceapă interogatoriul ca un om manierat. Chiar dacă peste puţin timp îl omora pe arestat, n-avea de ce să se poarte ca un mitocan. În afară de asta, îl distra să observe licărirea de speranţă care se aprindea în ochii victimei. În general, oamenii erau foarte naivi.

Dar victima din faţa lui nu arăta prea speriată. Nu încă. Şi i se adresase exact cu titlul pe care voia să-l audă. Începutul era bun şi interesant.

Întrebat cine e, Allan, care nu avea o strategie a supravieţuirii bine pusă la punct, alese să-i vorbească despre câteva episoade din viaţa lui, şi anume că era expert în explozive, că fusese trimis în China de preşedintele Harry S. Truman, cu misiunea imposibilă de a lupta împotriva comuniştilor, că după aceea începuse un drum lung pe jos spre ţara lui, Suedia, şi că-i părea rău că Iranul îi punea acum beţe în roate în atingerea scopului. El se văzuse obligat să intre în Iran fără viza cuvenită, dar promitea să părăsească de urgenţă ţara, dacă *domnul prim-ministru* îi acorda permisiunea.

Şeful poliţiei îi puse câteva întrebări suplimentare, nu în ultimul rând referitoare la faptul că Allan Karlsson era împreună cu nişte comunişti iranieni în momentul arestării. Allan Karlsson răspunse sincer că se întâlnise cu comuniştii din întâmplare şi că-şi promiseseră imediat să se ajute reciproc la traversarea munţilor Himalaya. Allan mai spuse că, dacă domnul prim-ministru plănuia o astfel de plimbare, n-ar trebui să fie prea cusurgiu când ar veni vorba de primit ajutor, fiindcă munţii ăia se dovedeau uneori necruţători.

Şeful poliţiei n-avea deloc intenţia să traverseze Himalaya pe jos, dar nici să-l elibereze pe bărbatul din faţa lui. Îi încolţise totuşi în cap o idee. N-ar fi bine să profite de acest expert internaţional în explozive, înainte să-i facă de petrecanie?

Şeful poliţiei îl întrebă atunci pe Allan, poate cu prea mult zel în glas, ce-i putea spune despre cum se omoară clandestin oameni de vază şi bine păziţi.

Dar Allan nu se ocupase niciodată de aşa ceva. Niciodată nu planificase el în ascuns moartea unui om, ca şi cum omul acela ar fi un pod. Şi nici nu ducea dorul unei astfel de fapte. Acum însă trebuia să se gândească mai bine la ce spune. Oare ce cocea în minte acest criminal-şef din faţa lui?

Allan se mai gândi câteva secunde, îşi scormoni memoria şi, aşa, la repezeală, nu găsi altceva mai bun de spus decât:

— Glenn Miller.

— Glenn Miller? repetă şeful poliţiei.

Allan îşi amintise, din perioada petrecută cu vreo doi ani în urmă la baza Los Alamos din New Mexico, câtă consternare produsese vestea că tânărul Glenn Miller, legendă a jazzului, dispăruse împreună cu avionul US Army Force în care se afla, aproape de linia de coastă a Angliei.

— Exact, şopti Allan, pe un ton confidenţial. Mi se dăduse ordin ca totul să pară un accident de avion, şi mi-a reuşit. Am avut grijă ca ambele motoare să ardă, şi Miller s-a prăbuşit undeva în Canalul Mânecii. Nimeni nu l-a mai văzut de atunci. O soartă demnă de un dezertor nazist, dacă domnul ministru vrea să ştie părerea mea.

— Glenn Miller era *nazist*? spuse șeful poliției, surprins.[47]

Allan dădu afirmativ din cap (și ceru în gând iertare tuturor urmașilor lui Glenn Miller). La rândul său, șeful poliției încerca și el să asimileze uluitoarea informație că idolul lui în domeniul jazzului fusese în serviciul lui Hitler.

Allan hotărî că venise momentul să ia conducerea dialogului, ca să nu mai i se pună și alte întrebări despre povestea cu Glenn Miller.

— Dacă domnul prim-ministru dorește, eu sunt gata să elimin pe absolut cine vreți. Și nu vreau nimic altceva decât să ne despărțim pe urmă ca prieteni.

Șeful poliției nu-și revenise complet după nefericita dezvăluire în legătură cu cel care crease *Moonlight Serenade,* dar asta nu însemna că putea cineva să-l ducă de nas oricum. N-avea de gând să înceapă să negocieze în legătură cu viitorul lui Allan Karlsson. Asta era clar.

— Dacă vreau, ai să elimini pe cine vreau eu și, pentru asta, *voi reflecta eventual asupra posibilității* de a-ți cruța viața, spuse el și se întinse peste masă ca să-și stingă țigara în ceașca cu cafea din care Allan băuse jumătate.

— Exact. Asta voiam să spun și eu, dar nu m-am exprimat limpede.

*

În dimineața aceea, interogatoriul luase o întorsătură cu care șeful poliției nu era obișnuit. În loc să se scape de

[47] Glenn Miller (1904–1944) — muzician american de jazz. A murit, într-adevăr, într-un accident de avion. Restul este invenția lui Allan Karlsson.

presupusul duşman al ţării, suspendase interogatoriul, ca să-şi dea timp să analizeze în linişte situaţia nou-creată. După prânz se întâlni din nou cu Allan Karlsson şi planurile începură să se contureze.

Era vorba despre eliminarea lui Winston Churchill, în timp ce acesta se afla sub paza gărzii personale a şahului. Dar lucrurile trebuiau făcute în aşa fel încât nimeni să nu aibă nici cea mai mică suspiciune că Serviciul intern de siguranţă şi informaţii al statului ar fi amestecat şi, cu atât mai puţin, şeful Serviciului. Şi pentru că nu încăpea îndoială că englezii vor începe o anchetă minuţioasă, niciun aspect nu trebuia lăsat la voia întâmplării. Dacă proiectul se solda cu succes, consecinţele ar fi, din toate punctele de vedere, în favoarea şefului poliţiei.

În primul rând, asta le-ar pune pumnul în gură încrezuţilor ălora de englezi, care îl privaseră pe el, şeful poliţiei, de răspunderea acestei vizite. Bineînţeles că, după eşec, şahul l-ar însărcina din nou pe el să facă ordine în garda sa personală. Şi, după ce norii s-ar împrăştia, poziţia şefului Siguranţei ar fi din nou mult consolidată, şi nu cum arăta acum — slăbită.

Şeful poliţiei şi Allan puneau la punct împreună momentele acţiunii, de parcă erau vechi prieteni. Dar şeful îşi stingea ţigara în cafeaua lui Allan de îndată ce i se părea că atmosfera devenea prea intimă.

Şeful îl informă la un moment dat pe Allan că singurul automobil blindat din Iran se afla la etajul inferior, în garajul Serviciului de siguranţă, şi că era un DeSoto Suburban — comandă specială. Era bordo şi foarte elegant, adăugă el. Garda personală a şahului se va interesa cu siguranţă de maşină, deoarece cum ar putea să-l

transporte altfel pe Churchill de la aeroport la palatul imperial?

Allan spuse că o încărcătură bine proporţionată de exploziv, plasată sub şasiul maşinii, ar putea rezolva toată problema. Având însă în vedere că şeful poliţiei nu voia să fie lăsate urme care să ducă la el, Allan propuse două măsuri în plus.

Una era ca încărcătura să cuprindă exact ingredientele folosite de comuniştii lui Mao în China. Allan avea întâmplător cunoştinţele necesare, şi era sigur că putea face în aşa fel încât să dea impresia unui complot comunist.

Cealaltă măsură ar fi ca respectiva încărcătură să fie amplasată în partea din faţă a şasiului şi să nu explodeze imediat, ci cu ajutorul unei telecomenzi pe care Allan ştia, de asemenea întâmplător, cum s-o construiască, să se desprindă din locul unde era pusă şi să explodeze la câteva zecimi de secundă după ce ar atinge solul.

În timpul acelor zecimi de secundă, încărcătura ar apuca să ajungă sub partea din spate a maşinii, adică exact sub scaunul unde cu siguranţă s-ar afla Churchill, sugându-şi trabucul. Explozia ar face o gaură în podeaua maşinii şi l-ar trimite pe Churchill în eternitate, lăsând simultan şi o gaură apreciabilă în pământ.

— Lumea va crede, aşadar, că încărcătura era îngropată în stradă, nu că maşina fusese minată premeditat. Cred că această scamatorie vi se potriveşte ca o mănuşă, domnule prim-ministru, nu?

Şeful poliţiei chicoti de bucurie şi nerăbdare şi, din greşeală, îşi aruncă ţigara de-abia aprinsă în cafeaua proaspăt turnată în ceaşca lui Allan. Allan spuse că domnul prim-ministru face, bineînţeles, exact cum doreşte cu

ţigările sale şi cafeaua lui Allan, dar în caz că domnul ministru nu era întru totul mulţumit de scrumiera de lângă el şi dacă domnul ministru i-ar aproba lui Allan o scurtă permisie, el s-ar putea duce în oraş să-i cumpere o scrumieră, nouă şi frumoasă.

Şeful poliţiei nu băgă în seamă vorbăria lui Allan despre scrumiere, dar aprobă de îndată chestiunea cealaltă şi îi ceru o listă completă cu cele necesare pentru ca domnul Karlsson să instaleze în cel mai scurt timp bomba în respectiva maşină.

Allan ştia foarte bine ce-i trebuie şi scrise numele celor nouă ingrediente ale formulei. Adăugă însă şi o a zecea — nitroglicerină — care prevedea el c-o să-i fie de folos. Şi o a unsprezecea — o sticlă cu cerneală.

Allan îi mai ceru prim-ministrului să i-l împrumute pe unul dintre cei mai de nădejde colaboratori ai săi ca asistent şi şef al aprovizionării, şi să-i permită tovarăşului de celulă, pastorul Ferguson, să fie interpretul lor.

Şeful poliţiei mârâi că ar fi preferat să-l elimine imediat pe pastor, fiindcă nu-i plăceau preoţii, dar treacă meargă, n-aveau acum timp de pierdut. După care stinse din nou ţigara în cafeaua lui Allan, în semn că şedinţa era închisă şi ca să-i aducă aminte care din ei doi lua deciziile.

*

Zilele treceau şi lucrurile personale ale şahului se desfăşurau conform planului. După cum se aşteptaseră, şeful gărzii anunţă că va veni miercurea următoare să ia în primire automobilul DeSoto. Şeful Securităţii clocotea de furie. Adică *anunţase* că va veni să ia maşina, nu *întrebase*

când putea să vină. Era aşa de furios, că pe moment nici nu-şi dădu seama că de fapt era perfect. Cum ar fi fost dacă nu i-ar fi *anunţat?* Şi oricum, şeful gărzii avea să-şi primească în curând pedeapsa.

Aşadar, Allan ştia acum exact cât timp avea la dispoziţie ca să mineze vehiculul. Din păcate, pastorul Ferguson îşi dădu şi el seama ce era pe cale să se producă. Nu numai că va fi complice la uciderea fostului prim-ministru Churchill, dar avea toate motivele să creadă că şi propria lui viaţă se va stinge imediat după aceea. Să-l întâlnească pe Tatăl ceresc imediat după o crimă nu figura printre dorinţele arzătoare ale pastorului Ferguson. Dar Allan îl linişti, asigurându-l că avea el un plan şi pentru una, şi pentru cealaltă. În primul rând, întrezărea unele perspective de evadare pentru amândoi; în al doilea rând, operaţiunea nu trebuia să aibă loc pe socoteala domnului Churchill.

Dar pentru ca planul să reuşească, era nevoie ca pastorul să facă întocmai cum hotăra Allan. Ridicându-şi ochii la cer, pastorul promise. Domnul Karlsson era singura speranţă de supravieţuire pentru pastor, de vreme ce Dumnezeu tot nu răspundea la chemările lui, deşi, îl chema de aproape o lună de zile. Oare se supărase Dumnezeu pe el că-i venise ideea să se alieze cu comuniştii?

*

Veni şi ziua de miercuri. Maşina era pregătită. Încărcătura de explozibil era mai mare decât era nevoie, dar era bine ascunsă, dacă i-ar fi trecut cuiva prin cap să inspecteze automobilul.

Allan îi arătă şefului Securităţii cum funcţionează telecomanda şi îi explică mai în amănunt care va fi rezultatul în urma exploziei. Şeful zâmbi de fericire şi îşi stinse a optsprezecea ţigară în cafeaua lui Allan.

Atunci, Allan îşi luă o altă ceaşcă, una pe care o ascunsese după cutia cu unelte, şi o aşeză în mod strategic pe masa de lângă treptele care duceau spre coridorul pe care se înşirau celulele şi spre intrare. Allan îl luă de braţ pe pastor şi ieşi din garaj, în timp ce şeful poliţiei se plimba de jur împrejurul maşinii, pufăind din a nouăsprezecea ţigară şi gândindu-se mulţumit la ce va urma.

Pastorul pricepu, după cât de zdravăn îl ţinea Allan de braţ, că nu era de glumă. Venise momentul să-l asculte orbeşte pe domnul Karlsson. Trecură pe lângă camera lor de arest şi apoi o luară direct spre recepţie. Allan, sigur pe el, trecu pe lângă paznicii înarmaţi fără să se sinchisească de ei şi ţinându-şi mâna încleştată pe braţul pastorului.

Gardienii erau obişnuiţi cu Karlsson şi cu pastorul şi până atunci nu observaseră nicio tentativă de evadare. De aceea erau mai degrabă surprinşi când strigară:

— Stop! Ce-i cu voi? Unde-aţi pornit-o?

Tocmai când să treacă pragul spre libertate, Allan se opri cu pastorul de braţ şi spuse:

— Păi am fost eliberaţi. Nu v-a comunicat domnul prim-ministru?

Pastorul Ferguson era îngrozit, dar făcu efortul să tragă puţin oxigen pe nas, ca să nu leşine.

— Staţi pe loc! spuse gardianul-şef hotărât. Nu plecaţi nicăieri până nu-mi cofirmă şi mie domnul prim-ministru ce ziceţi.

Cei trei asistenţi ai gardianului-şef primiră ordin să-i supravegheze pe pastor şi pe domnul Karlsson, în timp ce el o luă pe coridor ca să coboare în garaj şi să afle cum stau lucrurile. Allan îl privi pe pastor cu un zâmbet de îmbărbătare şi-i spuse că din clipă-n clipă se va aranja totul. Dacă nu cumva se va duce totul la naiba.

Pentru că, în primul rând, şeful poliţiei nici vorbă să le fi dat drumul să plece, şi-n al doilea rând, fiindcă nici măcar n-avea de gând. În consecinţă, acesta avu o reacţie destul de violentă.

— Cum? Sunt la intrare şi te mint aşa, de la obraz? Ei, fir-ar a dracului...

Şeful poliţiei nu înjura decât rareori. Avea întotdeauna grijă să-şi controleze comportamentul. Dar acum era revoltat. Şi conform obiceiului, îşi aruncă ţigara în cafeaua afurisitului de Karlsson înainte să urce cu paşi hotărâţi cele câteva trepte până în coridor.

Sau mai exact, nu apucă să ajungă decât până la ceaşca cu cafea, pentru că de data asta nu era cafea în ceaşcă, ci nitroglicerină pură, amestecată cu cerneală neagră. Se auzi o bubuitură teribilă, care-i făcu bucăţele pe şeful Securităţii şi pe gardianul-şef. Un nor alb ieşi din garaj şi o luă de-a lungul coridorului la capătul căruia se aflau Allan, pastorul şi cei trei gardieni asistenţi.

— Acum, hai să plecăm, îi spuse Allan pastorului şi ieşiră.

Cei trei gardieni erau destul de iuţi la minte ca să-şi dea seama că trebuiau să-i oprească pe Karlsson şi pe pastor, dar după numai câteva zecimi de secundă avu loc urmarea logică a faptului că acum garajul se transformase într-o mare de foc, adică explodă şi bomba de sub automobilul DeSoto, destinată lui Winston Churchill, ceea

ce-i demonstră lui Allan că încărcătura era mai mult decât suficientă pentru obiectivul pe care îl viza. Imediat, întreaga clădire se înclină şi parterul fu cuprins de flăcări. Atunci, Allan dădu o nouă comandă:

— Ia, hai mai bine să alergăm noi puţin!

Suflul exploziei îi izbi de un zid pe doi dintre gardieni, iar hainele le luară foc. Al treilea nu reuşi să-şi adune gândurile ca să dea prioritate prizonierilor. În primele secunde se întrebă despre ce era vorba, dar pe urmă fugi de-acolo ca să nu sfârşească şi el precum ceilalţi doi camarazi ai lui. Allan şi pastorul o luaseră într-o direcţie, paznicul, în cea opusă.

*

După ce Allan reuşise în felul său foarte special să scape împreună cu pastorul din sediul Siguranţei statului, venise acum rândul pastorului să fie de folos. El cunoştea adresele tuturor reprezentanţelor diplomatice din oraş şi-l conduse pe Allan la ambasada suedeză. Ajunşi acolo, pastorul îl strânse în braţe pe Allan şi îi mulţumi pentru tot.

Allan îl întrebă ce avea de gând să facă în continuare. Şi, apropo, unde era ambasada britanică?

Nu era prea departe, răspunse pastorul, dar acolo n-avea ce să caute. Acolo erau cu toţii deja anglicani. Nu, de fapt se gândise la o nouă strategie. Învăţase şi el ceva din ultimele evenimente, şi anume că totul părea că începe şi se sfârşeşte cu Serviciul Intern de Informaţii şi Siguranţă a Statului. Trebuia, aşadar, să înceapă munca de lămurire din interiorul acestei organizaţii. După ce toţi colaboratorii şi acoliţii Securităţii deveneau anglicani — restul avea să meargă ca pe roate.

Allan spuse că ştia el o renumită casă de nebuni în Suedia dacă s-ar întâmpla ca pastorul să ajungă în viitor la alte concluzii. Pastorul răspunse că nu voia nici pe departe să pară nerecunoscător. Dar el avea o misiune, primită o dată pentru totdeauna, aşa că era momentul să-şi ia rămas-bun de la Allan. Şi se gândise c-ar fi bine să-nceapă cu gardianul ăla care supravieţuise. Era în fond un băiat bun, cumsecade, şi sigur l-ar putea conduce pe calea adevăratei credinţe.

— Adio! spuse pastorul solemn şi îşi văzu de drum.

— La revedere, zise Allan.

Allan se uită în urma lui şi se gândi că lumea era destul de stranie pentru ca pastorul să supravieţuiască şi poveştii în care era pe cale să intre acum.

Dar Allan se înşelă. Pastorul îl găsi pe gardian. Umbla ca nebunul prin parcul E-Shahr din centrul capitalei, cu arsuri pe braţe şi purtând în mâini o carabină automată.

— Ia te uită, chiar tu, fiule! spuse pastorul şi se apropie să-l îmbrăţişeze.

— Tu eşti? strigă gardianul. Da, chiar *tu!*

Şi gardianul îi trase pastorului douăzeci şi două de gloanţe mortale în piept. Dacă nu i s-ar fi terminat cartuşele, ar fi continuat să tragă.

*

Lui Allan îi dădură voie să intre în ambasadă datorită dialectului său din Sörmland. După aceea însă, lucrurile se complicară, fiindcă Allan n-avea niciun act de identitate, şi ambasada nu putea să-i elibereze un paşaport, darămite să-l ajute cu bani pentru călătoria

în Suedia. În afară de asta, secretarul numărul trei al ambasadei, Bergqvist, îi spuse că Suedia tocmai introdusese codul numeric personal, şi, dacă domnul Karlsson într-adevăr fusese plecat mulţi ani în străinătate, atunci domnul Karlsson nici nu figura în sistemul suedez actual.

Chiar dacă toţi suedezii se transformaseră în numere, el era tot Allan Karlsson din Yxhult de lângă Flen, aşa că dorea ca domnul secretar trei să fie amabil şi să-i facă rost de documentele necesare.

Secretarul trei Bergqvist era în momentul acela persoana cu cea mai înaltă răspundere din ambasadă. Era singurul care nu plecase la conferinţa corpului diplomatic, care avea loc tocmai atunci la Stockholm. Şi, bineînţeles că trebuiau să se întâmple toate în acelaşi timp. Nu era de-ajuns că unele părţi din centrul Teheranului erau în flăcări de aproape o oră. Mai picase şi străinul ăsta care insista că e suedez. Sigur, o serie de amănunte păreau să indice că omul spunea adevărul, dar secretarul era obligat să respecte regulile dacă voia să nu i se termine brusc cariera. Aşa că secretarul trei Berqvist îşi repetă hotărârea, şi anume că nu va elibera niciun paşaport dacă domnul Karlsson nu putea să se identifice.

Allan spuse că, după părerea lui, domnul secretar trei Bergqvist era cum nu se poate mai încăpăţânat, dar că problema s-ar putea rezolva dacă domnul secretar trei i-ar permite să dea un telefon.

Da, îi permitea, numai că era scump să telefonezi. Cui voia domnul Karlsson să telefoneze?

Pe Allan începuse să-l plictisească acest secretar capsoman, aşa că răspunse cu o întrebare:

— Tot Per Albin e prim-ministru în ţară?

— Cum? Nu, spuse mirat secretarul Bergqvist. Îl cheamă Erlander. Tage Erlander[48]. Prim-ministrul Hansson a murit anul trecut. Dar de ce...

— Doar să tacă puțin domnul secretar din gură și problema va fi de îndată rezolvată.

Allan ridică receptorul, sună la Casa Albă din Washington, se prezentă și vorbi cu secretara-șefă a președintelui, care-și amintea foarte bine de domnul Karlsson și, în plus, auzise multe lucruri frumoase despre dânsul de la președinte, și dacă domnul Karlsson chiar avea ceva important de discutat, poate că ar încerca să-l trezească pe președinte, pentru că la Washington abia trecuse de opt dimineața și președintele Truman nu se trezea așa devreme.

După câteva clipe răspunse președintele, abia trezit din somn. Urmă o convorbire cordială de câteva minute, în care cei doi se informară reciproc despre ce se mai întâmplase între timp, iar la sfârșit, Allan îi spuse și de problema lui: ar avea Harry amabilitatea să-i telefoneze noului prim-ministru al Suediei, Erlander, și să-i garanteze cine era Allan, pentru ca Erlander să-l sune la rândul lui pe secretarul trei, Bergqvist, de la ambasada suedeză din Teheran, și să-i comunice că Allan trebuie să primească fără întârziere un pașaport?

Sigur că da, Harry Truman se va ocupa de toate astea, dar voia mai întâi ca Allan să-i dicteze, literă cu literă, numele secretarului trei, ca să fie totul corect.

— Președintele Truman vrea să știe cum îți scrii numele, îi spuse Allan secretarului Bergqvist. Nu vrei să-i spui direct? Ar fi mai simplu.

---

[48] Tage Erlander (1901–1985), șef al partidului social-democrat muncitoresc și prim-ministru în perioada 1946–1969 (urmat de Olof Palme).

Aproape în transă, secretarul trei Bergqvist îi dictă preşedintelui Statelor Unite numele, închise telefonul şi rămase mut timp de opt minute.

Exact atâta trecu până ce sună prim-ministrul Tage Erlander şi îi ordonă secretarului trei Bergqvist: 1) să-i elibereze de urgenţă lui Allan Karlsson un paşaport diplomatic şi 2) să se ocupe de transportul domnului Karlsson în Suedia.

— Dar n-are cod numeric personal, a încercat să riposteze secretarul trei Bergqvist.

— Domnule secretar trei, vă sfătuiesc să rezolvaţi această chestiune, spuse prim-ministrul Erlander. Sau poate doriţi să fiţi numit secretar patru sau cinci?

— Secretar patru şi cinci nu există, încercă secretarul trei.

— Şi ce concluzie se poate trage din asta?

*

În mod surprinzător, la alegerile din 1945, Winston Churchill, erou de război, pierduse postul de prim-ministru. Atât de nerecunoscător fusese poporul britanic.

Dar Churchill avea în plan o răzbunare şi, în aşteptarea momentului potrivit, călătorea în lung şi-n lat prin lume. Nu l-ar fi mirat dacă ageamiul ăla de laburist[49] care conducea Marea Britanie ar fi introdus economia planificată şi ar fi împărţit imperiul britanic unor oameni care nu se pricepeau să-l administreze.

[49] Este vorba de Clement Attlee (1883–1967), prim-ministru între 1945 şi 1951. A fost precedat şi urmat în acest post de Winston Churchill (1940–1945, respectiv 1951–1955).

Să luăm ca exemplu India britanică, aflată pe cale să se dezmembreze. Musulmanii şi hinduşii nu se înţelegeau deloc, iar între ei şedea blestematul de Mahatma Gandhi cu picioarele încrucişate şi refuzând să mănânce de câte ori îl nemulţumea câte ceva. Ce fel de strategie de război era asta? Cât timp ar fi făcut faţă o astfel de strategie bombardamentelor naziştilor asupra Angliei?

În coloniile britanice din Africa de Est, situaţia nu era la fel de gravă, dar nu era decât o chestiune de timp până ca negrii să dorească şi ei să fie propriii lor stăpâni.

Churchill înţelegea că situaţia nu putea rămâne cum a fost, dar mai înţelegea că şi englezii aveau acum nevoie de un şef de armată, care să le spună cu fermitate ce aveau de făcut, nu de un socialist ipocrit ca Attlee. (Winston Chrchill era din cei care considerau că pisoarele comunale însemnau socialism.)

Cât despre India, bătălia era pierdută şi Churchill ştia asta. De ani de zile, evenimentele duceau într-acolo şi în timpul războiului devenise până la urmă necesar să li se dea indienilor semnale de independenţă, pentru ca nu cumva în toiul luptei pentru supravieţuire să mai aibă şi grija unui război civil.

Dar în multe alte părţi nu era chiar atâta grabă. Churchill plănuia să meargă la toamnă în Kenya şi să culeagă informaţii la faţa locului. Înainte de asta, se gândise să facă o haltă la Teheran şi să bea ceai cu şahul.

Dar avu ghinionul să nimerească în plin haos. Cu o zi înainte, explodase ceva la Serviciul Intern de Informaţii şi Siguranţă a Statului. Clădirea se prăbuşise şi se făcuse scrum. Idiotul de şef al Securităţii pierise şi el în incendiu; era acelaşi şef care mai înainte făcuse prostia să aresteze un angajat nevinovat de la ambasada britanică.

Nu se înregistraseră pagube prea mari, însă din pricină că singurul automobil blindat al şahului arsese şi el, întâlnirea cu şahul a fost mult mai scurtă decât se prevăzuse şi, din motive de securitate, a fost mutată la aeroport.

Era totuşi bine că vizita avusese loc. După părerea şahului, situaţia era sub control. Bineînţeles, atentatul fusese un incident neplăcut, mai ales că deocamdată nu se cunoştea cauza. Dar că şeful Securităţii îşi pierduse viaţa în explozie nu era o tragedie pentru şah, mai ales că dăduse impresia că nu era stăpân pe situaţie.

În concluzie, conjunctura politică era stabilă. Urma să se numească un nou şef al Securităţii. Şi se obţinuse un rezultat-record la Anglo-Iranian Oil Company. Petrolul îmbogăţea enorm şi Anglia, şi Iranul. În primul rând Anglia, ca să fim cinstiţi, dar era şi cât se poate de just, fiindcă singura contribuţie a Iranului la respectivul proiect era mâna de lucru ieftină. Sigur, în afară de petrolul ca atare.

— În Iran mai toate sunt *alright*, rezumă Winston Churchill ataşatului militar suedez, care primise un loc în acelaşi avion de întoarcere la Londra.

— Mă bucur să aud că domnul Churchill e mulţumit, răspunse Allan. Şi se vede că se simte bine.

*

Allan ajunse via Londra la aeroportul Bromma, unde puse piciorul pe pământ suedez pentru prima oară după o absenţă de unsprezece ani. Era toamna lui 1947 şi vremea era specifică acestui anotimp.

La sosiri, Allan era aşteptat de un tânăr care-i spuse că era asistentul prim-ministrului Erlander şi că acesta

dorea, dacă era posibil, să stea fără întârziere de vorbă cu domnul Karlsson.

Allan spuse că, desigur, era posibil, şi asistentul îl conduse afară, rugându-l cu mândrie în glas să ia loc în maşina guvernamentală, un Volvo PV 444, nou-nouţ, negru şi lucios.

— Aţi văzut vreodată ceva mai elegant, domnule Karlsson? întrebă asistentul, pasionat de automobile. Patruzeci şi patru de cai-putere!

— Am văzut un DeSoto bordo săptămâna trecută, o minune, răspunse Allan. Dar maşina ta e în stare mai bună.

Maşina îl duse pe Allan de la Bromma la Stockholm. Spre ruşinea lui, Allan nu fusese niciodată în capitală. Dar ce oraş frumos! Cu apă şi poduri întregi la tot pasul.

Odată ajunşi la sediul guvernului, asistentul îl conduse pe Allan pe nişte coridoare, care duceau la biroul prim-ministrului. Acesta îl întâmpină pe Allan cu „Bun venit, domnule Karlsson! Am auzit multe despre dumneavoastră!", după care îl împinse pe asistent afară din încăpere şi închise uşa.

Allan nu spuse ce gândea în clipa aceea, şi anume că el, în schimb, nu auzise nimic despre Tage Erlander. Nu ştia nici măcar dacă prim-ministrul era de stânga sau de dreapta, dar cu siguranţă că trebuia să fie de una din astea două, pentru că viaţa îl învăţase pe Allan că oamenii se încăpăţânau să creadă un lucru sau opusul lui.

În sfârşit, prim-ministrul putea să fie de ce parte voia. Acum pe Allan îl interesa doar s-audă ce avea să-i spună lui.

Află că prim-ministrul îi telefonase şi el preşedintelui Truman puţin mai târziu în aceeaşi zi (la cererea acestuia) şi discutaseră mai îndelung despre Allan. În consecinţă, prim-ministrul aflase totul despre...

Aici Erlander tăcu. Ocupa acest post doar de un an şi mai avea multe de învăţat. Însă de un lucru îşi dăduse seama: că în unele împrejurări e mai bine să faci pe neştiutorul.

Din pricina asta, prim-ministrul nu-şi terminse fraza. Informaţiile pe care preşedintele Truman i le dăduse prim-ministrului Erlander despre Allan rămăseseră între cei doi oameni de stat. Aşadar, prim-ministrul intră direct în subiect:

— După câte înţeleg, nu ai niciun venit aici, în Suedia. De aceea m-am gândit să-ţi ofer o recompensă în bani pentru serviciile pe care le-ai făcut într-un fel sau altul... naţiunii. Poftim zece mii de coroane.

Prim-ministrul îi întinse lui Allan un plic gros plin de bancnote, iar Allan semnă de primire. După toate regulile.

— Mulţumesc tare mult, domnule prim-ministru. Cu banii ăştia o să-mi permit nişte haine noi şi cearşafuri curate la hotel. Poate o să mă spăl şi pe dinţi pentru prima oară din august 1945.

Prim-ministrul îl întrerupse pe Allan când tocmai începea să-i descrie în ce stare îi erau izmenele şi îi spuse mai departe că suma aceea de bani era bineînţeles necondiţionată, dar ţinea să-i dezvăluie domnului Karlsson că în Suedia tocmai se desfăşura o activitate legată de energia nucleară şi că ar dori tare mult ca domnul Karlsson să arunce o privire asupra acestei chestiuni.

Adevărul era că prim-ministrul Erlander nu ştia prea multe despre o serie întreagă de lucruri importante, moştenite de la Per Albin, a cărui inimă încetase brusc să bată. Unul dintre lucrurile acelea era poziţia pe care trebuia s-o adopte Suedia în legătură cu subiectul bombei atomice. Comandantul suprem al forţelor armate, Jung,

insista pe lângă Erlander că Suedia trebuia să se apere de comunism, având în vedere că singurul stat-tampon între Suedia şi Stalin era micuţa Finlandă.

Problema putea fi văzută din două unghiuri. Pe de o parte, comandantul suprem al armatei se însurase cu o femeie bogată din înalta societate şi toată lumea ştia că în fiecare vineri seara Jung se întâlnea cu regele la un grog. Social-democratul Erlander nu suporta nici măcar gândul că regele Gustav al V-lea şi-ar *închipui* că poate influenţa politica de securitate a statului.

Pe de altă parte, nici nu excludea faptul că Jung şi regele aveau în fond dreptate. Nu puteai avea încredere în Stalin şi în comunişti, şi, dacă le-ar trece prin minte să-şi lărgească sfera de interese spre vest, Suedia era înfricoşător de aproape.

Institutul de Cercetări al Armatei (FOA) tocmai îşi transferase cunoştinţele (limitate) despre energia nucleară la noua firmă SA Atomenergi. Acolo se găseau acum experţi, care încercau să elucideze ce se petrecuse exact la Hiroshima şi Nagasaki. În plus, îşi propuseseră un obiectiv de interes mai general: *să analizeze viitorul nuclear din perspectiva Suediei.* Nu se spusese niciodată pe faţă şi asta nu era rău, dar ministrul de stat Erlander înţelesese că formularea alambicată a obiectivului voia de fapt să spună: *Cum dracu' facem şi noi o bombă dacă o să ne trebuiască?*

Şi acum, răspunsul la întrebare se afla în faţa ministrului de stat. Erlander ştia prea bine lucrul ăsta, dar nu voia să ştie ceilalţi că el ştia. Aşa-i cu politica, trebuie să înveţi să nu calci în strâchini.

De aceea Erlander îl contactase pe cercetătorul-şef de la SA Atomenergi, dr. Sigvard Eklund, şi îl rugase să-l

primească pe Allan Karlsson pentru un interviu de angajare şi să constate mai îndeaproape dacă domnul Karlsson ar putea într-adevăr să le fie de folos în activitatea institutului. Bineînţeles, dacă domnul Karlsson şi-ar manifesta interesul în acest sens. Ministrul dorea să fie informat cât mai repede.

Doctorul Eklund nu privea cu ochi buni că ministrul de stat se amestecă în chestiunea recrutării angajaţilor lui. Bănuia pur şi simplu că Allan Karlsson era trimis la SA Atomenergi pentru ca guvernul să aibă un spion social-democrat la faţa locului. Promisese totuşi că-l va primi pe Karlsson pentru interviu, dar i se păruse destul de straniu că ministrul nu-i spusese nimic despre meritele acestui Karlsson. Erlander repetase doar cuvântul *îndeaproape*.

Îl ruga pe doctorul Eklund să cerceteze *îndeaproape* pregătirea domnului Karlsson.

Iar Allan răspunse că n-avea nimic împotrivă să stea de vorbă cu doctorul Eklund sau cu orice alt doctor, dacă asta îi făcea plăcere ministrului de stat.

*

Zece mii de coroane erau aproape nesănătos de mult, îşi spuse Allan şi trase la cel mai scump hotel pe care-l găsi.

Recepţionerul de la Grand Hotel păru cam suspicios văzând că are în faţă un bărbat murdar cu haine ponosite, dar numai până ce Allan se legitimă cu paşaportul diplomatic suedez.

— Dar sigur că avem camere pentru domnul ataşat militar, îl informă recepţionerul. Doriţi să plătiţi cash sau să trimitem factura la Ministerul de Externe?

— Nu, plătesc cu bani gheaţă, zise Allan. Să vă dau în avans?

— O, nu, domnule ataşat. Cum se poate? Nici vorbă! spuse recepţionerul cu o plecăciune.

Dacă recepţionerul ar fi avut darul previziunii, i-ar fi răspuns, desigur, altfel.

*

A doua zi, doctorul Eklund îl primi în biroul lui din Stockholm pe Allan Karlsson, proaspăt spălat şi îmbrăcat destul de prezentabil. Doctorul Eklund îl servi pe Allan cu cafea şi ţigări, precum făcuse criminalul-şef din Teheran (cu excepţia faptului că Eklund îşi stingea ţigările în scrumieră).

Doctorul Eklund era nemulţumit că ministrul de stat se amestecase în treburile lui, fiindcă, în cazul de faţă, asta era atribuţia *oamenilor de ştiinţă*, nu a politicienilor — şi nicidecum a politicienilor social-democraţi!

Doctorul Eklund apucase totuşi să dezbată chestiunea la telefon cu comandantul suprem al armatei şi căpătase sprijinul moral al acestuia. Adică, în cazul în care omul pe care i-l trimitea ministrul de stat nu avea competenţa necesară, nu-l va angaja. Şi cu asta, basta!

Cât despre Allan, din locul unde şedea, simţea valuri de energie negativă plutind prin încăpere şi-şi aminti cum se petrecuseră lucrurile cu câţiva ani în urmă, la prima întâlnire cu Soong Mei-ling. Fiecare avea dreptul să aibă o pasă proastă, dar lui Allan i se părea inutil să te înfurii dacă puteai să procedezi altfel.

Întâlnirea celor doi fu scurtă.

— Ministrul de stat m-a rugat să analizez *îndeaproape* dacă domnul Karlsson s-ar putea califica pentru un post în organizaţia noastră. Aşa că asta am să fac acum, de bună seamă cu permisiunea domnului Karlsson.

— Sigur că da.

Allan n-avea nimic împotrivă dacă doctorul dorea să afle mai multe despre el şi, în fond, să faci ceva *îndeaproape* e o virtute, aşa că doctorul să nu aibă nicio reţinere cu privire la întrebările pe care vrea să i le adreseze.

— Bine, spuse doctorul Eklund. Vă propun să începem cu studiile domnului Karlsson...

— Nu prea am cu ce să mă laud, zise Allan. Trei ani doar.

— Trei ani?! exclamă doctorul Eklund. Cu numai trei ani de studii academice, nu puteţi fi nici fizician, nici matematician, nici chimist, nu-i aşa?

— Nu, vreau să zic trei ani cu totul. Am terminat cu şcoala când mai aveam puţin şi împlineam nouă ani.

Doctorul Eklund făcu o pauză ca să-şi vină în fire. Omul ăsta n-avea niciun fel de studii! Oare ştia cel puţin să scrie sau să citească? Dar ministrul de stat îl rugase să...

— Atunci aveţi cumva vreo experienţă profesională care credeţi că ar fi relevantă pentru activitatea pe care credeţi că o ducem noi în cadrul SA Atomenergi?

Da, se putea spune că avea, răspunse Allan. Lucrase mult în SUA la baza Los Alamos din New Mexico.

Faţa doctorului Eklund se lumină. Poate că totuşi Erlander avea motivele lui. Tot ce se realizase la Los Alamos era acum cunoscut. Şi ce funcţie avusese domnul Karlsson acolo?

— Serveam cafea, răspunse Allan.

— Cafea?

Chipul doctorului Eklund se întunecă din nou.

— Da, şi uneori ceai. Eram asistent şi chelner.

— Aşadar, domnul Karlsson era *asistent* şi chelner la Los Alamos. Aţi participat într-un fel la vreo decizie referioare la fisiunea nucleară?

— Nu, răspunse Allan, cel mai aproape de aşa ceva am fost o dată când m-am exprimat fără să vreau la o şedinţă, unde trebuia să servesc cafea şi în rest să nu mă bag.

— V-aţi exprimat la o şedinţă, unde de fapt eraţi chelner... şi ce s-a întâmplat după aceea?

— Nimic, am fost întrerupţi... şi am fost rugat să ies din sală.

Doctorul Eklund şedea mut în faţa lui Allan. Pe cine îi trimisese ministrul de stat? Credea Erlander că un chelner, care a părăsit şcoala înainte să împlinească nouă ani, o să fie pus să construiască bombe atomice pentru Suedia? Chiar şi pentru un social-democrat trebuie să existe o limită cu privire la teoria egalităţii şanselor, nu-i aşa?

Doctorul Eklund îşi spuse că ar fi un miracol dacă începătorul ăsta de prim-ministru rămânea în post până la sfârşitul anului. După aceea, cu voce tare, îi spuse lui Allan că, dacă domnul Karlsson nu mai avea nimic de adăugat, întâlnirea lor putea lua sfârşit. Doctorul nu credea că în momentul de faţă exista vreun post pentru domnul Karlsson. Femeia de serviciu care le făcea cafeaua cercetătorilor de la SA Atomenergi nu pusese niciodată piciorul la Los Alamos, dar erau foarte mulţumiţi de ea. În plus, Greta făcea şi puţin menaj, ceea ce era un merit în plus.

Allan rămase tăcut câteva clipe şi nu ştia dacă să dezvăluie totuşi că, spre deosebire de toţi cercetătorii

doctorului Eklund, şi de Greta, desigur, el ştia cum se construieşte o bombă atomică.

Allan decise că doctorul Eklund nu merita niciun ajutor dacă nu-l dusese mintea să-i pună întrebarea asta. Şi pe urmă, cafeaua Gretei avea gust de lături.

*

Allan nu primi de lucru la SA Atomenergi, pentru că era subcalificat. Dar se simţea mulţumit. Şedea pe o bancă lângă Grand Hotel şi privea palatul regal, care se afla pe cealaltă parte a golfului. Şi de ce să nu fie mulţumit? Nu cheltuise decât puţin din banii pe care-i dăduse amabilul ministru de stat, locuia în condiţii excelente, mânca bine în fiecare seară la restaurant, iar în ziua aceea de ianuarie, soarele amurgului îi încălzea şi trupul şi sufletul.

Sigur, îi era cam rece la fund, pe bancă, şi tocmai din pricina asta se miră când se mai aşeză o persoană lângă el.

— Bună ziua, spuse Allan politicos.

— *Good afternoon, Mr. Karlsson,* răspunse bărbatul de lângă el.

CAPITOLUL 14

Luni, 9 mai 2005

După ce inspectorul Aronsson i-a raportat ultimele informaţii procurorului Conny Ranelid din Eskilstuna, acesta hotărî imediat ca Allan Karlsson, Julius Jonsson, Benny Ljungberg şi Gunilla Björklund să fie arestaţi în lipsă.

Din momentul în care centagenarul ieşise pe fereastră şi dispăruse, Aronsson era permanent în legătură cu responsabilul anchetei preliminare, iar interesul procurorului era în continuă creştere. Procurorul se gândea la posibilitatea spectaculoasă ca Allan Karlsson să fie condamnat pentru omor premeditat sau, cel puţin, omucidere, cu toate că nu găsiseră victima. Existau totuşi câteva exemple în istoria procedurii legale suedeze care demonstrau că mergea şi fără cadavru. Era însă nevoie de dovezi ieşite din comun şi de un procuror extrem de priceput. Condiţia din urmă nu-i punea probleme procurorului Conny Ranelid. Cât despre prima condiţie, plănuia să construiască *un lanţ de indicii*, a cărui primă verigă să fie şi cea mai puternică, dar nici următoarele să nu fie prea anemice.

Inspectorul Aronsson recunoştea că, de fapt, îl decepţiona felul în care evoluau lucrurile. I-ar fi dat mai multă satisfacţie să poată salva un bătrân din ghearele unei bande de criminali, decât, ca acum, să nu reuşească să-i salveze pe criminali din mâinile bătrânului.

— Putem noi să-i facem pe Allan Karlsson şi pe tovarăşii lui răspunzători de moartea lui Bylund, Hultén şi Gerdin, atâta timp cât nu avem cadavrele? spuse Aronsson, sperând un răspuns negativ.

— Dar, Göran, de ce vezi totul în negru? replică procurorul Conny Ranelid. Pune tu mâna pe moşulică, şi ai să vezi c-o să spună tot. Iar dacă bătrânul e prea senil, ne rămân ceilalţi, care or să se contrazică între ei până în pânzele albe.

Apoi, procurorul Ranelid trecu din nou în revistă cazul împreună cu Aronsson. Îi explică mai întâi strategia. Nu credea că i-ar putea acuza pe toţi de omor premeditat, dar mai exista „omor din culpă", „complicitate" şi alte infracţiuni, ca de exemplu „instigare la omor" sau „ascundere a criminalului". S-ar fi putut invoca şi „profanare de morminte", dar pentru asta mai avea nevoie de timp de gândire.

Cu cât intrase mai târziu în acţiune unul dintre arestaţi, cu atât mai greu era să-l acuzi de ceva foarte grav (dacă nu cumva recunoştea fără dovezi). De aceea, procurorul avea de gând să se concentreze asupra primului inculpat, adică asupra centagenarului Allan Karlsson.

— În cazul lui, trebuie să avem grijă să fie condamnat pe viaţă, în adevăratul sens al cuvântului, spuse chicotind procurorul Ranelid.

Despre bătrânul Karlsson se putea spune că avusese un *motiv* să omoare — mai întâi pe Bylund, iar apoi pe

Hultén şi pe Gerdin. Motivul era că, dacă nu-i omora el, risca să fie invers, adică să fie el omorât de Bylund, Hultén şi Gerdin. Cei trei membri ai clubului Never Again erau nişte tipi violenţi, în privinţa asta procurorul Ranelid avea dovezi proaspete şi, la nevoie, putea să le cerceteze trecutul.

Dar numai asta nu-l îndreptăţea pe bătrân să invoce legitima apărare, pentru că între Karlsson, pe de o parte, şi cele trei victime, pe de altă parte, era o valiză despre al cărei conţinut procurorul nu ştia nimic. Reieşea că tocmai despre valiza asta fusese vorba încă de la bun început, ceea ce însemna că bătrânul ar fi putut alege o altă cale decât să ia viaţa unor oameni, adică: să nu fure valiza sau, cel puţin, s-o dea înapoi, dacă se întâmplase s-o fure.

Procurorul mai putea invoca şi la alte *coincidenţe geografice* între domnul Karlsson — moşulică — şi victime. Prima victimă coborâse, deşi nu simultan, *exact în acelaşi loc ca şi domnul Karlsson,* la staţia Byringe. *Exact ca şi domnul Karlsson,* victima numărul unu mersese cu o drezină, însă de data asta, chiar *simultan.* Şi *spre deosebire de domnul Karlsson* şi complicele lui, victimei i se pierduse urma după traseul parcurs cu drezina. Însă „cineva" a lăsat un miros de cadavru. Era limpede cine era acest cineva, de vreme ce atât moşul, cât şi coţcarul de Jonsson erau în viaţă mai târziu în aceeaşi după-amiază.

Coincidenţa geografică între Karlsson şi victima numărul doi nu era la fel de grăitoare. De pildă, nu fuseseră văzuţi împreună. Dar, un Mercedes argintiu şi un revolver uitat îi indicau procurorului Ranelid — şi curând şi tribunalului — că atât domnul Karlsson, cât şi victima Hultén, căruia i se zicea Hinken, fuseseră la Sjötorp în Småland. Nu era încă dovedit că amprentele de pe

revolver îi aparţineau lui Hultén, dar procurorul era sigur că asta era numai o chestiune de timp.

Revolverul venise ca un dar de la Dumnezeu. Nu numai că demonstra prezenţa lui Hultén la Sjötorp, dar îi dădea şi un motiv centagenarului pentru a comite a doua crimă.

Şi în cazul lui Karlsson, se putea folosi acea descoperire fantastică cu numele de ADN. Bătrânul îşi lăsase bineînţeles urmele peste tot în Mercedes şi în locul acela din Småland. Peste tot putea fi identificată formula: Hinken + Karlsson = Sjötorp!

Tot la ADN s-a recurs şi când s-a dovedit că sângele din BMW-ul avariat aparţinea victimei numărul trei, Per–Gunnar Gerdin, adică cel căruia i se spunea Şeful. Foarte curând urma să se cerceteze mai amănunţit automobilul distrus, ca să se stabilească faptul că domnul Karlsson şi complicii lui erau implicaţi şi acolo. Altfel cum să fi fost scos cadavrul din maşină?

În consecinţă, procurorul avea la dispoziţie şi motive, şi coincidenţe temporale şi spaţiale între Allan Karlsson şi toţi cei trei bandiţi morţi.

Inspectorul îndrăzni să-l întrebe pe procuror cum putea să fie el atât de sigur că toate victimele erau într-adevăr victime, cu alte cuvinte, morţi? Ranelid pufni şi spuse că, în ce-i priveşte pe numărul unu şi trei, aproape că nu mai era nevoie de nicio explicaţie. Referitor la numărul doi, Ranelid se baza pe concluziile tribunalului — fiindcă după ce judecătorii vor accepta că primul şi al treilea erau duşi pe lumea cealaltă, al doilea nimerea ca o verigă în faimosul lanţ de indicii.

— Sau poate domnul inspector îşi închipuie că numărul doi le-a dat de bunăvoie revolverul celor care abia îi

omorâseră amicul, că şi-a luat apoi cordial la revedere şi a plecat fără să-şi aştepte şeful, care trebuia să sosească după câteva ore? spuse pe un ton acru procurorul Ranelid.

— Nu, nu cred, se apără inspectorul.

Procurorul admise că toată povestea era cam şubredă, dar insistă că *înlănţuirea întâmplărilor* îi dădea greutate. Procurorului îi lipseau victimele şi îi lipsea arma crimei (cu excepţia minibuzului galben). Planul lui urmărea însă ca Allan Karlsson să fie condamnat în primul rând pentru victima numărul unu. Dovezile nu erau suficiente în cazul victimei numărul trei, nici pentru victima numărul doi, însă erau relevante în cazul primei victime. Poate că bătrânul nu putea fi acuzat chiar pentru omor calificat, însă...

— Oricum îl bag eu la puşcărie cel puţin pentru omor din culpă sau complicitate la omor. Şi dacă-l scot vinovat pe bătrân, îi prind şi pe ceilalţi — nu toţi la fel de vinovaţi, dar oricum îi prind!

Se-nţelege că procurorul nu putea să aresteze mai multe persoane pornind de la teza că la interogatoriu se vor contrazice în asemenea hal, încât se va ajunge la arestarea întregului grup. Era totuşi pregătit pentru asta, având în vedere că erau cu toţii nişte amatori. Un moş de o sută de ani, un hoţ, un proprietar de tonetă şi o femeie. Cum Dumnezeu să facă ei faţă la interogatoriu?

— Hai, du-te la Växjö, Aronsson, şi trage la un hotel ca lumea. Eu dau publicităţii ştirea că centagenarul e bănuit de crime în serie şi ai să vezi că mâine-dimineaţă te trezeşti cu o mulţime de informaţii despre unde s-ar putea afla şi că până la prânz o să şi pui mâna pe el. Îţi garantez.

CAPITOLUL 15

Luni, 9 mai 2005

— Uite trei milioane de coroane. Sunt pentru tine, iubitul meu frate. Şi acum vreau să profit de ocazia asta ca să-ţi cer iertare pentru felul în care m-am purtat atunci când cu moştenirea de la unchiul Frasse.

Benny îşi revedea fratele pentru prima oară după treizeci de ani, dar îi vorbea deschis, fără ocolişuri. Înainte să dea mâna cu el, i-a întins o sacoşă în care pusese banii, şi, pe urmă, continuă să-i vorbească, în timp ce fratele mai mare încerca să-şi revină din surpriză:

— Şi acum, trebuie să ştii două lucruri. În primul rând, că avem mare nevoie de tine, fiindcă noi am încurcat-o de-a binelea. Şi în al doilea rând, că banii ăştia sunt ai tăi şi că-i meriţi. Dacă nu vrei să ne primeşti, nu ne primeşti şi gata, banii sunt oricum ai tăi.

Fraţii stăteau în lumina pe care o răspândea singurul far de la botul minibuzului, şi în faţa unei case impunătoare, Klockaregård, unde locuia Bosse. Proprietatea sa se afla în câmpia din Västergötland, la mai puţin de zece kilometri sud-vest de Falköping.

Bosse şi-a adunat cât de cât gândurile, apoi a spus că, dacă i se permite, ar avea mai întâi câteva întrebări de pus. Promitea ca, în funcţie de răspunsuri, să decidă cum rămânea cu ospitalitatea. Benny a încuviinţat dând din cap şi i-a zis că va răspunde sincer la toate întrebările fratelui mai mare.

— Ei, atunci să-ncepem. Banii ăştia pe care i-am primit eu sunt bani cinstiţi?

— Nici vorbă, zise Benny.

— Vă urmăreşte poliţia?

— Probabil că şi poliţia, şi hoţii, spuse Benny. Dar mai ales hoţii.

— Ce s-a întâmplat cu minibuzul? Că e complet paradit în faţă.

— Am intrat într-un hoţ cu viteză maximă.

— A murit?

— Din păcate, nu. E aici înăuntru, cu comoţie cerebrală, coaste rupte, braţul drept rupt şi cu o plagă deschisă în pulpa dreaptă. Starea e gravă, dar stabilă, cum se zice de obicei.

— Adică l-aţi adus cu voi aici?

— Cam aşa, din nefericire.

— Altceva? Ce mai e de spus?

— Ştiu eu? Poate că am căsăpit alţi doi hoţi venind încoace, tovarăşi de-ai ăstuia din minibuz, care-i pe jumătate mort. Toţi se încăpăţânează să-şi ia înapoi cele cincizeci de milioane care ne-au picat nouă în mână.

— Cincizeci de milioane?

— Cincizeci de milioane. Minus diverse cheltuieli. Pentru minibuzul ăsta, de exemplu.

— Şi de ce mergeţi cu minibuzul?

— Pentru c-avem un elefant acolo, în spate.

— Elefant?

— Sonia, aşa o cheamă.
— Elefant?
— Asiatic.
— Elefant?
— Elefant.

Câteva clipe, Bosse n-a mai zis nimic. Pe urmă, a spus:

— Şi pe elefant l-aţi furat?
— Nu, nu s-ar putea zice.

Bosse a rămas din nou mut. Pe urmă, a spus:

— Pui fript cu cartofi prăjiţi. Ar fi OK pentru cină?
— Eu zic că-i perfect, spuse Benny.
— E inclus şi ceva de băut? a întrebat din minibuz o voce de bătrân.

*

Când au văzut că, în maşina făcută zob, „mortul" mai dădea semne de viaţă, Benny l-a trimis pe Julius să aducă imediat trusa de prim ajutor din minibuz. Benny spuse că era conştient că-i băgase în încurcătură pe ceilalţi din grup, dar în calitatea lui de *aproape* doctor trebuia să ţină seamă şi de *aproape* etica lui de medic. Aşadar, nu putea să-l lase pe „mort" să-şi piardă tot sângele. Era exclus.

Zece minute mai târziu erau deja în drum spre Västergötland. Pe „mort" reuşiseră să-l scoată din maşina distrusă. Benny a examinat pacientul, a pus diagnosticul şi i-a dat îngrijirea necesară cu ce a găsit în trusa de prim ajutor; în primul rând, i-a oprit hemoragia puternică din pulpa piciorului drept şi i-a stabilizat fractura antebraţului drept.

Apoi, Allan şi Julius au fost nevoiţi să se mute în spate, pentru ca „mortul" să poată sta lungit în cabina

şoferului, vegheat de Frumoasă. Benny constatase că pulsul şi tensiunea pacientului erau acceptabile. I-a administrat şi o cantitate suficientă de morfină, aşa că „mortul" a adormit, în ciuda durerilor.

De îndată ce Bosse le-a dat de înţeles prietenilor că-i primea la el, Benny şi-a inspectat din nou pacientul. Acesta dormea încă profund după injecţia cu morfină, aşa că Benny a decis să mai aştepte şi să nu-l mute imediat din loc.

Benny s-a alăturat grupului, care acum se instalase în bucătăria spaţioasă a lui Bosse şi, în timp ce gazda făcea ultimele pregătiri pentru masa de seară, prietenii au povestit pe rând frânturi din aventurile dramatice din ultimele zile. Mai întâi Allan, pe urmă Julius, apoi Benny, Frumoasa venea şi ea cu completări şi, când au ajuns la coliziunea cu BMW-ul banditului numărul trei, Frumoasa şi Benny au luat iar cuvântul.

Cu toate că abia auzise cu lux de amănunte cum îşi pierduseră viaţa doi oameni, iar oaspeţii săi se transformaseră în nişte răufăcători, pe Bosse părea să-l intereseze doar un singur lucru:

— Vreau să ştiu dacă am înţeles bine... Aveţi, aşadar, un *elefant* în minibuzul din faţa casei?

— Exact, dar mâine-dimineaţă trebuie să-i dăm drumul afară, spuse Frumoasa.

În rest, Bosse nu mai vedea alte piedici. De multe ori, litera legii spune ceva, iar morala altceva. Propria lui activitate restrânsă îi dăduse multe exemple legate de felul cum poate legea să fie pusă deoparte, dacă ştii să-ţi ţii capul sus.

— Cam aşa cum ai făcut tu cu moştenirea noastră, dar invers, îi scăpă lui Bosse.

— Da, da, şi cine mi-a paradit mie motocicleta aia nouă-nouţă?, replică Benny.

— Bine, dar asta pentru că ai întrerupt cursul de sudori, zise Bosse.

— Şi asta, fiindcă tot timpul voiai să mă dirijezi tu pe mine, spuse Benny.

Bosse părea să aibă răspuns la toate replicile lui Benny, şi atunci s-a băgat în vorbă Allan, care i-a întrerupt pe fraţi şi le-a spus că se plimbase de-a lungul şi de-a latul prin lume şi, dacă a avut ceva de învăţat, a fost tocmai faptul că cele mai mari şi, după toate aparenţele, cele mai greu de rezolvat conflicte de pe pământ luau naştere aşa: „Eşti un prost! Nu, tu eşti prost! Nu, tu eşti prost!" De multe ori, soluţia era, le-a spus Allan, să dai pe gât 750 de mililitri de şnaps cu respectivul şi să priveşti înainte. Din nefericire, Benny era abstinent. Sigur, Allan l-ar fi putut suplini, dar nu era acelaşi lucru.

— Vrei să zici că 750 de mililitri de şnaps ar rezolva conflictul dintre Palestina şi Israel? spuse Bosse neîncrezător. Conflictul ăsta e vechi de când Biblia.

— Ei, în cazul ăsta special, n-ar fi exclus să fie nevoie de o sticlă întreagă şi chiar mai bine, răspunse Allan. Dar principiul e acelaşi.

— Nu merge dacă beau altceva? întrebă Benny, care simţea că abstinenţa lui o să nimicească omenirea.

Allan era mulţumit de cum evoluau lucrurile. Fraţii terminaseră cu cearta. Le spuse şi celorlalţi ce gândea, adăugând, în concluzie, că şnapsul lor ar trebui folosit la altceva decât pentru rezolvarea de conflicte.

Bosse era de părere că alcoolul mai putea aştepta, fiindcă masa era gata. Pui proaspăt fript, cartofi prăjiţi, bere cehă pentru cei mari şi sirop pentru frăţiorul său.

Când mesenii din bucătărie tocmai începeau cina, Per-Gunnar Gerdin s-a trezit din somn. Îl durea capul, îl durea când respira, braţul îi era sigur rupt în bandajul care-l susţinea şi rana de la piciorul drept a început să sângereze când şi l-a tras ca să coboare din minibuz. Nu se ştie cum, dar înainte de asta reuşise să-şi găsească propriul revolver în torpedoul cabinei. Remarcabil! Toţi oamenii din lume păreau a fi nişte idioţi, cu excepţia lui.

Morfina avea încă efect şi de aceea suporta durerile, îi era însă greu să-şi pună cap la cap gândurile. S-a târât şchiopătând în jurul casei, s-a uitat pe furiş pe ferestre şi s-a asigurat că toată lumea era adunată în bucătărie, inclusiv câinele ciobănesc. A mai constatat că uşa bucătăriei care dădea în grădină nu era încuiată. Şeful a intrat foarte hotărât, cu pistolul în mâna stângă, şi a anunţat fără nicio introducere:

— Încuiaţi urgent câinele în cămară, că, dacă nu, îl împuşc pe loc. Pe urmă, mai am cinci cartuşe în magazie, unul pentru fiecare dintre voi.

Şeful era surprins cât de bine îşi stăpânea furia. Pe figura Frumoasei se citea mai degrabă tristeţe decât teamă când l-a dus pe Buster în cămară şi a încuiat uşa. Buster a părut surprins şi puţin neliniştit, dar, cu toate astea, mulţumit. S-a pomenit închis într-o cămară; nu era asta chiar o nenorocire pentru un câine.

Cei cinci prieteni stăteau acum în picioare, unul lângă altul. Şeful le-a spus că valiza de-acolo din colţ era a lui şi c-o va lua cu el la plecare, când or să mai fie în viaţă unul sau doi dintre ei, în funcţie de răspunsurile primite la întrebările pe care le va pune imediat, dar şi în funcţie de cât dispăruse din conţinutul valizei.

Allan a rupt primul tăcerea în numele prietenilor săi. Spuse că, e drept, lipseau câteva milioane din valiză, dar domnul pistolar ar putea să se declare totuşi mulţumit, pentru că, în urma unui şir de împrejurări, doi dintre colegii dumnealui muriseră, şi din pricina asta, în afara domnului pistolar, rămăseseră mai puţini la împărţirea conţinutului din valiză.

— Bulten şi Hinken au murit? spuse Şeful.

— Gäddan[50], tu eşti?! exclamă Bosse. Da, *tu* eşti! A trecut o groază de timp...

— Bosse Bandit! exclamă la rândul lui Per-Gunnar „Gäddan" Gerdin.

Şi Bosse Bandit şi Gäddan Gerdin se îmbrăţişară strâns în mijlocul bucătăriei.

— Cred c-o să supravieţuiesc şi la chestia asta, spuse Allan.

*

Lui Buster i s-a dat drumul din cămară, Benny i-a schimbat lui Gäddan Gerdin bandajul de la piciorul sângerând şi Bosse Bandit a pus încă un tacâm la masă.

— O furculiţă e de-ajuns, zise Gädddan, că tot nu-mi pot folosi braţul drept.

— Totuşi, dacă-mi amintesc bine, ştiai pe vremuri să te foloseşti de cuţit! glumi Bosse Bandit.

Gäddan şi Bosse Bandit fuseseră prieteni la cataramă, dar şi tovarăşi de branşă în comerţul alimentar. Gäddan era cel mai nerăbdător dintre ei doi, cel care voia să meargă tot timpul mai departe, şi mai departe cu afacerile. Până la urmă, Gäddan a ţinut morţiş să importe

[50] *Gäddan* — ştiucă.

chifteluţe suedeze din Filipine, unde erau tratate cu formol ca să le prelungească valabilitatea de la trei zile la trei luni (sau trei ani, în funcţie de cât formol se sacrifica). Atunci Bosse a pus piciorul în prag. A spus că nu vrea să fie implicat în prepararea de alimente cu ceva din care puteai să mori. Lui Gäddan i s-a părut că Bosse exagera. După părerea lui Gäddan, lumea nu putea să moară din câteva chimicale adăugate în mâncare, şi formol ar trebui de fapt să aibă efect invers.

S-au despărţit însă ca prieteni. Bosse a plecat din zonă, s-a mutat în Västergötland, în timp ce Gäddan a dat, aşa, de încercare, o spargere la o firmă de import. I-a reuşit atât de bine, că a renunţat definitiv la planurile cu chiftelele şi s-a făcut spărgător cu normă întreagă.

La început, Bosse şi Gäddan îşi mai dădeau câte un semn de viaţă de câteva ori pe an, dar cu timpul, acestea s-au rărit şi într-un târziu au încetat — până când, într-o seară, pe neaşteptate, Gäddan a nimerit în bucătăria lui Bosse, abia ţinându-se pe picioare şi la fel de ameninţător precum îşi amintea Bosse că putea să fie Gäddan când îl apucau năbădăii.

Dar lui Gäddan i-a trecut furia de îndată ce şi-a regăsit tovarăşul şi prietenul din anii tinereţii. Şi s-a aşezat la masă împreună cu Bosse Bandit şi prietenii lui. Că le făcuseră de petrecanie lui Bulten şi Hinken era oricum ireparabil, iar problema cu valiza şi altele se puteau clarifica ziua următoare. Acum trebuiau să se bucure de mâncare şi bere.

— Nororc! a spus Per-Gunnar Gäddan Gerdin, după care a leşinat cu faţa în farfuria cu mâncare.

L-au şters, l-au transportat în camera de oaspeţi şi l-au aşezat în pat. Benny i-a controlat starea şi i-a mai

administrat o doză de morfină, ca să doarmă până a doua zi dimineaţă.

În fine, după toate astea, a venit momentul ca prietenii să se bucure de pui şi de cartofi. Şi vai, ce s-au mai bucurat!

— Puiul ăsta are într-adevăr gust de pasăre! spuse admirativ Julius, adăugând că niciodată nu mai mâncase un pui atât de savuros. Care e secretul?

Bosse le-a spus că el importa pui proaspeţi din Polonia („nu gunoaie, ci marfă clasa-ntâia") şi pe urmă injecta manual fiecare pui în parte cu un litru din amestecul lui propriu de apă şi mirodenii. După aia, împacheta puii şi, pentru că toată operaţia se făcea în Västergötland, i se părea că putea foarte bine să spună că puii erau „suedezi".

— De două ori mai buni datorită combinaţiei de mirodenii, de două ori mai grei datorită apei şi de două ori mai căutaţi pe piaţă datorită ţării de origine, rezumă Bosse.

Şi dintr-odată, afacerea începuse să meargă bine, cu toate că el era din categoria micilor comercianţi. Toată lumea *era moartă* după puii lui. În schimb, ca să fie sigur, nu le vindea angrosiştilor din regiune, pentru că ar fi putut să treacă vreunul pe la el şi ar fi descoperit că în curtea lui Bosse nu era nici urmă de pui.

La asta se gândise el când le vorbise despre diferenţa între lege şi morală. Că doar nu erau polonezii mai proşti decât suedezii. Ştiau şi ei la fel de bine să crească găini şi pe urmă să le taie, nu? Calitatea n-avea de-a face cu hotarele dintre ţări, nu-i aşa?

— Oamenii sunt scrântiţi la cap, declară Bosse. În Franţa, cea mai bună carne e franţuzească, în Germania,

carnea germană. În Suedia, la fel. Așa că, pentru binele populației, nu dezvălui anumite informații.

— Foarte generos din partea ta, spuse fără ironie Allan.

Bosse le-a mai povestit că făcea cam la fel și cu pepenii roșii. Îi importa și pe ăștia, dar nu din Polonia, ci din Spania sau Maroc. Pepenilor le spunea totuși spanioli, pentru că oricine s-ar fi prins că nu puteau să fie din Skövde. Dar înainte să-i vândă mai departe, îi injecta cu câte un litru de apă cu zahăr.

— Se fac de două ori mai grei — bine pentru mine! — și de trei ori mai buni — bine pentru consumatori!

— Și asta e la fel de generos, spuse Allan. Și de data asta, tot fără ironie.

Frumoasa își zise că poate existau consumatori care, din motive de boală, n-ar fi trebuit pentru nimic în lume să înghită un litru de sirop în felul ăsta. Dar a tăcut mol-com. I se părea că nici ea și nici ceilalți din jurul mesei n-aveau drept de vot în chestiuni de morală. Și pe urmă, pepenele roșu era la fel de dumnezeiesc de bun ca și puiul.

*

Inspectorul Göran Aronsson era în restaurantul hotelului Royal Corner din Växjö și se delecta cu *pui cordon bleu* din piept de pui. Puiul, care nu era din Västergötland, era uscat și n-avea niciun gust. Dar Aronsson l-a făcut să alunece pe gât cu o sticlă de vin bun.

Până la ora aceea, sigur că procurorul șoptise probabil ceva în urechea vreunui reporter, așa că a doua zi, jurnaliștii aveau să dea năvală. Ranelid avea să dezvăluie unde se găsea minibuzul galben cu botul făcut praf.

Aronsson n-avea nimic mai bun de făcut decât să aştepte. Oricum, nu-l aştepta nimic nicăieri: familie n-avea, nici prieteni, nici măcar un hobby interesant. În momentul când va lua sfârşit cursa asta stranie, trebuia neapărat să-şi ducă viaţa la un centru de reabilitare.

Inspectorul Aronsson şi-a încheiat seara sorbind un gin tonic, plângându-şi de milă şi imaginându-şi ce-ar fi dacă şi-ar scoate pistolul şi l-ar împuşca pe pianistul din bar. Dacă nu s-ar fi cherchelit şi ar fi cugetat în schimb la toate informaţiile pe care le avea, povestea ar fi luat o altă întorsătură.

*

În aceeaşi seară, la redacţia ziarului *Expressen*, se purta o discuţie lingvistică despre textul afişului de a doua zi din ziar. Până la urmă, şeful redacţiei de ştiri a stabilit că *un* mort putea fi omor, *doi* morţi, omor dublu, dar în cazul a *trei* morţi nu putea fi vorba de omor în masă, aşa cum propuneau alţii din redacţie.

Oricum, afişul atrăgea atenţia:

CENTAGENARUL DISPĂRUT
BĂNUIT DE TRIPLU OMOR

*

Seara era în toi la Klockaregård şi atmosfera era cum nu se poate mai bună. Fiecare avea câte ceva hazliu de povestit. Bosse s-a bucurat de mare succes când a adus Biblia şi le-a spus că o citise, pe toată, de la prima la ultima pagină. Allan l-a întrebat cine inventase acea

metodă diabolică de tortură. Bosse a răspuns că absolut nimeni nu-l obligase să citească Biblia; fusese împins doar de propria lui curiozitate.

— Eu niciodată n-am să fiu chiar atât de curios, zise Allan.

Julius a întrebat dacă Allan n-ar putea să nu mai întrerupă tot timpul, ca să audă și ei odată povestea. Allan a spus că putea și Bosse a vorbit mai departe.

Într-o zi, în urmă cu câteva luni, îl sunase o cunoștință de la depozitul de deșeuri din Skövde. Se cunoscuseră la hipodromul Axevalla unde-și vedeau amândoi visurile zdrobite ori de câte ori se ținea V75[51] în orașul lor. Amicul observase că Bosse era lipsit de scrupule și că era mereu în căutarea unor noi surse de venit.

Odată, întâmplarea a făcut să apară la deșeuri un maldăr de cinci sute de kilograme de cărți, clasate ca material de ars, și nu ca literatură. Amicul lui Bosse era însă curios să vadă ce fel de cărți erau în grămada aceea de fostă literatură și a desfăcut ambalajul. S-a trezit dintr-odată în mână cu Biblia. (Amicul lui Bosse sperase cu totul altceva.)

— Dar nu era o nenorocită de Biblie obișnuită, zise Bosse, arătându-le exemplarul. E vorba aici de o Biblie îmbrăcată în piele, cu margini aurite și așa mai departe... Și uitați-vă aici: lipsită de personaje, hărți colorate și index...

— *A dracului* minunăție! spuse Frumoasa, extrem de impresionată.

— Ei, poate nu e chiar așa, o corectă Bosse, dar înțeleg ce vrei să spui.

---

[51] V75– curse de cai.

Amicul lui Bosse, care rămăsese la fel de impresionat ca şi prietenii noştri acum, în loc să dea foc minunăţiei, i-a telefonat lui Bosse şi s-a oferit să scoată pe furiş tot transportul de la deşeuri şi să i-l ducă lui contra... o mie de coroane, să zicem, pentru deranj.

Bosse a acceptat imediat oferta şi a depozitat în aceeaşi după-amiază cele cinci sute de kilograme de biblii în şopron. S-a apucat să-ntoarcă bibliile şi pe o parte şi pe alta, dar n-a găsit niciun defect. Lucrul ăsta îl înnebunea. Aşa că într-o seară s-a aşezat în camera mare, lângă foc şi s-a pus pe citit: „La început, Dumnezeu a făcut..." şi aşa mai departe. Ca să fie sigur, avea lângă el, ca exemplar de referinţă, Biblia de la prima împărtăşanie. Nu se poate, *trebuie* să fie pe undeva greşeli de tipar, pentru că, altfel, de ce-ar fi aruncat cineva un lucru atât de frumos şi... de sfânt?

Bosse citea şi citea seară de seară. După Vechiul Testament a trecut la Noul Testament şi nu găsea nicio greşeală.

Şi tot aşa, într-o seară, a ajuns la ultimul capitol şi curând la ultima pagină şi la ultimul verset.

Acolo era! Acolo se găsea greşeala de tipar, de neînchipuit şi de neiertat, care-l determinase pe posesorul cărţilor să vrea să le ardă.

Atunci, Bosse a împărţit celor din jurul mesei câte un exemplar, şi fiecare a întors paginile până la ultimul verset şi, unul după altul, au pufnit în râs.

Bosse era mulţumit că descoperise unde era greşeala de tipar şi nici nu-i mai păsa de ce apăruse acolo. Curiozitatea şi-o potolise şi, în afară de asta, mai citise şi el o carte după toţi anii de şcoală, ca să nu mai spunem că devenise şi un pic religios pe deasupra. Nu în sensul că-i

dădea voie lui Dumnezeu să-şi exprime părerile în legătură cu afacerile de la Klockaregård sau că-i permitea să stea lângă el când îşi completa anual declaraţia de venit pentru fisc, dar în rest, Bosse îşi încredinţa viaţa Tatălui, Fiului şi Sfântului Duh. Pentru că niciunul din aceştia trei n-ar fi putut obiecta faţă de faptul că Bosse mergea sâmbetele şi duminicile în pieţele din sudul Suediei şi vindea biblii cu o infimă greşeală de tipar. (99 de coroane bucata! Doamne sfinte, ce chilipir!")

Dar *dacă* i-ar fi păsat şi *dacă*, în ciuda tuturor probabilităţilor, ar fi reuşit să elucideze chestiunea, atunci ar fi putut să adauge următoarele la ceea ce deja povestise prietenilor:

Un tipograf de la marginea oraşului Rotterdam trecea printr-o criză existenţială. Cu câţiva ani în urmă fusese recrutat de Martorii lui Iehova, dar apoi fusese dat afară, pentru că descoperise şi apoi remarcase cu un ton cam apăsat faptul că parohia prevestise revenirea lui Iisus nu mai puţin de 14 ori între 1799 şi 1980 — şi reuşise în mod senzaţional să dea greş de toate cele 14 ori.

După aceea, tipograful s-a făcut penticostal: îi plăcea atitudinea lor afectată, îmbrăţişa ideea victoriei finale a lui Dumnezeu asupra răului, a reîntoarcerii lui Iisus (dar penticostalii nu fixau o dată anume) şi a felului în care majoritatea celor care îi populaseră copilăria, inclusiv tatăl lui, vor fi mistuiţi de flăcările iadului.

Dar penticostalii l-au dat şi ei afară pe uşă. Motivul, de data asta, era că banii colectaţi timp de o lună întreagă şi de care trebuia să aibă grijă tipograful dispăruseră fără urmă. Tipograful le-a spus sus şi tare că el n-avea nimic de-a face cu dispariţia banilor. Şi, de fapt, nu propovăduia creştinismul iertarea? Cum ar fi putut proceda,

când i se stricase maşina şi avea neapărat nevoie de o alta ca să-şi poată păstra slujba?

Plin de amărăciune, tipograful s-a apucat de treabă, adică să tipărească 2 000 de biblii! Era, pe deasupra, o comandă venită din Suedia, ţara unde, după câte ştia el, trăise tatăl lui după ce-şi părăsise familia, când tipograful avea şase ani.

Cu lacrimi în ochi, a cules capitol după capitol, dar când a ajuns la ultimul capitol — la Apocalipsă — n-a mai făcut faţă. Cum să se mai întoarcă *vreodată* Iisus pe pământ? Aici, unde Răul controla totul! Răul ieşise definitiv învingător în lupta cu Binele, aşa că nimic nu mai avea rost. Şi Biblia... era doar o glumă!

Aşa se explică de ce tipograful, cu nervii la pământ, a făcut o adăugire după ultimul verset al ultimului capitol din Biblia suedeză, care tocmai mergea la tipar. Nu-şi mai aducea prea bine aminte de limba maternă a tatălui, dar îi rămăsese în cap o rimă, care, i se părea lui, se potrivea tare bine în context. Aşadar, ultimele versete plus completarea tipografului arătau în felul următor:

20. Cel ce adevereşte aceste lucruri zice: „Da, Eu vin curând". Amin, Vino, Doamne Iisuse!

21. Harul Domnului Iisus Hristos să fie cu voi toţi! Amin.

22. Şi-am încălecat pe-o şa, şi v-am spus povestea mea.

Seara devenise noapte la Klockaregård. Curseseră din belşug şi şnaps, şi dragoste frăţească şi poate că nu s-ar fi oprit, dacă abstinentul de Benny n-ar fi descoperit cât de târziu se făcuse. De aceea Benny a întrerupt distracţia şi a spus că venise momentul să meargă cu toţii la culcare.

Aveau multe de pus la punct a doua zi, așa că trebuiau să fie cu toții odihniți.

— Dacă aș fi un curios din fire, zise Allan, m-aș întreba în ce dispoziție o să se trezească acela care a adormit primul.

CAPITOLUL 16

1948–1953

Bărbatul care şedea lângă Allan pe banca din parc tocmai spusese *„Good afternoon, Mr. Karlsson,"* de unde Allan trase câteva concluzii. În primul rând, omul nu era suedez, altminteri ar fi încercat mai întâi cu suedeza. Şi apoi, ştia cine era Allan de vreme ce i se adresase pe nume.

Bărbatul era îngrijit îmbrăcat, avea pălărie gri cu bor negru, pardesiu gri şi pantofi negri. Putea foarte bine să fie om de afaceri. Părea amabil şi sigur urmărea el ceva. În consecinţă, Allan spuse în engleză:

— S-ar putea ca viaţa mea să ia o nouă întorsătură?

Bărbatul îi răspunse că nu era exclus, dar că totul depindea de domnul Karlsson însuşi. În orice caz, superiorul bărbatului, care-i încredinţase misiunea, dorea o întâlnire cu domnul Karlsson, ca să-i ofere ceva de lucru.

Allan răspunse că, în fond, el o ducea bine, dar că, sigur, nu putea să-şi petreacă restul vieţii pe o bancă într-un parc şi întrebă dacă ar putea să ştie şi el cine era acel superior al bărbatului. Ceea ce voia Allan să zică era că

i-ar fi mai uşor să accepte sau să refuze, dacă ştia *pe cine*. Nu era şi domnul de aceeaşi părere?

Absolut, domnul cel amabil era de aceeaşi părere, numai că acela care-i încredinţase misiunea era o persoană mai aparte şi dorea să se prezinte personal.

— În schimb, domnule Karlsson, vă pot conduce fără întârziere la domnul cu pricina.

Da, de ce nu, consimţi Allan, dar bărbatul îi spuse că vor avea ceva de mers, aşa că, dacă domnul Karlsson voia să-şi ia cu dânsul unele lucruri din camera de hotel, el îl va aştepta în hol. Maşina bărbatului şi şoferul erau în apropiere, şi domnul Karlsson putea fi adus înapoi tot cu maşina.

Maşina, elegantă, era un Ford Coupé roşu, ultimul model. Şi şofer personal! Un tip tăcut. Nu părea la fel de amabil ca domnul cu pălărie.

— Nu mai urc în cameră, spuse Allan. De regulă, călătoresc fără prea mult bagaj.

— Foarte bine, aşa facem, zise domnul cel amabil şi-l bătu pe umăr pe şofer pentru a-i indica să pornească.

Maşina o luă spre Dalarö, aflat mai bine de o oră la sud de Stockholm, pe un drum întortocheat. Între timp, Allan şi domnul cel amabil vorbiră despre ce vrei şi ce nu vrei. Bărbatul îi explică lui Allan măreţia spectacolelor de operă, iar Allan îi povesti cum se poate traversa Himalaya fără să te doboare gerul.

Se lăsase noaptea când Fordul roşu se opri uşurel în mica localitate, care verile se bucura de atâta popularitate printre vizitatorii arhipelagului, iar pe timp de iarnă devenea înfiorător de sumbru şi tăcut.

— Vasăzică, aici stă misteriosul dumneavoastră superior, spuse Allan.

— Nu chiar, răspunse bărbatul cel amabil.

Şoferul mai puţin amabil nu spuse nimic, parcă maşina lângă portul Dalarö ca să coboare cei doi pasageri şi pe urmă o luă iar din loc. Bărbatul cel amabil apucă să scoată la repezeală o haină de blană din portbagajul Fordului şi s-o aşeze discret pe umerii lui Allan, scuzându-se că le mai rămânea de făcut o scurtă plimbare prin frig.

Allan nu era omul care să-şi facă degeaba iluzii (sau griji) cu privire la ce-i putea aduce în fiecare moment viaţa. Ce va fi, va fi, şi n-are rost să-ţi baţi dinainte capul.

Şi totuşi, Allan fu surprins văzându-l pe bărbatul cel amabil că se îndepărtează de centru, spre bezna de nepătruns a arhipelagului.

Bărbatul cel amabil şi Allan mergeau şi tot mergeau. Când şi când, bărbatul aprindea o lanternă, scruta negura iernii şi verifica direcţia cu busola. Nu-i mai adresa lui Allan niciun cuvânt, îşi număra doar paşii cu voce tare într-o limbă pe care Allan n-o mai auzise niciodată.

După un marş forţat de 15 minute spre niciunde, bărbatul cel amabil spuse c-au ajuns. De jur împrejur era întuneric, cu excepţia unei lumini care licărea pe o insulă în depărtare. Bărbatul nu pierdu ocazia să-l informeze pe Allan că luminiţa din sud-est venea de pe insula Kymmendö[52], care, după câte ştia el, avea mare însemnătate în istoria literaturii, lucru despre care Allan habar n-avea. Şi nu mai apucară să discute despre asta, fiindcă gheaţa le crăpă sub picioare.

---

52 Insulă din sudul arhipelagului stockholmez. Insula aceasta l-a inspirat pe August Strindberg când a scris *Hemsöborna*, apărută în româneşte în 1968, la Biblioteca pentru toţi, sub titlul *Întâmplări din Arhipelag*.

Probabil că bărbatul cel amabil făcuse o mică greșeală de calcul. Sau poate comandantul submarinului nu estimase corect distanța. În orice caz, nava de 97 de metri străpunse gheața mult prea aproape de Allan și de bărbatul cel amabil. Amândoi căzură pe spate și era cât pe ce să nimerească în apa înfiorător de rece, dar totul se termină cu bine și Allan fu ajutat să coboare la căldurică.

— Asta dovedește cât de bine e să nu-ți începi ziua gândindu-te ce-o să ți se întâmple, zise Allan. Adică, m-aș fi putut eu gândi cât aș fi vrut și tot n-aș fi ghicit că ziua de azi o să fie cum a fost.

În fine, bărbatul cel amabil hotărî că nu mai era nevoie să fie atât de secretos. Se prezentă drept Yuli Borisovici Popov, spuse că lucrează pentru URSS, că era fizician, nu politician și nici militar, și că fusese trimis la Stockholm ca să-l convingă pe domnul Karlsson să meargă cu el la Moscova. Yuli Borisovici fusese ales pentru misiunea asta fiindcă era de așteptat ca domnul Karlsson să opună o oarecare rezistență, așa că Yuli Borisovici, cu pregătirea lui de fizician, putea să aibă mai mult succes pe lângă domnul Karlsson, deoarece amândoi vorbeau, cum ar veni, aceeași limbă.

— Dar eu nu sunt fizician, replică Allan.

— Posibil, dar informatorul meu îmi spune că știi un lucru pe care-aș vrea să-l știu și eu.

— Asta-i bună. Și cam ce-ar putea să fie?

— *Bomba,* domnule Karlsson. *Bomba.*

*

Yuli Borisovici și Allan Emmanuel se plăcură de la bun început. Faptul că Allan acceptase să meargă cu el

fără să ştie unde, la cine şi de ce, îl impresionase pe Yuli Borisovici, fiindcă asta dovedea o stăpânire de sine care lui îi lipsea. Cât despre Allan, el preţuia faptul că, în sfârşit, stătea de vorbă cu cineva care nu căuta să-i vâre pe gât politică sau religie.

Şi în afară de asta, ieşi curând la iveală că Yuli Borisovici şi Allan Emmanuel împărtăşeau bucuria copilărească în faţa unui pahar cu şnaps, chiar dacă unul dintre ei îl numea votcă. Yuli Borisovici avusese însă prilejul să guste şi varianta suedeză în timp ce îl spiona pe Allan Emmanuel în restaurantul de la Grand Hotel. La început, i se păru că şnapsul era prea sec, nu avea dulceaţa rusească, dar după câteva pahare se obişnui. Şi după încă două pahare, buzele-i rostiră: „Nu, nu-i rău deloc".

— Deşi asta e mai bună, zise Yuli Borisovici şi ridică litrul de Stolichnaya. Trebuie să ciocnim un pahar!

Erau doar ei doi în toată popota.

— De acord, spuse Allan. Aerul sărat îţi deschide apetitul.

Deja după primul pahar, Allan aduse câteva modificări felului în care se adresau unul altuia. Se-nţelege că nu mergea la infinit să-i spună „Yuli Borisovici" lui Yuli Borisovici de fiecare dată când voia să-l facă atent la ceva. Iar el nu voia să fie Allan Emmanuel, fiindcă nu-i mai spusese nimeni aşa de când îl botezase preotul din Yxhult.

— Deci, de-acum înainte tu eşti Yuli, iar eu sunt Allan. Altfel părăsesc nava în clipa asta.

— Să nu cumva să faci aşa ceva, dragă Allan, că suntem la 200 de metri adâncime, spuse Yuli. Mai bine, ia încă un pahar.

Yuli Borisovici Popov era un socialist înflăcărat şi nu-şi dorea nimic altceva decât să-şi continue activitatea

în slujba socialismului sovietic. Tovarăşul Stalin avea mână de fier, dar oricine era convins şi credincios sistemului, n-avea de ce se teme. Allan răspunse că el n-avea de gând să se pună în serviciul niciunui sistem, dar că, sigur, îi putea da lui Yuli câteva idei, dacă sovieticii se împotmoliseră cu privire la bomba atomică. În orice caz, nu înainte de a mai ciocni un pahar din votca aceea al cărei nume nu l-ar putea pronunţa oricât de treaz ar fi. Iar Yuli trebuia să-i promită să continue aşa cum începuseră: adică să nu se discute despre politică.

Yuli îi mulţumi din suflet lui Allan şi îi spuse fără ocolişuri că mareşalul Beria[53], adică şeful lui direct, se gândise să-i plătească pe loc expertului suedez suma de o sută de mii de dolari americani, cu condiţia ca ajutorul oferit de Allan să contribuie la fabricarea unei bombe.

— Bine, e în regulă, spuse Allan.

Conţinutul sticlei se tot micşora în timp ce Allan şi Yuli vorbeau câte-n lună şi stele (în afară de politică şi religie). Atinseră şi chestiunea bombei atomice, cu toate că subiectul ăsta era programat pentru zilele următoare, dar Allan apucă să-i dea pe scurt câteva idei lui Yuli.

— Hmm, spuse fizicianul-şef Yuli Borisovici Popov. Cred c-am înţeles...

— Dar nu eu, replică Allan. Mai explică-mi o dată cum e cu opera. Am impresia că e vorba doar de nişte zbieraturi interminabile, nu?

Yuli zâmbi, luă o duşcă de votcă, se ridică în picioare şi începu să cânte. Afumat cum era, nu se lansă într-un

---

[53] Lavrenti Pavlovici Beria (1899–1953), născut în Georgia, mort la Moscova, politician şi militar rus, devenit general la vârsta de 20 de ani. A fost şeful Securităţii sovietice între 1938 şi 1953.

banal cântec popular, ci aria „Nessun Dorma" din *Turandot* de Puccini.

— Divin! exclamă Allan la sfârşit.

— *Nessun dorma!* spuse Yuli cu gravitate. Nimeni să nu doarmă!

Totuşi, nu trecu mult şi amândoi adormiră, fiecare într-un colţişor din popotă. Când se treziră, submarinul era deja amarat în portul Leningradului. O limuzină aştepta acolo să-i transporte pe cei doi la Kremlin, pentru o întâlnire cu mareşalul Beria.

— Sankt Petersburg, Petrograd, Leningrad... Ce-ar fi să vă hotărâţi odată? zise Allan.

— Bună dimineaţa! răspunse Yuli.

Yuli şi Allan luară loc pe bancheta din spate a unei limuzine Humber Pullman pentru călătoria de o zi de la Leningrad la Moscova. Un geam glisant separa cabina şoferului de... salonul în care şedeau Allan şi noul lui prieten. În salon aveau şi un frigider cu apă, răcoritoare şi băuturi spirtoase, de care cei doi pasageri nu aveau deocamdată nevoie. Lângă frigider, o bomboniera cu jeleuri în formă de zmeură şi o tavă cu bomboane de ciocolată veritabilă. Maşina şi interiorul său ar fi fost un exemplu strălucit de artă inginerească sovietică, dacă totul n-ar fi fost importat din Anglia.

Yuli îi povesti lui Allan despre trecutul lui, de pildă că-l avusese profesor, pe când era student, pe laureatul Premiului Nobel, Ernest Rutherford, legendarul profesor de fizică nucleară din Noua Zeelandă. De aceea Yuli Borisovici vorbea aşa de bine engleza. Iar Allan îi povesti despre aventurile lui în Spania, America, Himalaya, China, Iran şi Yuli Borisovici era din ce în ce mai uluit.

— Ce s-a întâmplat până la urmă cu pastorul anglican?

— Nu ştiu, răspunse Allan. Ori a convertit toată Persia, ori e mort. Cel mai puţin probabil ar fi o variantă între astea două.

— Cam tot aşa ar fi să-l provoci pe Stalin în Uniunea Sovietică, replică Yuli. Lăsând la o parte faptul că ar fi crimă de stat împotriva revoluţiei, prognoza de supravieţuire ar fi slabă de tot.

Sinceritatea lui Yuli din ziua aceea faţă de tovarăşul de călătorie părea fără margini. Îi povesti cu inima deschisă lui Allan despre mareşalul Beria, şeful securităţii statului, care pe neaşteptate — şi în mod regretabil — primise şi cea mai înaltă răspundere pentru a duce la bun sfârşit proiectul referitor la bomba atomică. Pe scurt, Beria era un monstru fără scrupule. Viola femei şi copii. Îi trimitea pe „indezirabili" în lagăre de muncă silnică sau chiar le făcea de petrecanie.

— Să nu mă înţelegi greşit, îl lămuri Yuli. Sigur că un element indezirabil trebuie îndepărtat cât se poate de repede, dar să fie indezirabil pe baze corecte, dictate de revoluţie. Cel care nu aduce servicii socialismului, afară cu el! Dar să-l elimini pe cel care nu aduce servicii *mareşalului Beria*... la asta mă opun! Mareşalul Beria nu e un reprezentant adevărat al revoluţiei. Dar pentru asta nu-l putem învinui pe tovarăşul Stalin. Eu n-am avut onoarea să-l întâlnesc, însă el poartă răspunderea pentru o ţară întreagă, pentru aproape un întreg continent. Şi dacă aşa, în viteză, i-a încredinţat mareşalului Beria o răspundere peste puterile lui... ce să-i faci? E regretabil! Dar acum — dragă Allan — hai să-ţi dau o veste minunată. În după-amiaza asta, vom fi primiţi în audienţă nu numai de mareşalul Beria, *dar şi de tovarăşul Stalin în persoană*! Şi s-a gândit să ne poftească la cină.

— De-abia aştept, spuse Allan. Dar ce facem până atunci? O să trăim cu jeleuri?

Yuli ceru ca limuzina să facă o oprire într-un orăşel ca să-i cumpere nişte sandviciuri lui Allan. Pe urmă îşi continuară drumul, precum şi interesanta conversaţie.

În timp ce mânca, Allan se gândea la mareşalul ăla, Beria, care, după descrierea lui Yuli, părea că seamănă cu şeful Securităţii din Teheran, cel căruia i se curmase pe neaşteptate viaţa.

Iar Yuli căuta să-l înţeleagă pe colegul lui suedez. Peste câteva ore, suedezul avea să ia cina cu Stalin şi spusese că era nerăbdător. Nu putu să se abţină şi întrebă dacă Allan se gândise la cină sau la întâlnirea cu conducătorul.

— De mâncat, trebuie să mâncăm, că altfel murim, răspunse Allan cu diplomaţie şi lăudă calitatea sandviciurilor ruseşti. Iartă-mă, Yuli, aş putea să-ţi pun vreo două întrebări?

— Dar, te rog, dragă Allan. Întreabă şi-am să-ţi răspund cât pot de bine.

Allan îi mărturisi că nu prea ascultase expunerea despre politică pe care i-o făcuse Yuli adineaori, fiindcă politica nu era subiectul său preferat. Şi, de fapt, îşi amintea că Yuli îi promisese cu o seară în urmă să n-o ia în direcţia aia.

În schimb, Allan reţinuse partea despre mareşalul Beria şi despre lipsa lui de omenie. Şi el întâlnise în viaţa sa astfel de persoane. Totuşi, Allan nu-şi putea explica un lucru. Pe de o parte, mareşalul Beria era, după câte înţelesese de la Yuli, un om fără pic de milă. Pe de altă parte, dăduse ordin ca Allan să aibă o primire extraordinară, cu limuzină şi toate cele.

— Mă întreb în sinea mea, spuse Allan, cum de n-a dat el ordin să fiu răpit şi să scoată cu forţa de la mine ce voia să afle. Ar fi făcut economie şi de jeleuri, şi de bomboane de ciocolată, şi de o sută de mii de dolari, şi de multe altele.

Yuli răspunse că, din păcate, observaţia lui Allan era justă. Nu o dată folosise mareşalul Beria tortura — în numele revoluţiei! — cu oameni nevinovaţi. Şi Yuli ştia ce spune. Însă de data asta — şi Yuli ezită puţin înainte de a continua. Deschise frigiderul şi scoase o bere întăritoare, cu toate că era devreme. Apoi vorbi mai departe, spunând că mareşalul Beria dăduse greş cu strategia la care tocmai se referise Allan. Răpiseră un expert occidental în Elveţia, i-l aduseseră lui Beria, dar povestea se terminase groaznic. Yuli se scuză, nu putea spune nimic mai mult, dar îl rugă pe Allan să-l creadă pe cuvânt. În urma recentului insucces, se luase hotărârea ca, de acum înainte, cunoştinţele necesare de fizică nucleară să fie cumpărate de pe piaţa occidentală conform cererii şi ofertei, oricât de vulgar ar suna.

*

Programul sovietic pentru bomba atomică începuse cu o scrisoare adresată tovarăşului Stalin de către specialistul în fizică nucleară Georgi Nikolaevici Fliorov, care, în luna aprilie 1942, atrăgea atenţia asupra faptului că nici nu se auzise, nici nu se scrisese vreun rând în mass-media occidentală a aliaţilor despre tehnica fisiunii atomului, descoperită încă din 1939.

Tovarăşul Stalin nu era un idiot. (În ciuda bătăilor zilnice pe care i le administrase tatăl său în copilărie.)

Stalin trăsese concluzia, aidoma fizicianului Fliorov, că o tăcere de trei ani în legătură cu descoperirea fisiunii atomului nu putea însemna decât că erau încă şi mai multe de spus, ca de exemplu că cineva era pe cale să construiască o bombă, cu care să dea o lovitură Uniunii Sovietice şi s-o facă — exprimat cu o figură de stil folosită în ruseşte — şah mat.

Aşadar, nu era timp de pierdut. Mai trebuia adăugat şi micul detaliu că Hitler şi Germania nazistă se luptau să ocupe părţi ale Uniunii Sovietice — mai precis, tot teritoriul la vest de Volga, care includea Moscova — ceea ce era suficient de grav, dar mai ales Stalingradul!

Bătălia de la Stalingrad a fost o chestiune personală pentru Stalin. Un milion şi jumătate de oameni şi-au pierdut viaţa, dar Armata Roşie a ieşit învingătoare şi Hitler a fost obligat să bată în retragere, iar în cele din urmă a ajuns în buncărul din Berlin.

Abia când nemţii au început să cedeze, s-a simţit Stalin încrezător într-un viitor luminos pentru el şi naţiunea lui, şi tot atunci a luat amploare şi cercetarea în domeniul fisiunii nucleare, ca o variantă modernă a acelei asigurări pe viaţă — de mult expirată — cunoscută sub numele de Pactul Ribbentrop-Molotov.

Numai că bombele atomice nu sunt nişte aparate pe care le montezi bătând din palme, în special dacă bomba n-a fost încă inventată. Sovieticii nu ajunseseră la niciun rezultat după aproximativ doi ani de cercetări, şi iată că într-o bună zi bomba explodă — în New Mexico. Americanii câştigaseră cursa, şi nici nu era de mirare, având în vedere că o începuseră cu mult mai devreme. După explozia testată în deşertul din New Mexico, urmară două alte explozii, de data asta adevărate: una la

Hiroshima, alta la Nagasaki. Truman îi dădea astfel peste nas lui Stalin, îi arăta cine hotărăşte şi nu era nevoie să-l cunoşti chiar foarte bine pe Stalin ca să înţelegi că n-avea de gând să accepte aşa ceva.

— Trebuie să rezolvi problema, îi spuse tovarăşul Stalin mareşalului Beria. Sau, ca să mă exprim mai clar: *Rezolvă problema!*

Mareşalul Beria pricepu că propriii lui fizicieni, chimişti şi matematicieni erau la strâmtoare, şi n-avea rost să trimită jumătate din ei în Gulag. În afară de asta, mareşalul nu primise indicaţii că agenţii de pe teren reuşiseră să pătrundă în ungherele cele mai sfinte ale bazei Los Alamos din SUA. Nu se puteau deocamdată, pur şi simplu, fura schiţele americanilor.

Rămânea ca soluţie *importarea* de cunoştinţe, care să completeze în mod decisiv pe cele deja existente la centrul de cercetare de la Sarov, aflat la câteva ore cu maşina la sud-est de Moscova. Şi pentru că mareşalul Beria nu se mulţumea decât cu ce era mai bun pe lume, îi spuse şefului biroului de informaţii internaţionale:

— Fă ce faci şi adu-l aici pe Albert Einstein.

— Dar... *Albert Einstein...,* spuse agentul-şef şocat.

— Albert Einstein are mintea cea mai ascuţită din lume. Faci cum îţi spun eu, sau ţi s-a făcut dor de moarte? spuse mareşalul Beria.

Tocmai apăruse o femeie în viaţa agentului-şef, şi nimeni pe pământul ăsta nu mirosea mai frumos decât ea, aşa că lui nu-i era deloc dor de moarte. Dar nici nu apucă să-i spună asta mareşalului Beria, că el îi şi dădu ordinul:

— Trebuie să rezolvi problema asta. Sau, ca să mă exprim mai clar: *Rezolvă problema!*

Acum, nu era chiar simplu să pui mâna pe Albert Einstein, să-l faci pachet şi să-l trimiţi la Moscova. În primul rând, trebuia localizat. Se născuse în Germania, dar se mutase în Italia, apoi în Elveţia, după care în America, şi de atunci circulase dintr-un loc în altul, în diferite scopuri.

În momentul de faţă, avea domiciliul la New Jersey, dar conform agenţilor de acolo, casa era goală. Şi de fapt, mareşalul Beria dorea, pe cât era posibil, ca operaţiunea de răpire să aibă loc în Europa, fiindcă să scoţi ilegal din Statele Unite celebrităţi şi să treci cu ele peste Atlantic presupunea, desigur, o serie de complicaţii.

Dar unde era acum tipul? Nu anunţa niciodată când pleca într-o călătorie şi era un lucru ştiut că putea să apară chiar şi cu câteva zile întârziere la întâlniri importante şi dinainte stabilite.

Şeful serviciilor secrete întocmi o listă cu câteva locuri, care, într-un fel sau altul, ar fi putut avea legătură cu Einstein, şi trimise câte un agent care să supravegheze fiecare din aceste locuri. Era, firește, vorba de locuinţa din New Jersey şi de vila celui mai bun prieten al lui din Geneva. De asemenea, sediul editorului din Washington şi casele altor doi prieteni, unul din Basel, celălalt din Cleveland, Ohio.

După câteva zile de aşteptare, răsplata apăru sub forma unui bărbat cu pardesiu gri, guler ridicat şi pălărie. Acesta se opri în faţa vilei unde locuia cel mai bun prieten al lui Einstein, Michele Besso. Bărbatul sună la uşă şi fu primit cu imensă cordialitate de Besso în persoană, dar şi de un cuplu în vârstă, care trebuia cercetat mai îndeaproape. Agentul de gardă îl chemă pe colegul cu aceeaşi misiune din Basel, la 250 de kilometri de Geneva, şi după

ore întregi de subtile priviri pe fereastră şi confruntări cu portretele din seria de fotografii pe care le luaseră cu ei, constatară amândoi că cel care venise în vizită era într-adevăr Albert Einstein, iar cei doi vârstnici erau probabil Paul, cumnatul lui, Michele Besso, şi soţia lui, Maia, adică sora lui Einstein. O adevărată întâlnire de familie!

Albert rămase timp de două zile, bine supravegheat, la prietenul lui şi la soră şi cumnat, după care îşi puse iar pardesiul, mănuşile, pălăria şi plecă, la fel de discret cum venise.

Dar de îndată ce dădu colţul, fu înşfăcat, îmbrâncit cât ai zice peşte pe bancheta din spate a unui automobil şi adormit cu cloroform. Apoi fu transportat via Austria în Ungaria, care era desigur suficient de binevoitoare cu republica socialistă sovietică pentru a nu pune prea multe întrebări când agenţii ruşi cerură să aterizeze pe aeroportul militar din Pécs ca să facă plinul, să ia de acolo doi cetăţeni sovietici plus un bărbat foarte somnoros, şi să decoleze imediat după aceea spre o destinaţie necunoscută.

A doua zi începu audierea lui Albert Einstein în sediul serviciului secret din Moscova, sub conducerea mareşalului Beria. Întrebarea era dacă Einstein, de dragul propriei sănătăţi, opta pentru o colaborare sau avea de gând să pună beţe în roate, ceea ce nu era spre binele nimănui.

Din păcate, opţiunea lui fu cea din urmă. Einstein nu voia să admită că s-ar fi gândit măcar o secundă la tehnica fisiunii nucleare (deşi se ştia că în 1939 îi comunicase rezultatele cercetărilor sale preşedintelui, ceea ce se concretizase în „proiectul Manhattan"). Dar, de fapt, Albert Einstein nu voia nici măcar să admită că era Albert

Einstein. Susţinea cu o încăpăţânare nebunească că era fratele mai mic al lui Albert Einstein, Herbert Einstein. Numai că Albert Einstein nu avea niciun frate. Nu avea decât o soră, şi cu asta basta. Pe mareşalul Beria şi pe şeful agenţii săi nu-i puteai duce de nas cu trucuri din astea. Tocmai se pregăteau să strângă şurubul, când se întâmplă ceva cu totul remarcabil pe 7th Avenue din New York, la zeci de mii de kilometri depărtare.

Acolo, la Carnegie Hall, *Albert Einstein* ţinea o prelegere de popularizare a ştiinţei, despre teoria relativităţii, în faţa a 2 800 de persoane special invitate, dintre care cel puţin trei erau informatori sovietici.

Doi Albert Einsteini erau deja prea mulţi pentru mareşalul Beria, chiar dacă unul dintre ei era de partea cealaltă a Atlanticului. Se putu constata destul de rapid că Einstein de la Carnegie Hall era cel adevărat, dar *cine naiba* era al doilea?

Ameninţat că va avea de îndurat lucruri pe care niciun om nu vrea să le îndure, falsul Albert Einstein promise să-i clarifice mareşalului Beria situaţia.

— Domnule mareşal, am să vă explic întraga situaţie, numai să nu mă-ntrerupeţi că mă fâstâcesc.

Mareşalul Beria promise că nu-l va întrerupe pe falsul Einstein cu un glonţ în tâmplă şi că va aştepta până va reieşi, fără urmă de îndoială, că era vorba de o minciună gogonată, şi de nimic altceva.

— Începeţi, vă rog. N-am să întrerup, zise mareşalul Beria, cu mâna pe trăgaci.

Bărbatul, care ceva mai înainte pretinsese că era Herbert, fratele necunoscut al lui Albert Einstein, trase adânc aer în piept şi începu... susţinând exact cele de mai sus (Beria era cât pe ce să apese pe trăgaci).

Urmă o poveste, care, dacă era adevărată, era atât de tragică, încât mareşalului Beria nu-i venea să-l execute pe om aşa, pe loc.

Herbert Einstein povesti că, într-adevăr, Hermann şi Pauline Einstein avuseseră doi copii: mai întâi fiul Albert şi pe urmă fiica Maia. Până acolo, domnul mareşal avusese dreptate. Dar întâmplarea făcuse că tata Einstein nu-şi putuse ţine în frâu degetele şi nici altele de pe frumoasa, dar foarte prostuţa lui secretară de la combinatul electrochimic pe care îl conducea el la München. Fructul acestei situaţii fu Herbert, fratele secret, ilegitim, al lui Albert şi al Maiei.

Agenţii mareşalului constataseră deja că Herbert, deşi cu 13 ani mai tânăr, era aproape o copie fidelă a fratelui Albert. Ceea ce, în schimb, nu i se putea citi pe chip era faptul că Herbert moştenise din nefericire toată inteligenţa mamei. Sau lipsa acesteia.

În 1895, când Herbert avea doi ani, familia Einstein se mută de la München la Milano. Îl luară şi pe el în bagaj, dar nu şi pe mama lui. Desigur că tata Einstein îi făcuse mamei lui Herbert o propunere convenabilă, dar pe aceasta n-o interesa. Nici prin gând nu-i trecea să dea cârnaţii nemţeşti pe spaghete, şi limba germană pe... limba pe care-or vorbi-o oamenii ăia din Italia. Şi avusese parte doar de necazuri cu bebeluşul ăla. Urla tot timpul de foame, şi mai făcea şi pe el! Dacă voia cineva să-l ducă pe Herbert altundeva, n-avea nimic împotrivă, dar ea voia să rămână unde era.

Primi o sumă bunicică de la tata Einstein ca să se poată întreţine. Se pare că după aceea mama lui Herbert întâlni un baron veritabil, care o convinse să-şi investească toţi banii în producerea unui elixir menit să vindece toate

bolile din lume. Pe urmă, baronul îşi luă tălpăşiţa, dar, desigur, şi elixirul, fiindcă mama lui Herbert, ajunsă la sapă de lemn, muri de tuberculoză câţiva ani mai târziu.

Prin urmare, Herbert crescu alături de fraţii mai mari, Albert şi Maia. Dar ca să evite orice fel de scandal, tata Einstein decise ca pe Herbert să-l numească nepot de frate, nu fiu. Herbert nu se simţise niciodată prea apropiat de fratele lui, dar îşi iubea sora din tot sufletul, cu toate că trebuia să-i spună verişoară.

„În concluzie, spuse Herbert Einstein, sunt părăsit de mamă, negat de tată — şi deştept cât un sac cu cartofi. N-am făcut, de când mă ştiu, absolut nimic folositor, am trăit doar din moştenirea lui tata, şi n-am emis nicio idee inteligentă."

Ascultând povestea, mareşalul Beria îşi coborî pistolul şi-i puse piedica de siguranţă. S-ar fi putut ca totul să fie adevărat şi mareşalul pur şi simplu îl admira pe tontul de Herbert pentru profunda cunoaştere de sine de care dăduse dovadă.

Ce să facă el acum? Cufundat în gânduri, mareşalul se ridică de pe scaun. În numele revoluţiei, cel mai sigur era totuşi să lase la o parte chestiunea asta. Oricum nu-şi vedea capul de probleme. Nu-i mai trebuia încă una. Da, aşa o să facă. Mareşalul se-ntoarse către cei doi gardieni de lângă uşă şi spuse:

— Luaţi-l de-aici.

După care părăsi camera de interogatoriu.

*

Nu era o sarcină simplă să-i relateze lui Stalin gafa cu Herbert Einstein, dar mareşalul Beria avu un noroc

de pomină, fiindcă înainte să cadă în dizgraţie, se petrecu ceva senzaţional la baza Los Alamos din New Mexico.

Mai bine de o sută treizeci de mii de oameni se angajaseră în aşa-numitul „proiect Manhattan", şi se înţelege că nu numai o singură persoană din aceştia era devotată revoluţiei socialiste. Dar nimeni nu izbutise să se strecoare îndărătul uşilor care le-ar fi permis sovieticilor să poată pune mâna pe secretul bombei atomice.

Sovieticii aflaseră însă un lucru aproape la fel de preţios. Ştiau acum că un suedez descoperise misterul. În plus, ştiau cum îl cheamă. Fusese alertată întreaga reţea a spionajului sovietic din Suedia, căreia nu-i trebui mai mult de o jumătate de zi ca să afle că Allan Karlsson locuia la Grand Hotel din Stockholm şi că nu se ocupa cu nimic special de când şeful programului suedez de cercetare în domeniul armelor nucleare, în care se infiltraseră masiv agenţi sovietici, îi comunicase lui Karlsson că nu avea nevoie de serviciile lui.

— Rămâne întrebarea cine deţine recordul mondial la prostie, spuse mareşalul Beria. Şeful programului atomic suedez sau mama lui Herbert Einstein...?

De data asta, mareşalul Beria alese o tactică diferită. În loc să-l aducă cu forţa pe Karlsson, vor încerca să-l convingă să le pună la dispoziţie ce ştia în schimbul unei sume grase în dolari americani. Şi sarcina convingerii va fi încredinţată într-o primă fază unui om de ştiinţă, asemenea lui Allan Karlsson însuşi, şi nu unui agent stângaci şi tont. Respectivului agent i se dădu (pentru orice eventualitate) postul de şofer privat al lui Yuli Borisovici Popov, fizicianul extrem de simpatic şi nu mai puţin competent din echipa de bază a mareşalului Beria pentru

cercetările nucleare. Şi acum i se raporta că planul fusese urmat întocmai, că Yuli Borisovici era în drum spre Moscova, că îl avea cu el pe Allan Karlsson — şi că acesta era gata să acorde ajutorul scontat.

*

Mareşalul Beria îşi avea biroul între zidurile Kremlinului, asta conform dorinţei tovarăşului Stalin. Când Allan Karlsson şi Yuli Borisovici îşi făcură apariţia, veni în întâmpinarea lor chiar mareşalul în persoană.

— Vă urez din inimă bun venit, domnule Karlsson, spuse mareşalul Beria şi îi strânse mâna.

— Vă mulţumesc, domnule mareşal, răspunse Allan.

Mareşalul Beria nu era omul care să stea şi să pălăvrăgească la infinit despre nimicuri. După el, viaţa era prea scurtă pentru aşa ceva, dar s-ar putea adăuga şi faptul că suferea de ceea ce se numeşte incompetenţă socială, aşa că spuse:

— Domnule Karlsson, dacă am înţeles eu bine, dumneavoastră aţi fi dispus să sprijiniţi republica socialistă sovietică în probleme nucleare pentru o sumă de o sută de mii de dolari.

Allan răspunse că nu prea se gândise la chestiunea banilor, dar că i-ar sta cu plăcere la dispoziţie lui Yuli Borisovici dacă dânsul ar avea nevoie de ajutor într-o anume privinţă. Şi se pare că avea. Ar fi totuşi bine ca domnul mareşal să amâne pe a doua zi discuţiile despre bomba atomică, fiindcă fusese o călătorie lungă.

Mareşalul Beria înţelegea că drumul îl istovise pe domnul Karlsson şi îl anunţă că vor fi imediat poftiţi la cină alături de tovarăşul Stalin, iar că, după aceea, domnul

Karlsson se va putea odihni în cel mai elegant apartament de oaspeţi pe care-l avea la dispoziţie Kremlinul.

Tovarăşul Stalin nu făcea economie la mâncare. Erau de toate: icre de somon şi heringi şi castraveţi muraţi şi salată de carne şi legume la grătar şi borş şi pelmenii, şi blini cu icre negre şi păstrăvi şi rulade şi cotlete de miel şi piroşti cu îngheţată; vinuri de diferite culori şi, desigur, votcă. Şi iar votcă.

În jurul mesei şedeau tovarăşul Stalin în persoană, Allan Karlsson din Yxhult, specialistul în fizică nucleară Yuli Borisovici Popov, şeful securităţii statului sovietic, mareşalul Lavrenti Pavlovici Beria, şi un tânăr scund, aproape invizibil, fără nume şi fără nimic de mâncare sau de băut. Acela era translatorul, nebăgat în seamă, de parcă n-ar fi existat.

Stalin fu de la bun început într-o dispoziţie formidabilă. Lavrenti Pavlovici venea mereu cu pradă grasă! Sigur că Stalin auzise de gafa aceea cu Einstein, dar ea aparţinea acum trecutului. Şi în afară de asta, Einstein (cel adevărat) n-avea decât creierul său, pe când Karlsson avea cunoştinţele — exacte şi detaliate!

Lucrurile deveniră şi mai plăcute când domnul Karlsson le dovedi că era un om tare simpatic. Îi povesti lui Stalin despre viaţa lui, dar foarte pe scurt. Tatăl său luptase pentru victoria socialismului în Suedia, după care plecase în Rusia în acelaşi scop. Cu adevărat demn de laudă! Fiul participase la războiul civil din Spania, iar Stalin, discret, nici nu mai întrebă de partea cui. Apoi plecase în America (ca refugiat, presupuse Stalin) şi întâmplarea făcuse să treacă de partea aliaţilor... lucru scuzabil, pentru că şi Stalin făcuse cam la fel în ultima fază a războiului.

Trecuseră doar câteva minute de când fuseseră aduse mâncărurile calde şi Stalin deja învăţase să cânte în suedeză *„Helan går, sjunghoppfaderallanlallanlej"* [54] ori de câte ori venea momentul să se ridice paharul. Ca urmare, Allan avu prilejul să laude urechea muzicală şi vocea lui Stalin, la care Stalin, mărturisind că în anii tinereţii cântase într-un cor şi ca solist la nunţi, se ridică de la locul lui şi le făcu o demonstraţie, ţopăind de jur împrejur pe podea şi dând din mâini şi din picioare în toate direcţiile, pe notele unui cântec care-i suna lui Allan aproape... indian... dar totuşi frumos!

Allan nu ştia să cânte şi, după umila lui părere, nu ştia de fapt mai nimic care să aibă valoare culturală, dar atmosfera cinei parcă-i cerea să se dea şi el în spectacol cu ceva, nu doar cu *„Helan går..."*; dar tot ce-i veni în minte aşa fu o poezie de Verner von Heidenstam[55], pe care învăţătorul lui Allan îi obligase pe copii s-o înveţe pe dinafară în clasa a doua primară.

Când Stalin se aşeză, Allan se ridică şi spuse:

Suedie, Suedie, patrie mumă,
loc al dorului nostru, vatra noastră
pe pământ. Izvoarele cântă-nvolburate
unde oştirile, la luptă chemate,
se războiră mereu înflăcărate.
Fapte de arme legende s-au făcut,
şi mână-n mână, poporul încă-ţi jură
credinţă; acum ca şi-n trecut.

[54] Cântec de pahar foarte popular în Suedia. „Helan går" poate fi tradus prin „Bea paharul până la fund!"

[55] Verner von Heidenstam (1859–1940), prozator şi poet suedez, membru al Academiei din 1912.

La vârsta de opt ani, Allan nu înţelesese o iotă din ce recita, iar acum, spunând din nou versurile cu mult patos, îşi dădea seama că, după încă treizeci şi şapte de ani, tot nimic nu pricepea.

Dar recitase poezia în suedeză, aşa că aproape inexistentul translator de rusă-engleză şedea tăcut pe scaunul lui, existând încă şi mai puţin ca înainte.

Dar Allan le spuse (după ce se potoliră aplauzele) că recitase din Verner von Heidenstam. Poate că ar fi renunţat la acea informaţie sau i-ar fi adus unele modificări, dacă ar fi bănuit reacţia tovarăşului Stalin.

Totul pornea de la faptul că la început tovarăşul Stalin fusese poet, şi chiar un poet destul de bun. Însă spiritul vremii îl făcuse să devină lider revoluţionar — lucru destul de poetic, s-ar putea zice — dar, oricum, îşi păstrase gustul pentru poezie, şi avea cunoştinţe despre cei mai buni poeţi ai vremii.

Din nefericire, Stalin ştia foarte bine de Verner von Heidenstam şi de iubirea lui pentru... Germania. În plus, iubirea lui era împărtăşită. Prin anii '30, mâna dreaptă a lui Hitler, Rudolf Hess, îl vizitase pe Heidenstam la el acasă, în Suedia, şi imediat după aceea Heidenstam primise titlul de Doctor de onoare al Universităţii din Heidelberg.

Povestea asta îi distruse în mod dramatic tovarăşului Stalin buna dispoziţie.

— Adică domnul Karlsson vine şi umileşte o gazdă generoasă, care l-a primit cu braţele deschise?

Allan îl asigură pe tovarăşul Stalin că se înşela. Dacă-l tulburase von Heidenstam, Allan îşi cerea mii de scuze. N-ar putea să considere ca o consolare faptul că Heidenstam era mort de-atâţia ani?

— Şi ce înseamnă de fapt *„sjunghoppfaderallanlallanlej"?* Este o urare pentru duşmanii revoluţiei, şi l-aţi făcut pe Stalin s-o rostească? spuse Stalin, care vorbea mereu despre el la persoana a treia când se enerva.

Allan răspunse c-ar avea nevoie de un oarecare timp de gândire ca să traducă *„sjunghoppfaderallanlallanlej"* în limba engleză, dar domnul Stalin putea fi liniştit, fiindcă nu era decât un strigăt de bucurie.

— Strigăt de bucurie? făcu tovarăşul Stalin, ridicând tonul. I se pare domnului Karlsson că Stalin arată vesel?

Allan începuse să se cam sature de cusurgiul ăsta de Stalin, căruia i se aprinseseră obrajii de atâta furie, şi în fond pentru nimic. Stalin spuse mai departe:

— Şi cu războiul civil din Spania cum a fost de fapt? Poate n-ar strica să-l întrebăm pe domnul admirator al lui Heidenstam: de partea cui lupta dânsul?

Avea afurisitul şi un al şaselea simţ? se întrebă Allan. La urma urmelor, era imposibil ca Stalin să se supere şi mai tare decât era deja, aşa că de ce să nu-i spună adevărul?

— Adevărul e că eu n-am intrat în luptă, domnule Stalin, dar la început i-am ajutat pe republicani, iar spre sfârşit, în mod întâmplător, am trecut de partea cealaltă şi m-am împrietenit cu generalul Franco.

— Generalul Franco? zbieră atunci Stalin şi sări în picioare, iar scaunul pe care şezuse căzu pe spate.

Era limpede că putea să se înfurie şi mai tare. Mai urlaseră destui la Allan, dar el nu răspunsese niciodată cu urlete, şi n-avea de gând să înceapă acum. Ceea ce nu însemna că situaţia creată îl lăsa chiar rece. Dimpotrivă, începuse să nu-i mai placă de omuleţul ăla din celălalt cap al mesei, care ţipa întruna. Allan se hotărî să pornească la contraatac aşa cum ştia el.

— Şi nu numai atât, domnule Stalin. Am fost şi în China ca să lupt împotriva lui Mao Tse Tung, şi apoi în Iran şi am împiedicat un atentat împotriva lui Churchill.

— Churchill? Porcul ăla gras? ţipă Stalin.

Se opri o clipă să-şi tragă sufletul şi dădu pe gât un pahar plin cu votcă. Allan îl urmări cu invidie, ar fi vrut şi el să i se mai toarne puţintică votcă, dar se gândi că poate nu era momentul să-şi exprime o dorinţă de genul ăsta.

Mareşalul Beria şi Yuli Borisovici tăceau, dar feţele lor aveau expresii diferite. Beria se holba cu mânie la Allan, pe când Yuli avea o privire descumpănită.

Stalin scuturã tare din cap după ce înghiţi votca, şi tonul vocii îi reveni la normal. Dar tot era furios:

— A înţeles Stalin corect? spuse Stalin. Ai fost de partea lui Franco, ai luptat împotriva lui Mao, i-ai... salvat viaţa porcului ăluia de la Londra şi ai pus în mâna capitaliştilor americani cea mai mortală armă din lume?

— Poate că tovarăşul Stalin exagerează puţin, dar în mare, aşa e. Şi pentru că tot veni vorba, ultimul lucru pe care l-a făcut tatăl meu în viaţă a fost să i se alăture ţarului. Dacă doriţi, puteţi adăuga şi asta împotriva mea.

— Puteam să bag mâna-n foc, mormăi Stalin, care, de revoltat ce era, uită să vorbească la persoana a treia. Şi acum ai venit să te vinzi socialismului sovietic? O sută de mii de dolari? Ăsta-i preţul sufletului tău? Sau ai ridicat preţul în timpul serii?

Lui Allan chiar că-i pierise cheful să le dea vreun ajutor. Fără îndoială, Yuli rămăsese tot un om bun şi, în fond, *el* era omul care avea nevoie de ajutor. Însă oricum o dădeai, rezultatul muncii lui Allan tot în mâinile lui Stalin ar fi nimerit, iar tovarăşul Stalin numai tovarăş bun nu era. Dimpotrivă, părea un deşucheat, aşa că cel mai

sigur era să nu-i încapă pe mână bomba şi să se joace cu ea.

— Ei, nu, spuse Allan. La început, n-a fost deloc o chestiune de ba...

Allan nu-şi putu continua ideea, fiindcă Stalin iar explodă.

— Drept cine te crezi, şobolan afurisit? zbieră Stalin. Îţi închipui oare că *tu*, ca reprezentant al fascismului, al detestabilului capitalism american, a tot ceea ce Stalin dispreţuieşte atât de profund pe acest pământ, că *tu* poţi să vii aici la Kremlin, la *Kremlin*, şi să stai la tocmeală cu Stalin, *să stai la tocmeală cu Stalin?*

— Da' de ce spui toate de două ori? întrebă mirat Allan, în timp ce Stalin continua să vorbească.

— Uniunea Sovietică e gata să pornească din nou la război, poţi fi sigur de asta! Şi o să fie război, o să fie război, *nu încape nicio îndoială*, până când imperialismul american va fi nimicit.

— Aha, dacă zici tu... făcu Allan.

— În lupta noastră şi pentru victorie, n-avem noi nevoie de afurisita ta de bombă atomică! Noi avem nevoie de *suflete şi inimi socialiste!* Cel care simte că niciodată nu poate fi învins nici nu va fi învins vreodată!

— Dacă nu aruncă între timp cineva o bombă atomică peste el, spuse Allan.

— Eu am să distrug capitalismul! M-auzi ce spun? Am să-l nimicesc pe fiecare capitalist în parte! Şi am să încep cu tine, jigodie, dacă nu ne ajuţi cu bomba!

Allan constată că într-un interval de aproximativ un minut fusese şi şobolan, şi jigodie, şi că Stalin nu era întreg la minte, fiindcă acum, iată că tot mai voia să se folosească de serviciile lui.

Dar Allan nu mai era dispus să suporte neruşinarea lui Stalin. Venise la Moscova să dea o mână de ajutor, nu să fie insultat. Să se descurce singur, Stalin ăsta!

— M-am gândit la un lucru, spuse Allan.

— Care? făcu Stalin supărat.

— Ce-ar fi să-ţi razi mustaţa?

Cu asta se sfârşi cina, fiindcă translatorul leşină.

*

Programul se schimbă de îndată. Allan nu mai fu găzduit în cel mai elegant apartament al Kremlinului, ci într-o celulă fără fereastră din beciul Securităţii. Tovarăşul Stalin luă în cele din urmă hotărârea ca Uniunea Sovietică să obţină bomba atomică, fie bazându-se pe calculele propriilor experţi, fie recurgându-se la metode de spionaj ca la carte. *Nu* vor mai răpi occidentali şi vor înceta definitiv să se târguiască cu capitalişti sau cu fascişti, sau cu capitalişti fascişti.

Yuli se simţea cât se poate de nenorocit. Nu numai pentru că-l adusese degeaba pe simpaticul Allan în Uniunea Sovietică, unde acum îl aştepta mai mult ca sigur moartea, dar şi pentru că tovarăşul Stalin dăduse dovadă de atâta lipsă de omenie! Marele conducător era inteligent, avea cultură generală, dansa bine, şi avea voce frumoasă. *Dar era cu totul iraţional!* Pentru că se întâmplase ca Allan să recite dintr-un poet renegat de Stalin, o cină plăcută se transformase într-o... catastrofă.

Riscându-şi viaţa, Yuli încercă pe ocolite să stea de vorbă cu mareşalul Beria despre apropiata execuţie a lui Allan şi despre posibilitatea găsirii unei soluţii.

Dar Yuli se înşelase cu privire la mareşalul Beria sub acest aspect. Sigur că violase şi femei, şi copii, sigur că nu ezita să tortureze şi oameni vinovaţi, şi oameni nevinovaţi, sigur că mai făcea şi altele... dar oricât de odioase îi erau de multe ori metodele, mareşalul Beria lucra consecvent şi devotat pentru binele Uniunii Sovietice.

— Nu-ţi face griji, dragul meu Yuli Borisovici, domnul Karlsson n-o să moară. Cel puţin, nu încă.

Mareşalul Beria spuse limpede că intenţiona să-l păstreze pe Allan Karlsson ca rezervă, în eventualitatea că Yuli Borisovici şi echipa lui de cercetători aveau să întârzie mai mult decât era acceptabil, *nereuşind* să rezolve chestiunea bombei.

Explicaţia asta includea şi o ameninţare, iar mareşalul Beria se declară foarte mulţumit.

*

În aşteptarea procesului, Allan stătea unde fusese plasat, într-una din numeroasele celule ale Securităţii. Şi nu se întâmpla nimic, decât că primea zilnic o pâine întreagă, 30 de grame de zahăr şi trei mese cu mâncare gătită (ciorbă de zarzavat, ciorbă de zarzavat şi ciorbă de zarzavat).

Mâncarea ar fi fost fără îndoială mai bună la Kremlin decât în închisoare. Dar Allan îşi spuse că, deşi ciorba era ca vai de lume, cel puţin o mânca mai cu plăcere şi mai în tihnă, fără să urle cineva la el din motive imposibil de înţeles.

Fu supus respectivului regim timp de şase zile, după care consiliul special al serviciilor secrete se întruni într-o sesiune extraordinară. Sala de judecată se afla, ca şi celula lui Allan, în enorma clădire a KGB-ului din Piaţa

Ljubliana, dar la câteva etaje mai sus. Allan fu instalat pe un scaun în faţa unui judecător, care stătea la un pupitru. La stânga judecătorului era procurorul, un bărbat posac, şi la dreapta, avocatul lui Allan, un alt bărbat posac.

Mai întâi procurorul spuse ceva pe ruseşte, din care Allan nu pricepu nimic, pe urmă spuse avocatul ceva pe ruseşte, şi Allan tot nimic nu pricepu, după care judecătorul, circumspect, dădu afirmativ din cap, despături apoi o fiţuică, îşi aruncă ochii peste ea şi comunică verdictul:

— Comisia specială hotărăşte condamnarea lui Allan Emmanuel Karlsson, cetăţean al regatului Suedia, la 30 de ani de închisoare în lagărul de reabilitare de la Vladivostok, considerându-se că este un element periculos pentru societatea sovietică socialistă.

Judecătorul îl informă pe condamnat că are dreptul la recurs, şi că acesta trebuie adresat Sovietului suprem în termen de trei luni de la data pronunţării verdictului. Dar avocatul lui Allan Karlsson anunţă în numele lui Allan că nu se va face recurs, Allan Karlsson fiind, dimpotrivă, recunoscător pentru blândul verdict.

E drept că nimeni nu-l întrebă pe Allan dacă era sau nu era mulţumit, dar verdictul avea fără îndoială şi părţile lui bune. În primul rând, acuzatul rămânea în viaţă, lucru rar dacă erai clasat drept element periculos. În al doilea rând, nimerise în gulagul de la Vladivostok, unde clima era indiscutabil cea mai suportabilă din Siberia. Acolo, vremea nu era mai aprigă decât la el acasă, în Sörmland, pe când mai la nord şi mai în interiorul ţării, temperatura putea ajunge până la minus cincizeci, şaizeci şi chiar şaptezeci de grade.

În concluzie, Allan avusese noroc. Îl înghesuiră într-un vagon de tren unde era un curent groaznic, alături

de alţi treizeci de disidenţi proaspăt condamnaţi şi la fel de norocoşi ca şi el. În mod excepţional pentru acel transport, se distribuiră trei pături pe cap de prizonier, după ce fizicianul Yuli Borisovici Popov îi mitui pe gardianul prizonierilor şi pe şeful acestuia cu un teanc gros de ruble. Gardianului-şef i se păru ciudat că un cetăţean atât de proeminent se preocupa de un amărât de transport de condamnaţi cu destinaţia gulag, şi chiar se gândea să raporteze mai sus acest lucru, dar îşi aminti că de fapt acceptase banii, şi atunci era mai bine să nu mai facă valuri.

Lui Allan nu-i fu uşor să găsească pe cineva cu care să stea de vorbă printre prizonierii din tren, când mai toţi vorbeau doar ruseşte. Dar dădu peste un bărbat de vreo 55 de ani, care ştia italiana, şi cum Allan vorbea curent spaniola, se înţelegeau destul de bine. În orice caz, suficient de bine pentru ca Allan să priceapă că bărbatul era îngrozitor de nefericit şi că ar fi vrut să-şi ia viaţa dacă n-ar fi fost — după părerea lui — pe lângă în afară de multe altele, şi laş. Allan îl consolă cât putu el mai bine, spunându-i că poate lucrurile or să se rezolve de la sine când vor ajunge în câmpia siberiană, fiindcă, după el, trei pături duble erau aproape egal cu zero dacă vremea se încrâncena.

Italianul se smiorcăi şi prinse curaj. Îi mulţumi lui Allan pentru îmbărbătare şi-i strânse mâna. Îi mai spuse că la obârşie nu era italian, ci neamţ, şi-l chema Herbert. Numele de familie nu mai conta, adăugă el.

*

Herbert Einstein n-avusese nici pic de noroc în viaţă. Din cauza unei încurcături administrative, fusese şi el

condamnat, exact ca și Allan, la 30 de ani de lagăr, și nu la moartea pe care și-o dorea din tot sufletul.

Și nici de ger nu muri în tundra siberiană, datorită acelor pleduri suplimentare. Pe deasupra, exact luna ianuarie a anului 1948 se dovedi cea mai blândă de ani și ani de zile. Dar Allan îl asigură că viitorul îi va oferi lui Herbert noi posibilități. Se duceau într-un lagăr de muncă silnică și poate că Herbert ar putea *munci* până va cădea mort. Ce părere avea despre asta?

Herbert oftă și spuse că era prea leneș pentru așa ceva, dar de fapt nu prea știa, fiindcă nu muncise niciodată în toată viața lui.

Era semn bun, gândi Allan. În lagăr nu mergea să trândăvești pentru că imediat te ciuruiau gardienii cu o ploaie de cartușe.

Lui Herbert îi surâdea soluția asta, dar îl și cutremura. Chiar o ploaie? Nu era prea dureros?

*

Allan Karlsson nu avea cine știe ce pretenții de la viață. Își dorea un pat, mâncare cât să se sature, ceva de făcut și din când în când o dușcă de șnaps. Dacă avea toate astea, avea mai tot. Și lagărul din Vladivostok i le oferea, în afară de șnaps.

Portul din Vladivostok era format pe vremea aceea dintr-o zonă deschisă și una închisă. Cea închisă era împrejmuită de un gard de doi metri înălțime, în interiorul căruia se aflau cele patruzeci de barăci cenușii ale gulagului, așezate una lângă alta în rânduri de câte patru. Gardul se întindea până la chei. Navele pe care trebuiau să le încarce sau să le descarce prizonerii din gulag

ancorau în interiorul gardului, iar celelalte, în afara lui. Dar prizonierii munceau la mai toate navele. Făceau excepţie vasele mici de pescuit al căror echipaj se descurca fără ajutoare, şi, din când în când, petrolierele de mare tonaj.

Cu mici abateri, zilele treceau toate la fel în lagărul de corecţie din Vladivostok. Trezirea se dădea în baracă la ora şase, micul dejun era la şase şi un sfert. Urma ziua de lucru de 12 ore, de la 6:30 la 18:30 cu o pauză de prânz de 30 de minute. La sfârşitul zilei, se dădea cina şi pe urmă era momentul când prizonierii erau încuiaţi în bараci până a doua zi dimineaţa.

Dieta era substanţială: desigur, mai tot timpul peşte, dar rar sub formă de ciorbă. Chiar foarte amabili nu se putea spune că erau gardienii, dar nici nu împuşcau oamenii fără rost. Până şi Herbert Einstein rămăsese în viaţă, deşi împotriva ambiţiilor lui. Herbert îşi trăgea picioarele mai anevoios decât oricare alt prizonier, dar pentru că se ţinea scai de Allan, care muncea din greu, nimeni nu observa nimic.

Pe Allan nu-l supăra să muncească pentru doi, dar introdusese o regulă, şi anume că Herbert n-avea voie să se văicărească în fiecare zi că ducea o viaţă mizerabilă, fiindcă lui Allan îi intrase lucrul ăsta în cap, şi n-avea probleme cu memoria. Nu servea la absolut nimic să îndrugе mereu şi mereu acelaşi lucru.

Herbert se conformă şi de atunci totul fu în ordine. Ca şi aproape toate celelalte.

Dacă n-ar fi fost chestia cu şnapsul. Allan îi îndură lipsa fix cinci ani şi trei săptămâni. Dar după aceea, spuse:

— Acum vreau o tărie. Dar aici nu-i rost de tărie. Aşa că e momentul s-o iau din loc.

CAPITOLUL 17

Marţi, 10 mai 2005

Soarele îşi revărsa căldura pentru a noua zi consecutiv şi, cu toate că dimineaţa era destul de rece, Bosse a pus masa pentru micul dejun afară, pe verandă.

Benny şi Frumoasa au scos-o pe Sonia din minibuz şi au dus-o pe pajiştea din spatele casei. Allan şi Gäddan Gerdin şedeau alături în hamac şi se legănau cu băgare de seamă. Unul avea o sută de ani, celălalt se simţea cam tot de atât. Îl durea capul, coasta ruptă îi îngreuna respiraţia, braţul drept nu şi-l putea folosi, dar cel mai rău îl supăra rana de la gamba piciorului drept. Benny a venit să arunce o privire, propunându-i să schimbe bandajul puţin mai încolo, dar poate cel mai bine era să înceapă cu nişte antinevralgice zdravene. Morfina o putea rezerva pentru la noapte, în caz de nevoie.

Apoi Benny s-a întors la Frumoasă şi la Sonia. Allan se gândi că era momentul să stea mai serios de vorbă cu Gäddan. Mai întâi a spus că-i părea rău de... Bulten îl chema?... de Bulten, care se prăpădise în pădurea din Sörmland, şi de... Hinken?... care, imediat după aceea,

nimerise sub Sonia. Dar şi Bulten, şi Hinken avuseseră un comportament cel puţin agresiv, ceea ce putea fi considerat, în ceea ce-l privea, ca o circumstanţă atenuantă. Nu era şi domnul Gäddan de acord?

Gäddan Gerdin a răspuns că nu-i făcea plăcere să audă că amândoi băieţii muriseră, dar că într-un fel nici nu-l mira că le făcuse de petrecanie un moş de o sută de ani — mă rog, cu puţin ajutor — fiindcă erau amândoi nişte proşti fără pereche. Singurul care ar fi putut să-i întreacă la prostie era al patrulea membru al clubului, Caracas, dar ăla tocmai fugise din Suedia şi era acum în drum spre un loc din America de Sud — Gäddan nu putea spune exact din ce ţară era Caracas.

Gäddan Gerdin vorbea acum pe un ton tragic şi părea că-şi plânge de milă, pentru că numai Caracas ştia să negocieze cu dealerii de cocaină din Columbia; acum, nu mai avea nici translator, nici oameni de încredere ca să-şi continue afacerile. Avea un număr necunoscut de oase rupte, dar nici cea mai mică idee ce-ar putea face de-acum încolo în viaţă.

Allan l-a consolat spunându-i că trebuie să existe şi alte droguri pe care domnul Gäddan ar putea să le vândă. Allan personal nu prea ştia multe despre droguri, dar n-ar putea domnul Gäddan şi Bosse Bandit să cultive ei înşişi ceva pe ogorul proprietăţii lui Bosse?

Gäddan a zis că Bosse Bandit era prietenul lui cel mai bun, numai că intervenise chestiunea cu afurisita aia de morală de care vorbea Bosse. Că fără ea, până acum, el şi Bosse ar fi fost de mult regii incontestabili ai chiftelelor în Europa.

Bosse le-a întrerupt reveria, anunţând că micul dejun era servit. Gäddan avea în fine prilejul să guste din

puiul cel mai zemos din lume şi apoi un pepene roşu, parcă importat direct din rai.

După ce-au mâncat, Benny i-a schimbat pansamentul lui Gäddan, care şi-a rugat apoi prietenii să-l scuze, dar el ar avea nevoie să tragă un pui de somn. Şi prietenii sigur că l-au scuzat.

Iată ce s-a petrecut la Klockaregård în orele ce-au urmat. Benny şi Frumoasa au făcut unele schimbări în grajd, ca să-l transforme într-o locuinţă confortabilă pentru Sonia.

Julius şi Bosse au plecat la Falköping să cumpere de mâncare. Acolo, au văzut titlurile de-o şchioapă ale ziarelor, care vorbeau toate despre centagenarul nebun care cutreiera ţara cu suita lui.

După micul dejun, Allan şi-a reluat locul în hamac, în ideea că nu trebuie să se extenueze. Dacă Buster voia să-i ţină de urât, bine.

Gäddan s-a dus să se culce.

Dar când Julius şi Bosse s-au întors de la cumpărături, i-au convocat pe toţi la şedinţă. Până şi pe Gäddan Gerdin l-au obligat să se dea jos din pat şi să participe.

Julius le-a spus mai întâi ce văzuseră pe afişele ziarelor din tot oraşul, şi că citiseră şi articolele. Dacă ceilalţi voiau, puteau să citească şi ei în tihnă după şedinţă, dar, până una-alta, le putea spune el pe scurt că toţi erau arestaţi în lipsă, cu excepţia lui Bosse, care nu era pomenit nicăieri, şi a lui Gäddan, despre care se spunea că murise.

— Ei, nu-i chiar aşa, comentă Gäddan Gerdin, dar sunt foarte paradit.

Julius a remarcat că nu era lucru de glumă să fii suspectat de omor, chiar dacă până la urmă îi vor spune

altfel. A dat apoi cuvântul celorlalţi. Oare să telefoneze ei din proprie iniţiativă poliţiei, să le spună unde erau şi să se predea?

Înainte să apuce vreunul să zică ceva, Gäddan Gerdin a răcnit că doar peste trupul lui, pe jumătate mort, va suna careva la poliţie.

— Dacă-ncepeţi cu chestii din astea, îmi pregătesc iar pistolul. Apropo, ce-aţi făcut cu el?

Allan a spus că pistolul era la loc sigur, având în vedere toate medicamentele acelea stranii pe care Benny le vârâse pe gâtul domnului Gäddan. Şi nu era şi domnul Gädddan de părere că revolverul mai putea sta ascuns o bucată de vreme?

Mda, poate că Allan are dreptate. Gerdin sugeră ca domnul Karlsson şi cu el să-nceapă să se tutuiască.

— Eu sunt Gäddan, zise Gäddan şi dădu mâna (stângă) cu centagenarul.

— Şi eu sunt Allan. Încântat de cunoştinţă.

Prin urmare, Gäddan a hotărât, ameninţându-i pe ceilalţi cu arma (pe care n-o avea asupra lui), că n-or să recunoască nimic faţă de poliţie şi procuror. Învăţase din proprie experienţă că dreptatea nu era atât de dreaptă cum ar trebui să fie. Ceilalţi au fost de acord cu Gäddan, mai ales fiindcă perspectivele lor erau deja sumbre, dacă de data asta dreptatea s-ar dovedi dreaptă.

În urma succintelor deliberări, au ascuns imediat minibuzul în depozitul industrial al lui Bosse, împreună cu o cantitate enormă de pepeni încă netrataţi. S-a luat şi decizia ca numai Bosse Bandit să poată părăsi ferma fără încuviinţarea întregului grup, el fiind singurul care nu era nici pus sub urmărire, nici presupus mort.

Problemele referitoare la viitor, spre exemplu cum se va proceda cu valiza cu bani, şi ce sumă se risipise în dreapta şi stânga, se amânau pentru mai târziu. Sau, cum s-a exprimat Gäddan Gerdin:

— M-apucă durerea de cap când mă gândesc la asta, şi mă doare când trag aer în piept ca să spun că m-apucă durerea de cap când mă gândesc la asta. În clipa asta, aş da şi 50 de milioane pentru un antinevralgic.

— Uite două antinevralgice, zise Benny. Şi pe gratis, ca să ştii.

*

Inspectorul Aronsson avusese o zi agitată. Datorită interesului mediatic, plouase cu presupuneri legate de locul unde s-ar fi putut afla criminalul triplu, în vârstă de o sută de ani, şi complicii lui. Dar singura informaţie căreia inspectorul Aronsson era dispus să-i dea crezare era cea pe care o primise de la suplinitorul şefului de poliţie din Jönköping, Gunnar Löwenlind. Acesta îi telefonase să-i spună că pe drumul european E4 văzuse la sud de Jönköping un minibuz Scania de culoare galbenă, cu partea din faţă accidentată şi cu un singur far aprins. Dacă nepoţelul lui n-ar fi început să verse exact în momentul ăla în scaunul lui de bebeluş, sigur că Löwenlind ar fi telefonat colegilor de la poliţia rutieră, dar n-a putut şi gata.

Seara, inspectorul Aronsson s-a aşezat iar, pentru a doua oară, în barul cu pian al hotelului Royal Corner din Växjö şi iar a avut proasta inspiraţie să analizeze situaţia cu alcool în sânge.

— E4 spre nord, cugeta inspectorul. Vă-ntoarceţi în Sörmland? Sau aveţi de gând să vă ascundeţi la Stockholm?

A hotărât să părăsească hotelul a doua zi şi s-o ia spre casă, unde-l aştepta apartamentul lui apăsător de trei camere din Eskilstuna. Cel puţin funcţionarul Ronny Hulth din Malmköping avea o pisică, pe care o mângâia. El, Göran Aronsson, n-avea nimic.

Aşa se gândea inspectorul, golind ultimul pahar de grog din seara aceea.

CAPITOLUL 18

1953

Se-nţelege că în cinci ani şi trei săptămâni Allan învăţase foarte bine rusa, dar îşi împrospătase şi cunoştinţele de chineză. Portul era un loc plin de viaţă şi Allan intrase în legătură cu marinarii care tot reveneau acolo şi-l ţineau la curent cu ce se întâmpla în lume.

Printre altele, Allan află că Uniunea Sovietică testase o bombă la un an şi jumătate după întâlnirea lui cu Stalin, Beria şi simpaticul Yuli Borisovici. Occidentul îi suspecta pe sovietici de spionaj, având în vedere că bomba părea să fie construită după modelul bombei atomice Trinity. Dar Allan încerca să-şi aducă aminte câte repere apucase să-i dea lui Yuli acolo jos în submarin, în timp ce se puseseră să bea votcă direct din sticlă.

— Yuli Borisovici, nu mă îndoiesc că stăpâneşti arta de a asculta şi a trage la măsea în acelaşi timp, îi spusese atunci Allan.

Allan mai reţinu că SUA, Franţa şi Marea Britanie îşi coordonaseră zonele de ocupaţie şi fondaseră un fel de confederaţie germană, după care Stalin le dăduse imediat

replica şi formase şi el o Germanie a lui, astfel încât, în prezent, şi vestul, şi estul aveau acum câte una. Lui Allan asta i se părea o idee bună.

Şi pe urmă, murise regele Suediei. Allan aflase asta citind un anunţ într-un ziar englezesc, care, din motive neclare, nimerise în mâinile unui marinar chinez. Acesta, la rându-i, se gândise la prizonierul suedez din Vladivostok cu care stătea uneori de vorbă şi păstrase ziarul pentru el. Când Allan primi vestea, regele era de fapt mort de aproape un an, dar n-avea mare importanţă. Fusese de îndată proclamat un nou rege, aşa că ţara nu avusese de suferit.

Altfel, marinarii vorbeau cel mai mult despre războiul din Coreea. Şi nu era de mirare, deoarece Coreea era la numai două sute de kilometri de acolo.

După câte pricepuse Allan, se întâmplaseră următoarele: la sfârşitul celui de-al Doilea Război Mondial, peninsula coreeană fusese pur şi simplu sacrificată. Aşa că Stalin şi Truman şi-au împărţit-o frăţeşte şi au stabilit ca paralela 38 să devină linia de hotar între nord şi sud. După aceea, au început negocieri interminabile despre cum să se autoguverneze coreenii, dar Stalin şi Truman n-aveau exact aceleaşi principii politice (de fapt, deloc aceleaşi). Atunci, SUA au înfiinţat Coreea de Sud, iar Stalin a dat replica înfiinţând Coreea de Nord. Şi după asta, i-au lăsat pe coreeni să se descurce.

Dar n-a mers prea bine. Kim Il-Sung din nord şi Syngman Rhee din sud erau convinşi fiecare că *el* este cel mai indicat să conducă întreaga peninsulă. Aşa că au început să se războiască pe tema asta.

Dar după trei ani şi aproape patru milioane de morţi, tot nimic nu se schimbase (în afară de faptul că muriseră oameni). Nordul era tot nord şi sudul, tot sud.

Cât despre paharul ăla de şnaps după care tânjea Allan, adică motivul principal al evadării lui din gulag, cel mai la îndemână era să se furişeze la bordul uneia dintre navele ancorate şi pe urmă să plece cu ea din portul Vladivostok. Gândul ăsta le trecuse prin cap de-a lungul anilor cel puţin altor şapte din tovarăşii de baracă ai lui Allan şi toţi şapte fuseseră prinşi şi executaţi. De fiecare dată când se întâmpla asta, restul tovarăşilor îi plângeau. Şi parcă cel mai necăjit era Herbert Einstein, dar numai Allan ştia că Herbert se lamenta pentru că în niciuna din ocazii nu-l luase *pe el* moartea.

Problema era cât se poate de simplă. Nu-i era uşor unui prizonier să pătrundă ca pasager clandestin pe un vapor şi să se piardă în mulţime, când avea pe el acel costum tipic în dungi alb-negre. Exista şi o pasarelă îngustă, uşor de supravegheat, mai erau şi câini de pază bine dresaţi, care adulmecau fiecare încărcătură ridicată cu macaraua şi lăsată la bord.

Şi mai puneţi la socoteală faptul că nu-i era lesne lui Allan să găsească un vapor care să-l accepte (nitam-nisam) ca pasager care să călătorească gratis. Multe transporturi mergeau spre China, altele spre Wonsan, pe coasta de est a Coreei de Nord. Allan avea toate motivele să creadă că, dacă un căpitan chinez sau nord-coreean ar descoperi un prizonier din gulag în cală, ori s-ar întoarce cu el la Vladivostok, ori i-ar face vânt peste bord (cu acelaşi rezultat, dar cu mai puţină birocraţie).

Nu, era greu pe mare dacă aveai de gând să evadezi, şi Allan asta avea de gând să facă. De fapt nici pe uscat nu era mult mai uşor. S-o iei spre nord în inima Siberiei, unde era gerul ger? Nu, nu era o soluţie bună. Şi nici la vest, spre China.

Nu rămânea decât sudul, unde era Coreea de Sud. Acolo, fără îndoială ar avea ei grijă de un prizonier fugit din gulag, adică un presupus dușman al comunismului. Păcat doar că era Coreea de Nord la mijloc.

Drumul era presărat cu capcane, iar Allan fusese conștient de lucrul ăsta chiar înainte să-și croiască ceea ce s-ar fi putut numi *un plan*. Dar dacă renunța, n-avea să mai guste niciodată șnapsul.

Să plece singur sau cu cineva? În cazul ăsta, cu Herbert, pacostea de Herbert. În fond, Herbert ar fi putut să-i fie de folos în faza de pregătire. Și pe urmă, tot mai plăcut era să evadeze în doi.

— Să evadăm? zise Herbert Einstein. Pe uscat? În Coreea de Sud? Via Coreea de Nord?

— Cam așa, răspunse Allan. În orice caz, ăsta-i planul pe hârtie.

— Șansele de reușită sunt infime, nu? zise Herbert.

— Da, așa e, aprobă Allan.

— Merg! zise Herbert.

După cinci ani de zile, toți știau în lagăr cât de puțini neuroni activi erau în capul prizonierului 133, și că aceia care totuși existau păreau să vină în contradicție cu ce-i zicea inima.

Asta îi făcuse și pe paznici să fie mai iertători cu el. Dacă se întâmpla ca vreun prizonier să nu stea cum trebuie și unde trebuie la coadă pentru mâncare, respectivul primea în cel mai bun caz o mustrare sau un pat de pușcă în stomac, iar în cel mai rău caz, un „adio cu tine".

Herbert, nici după cinci ani, nu era în stare să-și găsească baraca. Toate erau cenușii, toate aveau aceleași dimensiuni, așa că-l amețeau. Mâncarea era mereu servită

între baraca 13 şi baraca 14, dar pe el, nr. 133, îl puteai găsi rătăcind ori pe la baraca 7, ori pe la baraca 19. Sau 25.

— Ce dracu', Einstein! striga câte-un paznic. Coada de la mâncare e acolo. Nu, nu acolo, *acolo*! Acolo unde s-a dat tot timpul în fiecare afurisită de zi!

Şi Allan se gândea că renumele de aiurit pe care îl avea Herbert le-ar fi putut fi de ajutor. Sigur că puteau să fugă în hainele de puşcăriaşi, dar să mai şi rămână apoi în viaţă mai mult de aproximativ un minut, le-ar fi fost mai greu. Le trebuia, aşadar, fiecăruia o uniformă de soldat. Şi singurul prizonier care ar fi putut să se apropie de depozitul de îmbrăcăminte al soldaţilor fără să fie împuşcat dacă era prins era nr. 113, Einstein.

Prin urmare, Allan îşi instrui prietenul ce avea de făcut. Trebuia să „nu nimerească" unde se dădea mâncarea, pentru că tot atunci avea pauză de masă şi personalul de la depozitul de haine. În timpul acelei jumătăţi de oră, depozitul era supravegheat numai de soldatul cu mitralieră din turnul de pază nr. 4. Şi el ştia, ca şi toţi ceilalţi, cine era prizonierul 113 şi probabil că, dacă l-ar fi observat pe-acolo, i-ar fi strigat să plece, nu l-ar fi ciuruit cu plumb. Iar dacă planul lui Allan ar fi dat greş, prea mult nici nu conta, având în vedere dorul de moarte pe care încă îl nutrea Herbert.

După Herbert, Allan gândise foarte bine lucrurile. Dar ce anume trebuia el să facă? Pentru că nu mai ştia.

Bineînţeles că a ieşit prost. Herbert se rătăci de-a binelea şi, pentru prima oară de foarte mult timp, nimeri exact unde îi era locul la coada pentru mâncare. Allan era deja la rând şi, cu un oftat, îl împinse uşurel pe Herbert în direcţia depozitului. Dar Herbert o luă din nou greşit şi, cât ai zice peşte, ajunse la spălătorie. Şi ce găsi

el acolo, dacă nu o grămadă de uniforme soldăţeşi, proaspăt spălate şi călcate!

Luă cu el două, le ascunse sub haină şi o porni printre barăci. Soldatul din turnul de pază îl observă imediat, dar nici nu se mai obosi să urle la el. Paznicului i se păru de altfel că idiotul chiar se îndrepta spre propria lui baracă.

— Senzaţional, bolborosi soldatul şi îşi reluă ocupaţia de mai înainte, adică reveria.

Allan şi Herbert aveau acum câte o uniformă de soldat, cu care puteau să arate ca nişte mândri recruţi ai Armatei Roşii. Trebuiau să treacă la etapa următoare a planului.

De la un timp, Allan observase un număr tot mai mare de nave care luau drumul Wonsanului, din Coreea de Nord. Oficial, Uniunea Sovietică nu era angajată în război de partea Coreei de Nord, dar cantităţi uriaşe de armament începuseră să sosească cu trenul la Vladivostok. Ele erau apoi încărcate în vapoare, toate cu aceeaşi destinaţie. Nu scria pe vas încotro mergea, dar marinarilor nu le lipsea limba în gură şi Allan nu era prost să nu-ntrebe. În unele cazuri, se putea vedea şi în ce consta încărcătura, ca de exemplu vehicule de teren, tancuri sau, uneori, containere banale din lemn.

Allan avea în plan să distragă atenţia cu o manevră asemănătoare celei de la Teheran cu şase ani în urmă. Conform vechiului proverb că cizmarului îi stă cel mai bine la calapod, Allan se gândise că nişte focuri de artificii vor rezolva problema. Iar containerele cu destinaţia Wonsan aveau să joace un rol hotărâtor. Allan n-avea de unde să ştie, dar bănuia că multe dintre containere erau pline cu material exploziv şi dacă unul lua foc în zona

portului şi exploda necontrolat în toate direcţiile... atunci poate că Allan şi Herbert ar apuca să se furişeze într-un colţ, să-şi pună uniformele de soldaţi sovietici... dar... după asta trebuiau să facă rost de o maşină, care să aibă bineînţeles cheile în contact, rezervorul plin, iar proprietarul să n-o reclame. Apoi, grilajele bine păzite să se deschidă la ordinul lui Allan şi al lui Herbert şi, după ce părăsesc ei zona gulagului şi a portului, nimănui să nu i se pară că s-a întâmplat ceva ieşit din comun, nimeni să nu reclame maşina furată, şi nimeni să nu se ia după ei. Şi toate astea, cu mult înainte de a întâmpina alte necazuri, cum ar fi de pildă intrarea în Coreea de Nord şi — în primul rând — trecerea de la nord spre sud.

— Acum e drept că mie îmi merge greu mintea, zise Herbert. Dar am impresia că planul tău nu prea e bine pus la punct.

— Nu-ţi merge greu mintea, protestă Allan, adică da, poate un pic cam greu, dar în cazul ăsta ai perfectă dreptate. Şi cu cât mă gândesc mai bine, cu atât văd mai clar că e de preferat să lăsăm lucrurile aşa cum sunt, şi ce-o fi o fi, că de obicei aşa se-ntâmplă. Aproape mereu, de fapt.

Prima şi unica parte a planului de evadare era să dea pe nevăzute foc unui container bine ales. Pentru asta era nevoie de: 1) containerul bine ales şi 2) ceva cu care să i se poată da foc.

Tot aşteptând să ancoreze o navă cu ce le trebuia lor, deci containere, Allan îl trimise din nou pe prostul notoriu, Herbert, într-o misiune, de care acesta se achită în mod lăudabil. Adică izbuti să fure un obuz şi apucă să-l ascundă în pantaloni, înainte să-l descopere gardianul sovietic într-un loc unde lui Herbert îi era cu totul interzis

să staţioneze. Dar în loc să-l execute sau cel puţin să-l percheziţioneze, gardianul îl boscorodi pe prizonier c-ar fi cazul ca, după mai bine de cinci ani de stat în lagăr, nr. 113 să nu se mai rătăcească. Herbert îşi ceru iertare şi o întinse de-acolo cu paşi mici, nesiguri. Şi, jucând puţin teatru, o apucă în direcţia greşită.

— Baraca e la *stânga,* Einstein, răcni paznicul. Cât de tâmpit poţi să fii?

Allan îl felicită pe Herbert pentru cât de bine îşi făcuse treaba şi pentru spectacol. Herbert se îmbujoră auzind cuvintele de laudă, dar în acelaşi timp făcu un gest cu mâna, care spunea că nu-i prea greu să faci pe prostul dacă chiar eşti. Allan răspunse că el nu ştia cât de greu putea să fie, fiindcă, din contră, toţi proştii pe care îi întâlnise în viaţa lui se străduiau, din contră, să facă pe deştepţii.

În fine, veni şi ziua care părea să fie cea potrivită. Era 1 martie 1953, o dimineaţă rece, şi tocmai sosea un marfar cu atâtea vagoane, că Allan, sau cel puţin Herbert, nu era în stare să le numere. Se vedea că era un transport militar şi toată marfa trebuia încărcată în trei vase, toate cu destinaţia Coreea de Nord. Era vorba de opt tancuri T-34, care se-nţelege că nu puteau fi camuflate, dar restul se afla bine împachetat în containere solide de lemn, care nu erau însoţite de vreo hârtie care să spună ce anume conţineau. Spaţiul dintre scândurile platformei nu era însă chiar atât de îngust, încât să nu se poată vârî pe-acolo un obuz. Exact asta făcu şi Allan când, după o jumătate de zi de încărcat, i se ivi în fine ocazia.

Se auzeau trosnituri în container, dar mai dură câteva secunde până să pornească focul, aşa că Allan avu timp să se îndepărteze, şi nici n-a fost printre primii

bănuiți. Imediat după aceea, containerul de lemn luă foc și începu să ardă, iar cele cincisprezece grade minus din aer nu puteau împiedica deflagrația.

Planul era să urmeze o explozie, de îndată ce focul ajungea la grenadele dinăuntru, sau ce putea fi acolo. După aceea, paznicii ar fi trebuit să se agite ca ieșiți din minți, iar Allan și Herbert s-ar fi putut repezi în baraca lor să-și schimbe hainele.

Partea proastă a fost că explozia nu s-a produs. În schimb, s-a ridicat o pătură enormă de fum gros, dar partea și mai proastă a fost că paznicii nu voiau să se apropie, ci le-au ordonat prizonierilor să arunce cu apă peste containerul în flăcări.

Mascați de fum, trei prizonieri se cățărară pe gardul înalt de doi metri, cu gândul să treacă de partea deschisă a portului. Numai că soldatul din turnul de pază nr. 2 observă manevra și, fiind deja cu mitraliera în poziție de tragere, începu să lanseze, prin perdeaua de fum, salvă după salvă asupra fugarilor. Și fiincă folosea cartușe trasor, îi doborî foarte repede pe toți trei. Și dacă nu erau deja morți când au căzut la pământ, au murit cu siguranță în secundele următoare, pentru că mitraliera soldatului din turn n-a ciuruit numai fugarii, ci și containerul rămas intact, aflat la stânga celui căruia Allan Karlsson îi dăduse foc și în care erau 1 500 de pături militare. Însă în containerul alăturat erau 1 500 de grenade. Cartușele trasor conțin fosfor, așa că, în momentul în care primul glonț a nimerit prima grenadă, aceasta a și explodat, și pe urmă a fost o chestiune de zecimi de secundă pentru ca restul de o mie patru sute nouăzeci și nouă de grenade-surori să urmeze același drum. Explozia a fost atât de puternică, încât următoarele patru containere au zburat

în aer şi s-au deplasat între 30 şi 80 de metri în interiorul lagărului.

Containerul cinci era încărcat cu 700 de mine de teren, care au produs o explozie cu un suflu la fel de puternic ca şi primul, urmarea fiind că încă 4 containere au fost dislocate şi răspândite în toate direcţiile.

Allan şi Herbert îşi doriseră haos şi haos se şi produsese. Dar asta nu fu decât începutul, fiindcă focul înainta de la container la container. Unul din ele conţinea combustibil diesel şi benzină şi cu astea nu se sting incendii. Un altul era plin cu muniţii, care prinseră viaţă şi îşi dădură drumul care încotro. Două din turnurile de pază şi opt barăci începuseră să ardă *înainte* ca detunăturile grenadelor antitanc să intre în acţiune. Prima detunătură doborî turnul de gardă nr. 3, următoarea, plasată chiar lângă intrarea în lagăr, făcu praf tot ce-i stătea în cale, adică bariera şi toată clădirea intrării.

Cele patru nave care trebuiau încărcate aşteptau la chei şi următoarele salve de tun le aprinseră pe toate.

Mai explodă apoi încă un container cu grenade, şi atunci se porni o nouă reacţie în lanţ, care ajunse până la cel din urmă container. Acesta conţinea alte grenade antitanc, care o luară în direcţia cealaltă, adică spre partea deschisă a portului, unde un petrolier cu 65 000 de tone de petrol tocmai se pregătea să ancoreze. Petrolierul, lovit la puntea de comandă, rămase fără stăpân şi după încă trei grenade, care nimeriră în lungul vasului, se porni un incendiu mai mare decât toate celelalte de până atunci la un loc.

Acum, petrolierul incendiat se deplasa de-a lungul cheiului, spre părţile centrale ale oraşului. În cursul acestui ultim voiaj, petrolierul aprinse tote casele pe care le

întâlni în drum, adică un traseu de 2,2 kilometri. În ziua aceea, mai bătea și vântul dinspre sud-est. Ce mai, după încă 20 de minute, tot Vladivostokul era — literalmente — în flăcări.

*

Tovarășul Stalin era tocmai la sfârșitul unei cine foarte plăcute cu subalternii lui, Beria, Malenkov, Bulganin și Hrușciov, la reședința lui din Krylatskoie, când i se aduse la cunoștință că Vladivostokul de fapt nu mai exista după ce luase foc un container cu pături militare și incendiul se extinsese neașteptat de mult.

Vestea asta îl scoase pe Stalin din minți.

Protejatul lui din ultima vreme, energicul Nikita Sergheievici Hrușciov, întrebă dacă îi era permis să dea un sfat în acea chestiune arzătoare și Stalin încuviință pierdut.

— Dragă tovarășe Stalin, spuse Hrușciov. Propun să vă purtați ca și cum ceea ce s-a întâmplat nu s-a întâmplat. Propun ca accesul în Vladivostok să fie imediat interzis străinlor, să reconstruim cu răbdare orașul și să-l transformăm în bază a flotei noastre pentru Oceanul Pacific, întocmai planului inițial al tovarășului Stalin. Dar, în primul și în primul rând: *ceea ce s-a întâmplat nu s-a întâmplat,* pentru că o confirmare ar dovedi o slăbiciune, pe care nu ne permitem s-o dezvăluim. Înțelegeți, tovarășe Stalin, ce vreau să spun, nu? Și nu sunteți de acord, tovarășe Stalin?

Stalin era în continuare confuz. Pe deasupra, era și amețit de băutură. Dar dădu afirmativ din cap și spuse: tovarășul Stalin vrea ca Nikita Sergheievici însuși să preia răspunderea pentru ceea ce se întâmplase... de fapt, nu

se întâmplase nimic. Şi pe urmă spuse că era târziu şi că tovarăşul Stalin se va retrage, fiindcă nu se simţea prea bine.

Vladivostok, se gândea mareşalul Beria. Nu acolo l-am trimis eu pe suedezul ăla, expertul ăla fascist, ca să-l am de rezervă, în caz că nu izbutim să facem singuri bomba? Uitasem complet de el. Ar fi trebuit să-l lichidez pe nenorocitul ăla de îndată ce Yuli Borisovici Popov a dezlegat singur misterul. Nu-i nimic, acum o fi ars şi el împreună cu toţi ceilalţi. Dar sigur, nu era nevoie să tragă un oraş întreg după el.

Din uşa dormitorului, Stalin le spuse că nu vrea sub niciun motiv să fie deranjat. Închise uşa, se aşeză pe marginea patului şi îşi descheie cămaşa, cugetând.

Vladivostok...Oraşul pe care, într-adevăr, el îl alesese ca bază pentru flota Oceanului Pacific! *Vladivostok*... care urma să joace un rol atât de însemnat în războiul Coreei şi în ofensiva care se pregătea! *Vladivostok... nu mai exista!*

Stalin se întreba cum dracu' putuse un container cu pături să ia foc la minus 15–20 de grade. Cineva tot trebuie să fie răspunzător... şi atunci afurisitul ăla... o să... o să...

Stalin se prăbuşi cu faţa înaine pe podea. Şi aşa rămase, după atacul de apoplexie care-l doborâse o zi întreagă, fiindcă, atunci când tovarăşul Stalin spunea că nu vrea să fie deranjat, nu era deranjat.

Baraca lui Allan şi Herbert arsese printre primele, aşa că cei doi prieteni fură obligaţi să renunţe la planul de a se furişa înăuntru ca să-şi pună uniformele.

Dar gardul se prăbuşise şi, dacă mai rămăsese vreun turn de pază în picioare, tot nu mai era nimeni acolo să-l păzească. Aşadar, se putea ieşi din lagăr fără nicio problemă.

Problema era ce faci *după* ce ieşi de-acolo. Nu puteai să furi vreo maşină militară, pentru că toate erau în flăcări. Să mergi în oraşul propriu-zis şi să găseşti acolo vreo maşină cu care să fugi era exclus, pentru că tot Vladivostokul era incendiat.

Majoritatea prizonierilor care supravieţuiseră incendiului şi exploziilor se opriră în grup la drumul mare, departe de pericolul grenadelor sau al altor proiectile care încă mai zburau prin aer. Puţinii aventurieri o luau cu toţii spre nord-vest, singura direcţie pe care putea s-o aleagă un evadat rus, pentru că la est era marea, la sud, Coreea şi războiul, la vest era China şi drept înainte, la nord, era un oraş pe cale să se facă scrum. Nu rămânea decât drumul spre Siberia adevărată, spre gerul adevărat. Dar şi soldaţii făcuseră socoteala asta şi, înainte de lăsarea serii, îi prinseră pe toţi evadaţii şi îi expediară în eternitate. Au fost două excepţii la cele de mai sus şi ele purtau numele Allan şi Herbert. Făcură ei ce făcură şi izbutiră să se ascundă pe un deal la sud-vest de Vladivostok. Ajunşi acolo, se aşezară să-şi tragă sufletul şi să privească prăpădul.

— Solid a fost obuzul ăla, nu glumă! spuse Herbert.

— Aproape că nicio bombă atomică nu l-ar fi întrecut, zise Allan.

— Şi-acum ce facem? întrebă Herbert, căruia, din cauza gerului, aproape că-i era dor de lagărul care nu mai exista.

— Mergem în Coreea de Nord, scumpul meu prieten, spuse Allan. Şi fiindcă nu e nicio maşină prin apropiere, o să mergem pe jos. Şi o să ne-ncălzim.

*

Kiril Afanasievici Meretskov era unul dintre cei mai competenţi şi mai medaliaţi comadanţi supremi ai Armatei Roşii. Primise, printre altele, titlul de „Erou al Uniunii Sovietice", iar ordinul Lenin i se decernase de nu mai puţin de şapte ori.[56]

Ca şef al Armatei a Patra, a luptat cu succes împotriva nemţilor la Leningrad şi, după nouă sute de zile teribile, a reuşit să elibereze oraşul. Nu e de mirare că Meretskov a fost numit „Mareşal al Uniunii Sovietice", pe lângă toate celelalte ordine, titluri şi medalii.

După ce l-a obligat pe Hitler să bată în retragere odată pentru totdeauna, Meretskov a făcut nouă mii şase sute de kilometri cu trenul spre răsărit, fiindcă era nevoie de el să conducă primul front din Extremul Orient şi să-i alunge pe japonezi din Manciuria. Nimeni nu s-a mai mirat când a reuşit s-o facă şi pe asta.

Apoi războiul s-a terminat şi Meretskov se simţea şi el terminat. Şi pentru că la Moscova nu-l aştepta nimeni, a rămas acolo, în Est. A nimerit la o masă de scris din Vladivostok, şi nu orice masă de scris, ci din tec veritabil.

La sfârşitul iernii lui 1953, Meretskov avea 56 de ani şi stătea mai tot timpul la biroul lui, de unde dirija neamestecul sovietic în războiul din Coreea. Atât Meretskov, cât şi tovarăşul Stalin erau de părere că, din punct de vedere strategic, era important ca *în momentul acela* Uniunea Sovietică să nu intre în luptă directă cu soldaţii americani. Deşi aveau bomba şi unii, şi alţii, americanii erau

[56] Kiril Afanasievici Meretskov (1897–1968), fiu de ţăran, unul dintre principalii comandanţi militari sovietici din timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Şi-a început cariera în 1916 ca mecanic în armata ţarului. În 1917 a intrat în Partidul Comunist, a absolvit Academia Militară în 1921. A participat şi la războiul civil din Spania.

cu un pas înainte. Totul trebuia făcut la momentul potrivit şi acela nu era momentul provocărilor — ceea ce nu însemna că războiul coreean nu trebuia câştigat.

Dar fiind ditamai mareşalul, Meretskov îşi mai acorda şi perioade scurte de destindere. Avea de pildă o cabană de vânătoare în apropiere de Kraskino, la vreo două ore sud de Vladivostok. Acolo mergea de câte ori i se ivea ocazia, în special iarna. Şi de preferinţă singur. Adică, în afară de ordonanţă, fiindcă mareşalii nu-şi conduceau singuri maşina. N-ar fi dat deloc bine.

Mareşalul Meretskov şi ordonanţa străbăteau drumul sinuos dintre Kraskino şi Vladivostok, mai aveau o oră până la destinaţie când văzură în depărtare o coloană de fum negru. Ce se întâmplase? Ardea ceva?

Distanţa era mult prea mare ca să merite să scoată luneta din bagajul maşinii lor elegante. Mareşalul comandă ordonanţei să accelereze la maximum şi să găsească în cel mult douăzeci de minute un loc de parcare cu vedere clară spre golf. *Oare ce să se fi întâmplat?* Sigur că ardea ceva...

Allan şi Herbert mergeau de-o bună bucată de vreme de-a lungul şoselei, când le apăru în faţă, venind dinspre sud, o Pobedă militară elegantă, de culoare verde. Fugarii se ascunseră în spatele unui nămete de zăpadă. Maşina încetini şi se opri la mai puţin de cincizeci de metri de ei. Un ofiţer plin de decoraţii şi ordonanţa lui coborâră din maşină. Ordonanţa scoase din portbagaj o lunetă şi i-o întinse şefului său, cei doi se îndepărtară de maşină, în căutarea unui loc de unde se vedea mai bine golful, dincolo de care se aflase până mai adineaori oraşul Vladivostok.

Allan şi Herbert se furişară până la maşină, înhăţară pistolul medaliatului şi puşca automată a ordonanţei şi

apoi le atrase atenţia medaliatului şi ordonanţei că avuseseră ghinionul să nimerească într-o situaţie delicată. Sau, după cum se exprimă Allan:

— Domnilor, vă rog fiţi amabili şi scoateţi-vă hainele.

Pe mareşalul Meretskov îl apucă furia. Nu te porţi aşa cu un mareşal al Uniunii Sovietice, chiar dacă eşti prizonier în lagăr. Cum adică? Să intre el, mareşalul Kiril Afanasievici Meretskov, în Vladivostok pe jos şi în izmene? Allan îi răspunse că oricum o să-i fie greu, deoarece tot Vladivostokul era pe cale să ardă până-n temelii, dar că, altfel, da, cam aşa se gândiseră el şi prietenul lui, Herbert. Desigur, domnii puteau să capete, în schimb, două costume în dungi albe şi negre de prizonieri, fiindcă pe măsură ce se vor apropia de Vladivostok — sau, mă rog, cum s-ar putea numi norul de fum şi ruinele de acolo — o să le fie oricum din ce în ce mai cald.

Aşadar, Allan şi Herbert îşi puseră uniformele proaspăt furate şi îşi lăsară propriile haine de prizonieri într-un maldăr pe jos. Allan se gândi că era mai sigur dacă se aşeza el la volan, ca ordonanţă, şi-l lăsa pe Herbert să stea pe locul pasagerului, în chip de mareşal. La despărţire, Allan îl sfătui pe mareşal să nu mai facă atâta pe supăratul, fiindcă — şi Allan era cât se poate de sigur — oricum nu-i servea la nimic. Şi pe urmă, curând venea primăvara, şi primăvara la Vladivostok... Ei nu, sigur că nu. Şi totuşi, Allan îl sfătui pe mareşal să gândească pozitiv, dar, sigur, era treaba mareşalului să decidă. Dacă ţinea morţiş să rămână în izmene şi să vadă lucrurile în negru, era liber s-o facă.

— Şi-acum la reverede, domnule mareşal; şi domnule ordonanţă, bineînţeles, spuse Allan.

Staţia următoare: Coreea de Nord.

*

Trecerea frontierei între Uniunea Sovietică și Coreea de Nord se făcu rapid și fără probleme. Mai întâi le dădu onorul, cu spatele drept și ceafa țeapănă, garda de frontieră a Uniunii Sovietice. La fel făcu apoi și garda nord-coreeană. Fără să fie rostit vreun cuvânt, se ridică bariera pentru mareșal (Herbert) și ordonanța lui (Allan). Ochii celui mai devotat dintre cei doi grăniceri nord-coreeni străluceau de lacrimi văzând cât de preocupați de situație erau sovieticii. Coreea nu și-ar fi putut imagina un vecin mai bun decât URSS-ul. Fără îndoială că mareșalul mergea la Wonsan să se asigure că marfa de la Vladivostok ajungea în cele mai bune condiții și că era luată în primire conform planului.

Dar nu era așa. Deloc nu-i păsa acestui mareșal cum mergeau treburile în Coreea. Nici nu știa foarte bine în ce țară se află. Pe el îl preocupa să priceapă cum se deschide torpedoul mașinii.

Ceea ce aflase Allan de la marinarii din portul Vladivostok era că războiul din Coreea se găsea în impas și că părțile inamice se retrăseseră de-o parte și de alta a paralelei 38. Îl informase despre asta și pe Herbert, în mintea căruia apăruse o imagine conform căreia singurul mod de a trece de la nord la sud era să sară pur și simplu peste acea paralelă 38 (bineînțeles, dacă nu era prea lată). Desigur, exista riscul să se tragă în ei exact când săreau, dar ce mare nenorocire?

Acum însă, la câteva zeci de kilometri de acel hotar, observau că, peste tot în jurul lor, războiul era deja în toi. Avioanele americane zburau prin aer de parcă voiau să bombardeze tot ce le ieșea în cale. Allan era sigur că un

automobil militar rusesc de lux, privat, de culoare verde, ar fi o ţintă interesantă, aşa că părăsi artera principală care ducea spre sud (fără să ceară mai întâi voie mareşalului) şi cârmi spre interiorul ţării, pe căi mai înguste, dar unde te puteai feri mai rapid şi mai sigur oricând auzeai deasupra capului huruit de avioane.

Allan conducea tot timpul spre sud-vest, în timp ce Herbert îl distra, informându-l cu voce tare ce anume conţinea portofelul pe care-l găsise în buzunarul interior al uniformei mareşalului. Conţinea o cantitate rezonabilă de ruble, dar şi informaţii despre identitatea mareşalului, precum şi ceva corespondenţă, din care se puteau trage concluzii referitoare la activitatea pe care o dusese la Vladivostok în perioada când oraşul era încă întreg.

— Oare nu cumva era chiar el şeful acelui transport feriovar? se întrebă Herbert.

Allan îl felicită pe Herbert pentru gândul lui înţelept şi Herbert iar se îmbujoră. Nu era puţin lucru să spună şi el ceva care nu era chiar o prostie.

— Apropo, Herbert, crezi c-ai putea să bagi la cap numele mareşalului Kiril Afanasievici Meretskov? spuse Allan. Ne-ar fi de folos în viitor.

— Sunt absolut sigur că nu pot, zise Herbert.

În timp ce se întuneca, Allan şi Herbert intrară într-o ogradă care aparţinea, se pare, unui agricultor destul de prosper. Ţăranul, nevastă-sa şi cei doi copii luară de îndată poziţia de drepţi în faţa eminenţilor oaspeţi şi a arătoasei lor maşini. Ordonanţa Allan se scuză în rusă şi chineză, atât în numele lui, cât şi al mareşalului, pentru supărarea pe care o pricinuia familiei, dar nu cumva s-ar găsi ceva de mâncare? Sigur că ar plăti, dar numai în ruble, pentru că altceva nu aveau.

Ţăranul şi nevastă-sa nu pricepură o iotă din cele spuse de Allan. Însă fiul cel mare, care avea doisprezece ani, făcea rusa la şcoală şi-i traduse tatălui. După aceea, nu trecură multe secunde până ce ordonanţa Allan şi mareşalul Herbert deveniră oaspeţii familiei.

Paisprezece ore mai târziu, Allan şi Herbert erau gata să-şi continue călătoria. Mai întâi luaseră cina cu ţăranul, nevasta şi cei doi copii ai acestora. Fuseseră serviţi cu orez şi carne de porc preparată cu mirodenii — ardei iute şi usturoi — şi udată cu — aleluia! — şnaps de orez. E drept că şnapsul coreean nu semăna cu cel suedez, dar după o abstinenţă de cinci ani şi trei săptămâni, părea excelent.

După cină, dormiră acolo, şi ordonanţa, şi mareşalul. Mareşalul Herbert fu poftit în dormitorul mare, iar ţăranul şi nevasta lui dormiră în camera copiilor. Ordonanţa Allan nimeri pe podeaua din bucătărie.

A doua zi dimineaţă, la micul dejun li se dădură legume fierte în aburi, fructe uscate şi ceai. După aceea ţăranul umplu rezervorul maşinii cu benzină, pe care o păstra într-un butoi în şură.

La sfârşit, ţăranul refuză teancul de ruble pe care i-l întinse mareşalul, până când mareşalul răcni la el, pe nemţeşte:

— Ia banii imediat, *ţăran afurisit*!

Asta îl înspăimântă atât de tare pe ţăran, că se conformă, fără să fi înţeles ce-i spusese Herbert.

Îşi luară la revedere făcându-şi cu mâna, şi călătoria continuă în direcţia sud-vest. Nu întâlniră nicio maşină pe drumul acela şerpuit, dar în depărtare se auzea huruit de bombardiere.

Pe măsură ce echipajul se apropia de Pyongyang, Allan se gândea c-ar fi momentul să croiască un nou plan.

Cel vechi nu fusese prea strălucit. Părea exclus să încerce să intre în Coreea de Sud din locul de unde erau acum.

Noul plan trebuia să urmărească o întrevedere cu premierul Kim Il-Sung.[57] Nu se putea să nu meargă. Herbert era totuşi mareşal sovietic. Lucrul ăsta trebuia să fie de-ajuns, nu?

Herbert se scuză că se băga în planurile lui Allan, dar nu înţelegea la ce le-ar servi să se vadă cu Kim Il-Sung.

Allan nu putea să-i spună exact, dar promitea să se mai gândească. Unul din motive era, şi pe ăsta i-l putea dezvălui lui Herbert pe loc, că, pe măsură ce te apropiai de oameni cu poziţii mai înalte, mâncarea era din ce în ce mai bună. Şi şnapsul la fel, ca să fim sinceri.

Allan mai înţelesese că era doar o chestiune de timp până când vor fi opriţi şi supuşi unui control strict. Nimeni, nici măcar un mareşal, nu avea voie să intre cu maşina în capitala unei ţări în stare de război fără să i se pună cel puţin o întrebare. De aceea, timp de două ore, Allan îl instrui pe Herbert ce să spună — o singură propoziţie, dar, vai, ce importantă! „Sunt mareşalul Meretskov din Uniunea Sovietică, duceţi-mă la conducătorul vostru!"

Pe vremea aceea, Pyongyang era păzit de două divizii militare, una interioară şi alta exterioară. Cea exterioară, aflată la 20 de kilometri în afara oraşului, consta din tunuri de apărare antiaeriană şi posturi duble de pază rutieră, iar cea interioară era o adevărată baricadă, ca o linie

[57] Kim Il-Sung (1912–1994), politician comunist nord-coreean. A fost prim-ministru de la înfiinţarea Coreei de Nord (1948) şi până în 1972. Din 1972 şi până la moartea sa, în 1994, a fost preşedintele ţării.

de front, în eventualitatea unui atac terestru. Aşadar, Allan şi Herbert au fost mai întâi opriţi la un post de pază exterior unde nimeriră peste un soldat coreean beat mort, căruia îi atârna pe piept o mitralieră cu trăgaciul ridicat. Mareşalul Herbert repetase şi iar repetase unica propoziţie şi acum spuse:

— Eu sunt conducător, du-mă... în Uniunea Sovietică.

Din fericire, soldatul nu înţelegea rusa, în schimb înţelegea chineza. Ordonanţa făcu pe interpretul şi spuse toate cuvintele, şi în ordinea care trebuia.

Dar soldatul avea în sânge o cantitate atât de mare de alcool, încât nu ştia ce măsură trebuia luată în respectiva situaţie. Îi pofti totuşi pe Allan şi Herbert înăuntrul postului de pază şi telefonă colegului de la bariera rutieră, aflat la o distanţă de 200 de metri. Pe urmă, se aşeză într-un fotoliu jerpelit şi scoase din buznarul interior al hainei o sticlă de rachiu de orez (a treia pe ziua aceea). Luă o duşcă şi începu să fredoneze o melodie privind cu ochi sticloşi şi lipsiţi de expresie prin oaspeţii sovietici, dincolo de ei, în depărtare.

Allan nu era mulţumit de felul în care Herbert îşi jucase rolul cu grănicerul. Îşi dădea seama că, dacă Herbert rămânea mareşal, ar fi arestaţi fără drept de apel după numai două minute de convorbiri cu Kim II-Sung. Allan îl vedea prin fereastră pe celălalt paznic apropiindu-se. Nu era timp de pierdut.

— Herbert, hai să schimbăm hainele, spuse Allan.

— Da' de ce? întrebă Herbert.

— Acum, imediat, îi porunci Allan.

Aşa că, într-un timp-record, mareşalul deveni ordonanţă şi ordonanţa, mareşal. Soldatul beat mort gargarisea ceva pe coreeană, cu privirea rătăcită.

După câteva secunde, intră soldatul nr. 2 şi dădu imediat onorul, văzând ce oaspeţi de vază primise. Şi soldatul doi ştia chineza, drept care Allan, acum sub înfăţişare de mareşal, îşi exprimă din nou dorinţa unei întrevederi cu premierul Kim Il-Sung. Soldatul doi n-apucă să răspundă, pentru că numărul unu întrerupse cu gargariseala lui.

— Ce zice? întrebă mareşalul Allan.

— Zice că v-aţi dezbrăcat în pielea goală şi pe urmă iar v-aţi îmbrăcat, răspunse sincer soldatul doi.

— Ce ţi-e şi cu alcoolul ăsta, făcu Allan şi dădu dojenitor din cap.

Soldatul doi se scuză pentru comportamentul colegului, şi, când acesta *insistă* că Allan şi Herbert se dezbrăcaseră şi pe urmă se îmbrăcaseră unul pe altul, încasă o palmă de la numărul doi şi ordinul să nu mai sufle nicio vorbă dacă nu voia să fie raportat pentru consum de alcool.

Auzind asta, soldatul unu se hotărî să-şi ţină gura (şi mai luă o duşcă), în timp ce numărul doi dădu câteva telefoane, scrise apoi în coreeană un permis de trecere, îl semnă, îl ştampilă în două locuri şi i-l întinse mareşalului spunând:

— Arătaţi, vă rog, foaia asta la următorul post de control şi veţi fi condus la persoana care e mâna dreaptă a mâinii drepte a prim-ministrului.

Allan mulţumi, dădu onorul şi se întoarse la maşină, împingându-l pe Herbert în faţa lui.

— De acum înainte, pentru că eşti ordonanţă, tu ai să conduci.

— Interesant, zise Herbert. N-am mai condus de când poliţia elveţiană mi-a interzis să mă mai aşez vreodată la volan.

— Aş prefera să nu mai vorbeşti despre asta, spuse Allan.

— Mi se pare teribil de complicată chestia cu dreapta şi stânga, se plânse Herbert.

— Repet, aş prefera să nu mai vorbeşti despre asta, spuse Allan.

Îşi continuară, aşadar, drumul, cu Herbert la volan, şi totul merse mult mai bine decât îşi închipuise Allan, iar cu permisul de trecere nu întâmpinară nicio problemă ca să pătrundă în oraş şi apoi până la palatul prim-ministrului. Acolo, au fost primiţi de mâna dreaptă a mâinii drepte, care le-a comunicat că mâna dreaptă nu le putea acorda o audienţă decât peste trei zile şi că între timp vor fi găzduiţi în apartamentul de oaspeţi al palatului. Cina se servea la ora opt.

— Ai văzut? Nu ţi-am zis eu? îi spuse Allan lui Herbert pe un ton triumfător.

*

Kim Il-Sung se născuse în 1912 într-o familie de creştini, la marginea oraşului Pyongyang. Familia lui, ca de altfel toate celelalte familii coreene, se afla sub suveranitatea Japoniei. De-a lungul anilor, Japonia făcuse cam tot ce voise cu populaţia din colonia lor. Sute de mii de fete şi femei coreene fuseseră prinse şi folosite ca obiect sexual pentru nevoile soldaţilor imperiali. Bărbaţii coreeni fuseseră recrutaţi cu forţa să lupte de partea unui împărat care îi obliga, printre altele, să-şi ia nume japoneze, şi, în general, îşi dădeau toată silinţa să distrugă limba şi cultura coreene.

Tatăl lui Kim Il-Sung era farmacist. Îşi vedea de treaba lui, dar şi critica, în acelaşi timp, cu voce destul de

tare, fasoanele japonezilor, aşa că le stârnea acestora nemulţumirea, şi într-o bună zi familia s-a gândit c-ar face bine să se mute la nord, în Manciuria chineză.

Acolo, n-a fost linişte şi pace decât până în 1931, când trupele japoneze au pus mâna şi pe Manciuria. La vremea aceea, tatăl lui Kim Il-Sung murise, dar mama îşi îndemna băiatul să intre în gherila chineză, sperând că va contribui la izgonirea japonezilor din Manciuria — şi pe urmă şi din Coreea.

Kim Il-Sung a făcut carieră în serviciul gherilei comuniste chineze. Şi-a făcut renume de luptător întreprinzător şi curajos. A fost numit căpitan de divizie şi a luptat cu atâta dârzenie contra japonezilor, încât până la urmă n-au mai rămas în viaţă din divizia lui decât el şi câţiva oameni. Asta se întâmpla în 1941, în plin război mondial, iar Kim Il-Sung s-a văzut obligat să treacă graniţa în Uniunea Sovietică.

Dar cariera lui a continuat şi acolo. A devenit foarte curând căpitan în Armata Roşie, în cadrul căreia a luptat până în 1945.

La sfârşitul celui de-al Doilea Război Mondial, japonezii au fost obligaţi să se retragă din Coreea. Kim Il-Sung a revenit din exil şi a fost primit ca erou naţional. Nu mai rămânea decât formalitatea înfiinţării statului Coreea, pentru că poporul îl dorea fără nicio îndoială pe Kim Il-Sung drept marele său conducător.

Dar câştigătorii războiului, Uniunea Sovietică şi SUA, şi-au împărţit Coreea în funcţie de interesele lor. SUA nu considerau că i se putea încredinţa unui *comunist notoriu* şefia întregii peninsule. Aşa că americanii au adus cu avionul în Coreea de Sud un coreean exilat. Kim Il-Sung trebuia să se mulţumească doar cu partea de nord. Dar nu

s-a mulţumt şi a pornit războiul Coreei. Dacă a putut el să-i izgonească pe japonezi, de ce n-ar putea la fel de bine să-i izgonească pe americani cu toată suita lor de la ONU.

Kim Il-Sung luptase cu arma-n mână în slujba Chinei şi a Uniunii Sovietice. Acum lupta pentru interesul lui propriu. Ceea ce-l învăţase, printre altele, drumul anevoios pe care-l urmase în viaţă era să nu aibă încredere în nimeni altcineva, decât în el însuşi.

O singură excepţie acceptase să facă de la regula asta. Excepţia fusese numirea omului său de încredere.

Oricine voia să comunice cu Kim Il-Sung trebuia mai întâi să solicite o întrevedere cu fiul lui.

Kim Yong Il.

În vârstă de unsprezece ani.

— Şi în cele din urmă să-i laşi întotdeauna pe vizitatori să aştepte cel puţin 72 de ore până îi primeşti. Aşa îţi păstrezi autoritatea, fiule, îl instruise Kim Il-Sung.

— Cred că înţeleg, tata, minţise Kim Yong Il, după care deschise dicţionarul ca să caute cuvântul pe care nu-l pricepuse.

Pe Allan şi Herbert nu i-a deranjat deloc aşteptarea de trei zile. În palatul premierului, mâncarea era bună şi paturile moi, şi, în afară de asta, nu prea se întâmpla ca bombardierele americane să se apropie de Pyongyang, fiindcă existau şi alte obiective mai uşor de atins.

Sosi în cele din urmă ziua audienţei. Mâna dreaptă a mâinii drepte a prim-ministrului veni după Allan şi-l conduse pe coridoarele palatului până la biroul mâinii drepte. Allan aflase deja că mâna dreaptă nu era decât un copil.

— Eu sunt fiul prim-ministrului, Kim Yong Il, spuse Kim Yong Il. De asemenea, sunt şi mâna dreaptă a tatălui meu.

Îi strânse ferm mâna mareşalului, în ciuda faptului că toată mâna îi dispăru în pumnul mare al lui Allan.

— Iar eu sunt mareşalul Kiril Afanasievici Meretskov, spuse Allan. Mulţumesc tânărului domn Kim că a avut amabilitatea să mă primească. Îmi permiteţi să vă prezint motivul prezenţei mele aici?

Da, îi permitea, şi Allan continuă cu minciunile: îl ruga pe tânărul domn Kim să înţeleagă că avea ceva confidenţial de transmis prim-ministrului din partea tovarăşului Stalin de la Moscova. Având în vedere suspiciunile că SUA — hienele capitaliste — îşi infiltraseră informatori în sistemul comunist sovietic (şi mareşalul nu voia să intre în detalii, dacă tânărul domn Kim îl scuza), dorinţa tovarăşului Stalin era ca mesajul să fie transmis personal premierului. Iar onoarea acestei misiuni fusese încredinţată mareşalului şi ordonanţei sale (pe care mareşalul o lăsase, din motive de securitate, în cameră).

Kim Yong Il îl privi cu neîncredere pe mareşalul Allan, căruia îi dădu impresia că recită o poezie când spuse că sarcina lui era să-l protejeze pe tatăl său cu orice preţ. Asta includea şi faptul că nu avea încredere în nimeni. Aşa îl învăţase tata, explică băiatul. Din pricina asta, nu-i putea permite mareşalului să-l întâlnească pe tatăl lui, premierul, până ce afirmaţiile mareşalului nu erau confirmate de Uniunea Sovietică. Pe scurt, Kim Yong Il urma să telefoneze la Moscova şi să întrebe dacă mareşalul fusese într-adevăr trimis de unchiul Stalin.

Allan nu-şi dorise ca lucrurile să ia întorsătura asta. Trebuia să împiedice să fie dat acel telefon.

— Nu intră desigur în atribuţiile unui simplu mareşal să aibă păreri contrare, dar îmi permit totuşi să remarc că

poate n-ar trebui să folosiţi *telefonul* ca să controlaţi că este adevărat că nu trebuie folosit telefonul.

Tânărul domn Kim reţinu ce spuse mareşalul Allan, dar vorbele tatălui său îi răsunau în cap: *Să n-ai încredere în nimeni, fiule!* În cele din urmă, băiatul găsi o soluţie. Sigur c-o să-i telefoneze unchiului Stalin, dar o să vorbească cu el *cifrat*. Tânărul domn Kim se întâlnise cu unchiul Stalin de mai multe ori, şi unchiul Stalin îi spunea mereu „micul revoluţionar".

— Aşa că-i telefonez unchiului Stalin, mă prezint drept „micul revoluţionar" şi-l întreb dacă a trimis pe cineva să vorbească cu tata. În felul ăsta nu cred că spun prea multe, chiar dacă ne ascultă americanii. Ce părere are mareşalul?

Mareşalul îşi spunea că băiatul era mare şmecher. Câţi ani putea să aibă? Zece? Nu-i vorbă că şi el se copsese foarte devreme. Când era el de vârsta lui Kim Yong Il, căra dinamită la Nitroglycerin AB din Flen. Pe urmă, Allan se gândi c-ar putea să se termine totul foarte prost. Ei bine, situaţia era cum era şi... aşa mai departe.

— Sunt convins că tânărul domn Kim e un băiat foarte înţelept, care poate ajunge foarte departe, spuse Allan şi lăsă restul în voia soartei.

— Da, e deja hotărât că voi prelua postul lui tata, iar domnul mareşal are dreptate în privinţa înţelepciunii mele. Serviţi, vă rog, o ceaşcă cu ceai până vorbesc eu cu unchiul Stalin.

Tânărul domn Kim se îndreptă spre masa de scris cenuşie din fundul camerei, iar Allan îşi turnă nişte ceai, gândindu-se în acelaşi timp cum ar fi să sară pe fereastră. Renunţă însă imediat la gândul ăsta. Pe de-o parte, se aflau la etajul patru al palatului prim-ministrului, iar pe

de altă parte, nu-şi putea părăsi prietenul. Herbert ar fi fost gata să sară (dacă nu i-ar fi lipsit curajul), dar Herbert nu era acum acolo.

Deodată, şirul gândurilor lui Allan fu întrerupt de Kim, care izbucni în plâns. Puse receptorul în furcă şi alergă spre Allan, strigând printre hohote de plâns:

— Unchiul Stalin a murit! Unchiul Stalin a murit!

Lui Allan aproape că nu-i venea să creadă că avea un asemenea noroc.

— Vai, vai, tinere domn Kim! Hai, veniţi în braţe la nenea mareşalul. Hai, nu mai plângeţi...

După ce tânărul domn Kim se linişti puţin, nu mai era micul bărbat în toată firea de dinainte. Se vedea că nu mai avea puterea să fie om mare. Trăgându-şi nasul, reuşi să explice că unchiul Stalin avusese un atac cu câteva zile în urmă şi, după spusele lui *tanti Stalin* (aşa-i spunea el), murise cu câteva minute înainte să sune Kim.

În timp ce tânărul domn Kim stătea pe genunchii lui Allan, acesta îi povestea cu multă emoţie despre ultima întâlnire pe care o avusese cu tovarăşul Stalin. Participaseră împreună la o cină sărbătorească şi atmosfera fusese foarte plăcută, cum nu este decât între prieteni adevăraţi. În seara aceea, tovarăşul Stalin dansase şi cântase, şi Allan fredonase melodia populară georgiană cu care îi încântase tovarăşul Stalin înainte să i se întâmple scurtcircuitul ăla în cap, şi tânărul domn Kim recunoscu acel cântec! Că i-l cântase şi lui unchiul Stalin. Şi după momentul ăsta, toate îndoielile fură înlăturate. Era cât se poate de limpede că nenea mareşalul era cel care spusese că este. Tânărul domn Kim urma să-i aranjeze mareşalului o întrevedere cu tatăl său chiar a doua zi. Dar acum, mai dorea o îmbrăţişare...

*

Prim-ministrul nu-și conducea jumătatea lui de țară din biroul alăturat. Ar fi fost mult prea riscant. Nicidecum. Ca să stai de vorbă cu el, aveai de făcut un drum mai lunguț, pe care, din motive de siguranță, trebuia să-l parcurgi în cabina unui tun de asalt SU-122, și mâna dreaptă a premierului, adică fiul, te însoțea.

Drumul nu era nici pe departe comod, dar nu comoditatea e calitatea principală a unui tun de asalt. În timpul călătoriei, Allan avu timp suficient să cugete referitor la două chestiuni nu total lipsite de importanță. Prima era ce să-i spună lui Kim Il-Sung și a doua, în ce direcție s-o ia.

Allan îi declarase mâinii drepte a prim-ministrului, adică fiului său, că venise cu o informație importantă din partea tovarășului Stalin, ceea ce, printr-o neașteptată și fericită întâmplare, era acum ceva foarte ușor de rezolvat. Falsul mareșal putea inventa orice; Stalin era prea mort ca să poată dezminți. Așadar, Allan se hotărî să-i spună lui Kim Il-Sung că Stalin hotărâse să-i dăruiască două sute de tancuri pentru a susține lupta comuniștilor din Coreea. Sau trei sute. Cu cât mai multe, cu atât mai bucuros avea să fie premierul.

Cealaltă chestiune era mai delicată. Pe Allan nu-l prea interesa să se întoarcă în Uniunea Sovietică după întrevederea cu Kim Il-Sung. Dar nu părea deloc ușor să-l facă pe conducătorul nord-coreean să-i treacă, pe el și pe Herbert, în Coreea de Sud. Și să rămână în preajma lui Kim Il-Sung ar fi fost din ce în ce mai nesănătos pe măsură ce tancurile promise n-ar apărea.

Oare să fie China o portiță? Cât timp Allan și Herbert purtaseră haine de prizonieri, răspunsul fusese „nu",

dar acum aveau alte haine. Poate că vecina gigantică a Coreei se transformase din pericol ameninţător în speranţă, de când Allan devenise mareşal sovietic. Mai ales dacă Allan reuşea să scoată de la Kim Il-Sung o frumoasă scrisoare de recomandare.

Deci, următoarea oprire, China. Şi pe urmă, fie cum o fi. Dacă nu le venea o idee mai bună între timp, nu rămânea decât să mai se târască o dată peste Himalaya.

Şi cu asta, basta. Allan considera că se gândise destul. Mai întâi de toate, Kim Il-Sung trebuia să primească 300 sau 400 de tancuri — n-avea rost să se zgârcească. După aceea, pretinsul mareşal avea să-l roage smerit pe prim-ministru să-l ajute cu transportul şi viza de intrare în China, deoarece avea un comision şi pentru Mao Tse Tung. Allan se simţea foarte mulţumit de noul plan.

Tancul blindat cu pasagerii Allan, Herbert şi tânărul Kim Yong Il se opri spre seară într-un loc, care lui Allan îi părea a fi un fel de bază militară.

— Crezi c-am nimerit în Coreea de Sud? întrebă Herbert.

— Dacă există pe lume un loc unde Kim Il-Sung nu stă să-şi piardă vremea, locul acela e Coreea de Sud, spuse Allan.

— Ei da, sigur... mă gândeam că... nu, nu mă gândeam, de fapt, zise Herbert.

Tancul cu zece roţi se opri cu o zdruncinătură. Cei trei pasageri abia se smulseră din cabină şi aterizară pe pământ. Locul era un aeroport militar şi se aflau acum în faţa unei clădiri care era fără îndoială sediul statului-major.

Tânărul domn Kim deschise larg uşa de la intrare şi îi lăsă pe Allan şi Herbert să treacă, după care o luă înainte cu paşi mărunţi să le deschidă următoarea uşă. Asta însemna că ajunseseră în locul cel mai sfânt. Acolo,

înăuntru, se vedea o masă de scris mare şi plină de hârtii în dezordine, în spatele ei o hartă a Coreei şi, la dreapta, două canapele şi nişte fotolii. Pe una din canapele şedea Kim Il-Sung, pe cealaltă, vizitatorul său. La perete, în partea opusă acestora, doi soldaţi înarmaţi cu mitraliere stăteau în poziţie de drepţi.

— Bună seara, domnule prim-ministru, spuse Allan. Eu sunt mareşalul Kiril Afanasievici Meretskov din Uniunea Sovietică.

— Ba nu eşti deloc, spuse Kim Il-Sung calm. Îl cunosc eu foarte bine pe mareşalul Meretskov.

— Vai de mine, făcu Allan.

Soldaţii îşi părăsiră pe loc poziţia de drepţi, îndreptându-şi armele spre falsul mareşal şi probabil la fel de falsa ordonanţă. Kim Il-Sung tot calm era, dar fiul lui izbucni într-o combinaţie de furie şi plâns. Probabil că în acel moment muri şi ultima fărâmă de copilărie pe care o mai avea. *Să n-ai încredere în nimeni!* Niciodată, absolut niciodată nu se va mai încrede în cineva.

— Ai să mori! îi strigă băiatul lui Allan printre lacrimi. Şi tu la fel, ţipă spre Herbert.

— De murit, sigur c-o să muriţi, zise Kim Il-Sung, la fel de calm ca şi înainte. Dar mai întâi să vedem cine v-a trimis.

Nu-i a bună, îşi zise Allan.

Lucrurile arată bine, se gândi Herbert.

*

Adevăratul mareşal Kiril Afanasievici Meretskov şi ordonanţa lui n-au avut altceva de ales decât să meargă pe jos până la ceea ce eventual mai rămăsese din Vladivostok.

După câteva ore bune de mers, au ajuns la unul din lagărele pentru refugiaţi pe care Armata Roşie le ridicase în afara oraşului distrus.

Acolo, umilinţa pe care au îndurat-o a fost şi mai mare, deoarece la început s-a presupus că mareşalul era un prizonier evadat, care se răzgândise şi acum venea înapoi. După aceea a fost imediat recunoscut şi i s-a dat toată atenţia cuvenită rangului pe care-l avea.

O singură dată în viaţă închisese mareşalul Meretskov ochii în faţa unei nedreptăţi la adresa propriei persoane, şi anume când mâna dreaptă a lui Stalin, adică Beria, dăduse ordin să fie arestat şi torturat fără motiv, şi poate că l-ar fi lăsat chiar să moară, dacă n-ar fi intervenit Stalin. Poate că Meretskov ar fi trebuit să se ia la răfuială cu Beria pentru ce-i făcuse, dar erau în toiul unui război ce trebuia câştigat şi, la urma urmelor, Beria avea prea multă putere. Aşa că Meretskov a trecut cu vederea episodul acela, dar şi-a spus că niciodată n-o să mai îngăduie să fie umilit. Aşa că, acum, ceea ce avea el de făcut era să-i prindă şi să-i pedepsească pe cei doi care îl lăsaseră fără uniformă şi fără maşină.

Dar Meretskov nu putea să pornească imediat pe urmele celor doi, pentru că n-avea uniformă de mareşal şi nici nu era prea uşor de găsit un croitor pe acolo, în corturile din lagăr. Şi chiar dacă s-ar fi găsit vreunul, rămânea o problemă aparent banală, aceea de a face rost de ac şi aţă. Toate croitoriile din Vladivostok dispăruseră şi ele odată cu oraşul.

Cum necum, după trei zile, era gata şi uniforma mareşalului. Dar fără decoraţii, pentru că de ele profita falsul mareşal. Oricum, asta nu-l putea împiedica pe Meretskov, ar fi însemnat că se declara învins.

Meretskov făcu rost cu destulă greutate de o Pobedă nouă pentru el şi ordonanţă (cele mai multe vehicule militare arseseră) şi o porni spre sud în zorii celei de a cincea zi de la catastrofă.

La graniţa cu Coreea de Nord, bănuielile mareşalului se adeveriră. Un alt mareşal, îmbrăcat exact ca el, trecuse frontiera într-o Pobedă la fel ca a sa şi o luase spre sud. Altceva, grănicerii nu ştiau.

Mareşalul Meretskov trase aceeaşi concluzie ca şi Allan cu cinci zile înainte, şi anume că era pură sinucidere să continue în direcţia frontului. Aşa că o coti spre Pyongyang şi după câteva ore înţelese că luase decizia corectă. La primul post de pază află că un mareşal Meretskov împreună cu ordonanţa lui ceruseră o întrevedere cu prim-ministrul Kim Il-Sung şi că li se acordase o audienţă la mâna dreaptă a mâini drepte a premierului. După informaţia asta, cei doi paznici începură să se certe. Dacă mareşalul Meretskov ar fi înţeles coreeana, l-ar fi auzit pe unul din paznici spunând că-şi dăduse el seama că ceva nu era în regulă cu cei doi şi *sigur* că-şi schimbaseră hainele unul cu altul; iar pe al doilea replicând că, dacă tovarăşul ar încerca măcar o dată să nu se îmbete de la ora zece dimineaţa, poate că ar fi mai uşor să fie crezut pe cuvânt. Apoi, paznicul unu şi paznicul doi începură să-şi spună unul altuia „tâmpitule", iar mareşalul şi ordonanţa porniră spre Pyongyang.

Adevăratul mareşal Meretskov fu primit în aceeaşi zi după prânz de mâna dreaptă a mâinii drepte a premierului. Imediat după aceea, Meretskov reuşi cu autoritatea sa de adevărat mareşal să convingă mâna dreaptă a mâinii drepte a premierului că viaţa prim-ministrului şi a fiului său se află în pericol, aşa că mâna dreaptă a mâinii

drepte trebuia să-l conducă fără întârziere în biroul prim-ministrului. Şi pentru că nu trebuia să se piardă niciun minut, transportul trebuia efectuat cu Pobeda mareşalului, pentru că mergea fără îndoială de patru ori mai rapid decât tancul blindat cu care călătoriseră Kim Yong Il şi tâlharii.

*

— Ei, s-auzim acum, spuse Kim Il-Sung cu superioritate, dar şi cu interes. Cine sunteţi, cine v-a trimis şi ce urmăreaţi voi cu escrocheria asta?

Allan nu apucă să răspundă, pentru că uşa se deschise brusc şi în prag îşi făcu apariţia adevăratul mareşal Meretskov, strigând că era vorba de un atentat şi că amândoi bărbaţii din mijlocul camerei erau nişte criminali, prizonieri din gulag.

Celor doi soldaţi cu pistoalele automate pregătite li se păru o clipă că erau prea mulţi mareşali şi ordonanţe. Însă de îndată ce prim-ministrul confirmă în mod indirect că nou-venitul era mareşalul adevărat, soldaţii îşi îndreptară din nou atenţia asupra escrocilor.

— Linişteşte-te, dragul meu Kiril Afanasievici, spuse Kim Il-Sung. Situaţia e sub control.

— Ai să mori, spuse mareşalul Meretskov tulburat, privindu-l pe Allan, îmbrăcat cu uniforma de mareşal şi cu toate decoraţiile pe piept.

— Da, aşa mi-au spus şi ei, zise Allan. Mai întâi tânărul Kim, pe urmă prim-ministrul şi acum domnul mareşal. Singurul care nu m-a condamnat la moarte până acum sunteţi dumneavoastră, adăugă el, întorcându-se spre oaspetele premierului. Nu ştiu cine sunteţi, dar nu cred

că-mi pot face prea mari iluzii c-aţi avea o altă părere în chestiunea de faţă.

— Nu, sigur că nu, îi răspunse oaspetele cu un zâmbet. Eu sunt Mao Tse Tung, conducătorul Republicii Chineze, şi vă previn că nu arăt prea multă indulgenţă celor care-i vor răul tovarăşului meu, Kim Il-Sung.

— Mao Tse Tung! spuse Allan. Ce onoare! Chiar dacă o să mi se ia curând viaţa, vă rog să nu uitaţi să-i transmiteţi salutări minunatei dumneavoastră soţii, din partea mea.

— O cunoaşteţi pe soţia mea? spuse Mao Tse Tung mirat.

— Da, o cunosc, dacă domnul Mao nu şi-a luat o altă soţie în ultimul timp. Pentru că înainte, domnul Mao mai avea obiceiul ăsta. Am întâlnit-o pe Jiang Qing în provincia Sichuan acum vreo câţiva ani. Ne plimbam adesea prin munţi cu un tinerel, Ah Ming.

— Dumneavoastră sunteţi Allan Karlsson? făcu Mao Tse Tung surprins. Salvatorul soţiei mele?

Herbert Einstein era greu de cap, dar de data asta pricepu că prietenul Allan avea garantat şapte vieţi şi că moartea lor sigură era pe cale să se transforme *iar* în altceva! Asta nu trebuia să se întâmple! Herbert era în stare de şoc.

— Evadez, evadez, împuşcaţi-mă, împuşcaţi-mă! ţipă el. Începu să alerge de-a curmezişul camerei, încurcă uşile şi nimeri într-o debara, unde se şi împiedică de o găleată şi un mop.

— Tovarăşul tău... spuse Mao Tse Tung, nu pare a fi chiar un Einstein.

— Cred că greşiţi, răspunse Allan, cred că greşiţi.

*

Faptul că Mao Tse Tung se afla acolo nu era deloc ciudat, deoarece Kim Il-Sung îşi avea cartierul general în Manciuria chineză, nu departe de Shenyang, în provincia Liaoning, la aproximativ cinci sute de kilometri nord-vest de Pyongyang. Mao se simţea bine în locurile acelea, unde, din punct de vedere istoric, avea poate şi sprijinul cel mai masiv. Şi îi plăcea compania prietenului său nord-coreean.

În orice caz, în scurt se clarifică tot ce trebuia clarificat şi cei ce voiau să vadă capul lui Allan pe tavă se lăsară convinşi să privească lucrurile într-o altă lumină.

Mareşalul Meretskov fu primul care întinse o mână iertătoare. Ca şi el, Allan Karlsson fusese victima ţicnelii lui Beria. (Allan nu mai dezvălui amănuntul lipsit de importanţă că tocmai el fusese autorul incendiului din Vladivostok.) Şi când Allan îi propuse mareşalului să-şi schimbe uniformele între ei, pentru ca mareşalul să-şi recapete decoraţiile, furia mareşalului se evaporă cu totul.

Nici Kim Il-Sung nu mai considera că avea motive de supărare. Allan nu avusese nicio clipă intenţia să-i facă vreun rău prim-ministrului. Kim Il-Sung era necăjit doar de dragul fiului său, care se simţea frustrat.

Tânărul Kim nu mai termina cu plânsul şi zbieretele, şi cerea moartea lui Allan, imediată şi de preferinţă brutală. Până la urmă, neştiind ce să mai facă, Kim Il-Sung îi trase fiului o palmă peste ureche, îi ordonă să tacă imediat din gură, ameninţându-l că, dacă nu tace, o să-i mai ardă o palmă.

Kim Il-Sung îi pofti pe Allan şi pe mareşalul Meretskov să ia loc pe canapea, unde li se alătură şi un Herbert deprimat, care ieşise împleticindu-se din debara.

Identitatea lui Allan fu stabilită definitiv când Mao îl chemă în cameră pe bucătarul său şef, un tânăr de douăzeci de ani — Allan şi Ah Ming se îmbrăţişară îndelung, după care Mao îi dădu ordin lui Ah Ming să se retragă în bucătărie şi să le prepare nişte tăieţei pentru masa de seară.

Recunoştinţa lui Mao Tse Tung faţă de Allan pentru că îi salvase viaţa lui Jiang Qing era nemărginită şi spuse că acum era dispus să facă orice pentru a-i ajuta şi pe Allan, şi pe prietenul lui. Orice, inclusiv să le permită să rămână în China, unde Mao Tse Tung le-ar fi asigurat amândurora un trai lispit de griji.

Dar Allan se scuză şi-l rugă pe Mao să nu se supere, dar ajunsese să i se facă lehamite de comunism şi dorea şi el să se destindă într-un loc unde să poată să bea un grog fără să fie obligat să înghită şi o prelegere politică.

Sigur că-l scuza pe domnul Karlsson, răspunse Mao, dar Karlsson n-ar trebui să-şi facă prea mari speranţe că o să se poată pune la adăpost în viitor, deoarece comunismul avea peste tot succes şi nu va dura mult până ce toată omenirea va fi cucerită.

Allan îi întrebă atunci dacă ar putea unul din domni să-i spună unde va dura cel mai mult până să pătrundă comunismul, de preferinţă un loc unde soarele să fie strălucitor, plajele albe şi unde să se servească şi altceva în pahare decât lichior indonezian de banane.

— De fapt, cred că mie de-o vacanţă îmi este dor, spuse Allan. Pentru că vacanţă n-am avut niciodată.

Mao Tse Tung, Kim Il-Sung şi mareşalul Meretskov începură să delibereze. Prima propunere fu Cuba, o insulă din Antile. Celor trei domni le era greu să-şi imagineze un loc mai capitalist decât Cuba. Allan le mulţumi

pentru sugestie, dar spuse că Marea Caraibilor era enorm de departe; de altfel îşi amintise că n-avea nici bani, nici paşaport, aşa că poate ar trebui să-şi domolească puţin ambiţiile.

Dar domnul Karlsson să nu-şi facă griji pentru bani şi paşaport. Mao Tse Tung îi promise atât pentru el, cât şi pentru prietenul lui documente false, cu care să se poată deplasa oriunde vor dori. Îi promise şi *o groază de dolari*, pentru că dolari avea berechet — bani pe care preşedintele american Truman îi trimisese Kuomintangului şi pe care Kuomintangul îi uitase când cu refugiul grabnic în Taiwan. Dar Marea Caraibilor era de partea cealaltă a globului, aşa că poate era mai bine să le vină altă idee.

Şi, pe când cei trei arhicomunişti îşi continuau discuţia creativă referitoare la locul de odihnă al tovarăşului alergic la ideologia lor, Allan îi mulţumi în gând lui Truman pentru bani.

I se sugerară şi Filipinele, dar nu, era un loc prea instabil politic. În cele din urmă, Mao propuse Bali. Allan se plânsese de lichiorul indonezian de banane şi asta-l făcuse pe Mao să se gândească tocmai la Indonezia. Nu era nici comunistă, cu toate că şi acolo — ca peste tot, poate în afară de Cuba — comunismul stătea la pândă prin stufăriş; dar preşedintele Mao era sigur că aveau şi altceva în Bali în afară de lichior de banane.

— Atunci, să zicem Bali, spuse Allan. Vii cu mine, Herbert?

Încetul cu încetul, Herbert Einstein se-mpăcase cu gândul că va mai trăi o vreme, aşa că, resemnat, dădu afirmativ din cap. Bine, mergea şi el. Ce altceva avea de făcut?

CAPITOLUL 19

Miercuri, 11 mai — miercuri, 25 mai

Indivizii urmăriţi, precum şi cel de la Klockaregård, despre care se presupunea că era mort, stăteau nestingheriţi la adăpost de privirile oamenilor. Gospodăria se afla la două sute de metri de şosea şi, privite din unghiul acela, casa şi grajdul din prelungirea ei creau un paravan pentru Sonia. Se putea plimba între şopron şi pădurice fără să fie văzută de lumea din trafic.

În general, viaţa gospodăriei era plăcută. Benny îi schimba cu regularitate bandajul lui Gäddan, iar medicamentele i le dădea cu pricepere şi măsură. Lui Buster îi plăcea spaţiul deschis al câmpiei din Västergötland, iar Soniei îi era bine oriunde, atâta vreme cât i se dădea de mâncare şi stăpâna îi mai spunea câte o vorbă drăgăstoasă. Pe urmă, de când apăruse şi bătrânelul, îi era şi mai bine.

Benny şi Frumoasa vedeau permanent soarele strălucind pe cer, indiferent cum era vremea, şi, dacă n-ar fi fost obligaţi să trăiască ascunşi, ar fi făcut imediat nunta; la maturitate, ne dăm mai repede seama ce vrem cu adevărat.

Pe lângă toate astea, fraţii Benny şi Bosse erau acum mai apropiaţi decât fuseseră vreodată. Când Benny izbuti să-l facă pe Bosse să-nţeleagă că era bărbat în toată firea chiar dacă-i plăcea să bea sirop în loc de şnaps, relaţia lor se îmbunătăţi simţitor. Iar Bosse era impresionat de câte ştia Benny. Parcă nu era chiar o prostie şi o pierdere de timp să stai pe băncile universităţii. Aproape că frăţiorul devenise fratele cel mare, şi asta chiar că-l făcea pe Bosse să se simtă foarte bine.

Allan era destul de retras. Stătea cât era ziua de lungă în hamac, chiar şi acum când vremea era mai aproape de cum trebuia să fie în Suedia în luna mai. Uneori, se mai aşeza şi Gäddan lângă el la un pahar de vorbă.

În cursul uneia dintre discuţiile lor, ieşi la iveală că amândoi îşi închipuiau la fel starea de nirvana. Pentru ei, armonia supremă era de găsit într-un şezlong, sub o umbrelă de soare, într-o ţară cu climă însorită şi caldă, şi unde personalul te servea cu băuturi răcoritoare de diferite feluri. Allan îi povesti lui Gäddan ce grozav se simţise el odată, demult, în Bali, unde-şi petrecuse o vacanţă cu bani de la Mao Tse Tung.

Dar când veni vorba despre conţinutul băuturilor, nu se mai înţeleseră. Centagenarul voia cocktail din votcă şi cola sau din votcă şi grepfrut. La petreceri, opta pentru votcă simplă. Gäddan Gerdin, în schimb, prefera culori mai vesele. Îi plăcea în primul rând ceva oranj care să bată în galben, cum ar fi un apus de soare, să zicem. Şi cu o umbrelă în mijloc. Allan îl întrebă de ce Dumnezeu voia umbrelă, că pe ea nu puteai s-o bei. Gäddan răspunse că Allan o fi umblat el prin toată lumea şi cu siguranţă ştia infinit mai multe decât un simplu puşcăriaş din Stockholm, dar chestia cu umbrela nu părea s-o priceapă.

Şi aşa s-au mai ciondănit o vreme pe tema nirvanei. Unul era de două ori mai bătrân decât celălalt, iar celălalt, de două ori mai solid decât primul, dar se înţelegeau.

Pe măsură ce treceau zilele şi săptămânile, jurnaliştilor le era din ce în ce mai greu să menţină viu interesul publicului pentru povestea cu triplul criminal şi acoliţii lui. După numai două zile, televiziunea şi ziarele de dimineaţă au încetat să comenteze evenimentul, conform vechiului principiu şi argument defensiv că, dacă n-ai nimic de spus, nu spui nimic. Ziarele de seară nu s-au dat bătute la fel de repede. Dacă n-aveai nimic de spus, puteai să mai iei câte un interviu sau să citezi pe unul şi altul care nu pricepeau că n-aveau nimic de spus. *Expressen* a lansat totuşi ideea să i se dea de urmă lui Allan recurgându-se la speculaţii cu ajutorul cărţilor de tarot. Dar nu, opţiunea finală a fost să nu se mai scrie deocamdată nimic despre Allan Karlsson, adică — în termeni jurnalistici — să se treacă „acum, cu apetit proaspăt, la următorul rahat". Cu alte cuvinte, se căuta altceva care să capteze interesul naţiunii. În cel mai rău caz, puteau lansa oricând o nouă cură de slăbit.

Aşadar, încetul cu încetul, mass-media a dat uitării misterul centagenarului. Cu o singură excepţie. *Eskilstuna-Kuriren* dădea pe bandă rulantă informaţii locale despre tot ce avea legătură cu dispariţia lui Allan Karlsson, ca de exemplu că în sediul oficiului de turism se instalase o uşă de siguranţă, ca măsură de protecţie în cazul unor noi atacuri. Şi că sora Alice de la căminul de bătrâni hotărâse că Allan Karlsson nu mai avea dreptul la cameră. Camera lui va fi preluată de altcineva, o persoană care „preţuia mai mult grija şi afecţiunea personalului".

Şi fiecare articol repeta pe scurt lista întâmplărilor, care, după părerea poliţiei, erau urmarea faptului că Allan Karlsson sărise pe fereastra casei de bătrâni din Malmköping.

Redactorul-şef al ziarului *Eskilstuna-Kuriren* era o fosilă, care, conform propriului principiu de nezdruncinat, stabilise că orice cetăţean este nevinovat până la proba contrarie. De aceea ziarul era foarte precaut cu publicarea numelor celor implicaţi. Se înţelege că Allan Karlsson apărea cu numele de Allan Karlsson şi în *Kuriren*, dar Julius Jonsson era „bărbatul de 67 de ani", iar Benny Ljungberg „proprietarul de tonetă".

Ca urmare, un domn foarte supărat a telefonat într-o bună zi la biroul inspectorului Aronsson. Domnul voia să rămână anonim, dar că îl cunoştea foarte bine pe Allan Karlsson, presupusul ucigaş căutat de poliţişti, şi că deţinea informaţii care s-ar fi putut dovedi utile.

Inspectorul Aronsson i-a răspuns că informaţiile utile erau exact ceea ce îi trebuia şi că, din partea lui, respectivul informator putea să rămână anonim.

Deci, bărbatul citise toate articolele publicate în ultima lună de *Eskilstuna-Kuriren* şi se gândise mult la cele întâmplate. Ştia că nu deţinea nici pe departe atâtea informaţii ca inspectorul, dar, pornind de la cele citite, reieşea că poliţia nu-l cercetase suficient de bine pe străin.

— Sunt sigur că adevăratul escroc ăla e, spuse anonimul.

— Străinul? întrebă inspectorul Aronsson.

— Da, dacă-l cheamă Ibrahim sau Mohamed, asta nu pot să ştiu, pentru că ziarul îl numeşte mereu „proprietarul de tonetă", şi nu se înţelege dacă e turc sau arab sau musulman sau mai ştiu eu ce. Care suedez ar ţine o tonetă? Niciunul. Mai ales la Åkers Styckebruk. Afacerea

asta nu e rentabilă decât dacă eşti străin şi nu-ţi plăteşti impozitul.

— Hopa! făcu Aronsson. Cam multe informaţii aşa, deodată. Deşi poţi fi turc şi musulman în acelaşi timp sau, de ce nu, arab şi musulman. E foarte posibil. Spun asta ca să punem puţin lucrurile în ordine...

— E *şi* turc, *şi* musulman? Şi mai rău! Păi, atunci, cercetaţi-l ca lumea, domnule! Şi pe el, şi pe blestemata lui de familie. Are cu siguranţă o sută de rubedenii, care trăiesc cu toţii din ajutor social.

— Nu, nu o sută. Singura rudă pe care-o are e un frate...

Exact în clipa aceea a încolţit un gând în mintea inspectorului. Sigur că da. Aronsson ceruse cu două–trei săptămâni în urmă informaţii despre familiile lui Allan Karlsson, Julius Jonsson şi Benny Ljungberg, şi asta în speranţa că se va ivi vreun personaj feminin, de preferinţă o roşcată — soră, verişoară, fiică sau nepoată — cu domiciliul în Småland. Asta se întâmplase înainte sa fie identificată Gunilla Björklund. Rezultatul anchetei fusese anemic. Un singur nume ieşise la iveală şi nu fusese deloc relevant atunci. Să fie relevant acum? Benny Ljungberg avea un frate în apropiere de Falköping. *Să se fi ascuns cu toţii acolo?* Anonimul îi întrerupse şirul gândurilor:

— Şi unde, mă rog, îşi are fratele toneta? Cât impozit plăteşte? Vin aici şi ne omoară tinerii noştri frumoşi. Trebuie să se termine odată cu imigrarea asta în masă! Auzi ce spun?

Aronsson auzise, i-a mulţumit pentru idee, chiar dacă patronul tonetei de care vorbeau ei se numea Ljungberg şi era cât se poate de suedez, adică nici turc, nici arab. Dacă Ljungberg era sau nu era musulman, n-avea de unde să ştie Aronsson. Dar nici că-l interesa.

Anonimul i-a spus că simţea tonul ironic în răspunsul mincinos al inspectorului şi că recunoştea el atitudinea asta social-democratică.

— Suntem mulţi şi rândurile se îngroaşă. Ai să vezi tu la alegerile de la anul[58]!

Inspectorul Aronsson se temea că anonimul ar putea să aibă dreptate în privinţa acestui ultim subiect. Lucrul cel mai puţin indicat pe care nişte oameni cumpătaţi şi cât de cât luminaţi la minte, ca inspectorul însuşi, l-ar fi putut face era să-i spună anonimului să se ducă dracului, după care să-i trântească telefonul în nas. Nu, ar trebui să dezbată chestiunea.

Aşa se gândea inspectorul, dar îi spuse totuşi anonimului să se ducă dracului, după care îi trânti telefonul.

Aronsson l-a sunat pe procurorul Ranelid să-i spună că avea de gând, cu permisiunea procurorului, să plece a doua zi în Västergötland, ca să verifice o pistă proaspătă în legătură cu centagenarul şi complicii lui. (Aronsson nu considera necesar să-i spună procurorului că ştia de câteva săptămâni că Benny Ljungberg avea un frate.) Procurorul Ranelid i-a urat succes inspectorului, simţindu-se din nou exaltat la gândul că nu va dura mult şi se va alătura şi el cercului exclusivist de procurori care reuşiseră să condamne un acuzat de omor premeditat sau omor din culpă (sau cel puţin de complicitate la una din cele două), cu toate că nu se găsise corpul defunctului. Şi, pe deasupra, ar fi primul caz în istoria proceselor penale în care erau implicate mai multe victime. Sigur că mai întâi trebuiau scoşi la suprafaţă Allan Karlsson şi acoliţii lui,

[58] În Suedia, alegerile generale au loc din patru în patru ani. Era vorba de alegerile din 2006. Social-democraţii au pierdut atât în 2006, cât şi în 2010.

dar asta era doar o chestiune de timp. Poate Aronsson dădea peste ei chiar a doua zi?

Era aproape cinci, ziua de lucru era pe sfârșite și procurorul își strângea hârtiile fluierând în surdină o melodie și dând frâu liber gândurilor. Să scrie o carte despre cazul ăsta? *Cea mai mare victorie a dreptății.* Ar fi un titlu bun? Prea pretențios? *Istoria dreptății.* Mai bine așa. Mai modest. Mai potrivită cu personalitatea autorului.

CAPITOLUL 20

1953–1968

Mao Tse Tung făcu rost, nu se ştie cum, de paşapoarte britanice false pentru Allan şi Herbert. Au plecat de la Shenyang, via Shanghai, Hong Kong şi Malaysia. În scurt timp, cei doi prizonieri stăteau sub o umbrelă de soare, pe o plajă cu nisip alb, la numai câţiva metri de Oceanul Indian.

Totul ar fi fost perfect, dacă fata care îi servea, de altfel extrem de binevoitoare, n-ar fi încurcat mereu borcanele. N-avea importanţă ce băutură comandau Allan şi Herbert, li se aducea mereu altceva. Şi asta *dacă* li se aducea, fiindcă fata se mai şi rătăcea pe plajă. Pentru Allan, ultima picătură a fost când a comandat un cocktail cu votcă şi cola („ceva mai multă votcă decât cola") şi i s-a adus Pisang Ambon, un lichior de banane foarte, foarte verde.

— Nu mai merge, m-am săturat până peste cap! spuse Allan, gata să meargă la recepţia hotelului şi să ceară să fie schimbată chelneriţa.

— Să nu faci una ca asta! zise Herbert. E absolut încântătoare!

O chema Ni Wayan Lakşmi, avea 32 de ani, şi părinţii ar fi trebuit de mult s-o mărite. Arăta bine, dar nici de familie prea bună nu era, nici bani puşi deoparte n-avea, şi toată lumea ştia că nivelul ei de inteligenţă era ca al unei *kodok,* adică al broaştei din Bali.

Din pricina asta, Ni Wayan Lakşmi rămăsese pe tuşă, când băieţii de pe insulă îşi aleseseră fete şi viceversa (în măsura în care li se permitea să aleagă ei singuri).

N-o prea deranjase lucrul ăsta, fiindcă nu se simţise niciodată bine în compania bărbaţilor. Nici a femeilor. De fapt, nu se simţea bine în compania nimănui. Până acum! Pentru că unul din albii de la hotel, cu numele de Herbert, avea ceva deosebit şi i se părea că... se asemănau foarte tare. El era sigur cu 30 de ani mai mare decât ea, dar nu i se părea important, pentru că era... *îndrăgostită*! Şi era ceva reciproc. Herbert nu mai întâlnise pe nimeni care să fie la fel de încet la minte ca el.

Când Ni Wayan Lakşmi a împlinit 15 ani, tatăl ei i-a făcut cadou un manual de olandeză, deoarece Indonezia era pe vremea aceea colonie olandeză, şi tatăl se gândea c-ar fi bine ca fata lui să înveţe olandeza. După patru ani de luptă cu manualul, familia a primit în vizită un olandez. Atunci a îndrăznit şi Lakşmi să-şi pună în practică pentru prima oară cunoştinţele de olandeză, pe care şi le însuşise cu atâta greutate, şi a aflat că ceea ce vorbea ea era *germana.* Tatăl, nici el foarte ascuţit la minte, nu-i dăduse fiicei manualul care trebuia.

Şi iată că acum, 17 ani mai târziu, acea nefericită eroare se transformă într-un avantaj, pentru că Ni Wayan

Lakşmi şi Herbert puteau sta de vorbă şi îşi puteau declara iubirea.

Ca urmare, Herbert ceru, şi i se aprobă, jumătate din teancul de dolari pe care Mao Tse Tung i-l dăduse lui Allan, după care Herbert se duse la tatăl lui Ni Wang Lakşmi şi îi ceru mâna fiicei celei mari. Tatălui i se păru că e luat în bătaie de joc. Adică venea la el un străin, un alb, un bogătan cu buzunarele doldora de bani şi cerea mâna absolut celei mai proaste dintre fetele lui. Numai faptul că bătuse la uşă era senzaţional. Familia lui Ni Wang Lakşmi făcea parte din casta shudra, cea mai de jos din Bali.

— N-ai greşit cumva adresa? întrebă tatăl. Şi despre fata cea mai mare e vorba?

Herbert Einstein răspunse că de obicei mai încurcă el lucrurile, dar de data asta era cât se poate de sigur.

Nunta avu loc două săptămâni mai târziu, după ce Herbert se converti la... o religie al cărei nume nu-l reţinuse. Dar era o religie foarte veselă, cu capete de elefanţi şi multe altele.

Timp de câteva săptămâni, Herbert încercă să înveţe numele noii lui soţii, dar până la urmă renunţă.

— Iubita mea, spuse Herbert, nu pot să reţin cum te cheamă. Te-ar supăra rău de tot dacă ţi-aş zice Amanda?

— Deloc, dragule. Amanda sună foarte frumos. Dar de ce tocmai Amanda?

— Nu ştiu. Ai tu o altă propunere?

Nu, Ni Wang Lakşmi n-avea altă propunere, aşa că, din clipa aceea, numele ei deveni Amanda Einstein.

Herbert şi Amanda îşi cumpărară o casă în satul Sanur, nu departe de hotel şi plajă, unde-şi făcea acum veacul şi Allan. Amanda nu mai servea la hotel, ajunsese la concluzia că cel mai bine era să demisioneze, pentru că

într-o bună zi tot ar fi dat-o afară, de vreme ce nu făcea mai nimic cum trebuie. Lucrul cel mai important acum era ca ea şi Herbert să-şi contruiască un viitor.

La fel ca şi Herbert, Amanda făcea pe dos tot ce putea fi făcut pe dos. Stânga era dreapta, sus era jos, aici era acolo... Din pricina asta n-avusese parte nici de educaţie, deoarece în primul rând trebuie să fii cel puţin capabil să găseşti zilnic drumul spre şcoală.

Dar acum, Amanda şi Herbert aveau *un maldăr de dolari* şi sigur că asta trebuia le rezolve pe toate. Amanda îi explică soţului ei că, deşi îi lipsea inteligenţa, chiar proastă nu era ea!

Îi mai spuse că în Indonezia totul era de vânzare, lucru foarte practic pentru cineva cu bani. Herbert nu înţelegea prea bine ce voia să spună Amanda, iar Amanda ştia din experienţă ce înseamnă să nu înţelegi despre ce e vorba, aşa că, în loc să explice mai îndeaproape, zise:

— Spune-mi un lucru pe care ţi l-ai dori pentru tine personal, scumpul meu.

— Cum adică? Adică... de exemplu să am o maşină?

— Exact! făcu Amanda.

După care se scuză, spuse că avea o treabă, dar că se va întoarce înainte de cină.

După trei ore, Amanda veni înapoi. Avea cu ea un permis de conducere cu numele lui Herbert şi nu numai atât. Mai avea şi o diplomă, care dovedea că Herbert era instructor autorizat, precum şi un contract de cumpărare a şcolii locale auto, care de acum înainte purta numele: „Şcoala de şoferi Einstein".

Se înţelege că lui Herbert totul i se părea formidabil, dar... n-avea cum să-l facă un automobil să conducă mai bine. Ba da, într-un fel, da. Pentru că acum avea o altă

poziţie; *el, şi nu altul,* va decide acum ce însemna să conduci bine şi ce-nsemna să conduci prost. În viaţă, lucrurile mergeau aşa: *binele* nu era neapărat ceea ce era bine, ci bine era ce zicea că e bine ăla care *hotăra.*

Herbert se lumină; *pricepuse!*

Şcoala de şoferi Einstein avu mare succes. Aproape toţi locuitorii insulei care aveau nevoie de permis de conducere voiau să ia lecţii de la simpaticul acela alb. Şi Herbert se simţea din ce în ce mai bine în rol. Lecţiile teoretice le ţinea chiar el şi explica, pe cel mai serios ton din lume, lucruri ca de exemplu că era important să nu conduci prea repede, pentru că puteai să intri în coliziune cu o altă maşină. Dar nici prea încet nu era bine, fiindcă împiedicai traficul. Elevii dădeau afirmativ din cap şi luau notiţe. Domnul profesor părea că ştie ce spune.

După şase luni, Herbert elimină concurenţa altor două şcoli auto de pe insulă şi deţinea acum monopolul în această branşă. Îl informă despre asta şi pe Allan într-una din vizitele lui săptămânale pe plajă.

— Sunt mândru de tine, Herbert, spuse Allan. Cine şi-ar fi imaginat că o să devii instructor auto? Aici, unde se circulă pe stânga...

— Pe stânga? spuse Herbert. Se circulă în Indonezia pe stânga?

Şi în timp ce Herbert îşi consolida firma primită în dar, nici Amanda nu stătea degeaba. Mai întâi, avu grijă să facă un curs de contabilitate. E drept, asta îi luă câteva săptămâni şi foarte mulţi bani, dar acum avea în mână diploma. Avea chiar cele mai bune note, iar diploma era de la una dintre cele mai bune universităţi din Java.

Odată încheiate studiile, Amanda făcu o plimbare lungă pe plaja din Kuta. Cugeta şi iar cugeta. Ce-ar putea

ea să facă pentru a contribui la fericirea familiei? Contabilă sau nu, nu prea avea importanţă, deoarece la socotit se descurca în continuare greu. Dar, cine ştie?... poate c-ar fi bine... poate c-ar putea... da, numai să... La naiba, îşi spuse Amanda Einstein.

— O să intru-n politică!

Amanda Einstein înfiinţă Partidul liberal al democraţilor liberi (i se părea că aceste cuvinte sunau bine împreună). Găsi imediat 6 000 de membri fictivi, care o încurajau cu toţii să candideze pentru postul de guvernator la alegerile din toamna următoare. Guvernatorul actual urma să se retragă din pricina vârstei înaintate şi exista un singur candidat plauzibil ca succesor până să-i vină ideea Amandei. Acum erau doi. Unul era bărbat şi pandit, celălalt era femeie şi shudra. Rezultatul alegerilor ar fi trebuit să fie subînţeles, adică în defavoarea Amandei. Desigur, dacă Amanda n-ar fi avut un maldăr de dolari.

Pe Herbert nu-l deranja în niciun chip că scumpa lui Amanda intrase în politică, dar ştia că Allan, sub umbrela de soare, detesta politica în general, dar mai ales după anii din gulagul comunist.

— Şi-acum o să fim comunişti? întrebă îngrijorat Herbert.

Nu, Amanda nu credea c-or să devină comunişti. Cuvântul ăsta nu exista în denumirea partidului. Dar putea să-l adauge, dacă Herbert ţinea morţiş să fie comunist.

— Partidul liberal al comuniştilor democraţi, spuse Amanda.

Îi suna bine. Puţin cam lung, dar s-ar putea să meargă.

Însă nu asta voia să zică Herbert. Ci, invers. Cu cât partidul lor se ocupa mai puţin de politică, cu atât era mai bine.

Şi se trecu la finanţarea campaniei electorale. După Amanda, la sfârşitul alegerilor, nu vor mai avea maldărul de dolari, deoarece costa destul de mult ca să câştigi. Ce părere avea Herbert?

Herbert răspunse că, în familia lor, Amanda era cu siguranţă cea mai pricepută în domeniul alegerilor. E adevărat că nu prea avea concurenţă.

— Bine, spuse Amanda. Atunci, cheltuim o treime din capital pentru campania mea electorală, o treime ca să dau şpagă şefilor de la celelalte districte de votare, o treime pentru calomnii la adresa aprigului meu concurent, şi o treime o păstrăm pentru noi, în caz că iese prost treaba. Ce zici?

Herbert se scărpină pe nas şi spuse că n-are nicio părere. În schimb, îi spuse lui Allan despre planurile Amandei, care scoase un oftat la gândul că o persoană care nu poate să deosebească lichiorul de banane de un grog îşi imagina că putea să fie guvernator. Dar ce să-i faci, asta era. Primiseră un maldăr de dolari de la Mao Tse Tung şi jumătatea pe care o luase Allan îi ajunsese cu vârf şi îndesat. De aceea, Allan promise să le mai strecoare şi el nişte bani după alegeri. Dar nu mai voia să audă de alte proiecte în legătură cu chestiuni la care nici Herbert, nici Amanda nu se pricepeau.

Herbert mulţumi pentru promisiune. Allan avea, într-adevăr, o inimă de aur!

Numai că n-a fost nevoie de ajutorul lui Allan. Alegerile s-au soldat cu victoria totală a Amandei pentru postul de guvernor. A câştigat cu aproape 80% din voturi, în timp ce concurentul a obţinut numai 22%. Faptul că totalul de voturi depăşea suta era o dovadă de fraudă electorală a câştigătorului, afirmaţie grabnic respinsă de unul

din tribunale, care chiar îl ameninţă pe cel învins cu repercusiuni serioase dacă urmărea defăimarea noului guvernator, şi anume pe doamna Einstein. Întâmplarea făcea că puţin înainte ca tribunalul să comunice decizia, Amanda şi preşedintele tribunalului băuseră împreună un ceai.

*

În timp ce Amanda Einstein prelua, încetul cu încetul, conducerea insulei, iar soţul Herbert învăţa oamenii să conducă maşina (fără ca el personal să stea la volan mai mult decât era nevoie), Allan îşi petrecea timpul în şezlong, pe ţărmul oceanului, cu câte o băutură preferată în mână. De când Amanda îşi găsise alte preocupări decât să servească turiştii, Allan primea de cele mai multe ori exact băutura comandată.

Şedea unde şedea, bea ce bea, şi, în afară de asta, răsfoia ziarele internaţionale la care avusese grijă să se aboneze, mânca oricând îi era foame şi se odihnea în cameră când ziua era prea obositoare.

Zilele se făceau săptămâni, săptămânile se făceau luni, lunile, ani — fără ca Allan să se sature de vacanţă. După un deceniu şi jumătate, încă mai avea un maldăr de dolari. Şi asta, datorită faptului că încă de la început avusese un maldăr de dolari, dar şi pentru că, de la o vreme, Herbert şi Amanda deveniseră proprietarii hotelului cu pricina şi avuseseră de îndată grijă ca Allan să fie singurul client care era servit pe gratis.

Allan avea acum 63 de ani şi încă nu făcea mai multă mişcare decât era absolut necesar, iar succesul politic al Amandei era tot mai mare. Se bucura de popularitate

în rândurile cetăţenilor, aşa cum dovedeau neîntreruptele cercetări făcute de institutul de statistică, proprietatea uneia dintre surorile Amandei. De asemenea, o organizaţie pentru drepturile omului constatase că Bali era cea mai puţin coruptă regiune din ţară. La rândul ei, această constatare se explica şi prin faptul că Amanda mituise întreaga conducere a respectivei organizaţii.

Lupta împotriva corupţiei era, de fapt, unul dintre cele trei obiective ale muncii de guvernator pe care o făcea Amanda. În primul rând, introdusese cursuri de sensibilizare împotriva corupţiei în toate şcolile din Bali. Mai întâi, un director de şcoală din Denpasar a protestat, argumentând că astfel de cursuri ar putea avea un efect contrar. Atunci, Amanda l-a făcut pe respectivul director preşedinte al consiliului în probleme de educaţie, i-a dublat salariul, aplanându-se astfel neînţelegerea.

Al doilea obiectiv era lupta împotriva comunismului, care se manifestă în primul rând prin aceea că, în pragul primei sale realegeri, Amanda avu grijă să scoată partidul comunist local în afara legii, fiindcă începuse să i se pară o ameninţare. Această manevră îi permise, de asemenea, să cheltuiască mult mai puţin pentru campania electorală.

Pentru al treilea obiectiv, Amanda primi ajutor de la Herbert şi Allan. Află de la ei că nu peste tot în lume erau plus 30 de grade tot timpul anului. Mai ales în locurile pe care ei le numeau Europa, unde era mult mai rece şi în special în nord de tot, acolo unde se născuse Allan. Amanda pricepu că existau probabil o groază de bogătaşi degeraţi pe lume, care ar trebui îndemnaţi să vină în Bali să se dezgheţe. Aşadar, Amanda încurajă turismul

acordând autorizaţii pentru construcţia de hoteluri de lux pe terenuri cumpărate de ea personal.

În rest, le purta mult de grijă celor dragi. Tata, mama, surori, unchi, mătuşi şi veri, toţi au căpătat foarte repede poziţii de vază şi bănoase în societatea din Bali. În felul ăsta, Amanda a fost realeasă nu mai puţin de două ori. A doua oară chiar se şi potrivi numărul de voturi cu numărul de alegători.

De-a lungul anilor, Amanda găsise timp să nască şi doi fii: mai întâi Allan Einstein (Herbert îi era îndatorat lui Allan pentru aproape tot), urmat de Mao Einstein (pentru acel maldăr de dolari, care le prinsese atât de bine).

Dar, într-o bună zi, lucrurile s-au înrăutăţit. Totul a început cu erupţia vulcanului Gunung Agung, înalt de 3 000 de metri. Pentru Allan personal, care se afla la 70 de kilometri distanţă, consecinţa imediată a fost că fumul i-a acoperit soarele. Pentru alţii a fost mai rău. Mii de oameni au murit, încă şi mai mulţi au fost nevoiţi să părăsească insula în mare grabă. Guvernatoarei, până atunci atât de populară, nu i-a trecut prin cap nicio măsură. Nici măcar nu i-a trecut prin cap că trebuia să-i treacă prin cap vreo măsură.

Vulcanul s-a potolit în cele din urmă, dar insula tot se zguduia — economic şi politic — ca de altfel întreaga ţară.

La Djakarta, după Sukarno urmă Suharto, iar noul conducător, spre deosebire de predecesorul său, şi-a luat rolul în serios. Suharto, mai întâi de toate, începu să-i vâneze pe comunişti, pe presupuşii comunişti, pe cei care erau în cel mai înalt grad posibil comunişti, şi pe câte un nevinovat, din când în când. În scurt timp, numărul morţilor era între două sute de mii şi două milioane; cifra era nesigură, fiindcă mulţi oameni de origine chineză şi

etichetaţi drept comunişti au fost îmbarcaţi şi izgoniţi din Indonezia. După debarcarea obligatorie în China, au fost trataţi invers, drept capitalişti.

În orice caz, după ce fumul erupţiei s-a risipit, nu mai rămăsese niciun singur comunist printre două sute de milioane de locuitori ai Indoneziei. (Ca măsură de siguranţă, să îmbrăţişezi ideologia comunistă fusese declarat crimă de stat.) Misiune îndeplinită pentru Suharto, care îi invită pe americani şi pe alţii din Occident să-şi împartă bogăţiile Indoneziei. Asta dădu avânt economiei, poporul începu să trăiască mai bine, şi cel mai bine trăia Suharto, care în scurt timp se făcu infinit de bogat. Soldatul care îşi începuse cariera militară făcând contrabandă cu trestie de zahăr se descurcase uimitor de bine.

Amandei Einstein nu-i mai surâdea să fie guvernatoare. Aproximativ optzeci de mii de balinezi pieriseră din cauza ambiţiosului guvern de la Djakarta, care urmărea cu tenacitate să-i facă pe oameni să gândească aşa cum voia el.

Herbert profită de momentul de haos şi ieşi la pensie, iar Amanda se gândea să facă şi ea acelaşi lucru, cu toate că nici nu împlinise patruzeci şi trei de ani. Dar familia avea proprietăţi — terenuri, hoteluri — şi maldărul de dolari, care le făcuse posibilă bunăstarea şi dăduse naştere unui maldăr şi mai mare de dolari. Puteau foarte bine să se retragă. Dar ce să facă după aceea?

— Ce-aţi zice să vă numesc ambasadoarea Indoneziei la Paris? o întrebă Suharto direct după ce mai întâi i se prezentă.

Suharto remarcase munca Amandei Einstein în Bali şi îndârjirea ei cu privire la interzicerea comuniştilor pe insulă. Preşedintele urmărea, de asemenea, un echilibru

de sexe în cadrul posturilor înalte la reprezentanţele indoneziene din străinătate. (Scorul ar fi fost de 24 la 1 dacă Amanda ar fi acceptat propunerea.)

— Paris? răspunse Amanda Einstein. Unde e Parisul?

*

Allan se gândea că poate erupţia vulcanului era un semn al providenţei că venise momentul să plece de-acolo. Dar după ce soarele îşi arătă din nou faţa printre norii de fum care se risipeau, totul redeveni ca înainte (în afară de faptul că, dintr-un motiv oarecare, pe străzi izbucnise războiul civil). Dacă providenţa nu putea fi mai explicită cu semnalele pe care le dădea, atunci la revedere. Şi Allan mai zăbovi câţiva ani pe şezlongul de pe plajă.

Până la urmă tot îşi făcu bagajul şi plecă, dar asta din cauza lui Herbert. Într-o zi, Herbert îi spuse că el şi Amanda se mutau la Paris şi, dacă Allan voia să meargă cu ei, Herbert îi promitea să-i facă rost de un paşaport indonezian fals, în locul celui britanic, tot fals şi expirat, pe care-l folosise Allan ultima oară.

Şi apoi, noua ambasadoare putea să-i facă rost de o slujbă la ambasadă, nu pentru că Allan trebuia să muncească, ci din pricină că francezii puteau fi cusurgii cu străinii cărora le dădeau drumul în ţara lor.

Allan acceptă. Acum se odihnise destul. În plus, i se părea că Parisul era un colţ de lume liniştit şi stabil, fără tumultul din ultima vreme de pe străzile din Bali, chiar în jurul hotelului unde stătea el.

Au plecat două săptămâni mai târziu. Amanda îşi preluă postul pe 1 mai.

Era anul 1968.

CAPITOLUL 21

Joi, 26 mai 2005

Per-Gunnar Gerdin se trezise mai târziu în dimineaţa când inspectorul Göran Aronsson s-a oprit la Klockaregård şi, spre marea lui surprindere, a dat cu ochii de Allan Emmanuel Karlsson, care şedea în hamacul de pe verandă.

Benny, Frumoasa şi Buster tocmai se ocupau de Sonia. Îi duceau apă în noul ei grajd. Julius îşi lăsase barbă şi de aceea, cu încuviinţarea grupului, îl însoţise pe Bosse la Falköping pentru cumpărături. Allan aţipise şi s-a trezit doar când inspectorul şi-a anunţat prezenţa.

— Cred că eşti Allan Karlsson, nu? spuse inspectorul Aronsson.

Allan a deschis ochii şi a răspuns că şi el credea acelaşi lucru. În schimb, habar n-avea cine i se adresa. Oare domnul străin ar putea să-l ilumineze în chestiunea asta?

Sigur, imediat. Inspectorul a spus că se numeşte Aronsson, că era inspector de poliţie, că-l căuta pe domnul Karlsson de o bună bucată de vreme şi că domnul

Karlsson era arestat, fiind bănuit că omorâse mai multe persoane. Prietenii domnului Karlsson, adică domnii Jonsson, Ljungberg şi doamna Björklund, erau şi ei arestaţi. Ştia oare domnul Karlsson unde se aflau?

Allan o tărăgănea cu răspunsul. Spunea că trebuie să-şi adune gândurile, că de-abia se trezise şi nădăjduia că domnul inspector avea înţelegere. Nu poţi să-ţi trădezi prietenii fără să te gândeşti mai întâi bine ce faci. Nu era şi domnul inspector de aceeaşi părere?

Inspectorul spuse că singurul sfat pe care putea să i-l dea domnului Karlsson era să nu zăbovească şi să spună repede ce ştie. Dar, mă rog, inspectorul nu era chiar foarte grăbit.

Mulţumit, Allan l-a invitat pe inspector să ia loc în hamac şi s-a ridicat să-i aducă nişte cafea din bucătărie.

— Doriţi zahăr la cafea? Lapte?

Nu intra în obiceiul inspectorului să permită delincvenţilor arestaţi să se mişte cum vor ei, nici măcar câţiva paşi până la o bucătărie. Dar exemplarul de faţă îi inspira un fel de linişte, şi, de unde stătea el în hamac, vedea bine până în bucătărie, aşa că putea urmări cu ce se ocupă Karlsson acolo. Aşadar, Aronsson a acceptat invitaţia la cafea.

— Lapte, da, mulţumesc. Dar nu zahăr, spuse, aşezându-se în hamac.

Proaspătul arestat îşi făcea de lucru prin bucătărie („Poate doriţi şi o prăjitură?"), iar inspectorul stătea pe verandă şi-l privea. Îi era greu să-nţeleagă cum de nimerise el în situaţia asta. Văzuse de la distanţă un bătrânel singur pe veranda unei case şi crezuse că putea să fie tatăl lui Bosse Ljungberg şi că tatăl cu siguranţă o să-i spună unde e fiul, şi că după aceea i se va confirma că

persoanele date în urmărire nu se aflau în apropiere şi că, prin urmare, călătoria în Västergötland fusese zadarnică.

Dar când Aronsson s-a apropiat de verandă, a văzut clar că bătrânul din hamac nu era altul decât Allan Karlsson în persoană. Dăduse marea lovitură!

Aronsson se comportase calm cu Allan, ca un profesionist. Sigur, în măsura în care se poate califica drept profesionist un inspector care lasă un triplu ucigaş să meargă în bucătărie să facă o cafea. Acum stătea acolo şi în sinea lui se simţea cam amator.

Allan Karlsson nu lăsa deloc impresia că ar fi un individ periculos, dar întrebarea era cum s-ar descurca Aronsson dacă şi-ar face apariţia şi ceilalţi trei suspecţi, poate chiar însoţiţi de Bosse Ljungberg, care, la urma urmelor, ar trebui arestat pentru ascundere de criminali?

— Lapte, dar fără zahăr? strigă Allan din bucătărie. La vârsta mea, uiţi repede.

Aronsson i-a repetat că dorea lapte la cafea, în timp ce-şi scotea telefonul ca să ceară întăriri de la colegii din Falköping.

Şi ca să fie mai sigur, se gândea să ceară două maşini.

Dar Aronsson nu a apucat să sune, fiindcă telefonul i-a luat-o înainte şi Aronsson, desigur, a răspuns. Era procurorul Ranelid şi avea ceva senzaţional de comunicat.

CAPITOLUL 22

Miercuri, 25 mai — joi, 26 mai

Marinarul egiptean care aruncase peştilor din Marea Roşie rămăşiţele pământeşti ale lui Bengt Bulten Bylund ajunse în fine la Djibouti, unde avea o permisie de trei zile.

În buzunarul din spate al pantalonilor avea portofelul lui Bulten şi, printre altele, erau acolo opt sute de coroane suedeze în numerar. Marinarul n-avea nici cea mai mică idee cât valorau, dar avea şi el speranţele lui, aşa că era în căutarea unui birou de schimb. Capitala ţării Djibouti poartă, fără pic de fantezie, acelaşi nume ca şi ţara, şi e un oraş tânăr şi viu. Viu, fiindcă e plasat strategic lângă Cornul Africii, exact unde începe Marea Roşie. Şi tânăr, fiindcă viaţa celor care se nasc la Djibouti nu e prea lungă. Dacă ajungi la 50 de ani, eşti deja o excepţie.

Marinarul egiptean făcu un popas în piaţa de peşte a oraşului. Poate că dorea să mănânce nişte peşte prăjit înainte să caute biroul de schimb. Văzu lângă el un bărbat de prin părţile locului, transpirat, tropăind şi cu

privirea febrilă, rătăcită. Marinarul nu se miră că bărbatul era transpirat şi nu numai pentru că erau cu siguranţă 35 de grade la umbră, ci şi fiindcă avea pe el nu unul, ci două saronguri, două cămăşi şi un fes bine înfipt pe cap.

Bărbatul avea vreo 35 de ani şi nu intenţiona să trăiască nicio zi în plus. Se afla în toiul unei revolte interioare, nu din pricină că jumătate din locuitorii ţării erau şomeri, că unu din cinci locuitori avea HIV sau SIDA, că lipsea cu desăvârşire apa de băut, că deşertul se întindea în ţară, înghiţind şi puţinul teren arabil existent. Nu, bărbatul era revoltat că SUA îşi instalaseră o bază militară în ţara lui.

Se ştia însă foarte bine că SUA nu erau o excepţie. Legiunea străină franceză era de mult timp acolo. Existau legături puternice între Franţa şi Djibouti. Înainte de a-şi obţine independenţa, ţara se numise *Somalia Franceză*.[59]

Dar în urma unor negocieri, reuşiseră şi SUA să se instaleze acolo, la distanţă rezonabilă de golf, de Afganistan şi nu departe de o serie de tragedii ce se petreceau în Africa Centrală.

Americanilor li se părea o idee excelentă, în timp ce aproape tuturor locuitorilor din Djibouti nici nu le păsa despre ce idee era vorba. Unica lor preocupare era cum să supravieţuiască de azi pe mâine.

Evident, unul din ei avea timp să reflecteze la prezenţa americanilor. Sau poate era prea religios ca să-i pese de propriul lui bine pământesc.

---

[59] Djibouti şi-a obţinut independenţa în 27 iunie 1977. Populaţia ţării este de aproximativ 500 000 de locuitori.

Oricum, se plimba prin părţile centrale ale capitalei în căutarea unui grup de soldaţi americani în permisie. În timpul plimbării, pipăia nervos o sforicică, de care trebuia să tragă la momentul potrivit, astfel încât să-i trimită pe americani în iad, iar el să navigheze în direcţia exact opusă.

Dar, după cum spuneam, era cald şi multă umezeală (cam aşa e mai tot timpul în Djibouti). Şi nu numai pentru că bomba îi era bine lipită de spate şi burtă, dar şi pentru că avea nevoie de rânduri duble de haine, ca să nu se observe ce ascundea el pe dedesubt. Sinucigaşul cu bomba aproape că fierbea de căldură şi până la urmă se-ntâmplă că, din greşeală, frecă prea mult sforicica.

Din pricina asta, atât el, cât şi sărmanul care era lângă el se făcură bucăţele. Încă trei localnici îşi pierdură viaţa din cauza rănilor, şi vreo alţi zece rămaseră schilodiţi. Niciunul dintre oropsiţi nu era american. Se zvonea însă că bărbatul care se aflase cel mai aproape de sinucigaşul cu bomba era european. Şi asta pentru că poliţia găsise un portofel în stare uimitor de bună lângă rămăşiţele posesorului. Iar în portofel erau 800 de coroane suedeze, paşaportul şi permisul de conducere.

Ziua următoare, primarul oraşului îl informă pe consulul onorific suedez de la Djibouti că, după toate aparenţele, cetăţeanul suedez Erik Bengt Bylund căzuse victimă unei fapte nebuneşti în piaţa de peşte din oraş.

Rămăşiţele pământeşti ale lui Bylund nu puteau fi repatriate, din cauză că trupul fusese mult prea vătămat, dar ele fuseseră imediat incinerate cu tot respectul.

În schimb, i se înmână consulului onorific portofelul cu paşaportul şi permisul de conducere (numai că, întâmplător, banii dispăruseră în cursul procesului de

recuperare). Primarul şi-a exprimat regretul că defunctul cetăţean suedez nu fusese mai bine ocrotit, dar, cu permisiunea consulului, se simţea totuşi obligat să-i comunice o chestiune delicată.

Problema era că Bylund venise la Djibouti fără viză valabilă. Primarul nici nu mai ştia de câte ori discutase chestiunea respectivă cu francezii, dar şi cu preşedintele Guelleh[60]. Dacă francezii voiau să-şi transporte legionarii direct la baza lor, n-aveau decât. Dar în clipa în care un legionar intră în calitate de civil în Djibouti (în „oraşul meu", după cum se exprimase primarul), atunci *trebuie* să-şi facă mai întâi rost de documente în regulă. Primarul nu se îndoia nicio secundă că Bylund făcuse parte din Legiunea străină franceză, le ştia el prea bine comportamentul. Din punctul ăsta de vedere, americanii erau ireproşabili, pe când francezii se purtau ca şi cum se aflau încă în Somalia Franceză.

Consulul onorific îi mulţumi primarului pentru condoleanţe şi-l minţi cu promisiunea ca, de îndată ce i se va ivi ocazia, o să abordeze problema vizelor cu un reprezentant de drept al francezilor.

*

Ce spaimă cumplită trase Arnis Ikstens, bietul angajat al staţiei de deşeuri auto a regiunii Riga, care manevra presa de maşini! Când maşina care venea la rând fu gata presată, Arnis văzu dintr-odată că atârna un braţ de om din patrulaterul de metal, care, cu câteva clipe înainte, fusese un automobil.

[60] Ismail Omar Guelleh (n. 1947) este din 1999 preşedinte în Djibouti.

Bineînțeles, Arnis sună imediat la poliție și pe urmă se duse acasă, deși nu era decât miezul zilei. Imaginea cu brațul mort avea să-l urmărească mult timp după aceea. Omul trebuie să fi fost, pentru numele lui Dumnezeu, deja mort când Arnis îi presase mașina, nu?

Șeful poliției din Riga îl informă personal pe ambasadorul Suediei că unul dintre concetățenii lui, Henrik Mikael Hultén, fusese găsit mort într-un Ford Mustang la stația de deșeuri auto din sudul orașului.

Adică, nu se stabilise încă identitatea, dar conținutul portofelului pe care victima îl avea asupra sa părea s-o dezvăluie.

*

Joi, 26 mai, la ora 11:15, sosi la Ministerul de Externe din Stockholm un fax de la consulul onorific din Djibouti, cu informații și documentație despre un cetățean suedez decedat acolo. Opt minute mai târziu, sosi încă un fax, pe aceeași temă, dar de data asta de la ambasada din Riga.

Funcționarul de serviciu de la minister recunoscu de îndată numele și figurile persoanelor decedate, despre care citise nu de mult în *Expressen*. Puțin cam ciudat, își spuse funcționarul, că cei doi muriseră atât de departe de Suedia, pentru că din ziar nu reieșea așa ceva. Dar asta era treaba poliției și a procurorului. Funcționarul scană ambele faxuri și compuse după aceea un e-mail cu informații relevante despre cele două victime. Trimise materialul, printre altele, și poliției din Eskilstuna. Acolo, un alt funcționar ridică din sprâncene și trimise totul mai departe procurorului Ranelid.

Viaţa procurorului Conny Ranelid era pe marginea colapsului. Cazul cu omorul triplu comis de centagenar trebuia să fie lovitura profesională pe care o aşteptase de atâta timp şi pe care simţea atât de profund că o merita.

Şi acum se dovedea că victima numărul unu, ucisă în Sörmland, murise de fapt la trei săptămâni după aceea în Djibouti. Şi că victima numărul doi, ucisă în Småland, făcuse acelaşi lucru la Riga.

Procurorul Ranelid respiră adânc de zece ori la fereastra larg deschisă a biroului, după care creierul începu din nou să-i funcţioneze. Trebuie să-i telefonez lui Aronsson. Şi Aronsson *trebuie* să găsească victima numărul trei. Şi *trebuie* să fie o legătură ADN între centagenar şi victima trei. *Trebuie* să fie aşa.

Altfel, ar fi însemnat că Ranelid se făcea de râs.

*

Când Aronsson auzi vocea procurorului Ranelid la telefon, se grăbi să-i spună că tocmai îl localizase pe Allan Karlsson, că acesta era acum în stare de arest (chit că-şi petrecea pentru moment arestul în bucătărie, tratându-l pe Aronsson cu cafea şi prăjituri).

— Cât despre ceilalţi suspecţi, cred că sunt prin apropiere, dar cel mai bine ar fi să cer întăriri...

Procurorul Ranelid îl întrerupse pe inspector şi-i spuse pe un ton disperat că victima numărul unu fusese găsită moartă la Djibouti, iar victima numărul doi, la Riga, şi că lanţul de indicii era cât pe ce să se destrame complet.

— Djibouti? spuse inspectorul Aronsson. Unde e Djibouti?

— Nu ştiu, răspunse procurorul Ranelid. Dar în caz că se află la mai mult de 20 de kilometri de Åkers Styckebruk, dosarul meu are mult de suferit. Acum *trebuie* să găseşti victima numărul trei, auzi ce-ţi spun, Göran? *Trebuie* s-o găseşti!

Exact în acea clipă, ieşi pe verandă Per-Gunnar Gerdin, abia trezit din somn. Dădu din cap politicos, dar circumspect, spre inspectorul Aronsson, care, la rândul său, îl privi cu ochii cât cepele.

— Sunt sigur că numărul trei tocmai a dat el de mine, spuse Aronsson.

CAPITOLUL 23

1968

Îndatoririle de serviciu pe care le primi Allan la ambasada Indoneziei din Paris nu erau împovărătoare. Noul ambasador, doamna Amanda Einstein, i-a dat o cameră cu pat şi i-a spus că era bineînţeles liber să facă exact ce voia.

— Dar poate o să fii drăguţ să mă ajuţi ca translator, dacă voi avea vreodată ghinionul să trebuiască să mă întâlnesc cu persoane din alte ţări.

Allan îi răspunse că nu era exclus să aibă tocmai ghinioane de genul ăsta, având în vedere postul pe care-l ocupa. Şi dacă înţelesese el bine, pe primul din şirul acela de străini îl va vizita chiar a doua zi.

Amanda a început să-njure când i s-a amintit că trebuia să meargă pentru numirea în funcţie la Palatul Elysée. Ceremonia n-avea cum să dureze mai mult de două minute, dar două minute erau mai mult decât suficient pentru cineva care înclina să îndruge prostii, şi Amanda ştia că avea tocmai înclinaţia asta.

Allan ştia şi el că, din când în când, Amanda emitea nişte gogomănii mai mari decât ea, dar o asigură că totul

o să decurgă foarte bine la preşedintele de Gaulle, dacă avea grijă să nu vorbească decât indoneziana în cele două minute, să zâmbească mai tot timpul şi să aibă un aer binevoitor.

— Şi cum ziceai că-l cheamă? spuse Amanda.

— Deci, doar indoneziana, repetă Allan. Sau, şi mai bine, balineziana.

Pe urmă, Allan o porni la plimbare prin capitala franceză. N-avea cum să-i strice să facă puţină mişcare după cincisprezece ani de şezlong, dar se privise în oglinda de la ambasadă şi îşi aminti că nici nu se tunsese şi nici nu se bărbierise după erupţia vulcanului din '63.

Numai că era imposibil să găsească o frizerie deschisă. De altfel, nimic altceva nu era deschis. Toate magazinele erau zăvorâte de parcă se dezlănţuise o grevă generală, oamenii ocupau clădiri, se făceau demonstraţii, se răsturnau maşini, se urla şi se-njura, şi revoltaţii azvârleau cu lucruri unii în alţii. Se ridicaseră bariere în spatele cărora şi Allan trebuia să se ghemuiască pentru a fi în siguranţă.

Situaţia îi amintea de Bali, de unde tocmai plecase. Doar că aici era ceva mai răcoare. Allan îşi întrerupse plimbarea şi făcu cale întoarsă spre ambasadă.

Acolo, îl întâmpină de îndată o ambasadoare furioasă. Primiseră un telefon de la Palatul Elysée prin care li se comunicase că cele două minute ale ceremoniei de numire în funcţie erau înlocuite cu un prânz mai prelungit, că doamna ambasador era, aşadar, cordial invitată să vină împreună cu soţul şi, bineînţeles, chiar şi cu translatorul personal al dânsei, că preşedintele de Gaulle voia să-l invite şi pe ministrul de Interne Fouchet, şi — nu în ultimul rând — va fi prezent şi preşedintele american Lyndon B. Johnson.

Amanda era distrusă. Poate că s-ar fi descurcat două minute cu preşedintele fără riscul de a fi expulzată imediat, dar *trei ore,* şi cu încă un preşedinte la masă!

— Ce se-ntâmplă, Allan? Cum de-am ajuns în situaţia asta? Ce-i de făcut? se plânse Amanda.

Schimbarea asta, de la o scurtă strângere de mână la o masă prelungită cu doi preşedinţi, era de neînţeles chiar şi pentru Allan. Iar lui Allan nu-i stătea în fire să caute a înţelege lucruri de neînţeles.

— Ce-i de făcut? Păi eu zic să vedem unde e Herbert şi să luăm câte un pahar toţi trei, că e deja după-amiază.

*

În ceea ce-l privea pe generalul de Gaulle, ceremonia de numire în funcţie a unui ambasador dintr-o ţară îndepărtată şi neimportantă dura de cele mai multe ori şaizeci de secunde, dar se permitea şi dublul dacă respectivul diplomat era un tip vorbăreţ.

Faptul că lucrurile nu se petrecură aşa în cazul ambasadoarei Indoneziei şi că programul se modifică de urgenţă se datora unor cauze politice la nivel înalt, pe care Allan nu le-ar fi putut nicicum ghici, chiar dacă s-ar fi obosit să încerce.

Era în felul următor. Preşedintele Lyndon B. Johnson se afla la ambasada Americii din Paris şi avea mare nevoie să-şi refacă imaginea. Protestele lumii întregi faţă de războiul din Vietnam atinseseră intensitatea unui uragan şi preşedintele Johnson, simbol al acestui război, nu se bucura nicăieri de popularitate. Johnson renunţase de mult la speranţa de a fi reales în noiembrie, dar nu i-ar fi displăcut să se retragă cu o reputaţie ceva mai

frumoasă decât cea de „ucigaş" şi alte calificative din astea neplăcute, scandate peste tot. De aceea, întrerupse-se pentru moment bombardarea oraşului Hanoi şi asta dusese la o conferinţă de pace. Dar întâmplarea că tocmai străzile oraşului unde fusese plănuită conferinţa erau şi ele aproape în stare de război i se părea ceva ridicol preşedintelui Johnson. De chestiunea asta era răspunzător *de* Gaulle ăla!

În ochii preşedintelui Johnson, de Gaulle era un ticălos, fiindcă se vedea de la o poştă că-i dăduse dinadins uitării pe cei care-şi suflecaseră mânecile ca să-i scape ţara de nemţi. Dar regula jocului politic obligă, fără excepţie, ca un preşedinte francez şi un preşedinte american să se întâlnească cel puţin la un prânz dacă se află simultan în aceeaşi capitală.

Aşadar, de un astfel de prânz era vorba — un prânz planificat, care trebuia neapărat *înghiţit*. Din fericire, francezii făcuseră gafa (Johnson nici nu se mira) să-şi programeze preşedintele în două întâlniri simultane. Prin urmare, noul diplomat de la ambasada Indoneziei — o femeie! — participa, de asemenea, la acel prânz. Din partea preşedintelui Johnson, era perfect, pentru că putea să stea de vorbă cu ea, şi nu cu de Gaulle ăla, care era un nesuferit.

De fapt, nu se făcuse nicio greşeală cu programarea. Era o idee strălucită care-i venise chiar preşedintelui de Gaulle în ultimul moment, şi anume să pretindă că totul era perfect normal. În felul ăsta, prânzul devenea suportabil, şi el putea să converseze cu ambasadorul Indoneziei — o femeie! — şi nu cu nesuferitul ăla de Johnson.

De Gaulle nu-l plăcea pe Johnson, dar mai curând din motive istorice decât personale. La sfârşitul războiului,

SUA încercaseră să pună Franţa sub administraţie militară americană — urmăriseră să-i fure ţara! Cum să ierte de Gaulle aşa ceva, indiferent dacă actualul preşedinte n-avusese niciun amestec în povestea respectivă? Şi pe urmă, actualul preşedinte... Johnson... da, se numea *Johnson*. Americanii ăştia n-aveau pic de stil.

Asta era părerea lui Charles André Joseph Pierre-Marie de Gaulle.

*

După câteva scurte negocieri, Amanda şi Herbert căzură de acord că era mai bine ca Herbert să stea acasă, la ambasadă, în timpul întrevederii cu preşedinţii de la Palatul Elysée. Amândoi erau de părere că în felul ăsta riscul unui eşec total se înjumătăţea. Nu credea şi Allan la fel?

După câteva clipe de tăcere, timp în care cântări diverse posibile răspunsuri, Allan se pronunţă:

— Stai acasă, Herbert.

*

Oaspeţii se adunaseră şi aşteptau gazda, care stătea în birou şi aştepta, la rândul său, de dragul aşteptatului. Se gândea să mai zăbovească vreo câteva minute, în speranţa că nesuferitul ăla de Johnson o să-şi piardă buna dispoziţie.

În depărtare auzea strigătele şi demonstraţiile, care făceau ravagii în iubitul lui Paris. A cincea republică începuse să se clatine din senin. Mai întâi, nişte studenţi se exprimaseră *pentru* libertatea sexuală şi *împotriva*

războiului din Vietnam, şi răspândiseră nemulţumire faţă de orânduirea existentă. Până acolo, lui de Gaulle i se părea totul normal, fiindcă studenţii găseau întotdeauna câte ceva de contestat.

Dar demonstraţiile se înmulţiseră, luaseră amploare, erau tot mai violente şi sindicatele ridicaseră şi ele tonul, ameninţând cu o grevă generală a muncitorilor. *Zece milioane de muncitori!* Păi aşa ceva paraliza întreaga ţară!

Muncitorii voiau mai puţine ore de lucru, să câştige mai mult şi de Gaulle să demisioneze. Preşedintele considera că n-aveau dreptate în nicio privinţă; el câştigase lupte mai grele decât asta. Consilierii lui de la Ministerul de Interne luau pulsul situaţiei şi îl sfătuiau pe preşedinte să răspundă cu măsuri drastice. Nu era vorba de ceva primejdios, ca de pildă o tentativă a Uniunii Sovietice de a prelua puterea. Dar sigur că la cafea despre astfel de speculaţii va vorbi nesuferitul ăla de Johnson dacă i se va da ocazia. Americanii vedeau comunişti la fiecare colţ de stradă. Ca să se pună în gardă, de Gaulle îl chemase şi pe ministrul de Interne, împreună cu foarte competentul său asistent. Ei aveau datoria să gestioneze situaţia haotică în care se afla naţiunea şi, în caz că nesuferitul ăla de Johnson devenea arogant, trebuiau să-i închidă gura.

— La naiba! făcu preşedintele Charles de Gaulle şi se ridică de pe scaun.

Nu putea să mai amâne prânzul.

Garda personală a preşedintelui francez îl controlă cu multă atenţie pe translatorul bărbos şi pletos, care-l însoţea pe ambasadorul Indoneziei. Translatorul avea însă toate documentele în ordine şi nici nu era înarmat. Şi în

afară de asta, ambasadorul — care, pe deasupra, era femeie! — garantase pentru el. Prin urmare, i se dădu şi pletosului bărbos un loc la masă, între un translator american cu mult mai tânăr şi mai prezentabil şi o copie franceză a acestuia.

Dintre cei trei translatori, bărbosul indonezian era cel mai ocupat. Şi preşedintele Johnson, şi de Gaulle îi adresau întrebări doamnei ambasador, în loc să converseze unul cu altul.

Preşedintele de Gaulle începu prin a se interesa de pregătirea profesională a doamnei ambasador. Amanda Einstein răspunse că ea de fapt era o proastă, că dăduse şpagă pentru postul de guvernor în Bali, că dăduse şpagă şi pentru încă două mandate şi că, în felul ăsta, trăise excelent cu familia ei ani şi ani de zile, până când noul preşedinte Suharto îi făcu surpriza să-i telefoneze şi să-i ofere postul de ambasador la Paris.

— Nici nu ştiam unde e Parisul şi credeam că e o ţară, nu un oraş. Ce părere aveţi de prostia asta? spuse Amanda Einstein, izbucnind în râs.

Povestise toate astea în limba ei maternă, iar pletosul şi bărbosul ei de translator tradusese în engleză. Dar în acelaşi timp, Allan avea grijă să schimbe aproape tot ce relata Amanda Einstein, cenzurând masiv.

Când prânzul era pe sfârşite, amândoi preşedinţii căzură de acord asupra unui lucru. Erau de părere că doamna ambasador Einstein era amuzantă, bine informată, interesantă şi înţeleaptă. Poate că ar fi trebuit să aibă mai mult discernământ cu privire la alegerea translatorului, pentru că cel prezent arăta ca un sălbatic.

*

Consilierul particular al ministrului de Interne Fouchet[61], Claude Pennant, se născuse în 1928 la Strasbourg. Părinţii lui erau comunişti convinşi şi înfocaţi, care plecaseră în Spania să lupte contra fasciştilor când a izbucnit acolo războiul în 1936. Îl luaseră cu ei şi pe fiul Claude, care avea opt ani.

Familia a supravieţuit războiului şi s-a refugiat pe căi întortocheate în Uniunea Sovietică. Odată ajunşi la Moscova, şi-au oferit serviciile Kominternului şi l-au prezentat şi pe fiul lor, acum în vârstă de 11 ani, au spus că vorbea deja trei limbi — germana, franceza învăţată acasă, la Strasbourg, iar acum spaniola. Ar putea fi de folos revoluţiei?

Da, ar putea. Talentul lui Claude la limbi străine a fost minuţios controlat şi băiatul a fost supus şi unei serii de teste de inteligenţă. A fost apoi plasat într-o şcoală cu profil dublu de limbi străine şi ideologie, şi, înainte să împlinească 15 ani, Claude vorbea curent franceza, germana, rusa, spaniola, engleza şi chineza.

La vârsta de 18 ani, curând după al Doilea Război Mondial, Claude şi-a auzit părinţii exprimându-şi anumite îndoieli cu privire la drumul pe care-l apucase revoluţia lui Stalin. A raportat asta superiorilor săi şi, imediat după aceea, Michel şi Monique Pennant au fost judecaţi şi executaţi pentru activitate antirevoluţionară. Iar tânărul Claude a primit cu acea ocazie prima lui distincţie, o medalie de aur, ca premiant al anului şcolar 1945–1946.

După 1946, Claude a început să fie instruit pentru a lucra în străinătate. Scopul era ca tânărul Claude să fie

[61] Christian Fouchet (1911–1974), politician francez, ministru de Interne între 1967 şi 1968.

plasat în Occident, unde să se strecoare prin coridoarele puterii, fie şi ca agent pasiv timp de câteva decenii, dacă era nevoie. Claude se afla sub aripile ocrotitoare de uliu ale mareşalului Beria, care-l ţinea departe de toate petrecerile oficiale, ca nu cumva să apară din întâmplare în vreo fotografie. Claude n-avea voie să facă altceva decât, eventual, serviciul de translator, şi asta doar când mareşalul era de faţă.

În 1949, la vârsta de douăzeci şi unu de ani, Claude a fost trimis înapoi în Franţa, dar de data asta la Paris. I s-a permis chiar să-şi păstreze numele lui adevărat, dar i s-a schimbat biografia. Şi-a început ascensiunea trecând pe la universitatea Sorbona.

Nouăsprezece ani mai târziu, în mai 1968, Claude Pennant a ajuns până în imediata apropiere a preşedintelui. Era de doi ani încoace mâna dreaptă a ministrului de Interne Fouchet, şi în calitatea asta lucra mai bine ca niciodată în slujba revoluţiei internaţionale. Sfatul pe care-l dăduse ministrului de Interne — şi, prin el, preşedintelui — era să combată cu asprime revolta studenţilor şi a muncitorilor. Şi, ca să fie mai sigur de reuşită, răspândea dovezi false cum că revendicările studenţilor şi ale muncitorilor nu erau susţinute de comuniştii francezi. Revoluţia comuniştilor din Franţa era prevăzută o lună mai târziu, iar de Gaulle şi Fouchet nu bănuiau nimic.

*

După prânz, lumea îşi dezmorţi puţin picioarele şi apoi se servi cafeaua în salon. Cei doi preşedinţi nu aveau de ales, trebuiau să-şi adreseze reciproc formule de politeţe.

Chiar asta şi făceau când, pe neaşteptate, translatorul cel pletos şi bărbos se apropie de ei.

— Vă rog să mă scuzaţi că vă deranjez, domnilor preşedinţi, dar am ceva de comunicat domnului preşedinte de Gaulle, un lucru care nu prea suferă amânare.

Preşedintele de Gaulle era cât pe ce să cheme un gardian, fiindcă un preşedinte nu stătea de vorbă cu oricine în felul ăsta. Dar bărbosul se exprimase cu bună-cuviinţă, aşa că preşedintele se abţinu.

— Mă rog, dacă trebuie neapărat, să auzim; aici, pe loc şi repede. După cum se vede, sunt ocupat cu cineva mult mai important decât un translator.

Fireşte. Allan îl asigură pe de Gaulle că nu va dura mult. Pe scurt, Allan era de părere că preşedintele trebuia să fie informat că foarte competentul consilier al ministrului de Interne era spion.

— Poftim? Adică *ce dracului* vrei să spui? rosti preşedintele de Gaulle cu voce tare, dar nu chiar aşa de tare ca să-l audă Fouchet şi mâna lui dreaptă, care fumau pe terasă.

Atunci, Allan îşi continuă povestea spunând că avusese îndoielnica plăcere, cu exact douăzeci de ani în urmă, să ia cina cu domnii Stalin şi Beria, dar şi cu mâna dreaptă a ministrului francez de Interne, care cu acea ocazie era — şi în privinţa asta nu exista niciun dubiu — translatorul lui Stalin.

— E drept, au trecut de atunci douăzeci de ani, dar dânsul nu s-a schimbat deloc. Eu nu aveam barba asta şi nici claia asta de păr de pe creştet, care acum mi-a crescut în toate direcţiile. Pe scurt: îl recunosc pe spion şi spionul nu mă recunoaşte pe mine, fiindcă abia dacă m-am recunoscut eu personal când m-am uitat ieri în oglindă.

Preşedintele de Gaulle era aprins la faţă când se retrase şi ceru să stea urgent de vorbă între patru ochi cu ministrul lui de Interne. („Nu, *între patru ochi* am spus, *fără* secretarul tău! Acum!")

Preşedintele Johnson şi translatorul indonezian rămaseră singuri. Johnson arăta foarte mulţumit. Îi strânse mâna translatorului drept mulţumire indirectă că reuşise să-l facă pe de Gaulle să lase deoparte atitudinea arogantă.

— Încântat de cunoştinţă, spuse preşedintele Johnson. Şi cum vă numiţi?

— Mă cheamă Allan Karlsson, răspunse Allan. L-am cunoscut odinioară pe predecesorul predecesorului predecesorului dumneavoastră, preşedintele Truman.

— Ca să vezi! exclamă preşedintele Johnson. Harry împlineşte curând nouăzeci de ani, dar e în formă şi o duce bine. Suntem buni prieteni.

— Transmiteţi-i salutări din partea mea! spuse Allan şi se scuză, pentru că voia tare mult să-i povestească Amandei ce le spusese preşedinţilor.

*

Prânzul cu cei doi ambasadori se încheie brusc şi toată lumea se retrase. Dar Allan şi Amanda nici nu apucară bine să ajungă la ambasadă, că preşedintele Johnson în persoană telefonă şi îl invită pe Allan la ambasada americană la cina de la ora opt, în aceeaşi seară.

— Foarte bine, spuse Allan. Tot ziceam eu să mă satur diseară, fiindcă, orice s-ar zice despre bucătăria franceză, farfuria rămâne goală şi nu simţi că ţi-ai umplut stomacul.

Observaţia lui Allan fusese pe gustul preşedintelui Johnson, care, binedispus, aştepta cu plăcere seara cu Allan.

Preşedintele Johnson avea cel puţin trei motive să-l invite pe Allan Karlsson. În primul rând, să afle mai multe despre spionul ăla şi despre întâlnirea lui Karlsson cu Beria şi Stalin. În al doilea rând, Harry Truman tocmai îi comunicase preşedintelui Johnson ce făcuse Allan Karlsson în 1945 la Los Alamos. Doar asta, şi merita o cină.

Şi, în al treilea rând, preşedintele Johnson era deosebit de mulţumit de felul în care decursese întâlnirea de la Palatul Elysée. Faptul că fusese acolo când nesuferitul ăla de preşedinte francez îşi pierduse controlul. Şi pentru asta, trebuia să-i mulţumească tot lui Allan Karlsson.

*

— Bine aţi venit, domnule Karlsson, spuse preşedintele Johnson strângându-i călduros mâna. Permiteţi-mi să vi-l prezint pe Ryan Hutton, care... care este, cum s-ar zice, o persoană mai secretă aici, la ambasadă. Da, consilier juridic, aşa cred că se numeşte.

Allan îl salută pe consilierul secret şi cei trei se aşezară la masă. Preşedintele Johnson dăduse ordin să se servească bere şi şnaps, pentru că vinul franţuzesc îi amintea de francezi, iar seara asta trebuia să fie o seară de sărbătoare.

În timp ce serveau aperitivele, Allan vorbi puţin despre viaţa lui până la cina din Kremlin, care se terminase prost de tot. Acolo se întâmplase că cel care urma să devină mâna dreaptă a ministrului de Interne Fouchet

leşinase în loc să traducă ultima insultă pe care Allan i-o adresase lui Stalin, căruia deja îi sărise mustarul.

Preşedintele Johnson îşi mai pierdu din buna dispoziţie după ce i se demonstră că acel Claude Pennant din preajma preşedintelui francez era spion sovietic. Între timp, Ryan Hutton îi comunicase că domnul Pennant fusese agent secret şi la CIA. Adevărul era că până atunci Pennant fusese principala sursă de informaţii a CIA. El excludea orice pericol de revoluţie comunistă în Franţa, unde, de fapt, infiltraţia comunistă era evidentă. Întreaga analiză urma să fie reevaluată.

— Se înţelege că informaţia asta e neoficială şi confidenţială, spuse preşedintele Johnson, dar sper că domnul Karlsson poate păstra un secret, nu?

— Chiar sigur să nu fiţi, răspunse Allan.

Mai povesti apoi că în timpul călătoriei cu submarinul în apele Mării Baltice băuse cot la cot cu un bărbat extraordinar de simpatic, care pe deasupra era unul dintre cei mai de seamă experţi în fizică nucleară, Yuli Borisovici Popov. Şi vorbiseră puţin cam mult despre chestiuni nucleare.

— Dar i-ai spus lui Stalin cum se face bomba? făcu preşedintele Johnson. Eu credeam că ai nimerit în lagăr tocmai pentru că refuzaseşi să-i spui. Aşa e?

— Nu, nu lui Stalin. El tot n-ar fi priceput. Dar cu o zi înainte, vorbisem prea în amănunt cu fizicianul acela de care vă spuneam, şi poate că n-ar fi trebuit. Se mai întâmplă şi lucruri din astea când se exagerează cu şnapsul, domnule preşedinte. Şi n-aveam de unde să ştiu cum e Stalin. Abia a doua zi am aflat.

Preşedintele Johnson se luă cu mâna de cap, îşi trecu degetele prin păr, spunându-şi că nu te-apuci să dezvălui

cum se fac bombele atomice doar în funcţie de cât alcool se consumă. Însemna asta că Allan Karlsson era... *trădător?* Dar... Karlsson nu era cetăţean american, şi atunci cum venea asta? Preşedintelui Johnson îi trebuia timp de gândire.

— Şi pe urmă, ce s-a mai întâmplat? întrebă preşedintele, neştiind ce altceva să mai spună.

Allan îşi zise că poate cel mai bine era să nu ascundă prea multe amănunte, având în vedere că întrebarea era rostită de un preşedinte. Deci, îi povesti despre Vladivostok, despre mareşalul Meretskov, despre Kim Il-Sung, despre Kim Jong Il, despre moartea providenţială a lui Stalin, despre Mao Tse Tung, despre grămada de dolari pe care Mao avusese amabilitatea să i-o dăruiască, despre viaţa liniştită pe care o dusese în Bali, dar care cu timpul devenise mai puţin liniştită şi, în fine, despre călătoria la Paris.

— Cam asta a fost tot, spuse Allan. Dar ce tare mi s-a uscat gâtul de atâta povestit!

Preşedintele mai comandă câteva beri, dar apoi adăugă nervos că un om care, în stare de ebrietate, răspândeşte secrete nucleare ar trebui să termine definitiv cu băutul. Pe urmă, gândindu-se la istoria neverosimilă pe care i-o povestise Karlsson, spuse:

— Ai avut o vacanţă de cincisprezece ani finanţată de Mao Tse Tung?

— Da. Adică... nu chiar. Erau de fapt banii lui Chiang Kai-sheks, care la rândul lui îi primise de la prietenul nostru comun, Harry Truman. Acum, când aţi adus dumneavoastră vorba, domnule preşedinte, poate c-ar trebui să-i telefonez şi să-i mulţumesc.

Preşedintelui Johnson îi era enorm de greu să se împace cu ideea că pletosul bărbos din faţa lui i-ar fi oferit

lui Stalin informaţii despre bombă. Şi că-şi făcuse de cap cu subvenţiile americanilor. Iar acum, colac peste pupăză, începea să-i audă pe demonstranţi, care scandau în faţa ambasadei: *SUA afară din Vietnam! SUA afară din Vietnam!* Johnson stătea fără să scoată o vorbă, şi arăta ca vai de el.

Între timp, Allan golise ce mai rămăsese în pahar şi acum analiza expresia abătută a preşedintelui american.

— Aş putea să vă ajut cu ceva? îl întrebă Allan.

— Poftim? spuse preşedintele, cufundat în gânduri.

— Aş putea să vă ajut cu ceva?

Preşedintele era cât pe ce să-l roage pe Allan Karlsson să câştige în locul lui războiul din Vietnam, dar reveni la realitate văzându-l din nou în faţa ochilor pe cel care-i dăduse lui Stalin bomba.

— Da, ai putea să mă ajuţi cu ceva, spuse preşedintele Johnson pe un ton obosit. Să pleci de-aici.

*

Allan îi mulţumi pentru cină şi plecă. Preşedintele Johnson rămase cu şeful CIA pentru Europa, agentul secret Ryan Hutton.

Lyndon B. Johnson era foarte abătut după întorsătura pe care o luase vizita lui Allan Karlsson. Începuse aşa de plăcut... şi pe urmă Karlsson făcuse mărturisirea aceea că dăduse bomba, nu numai Statelor Unite, dar şi lui Stalin. Lui Stalin! *Comunistul comuniştilor!*

— Ascultă, Hutton, spuse preşedintele Johnson. Ce-i de făcut? Să-l aducem înapoi pe blestematul ăla de Karlsson şi să-l fierbem în ulei?

— Da, răspunse agentul secret Hutton. Ori asta... ori să încercăm să profităm puţin de el.

Agentul secret Hutton nu era numai secret, era şi foarte instruit cu privire la tot ce era important ca strategie politică din perspectiva CIA. De exemplu, ştia de existenţa acelui fizician, care se distrase atât de bine cu Allan Karlsson în submarinul care îi dusese din Suedia la Leningrad. Începând cu 1949, Yuli Borisovici Popov făcuse carieră. Se prea poate că urcase primele trepte mulţumită informaţiilor căpătate de la Allan Karlsson. Era pur şi simplu plauzibil că aşa fusese. Popov avea acum şaizeci şi trei de ani şi era şeful tehnic al întregului arsenal nuclear al Uniunii Sovietice. Prin urmare, deţinea cunoştinţe de o importanţă aproape incomensurabilă pentru SUA.

Dacă SUA ar şti ce ştia Popov şi dacă ar avea astfel confirmarea că Occidentul este superior Estului în ceea ce priveşte armamentul nuclear — atunci, preşedintele Johnson ar putea lua iniţiativa unei dezarmări bilaterale. Iar calea cea mai bună pentru a obţine aceste informaţii era Allan Karlsson.

— Vrei să-l faci pe Allan Karlsson agent american? spuse preşedintele Johnson, gândindu-se în acelaşi timp că puţină dezarmare nu i-ar strica pentru reputaţia lui istorică, cu sau fără blestematul ăla de Vietnam.

— Exact, răspunse agentul secret Hutton.

— Şi ce te face să crezi că Allan Karlsson ar accepta?

— Cum să zic? Pentru că... pare să fie genul ăla de om. Şi n-a stat el aici mai adineaori şi şi-a oferit ajutorul?

— Exact, spuse preşedintele Johnson. De fapt, aşa a zis.

Preşedintele rămase puţin pe gânduri, apoi spuse:

— Cred că-mi trebuie un grog.

*

Intransigenţa guvernului francez faţă de nemulţumirea poporului a condus, după cum era şi de aşteptat, la o paralizie totală a ţării. Milioane de francezi au intrat în grevă. Portul din Marsilia s-a închis, la fel şi aeroporturile internaţionale, reţeaua de căi ferate şi nenumărate lanţuri de magazine. Distribuirea carburanţilor a fost întreruptă, serviciile de salubritate nu mai funcţionau. Revendicările se auzeau din toate părţile: majorări de salarii, bineînţeles, reducerea orelor de muncă. Apoi, contracte de muncă sigure. Şi influenţă sporită a angajaţilor în întreprinderi.

În afară de toate astea, se cerea un nou sistem de învăţământ. Şi o nouă societate! A cincea republică era ameninţată.

Sute de mii de francezi ieşeau în stradă la demonstraţii şi nu erau întotdeauna demonstraţii paşnice. Se dădea foc la maşini, se tăiau copaci, se distrugea caldarâmul, se ridicau baricade... pe străzi erau jandarmi, brigăzi ale poliţiei, gaze lacrimogene, scuturi.

Acela a fost momentul când preşedintele francez, prim-ministrul şi guvernul au adoptat o strategie. Consilierul personal al ministrului de Interne Fouchet nu mai avea nicio influenţă. (Mai precis, fusese arestat în secret şi se afla acum în sediul Serviciului secret de informaţii, unde îi era înfiorător de greu să explice de ce îşi montase un aparat de transmisie în cântarul din baie.) Muncitorilor grevişti li s-a oferit deodată o majorare substanţială a salariului minim, o majorare generală de zece la sută a salariilor, săptămâna de lucru le-a fost redusă cu două ore, alocaţiile familiale au fost de asemenea majorate, sindicatele au căpătat mai multă putere, s-au iniţiat negocieri pe scară largă privind contractele colective de

muncă şi introducerea sporului pentru salarii. Unii miniştri au fost scoşi din post, printre care şi ministrul de Interne Christian Fouchet.

Cu ajutorul acestor măsuri, preşedintele şi guvernul au reuşit să neutralizeze manifestările revoluţionare. În lipsa unei mişcări populare generale, revolta existentă n-a mers mai departe. Muncitorii s-au întors la lucru, ocupanţii s-au retras, magazinele s-au redeschis, transportul a început să funcţioneze din nou normal. Mai 1968 s-a încheiat, a început iunie şi a cincea republică franceză a rămas în picioare.

Preşedintele Charles de Gaulle a telefonat personal la ambasada Indoneziei din Paris ca să-i comunice domnului Allan Karlsson că îi decerna o medalie. Dar cei de la ambasadă îi spuseră că Allan Karlsson nu mai lucra acolo şi nimeni nu ştia, nici măcar însăşi ambasadoarea, unde era.

CAPITOLUL 24

Joi, 26 mai 2005

Venise momentul ca procurorul Ranelid să salveze ce mai era de salvat din cariera şi onoarea lui. Bazându-se pe principiul că e de preferat să previi boala decât s-o vindeci, Ranelid a convocat o conferinţă de presă pentru aceeaşi după-amiază pentru a anunţa că revocase arestarea celor trei bărbaţi şi a femeii, implicaţi în cazul cu dispariţia centagenarului.

Procurorul Ranelid era priceput în multe domenii, dar nu când era vorba să-şi recunoască defectele şi greşelile. Din pricina asta, introducerea făcută la conferinţa de presă, pe care o anunţase atât de pripit, nimeri ca nuca-n perete. Procurorul a continuat cu un raţionament încâlcit, spunând că, deşi Allan Karlsson şi prietenii lui nu mai erau reţinuţi (fuseseră găsiţi chiar în dimineaţa aceea în Västergötland), erau totuşi găsiţi vinovaţi, dar că el procedase corect, deoarece — şi asta era noutatea — dovezile îşi schimbaseră caracterul într-o asemenea măsură, încât reţinerea inculpaţilor îşi pierduse valabilitatea.

Se înţelege că jurnaliştii au vrut atunci să afle în ce fel îşi schimbaseră dovezile caracterul, iar procurorul Ranelid a relatat cu lux de amănunte informaţiile de ultimă oră de la Ministerul de Externe, referitoare la soarta lui Bylund şi a lui Hultén la Djibouti, respectiv Riga. În încheiere, Ranelid a comentat faptul că legea impune uneori reveniri asupra arestărilor, indiferent cât de şocant poate părea în unele cazuri acest act procedural.

Procurorul simţea că lucrurile ieşiseră prost şi confirmarea a căpătat-o imediat, când reprezentantul ziarului *Dagens Nyheter* i-a aruncat o privire pe deasupra ochelarilor şi a dat drumul unui monolog presărat cu un şir de întrebări extrem de neplăcute pentru procuror.

— Am înţeles eu bine că, în ciuda noilor împrejurări, îl consideri în continuare pe Allan Karlsson vinovat de omucidere sau de omor din culpă? Vrei, aşadar, să spui că centagenarul Allan Karlsson l-a dus cu forţa pe Bengt Bylund la Djibouti în Cornul Africii, unde l-a aruncat în aer pe Bylund, dar Karlsson a scăpat, şi asta nu mai departe de ieri după-masă, şi că, după aceea, bătrânul s-a întors rapid în Västergötland, unde — după câte ne-ai relatat aici — a fost găsit chiar în dimineaţa asta? Lăsând la o parte toate celelalte, ai putea să ne spui cu ce mijloc de transport a călătorit Karlsson? Pentru că, după câte ştiu eu, nu există niciun zbor direct între Djibouti şi câmpia din Västergötland, plus că Allan Karlsson, conform tuturor informaţiilor, nu posedă paşaport valabil.

Procurorul Ranelid a tras adânc aer în piept. Apoi spuse că probabil partea lui introductivă fusese înţeleasă greşit. Era cât se poate de clar că Allan Karlsson, Julius Jonsson, Benny Ljungberg şi Gunilla Björklund erau nevinovaţi.

— Aşadar, *e cât se poate de clar*, mai spuse o dată Ranelid, reuşind astfel să îndrepte lucrurile în ultimul moment.

Dar afurisiţii de gazetari nu s-au declarat mulţumiţi.

— V-am ascultat descriind destul de amănunţit cronologia şi locul unde s-au produs presupusele crime. Dacă suspecţii sunt acum dintr-odată nevinovaţi, care e viziunea dumneavoastră actuală asupra felului cum au decurs evenimentele? întrebă reporterul de la *Eskilstuna – Kuriren.*

Ranelid avea cuţitul la beregată, dar era momentul să pună piciorul în prag. Şi să nu-şi închipuie reprezentanta ziarului local că-şi putea permite să-l critice pe procurorul Ranelid.

— Investigaţiile tehnice mă împiedică pentru moment să relatez mai multe, spuse procurorul scurt şi se ridică.

„Investigaţiile tehnice" scoseseră nu numai o dată, nu numai dintr-o singură încurcătură, şi nu numai un singur procuror; dar, de data asta, lui Ranelid i se înfundase. Procurorul prezentase săptămâni de-a rândul, în gura mare, motivele pentru care cei patru erau vinovaţi. Era, prin urmare, cât se poate de normal ca acum să-şi sacrifice măcar câteva minute pentru a lămuri cum de erau nevinovaţi. Sau, cum se exprimă *şmecherul* de la *Dagens Nyheter:*

— Cum poate să fie secret din punctul de vedere al investigaţiilor tehnice să ne povestiţi cu ce s-au ocupat nişte oameni nevinovaţi?

Procurorul Ranelid era la marginea prăpastiei, aproape că-şi pierdea echilibrul. După toate probabilităţile, avea oricum să se prăbuşească — fie acum, fie într-una din zilele următoare. Avea însă un avantaj faţă de jurnalişti. *Ranelid ştia unde se aflau Allan Karlsson şi ceilalţi.*

Västergötland era o regiune foarte întinsă. Acum, fie ce-o fi, s-a gândit procurorul Ranelid şi a spus:

— Ce-ar fi să mă lăsaţi să spun ce am de spus şi să nu mă mai întrerupeţi? Investigaţiile tehnice mă împiedică pentru moment să relatez mai mult decât atât. Dar mâine, la ora cincisprezece fix, voi ţine o nouă conferinţă de presă în acest loc şi atunci intenţionez să vă răspund la întrebări.

— Unde anume în Västergötland se află în clipa asta Allan Karlsson? întrebă reporterul de la *Svenska Dagbladet.*

— Nu vă mai spun nimic, zise procurorul Ranelid şi se ridică.

*

Cum de s-a ajuns în situaţia asta? Procurorul Ranelid se încuiase în camera lui şi fuma o ţigară, prima din ultimii şapte ani. Ar fi putut intra în istoria criminologiei suedeze: primul care a pus mâna pe autorii mai multor crime fără să fie găsite trupurile victimelor. Şi când îi era lumea mai dragă, uite că *s-au găsit* trupurile. În locuri unde nu trebuiau găsite! Şi pe deasupra, victima numărul trei era în viaţă, adică tocmai ăla care era cel mai mort din toţi. Cât necaz i-a pricinuit numărul trei lui Ranelid!

— Ar trebui să fie pedepsit şi omorât afurisitul, bombăni procurorul.

Dar acum era vorba de salvarea onoarei, a carierei, şi pentru aşa ceva asasinarea lui Allan Karlsson nu era cea mai bună soluţie. Procurorul trecu în revistă conferinţa de presă. Deci, până la urmă spusese foarte clar că acel Karlsson şi acoliţii lui nu erau vinovaţi. Şi asta, pentru că, de fapt... habar n-avea. Ce Dumnezeu se întâmplase?

Bulten Bylund *trebuie* să fi murit în drezină. Şi atunci, cum mama dracului a putut să moară încă o dată peste câteva săptămâni, pe un alt continent?

Procurorul Ranelid şi-a blestemat zilele că se pripise chiar în halul ăsta cu conferinţa de presă. Mai întâi, ar fi trebuit să pună mâna pe Karlsson şi pe acoliţii lui, să-i interogheze şi abia după aceea să vadă ce anume să dezvăluie presei.

Dar în situaţia de faţă — după declaraţiile categorice privind nevinovăţia lui Karlsson şi a acoliţilor lui — parcă nu mergea să-i convoace doar aşa, pentru nişte „completări informative". Ar mirosi a tracasare. Şi totuşi, Ranelid nu avea de ales. *Trebuia să afle...* şi trebuia să afle în timp util, înainte de ora cincisprezece a doua zi. Pentru că altfel nu mai era procuror în ochii colegilor, ci clovn.

*

Inspectorul Aronsson se simţea minunat în hamacul de la Klockaregård, unde îşi savura cafeaua şi prăjitura. Vânătoarea centagenarului luase sfârşit şi, în afară de asta, simpaticul bătrânel nu mai era arestat. Ce-l făcuse să sară pe geam cu o lună în urmă şi ce se mai întâmplase după aceea rămânea, bineînţeles, să fie cercetat în măsura în care mai avea vreo importanţă. În orice caz, nu era chiar atât de urgent încât să nu le rămână timp să stea puţin de vorbă, nu?

Per-Gunnar Şefu' Gerdin, adică mortul călcat de maşină şi care reînviase, părea şi el cât se poate de cumsecade. Venise imediat cu propunerea să se tutuiască şi că ar prefera să i se spună Gäddan.

— De acord, Gäddan, spuse inspectorul Aronsson. Pe mine mă cheamă Göran.

— Gäddan & Göran, repetă Allan. Ce bine se potrivesc numele astea! Aţi putea să faceţi afaceri împreună, nu?

Gäddan răspunse că nu era chiar sigur că nutrea respectul necesar faţă de fisc ca să deschidă o firmă în tovărăşie cu un inspector, dar că îi mulţumea lui Allan pentru sugestie.

Atmosfera devenise dintr-odată foarte degajată şi după ce li se alăturară Benny şi Frumoasa, apoi Julius şi Bosse, fu şi mai plăcută.

Stăteau pe verandă şi vorbeau de toate cele, numai despre întâmplările din ultima lună nu; nimic despre cum se legau unele cu altele. Allan a avut mare succes când şi-a făcut apariţia de după colţ cu un elefant şi a dat împreună cu Sonia o scurtă reprezentaţie de dans. Julius se simţea din ce în ce mai mulţumit că scăpase de arestare şi a început să-şi taie barba, pe care n-avusese încotro şi o lăsase să crească pentru a putea circula liber prin Falköping.

— Ce ziceţi de asta? spuse Julius. Toată viaţa am fost vinovat, şi acum, deodată, nu mai sunt! Straşnică fericire!

Bosse era de părere că aşa ceva merita sărbătorit şi a venit cu o şampanie ungurească veritabilă ca să dea noroc cu prietenii săi şi cu inspectorul. Inspectorul a protestat anemic, explicând că îl aştepta maşina în curte, o cameră rezervată la hotelul din Falköping, iar în calitatea lui de inspector nu putea să ajungă acolo afumat.

Atunci, a intrat în vorbă Benny, care a declarat că în general — vorba lui Allan — abstinenţii pun în pericol pacea lumii şi nu sunt buni la nimic altceva decât să te ducă undeva cu maşina.

— Haideţi, doar un pahar, şi am eu grijă ca domnul inspector să ajungă cu bine la hotel.

N-a mai fost nevoie de insistenţe. Inspectorul suferise timp îndelungat de lipsa antrenamentului social, aşa că acum, aflându-se în fine alături de oameni atât de simpatici, nu-şi permitea să stea deoparte, bosumflat.

— Hai să ciocnim un păhărel în cinstea nevinovăţiei tuturor. Cred că nici forţele poliţiei n-au de ce să se opună. Sau chiar două pahare, că sunteţi destul de mulţi...

Veselia generală a mai continuat câteva ore, când iar a sunat telefonul inspectorului Aronsson. Tot procurorul Ranelid era. Îi spunea lui Aronsson că, din pricina unor circumstanţe nefericite, tocmai îi dezvinovăţise într-un mod aproape irevocabil pe cei trei bărbaţi şi pe femeie. Şi că în mai puţin de douăzeci şi patru de ore trebuia să ştie ce s-a întâmplat din clipa în care moşul Karlsson a sărit pe geam şi până în momentul de faţă, fiindcă asta aştepta presa să afle a doua zi la ora 15.

— Cu alte cuvinte, eşti până-n gât în rahat, spuse inspectorul, deja puţin ameţit.

— Trebuie să m-ajuţi, Göran, îl imploră procurorul Ranelid.

— Şi cum să te-ajut, domnule? Să mut cadavrele pe hartă? Sau să le fac de petrecanie unora care au avut prostul gust să nu fie chiar atât de morţi cum ţi-ai fi dorit tu?

Procurorul Ranelid a mărturisit că se gândise exact la chestia asta din urmă, dar îşi dădea prea bine seama că nu era calea cea mai uşoară. Nu, speranţa lui era ca Göran să-i ia cu binişorul pe Allan Karlsson şi pe... asistenţii lui... şi să-i convingă să-l primească a doua zi dimineaţă pe el, procurorul Ranelid, pentru o scurtă convorbire — cu totul neprotocolară! — despre una şi alta... adică să se

facă lumină cu privire la cele petrecute în ultima vreme prin pădurile din Sörmland şi Småland. În schimb, procurorul Ranelid promitea că le va cere scuze celor patru nevinovaţi din partea poliţiei din Sörmland.

— Din partea poliţiei din Sörmland? spuse inspectorul Aronsson.

— Da... sau... mai bine din partea *mea*, zise procurorul Ranelid.

— Păi sigur, aşa da. Hai, linişteşte-te puţin, Conny, să văd ce pot face. Te sun eu peste câteva minute.

Inspectorul Aronsson a închis telefonul şi a început cu vestea cea bună, şi anume că procurorul Ranelid ţinuse o conferinţă de presă, în cursul căreia subliniase cât de nevinovaţi erau Allan Karlsson şi prietenii lui. După care le-a comunicat dorinţa procurorului să fie primit în dimineaţa următoare ca să stea cu toţii de vorbă şi să clarifice anumite lucruri.

Frumoasa a reacţionat argumentând cu însufleţire că era aproape imposibil să iasă ceva bun dacă se apucau să-i descrie amănunţit tocmai procurorului cele petrecute în ultimele săptămâni. Julius era de aceeaşi părere. Dacă ai fost declarat nevinovat, păi atunci, erai nevinovat.

— Şi nici nu sunt obişnuit cu aşa ceva, zise Julius. Ar fi mare păcat să-mi pierd nevinovăţia în mai puţin de o zi.

Dar Allan şi-a îndemnat prietenii să nu-şi mai facă griji pentru toate nimicurile. Oricum, ziarele şi televiziunea n-or să-i lase-n pace până nu află toată povestea. Mai bine să i-o spună unui singur procuror, decât să se trezească în curte cu o puzderie de gazetari şi să nu mai scape de ei săptămâni întregi.

— Şi pe urmă, avem toată seara la dispoziţie ca să coacem ceva de spus.

Inspectorul Aronsson n-ar fi vrut să audă vorbele astea din urmă. S-a ridicat în picioare ca să-şi sublinieze prezenţa şi ca să-i împiedice pe ceilalţi să mai spună şi alte lucruri pe care urechile lui n-aveau deloc nevoie să le asculte. Le-a zis că, dacă n-aveau nimic împotrivă, el prefera să plece, şi că i-ar fi tare recunoscător lui Benny dacă ar fi amabil să-l ducă cu maşina la hotelul din Falköping. Şi îl va suna pe procurorul Ranelid din maşină să-i comunice că era aşteptat a doua zi pe la zece dimineaţa, dacă asta era dorinţa întregului grup. El personal îşi va face aparitia cu taxiul, dacă nu pentru altceva, măcar ca să-şi ia la întoarcere propria lui maşină. Apropo, ar putea să mai capete, înainte de plecare, o jumătate de pahar din şampania aia bulgărească excelentă? Aha, era ungurească? Ei, n-avea de fapt importanţă.

L-au servit pe inspector cu încă un pahar, plin ochi, pe care acesta l-a dat repede pe gât, şi-a frecat nasul şi s-a trântit pe locul pasagerului din faţă, în maşina pe care Benny o trăsese deja în faţa casei. Şi, prin parbrizul deschis, se porni să declame:

Ah, dac-am avea, prieteni buni,
un vin din ăsta unguresc
pentru gâtlejurile noastre...

— Carl Michael Bellman[62], spuse dând din cap *aproape* istoricul literar Benny.

— Ioan, 8:7, nu uita de asta mâine-dimineaţă, inspectore, îi strigă Bosse drept răspuns, cuprins de-o inspiraţie spontană, *Ioan 8:7!*

[62] Carl Michael Bellman (1740–1795), unul dintre cei mai de seamă poeţi suedezi.

CAPITOLUL 25

Vineri, 27 mai 2005

Distanţa Eskilstuna–Falköping nu se parcurge într-un sfert de oră. După ce că dormise prost toată noaptea, procurorul Ranelid fusese obligat să se scoale dis-de-dimineaţă ca să ajungă la ora zece la Klockaregård. Acolo, întâlnirea trebuia să dureze cel mult o oră, pentru că altfel tot programul i se dădea peste cap. La ora trei începea conferinţa de presă.

Conny Ranelid stătea la volan pe E4, în afara oraşului Örebro, şi-i venea să plângă. Marea victorie a dreptăţii, aşa ar fi trebuit să se intituleze cartea lui. Ehe, dac-ar exista cât de cât dreptate pe lumea asta, blestemata aia de casă ar trebui să fie lovită chiar în clipa asta de trăsnet şi să ardă cu toţii înăuntru. Că pe urmă, procurorul Ranelid ar putea să le îndruge ce-i trecea lui prin cap jurnaliştilor.

La hotelul din Falköping, inspectorul Aronsson s-a trezit abia la ora nouă, după un somn binefăcător, dar cu uşoare remuşcări din cauza întâmplărilor din ziua precedentă. Ciocnise mai multe pahare de şampanie cu nişte

potenţialî delincvenţi şi-l auzise foarte limpede pe Allan Karlsson spunând c-or să coacă ei o poveste pentru procurorul Ranelid. Oare asta îl făcea şi pe Aronsson complice? Şi atunci, complice la ce?

În ajun, când ajunsese la hotel, inspectorul nu uitase de îndemnul lui Bosse şi căutase Ioan 8:7 în Biblia pe care ghedeonii[63] avuseseră amabilitatea să o pună la dispoziţia clienţilor într-unul din sertarele camerei. Au urmat vreo două ore de lectură a Bibliei într-un colţ de bar din hotel, alături de un gin tonic, urmat de încă un gin tonic, urmat de încă un gin tonic.

Capitolul cu pricina era despre femeia care fusese prinsă în preacurvie şi pe care fariseii au dus-o înaintea lui Iisus. Iisus s-a văzut confruntat cu o dilemă. Dacă femeia nu era ucisă cu pietre, Iisus mergea împotriva poruncii lui Moise (cartea a treia a lui Moise, Leviticul). Dar dacă Iisus îi ţinea partea lui Moise, atunci intra în conflict cu romanii, singurii îndreptăţiţi să dea pedeapsa cu moartea. Cu cine să se certe? Cu Moise sau cu romanii? Fariseii credeau că izbutiseră să-l încolţească pe Iisus. Dar Iisus era Iisus, şi, după ce s-a gândit, a spus:

— Cine dintre voi este fără păcat să arunce cel dintâi cu piatra în ea.

În felul ăsta, Iisus n-a trebuit să se contrazică nici cu Moise, nici cu romanii, şi, desigur, nici cu fariseii din faţa lui. Totul era acum limpede. Unul câte unul, fariseii şi-au luat tălpăşiţa (în general, bărbaţii nu sunt nici ei lipsiţi de păcat). Până la urmă, Iisus a rămas singur cu femeia.

— Femeie, unde s-au dus? Nimeni nu te-a osândit?

Şi femeia a răspuns:

[63] Organizaţie creştină internaţională care se ocupă cu răspândirea Bibliei.

— Nimeni, Doamne.

Şi atunci Iisus a zis:

— Nici eu nu te osândesc. Du-te şi să nu mai păcătuieşti.

Inspectorul nu-şi pierduse flerul poliţienesc şi bănuia el că pe ici, pe colo, se ascundeau lucruri suspecte. Dar Karlsson, Jonsson şi Ljungberg, şi iar Ljungberg şi Björklund şi Gerdin fuseseră declaraţi nevinovaţi cu o zi în urmă de nătărăul de Ranelid şi, atunci, putea el să-i acuze de ceva? Şi la urma urmei, era vorba de nişte oameni de-a dreptul simpatici şi — după cum foarte bine atrăgea atenţia Iisus — cine era în stare să arunce prima piatră? Aronsson îşi amintea de unele clipe întunecate din propria-i viaţă, dar cel mai mult îl contraria faptul că procurorul Ranelid îi dorise simpaticului Gerdin moartea, o moarte care să servească numai propriilor interese ale procurorului.

— Dă-o dracului, Ranelid, descurcă-te cum te-oi descurca, spuse inspectorul Aronsson şi coborî cu liftul pentru micul dejun.

Înghiţi cerealele, pâinea prăjită şi oul împreună cu noutăţile din *Dagens Nyheter* şi *Svenska Dagbladet*. Ambele ziare făceau aluzii la *eşecul anchetei preliminare* în cazul cu centagenarul dispărut, apoi suspectat de omor şi în cele din urmă achitat. Însă ziarele recunoşteau, de asemenea, că aveau prea puţine informaţii asupra respectivului caz. Centagenarul nu era de găsit, iar procurorul refuza să facă alte comentarii până vineri după-amiază.

— Asta e, spuse Aronsson. Trebuie să te descurci singur, Ranelid.

Aronsson şi-a comandat un taxi pentru Klockaregård, unde a ajuns la 09:51, cu trei minute înaintea procurorului.

Contrar dorinţei arzătoare a procurorului Ranelid, prognoza meteo nu promitea nicio furtună care să-i lovească pe cei de la Klockaregârd. Dar era înnorat şi era rece. Aşa că locatarii se pregătiseră pentru întrunire în bucătăria spaţioasă a casei.

Grupul căzuse de acord asupra versiunii pe care să i-o servească lui Ranelid şi, ca măsură de precauţie, o mai repetaseră şi la micul dejun. Acum, fiecare era stăpân pe rolul din piesa pe care aveau s-o joace în cursul dimineţii, cu rezerva că adevărul era întotdeauna mai uşor de ţinut minte decât contrariul, ca în cazul de faţă. Minţi prost, ieşi prost, aşa că trebuiau cu toţii să bage de seamă ce le iese din gură. În afară de asta, erau permise toate metodele de a-i abate atenţia lui Ranelid.

— *Fir-ar a dracului să fie de afurisenia dracului,* rezumă Frumoasa starea de încordare în care erau cu toţii, până ce, în fine, inspectorul Aronsson şi procurorul Ranelid au păşit în bucătărie.

Întâlnirea cu procurorul Ranelid n-a fost pentru toţi la fel de veselă. Iată cum au decurs lucrurile:

— În primul rând, vreau să vă mulţumesc că aţi acceptat să ne întâlnim şi vă sunt chiar foarte recunoscător, spuse procurorul Ranelid. Vreau, de asemenea, să vă cer scuze... în numele Procuraturii, că unii dintre voi aţi fost arestaţi în lipsă, fără niciun fel de motiv. Şi acum, doresc foarte mult să ştiu ce s-a întâmplat din momentul în care dumneavoastră, domnule Karlsson, aţi sărit pe geam la casa de bătrâni şi până acum. Aţi vrea să începeţi dumneavoastră, domnule Karlsson?

Allan n-avea nimic împotrivă. Credea chiar că cele ce urmau îl vor distra pe Ranelid.

— Absolut, domnule procuror, cu toate că sunt bătrân şi hodorogit şi memoria îmi joacă feste. Dar că am sărit pe geamul ăla, sigur, de asta mi-aduc bine aminte. Motivele sunt multe şi variate. Trebuie să ştiţi că mergeam în vizită la bunul meu prieten, Julius Jonsson, şi la el nu poţi să te duci fără o sticlă de rachiu, şi exact de-o sticlă din asta făcusem eu rost, când, într-un moment de neatenţie, am plecat s-o cumpăr de la Systembolaget. Sigur, în ziua de azi nici nu trebuie să te mai duci până acolo, ajunge să-i dai un telefon lui... dar nu, n-o să vă spun dumneavoastră, domnule procuror, cum îl cheamă, că nu pentru asta e domnul procuror aici, dar stă în centru şi vinde rachiu pe care îl importă el personal, la mai puţin de jumătate de preţ. În fine, tocmai atunci, Eklund nu era acasă — vai de mine, uite că tot i-am spus numele — aşa că n-am avut de ales decât să cumpăr rachiul tot de la Systembolaget. Pe urmă, am izbutit să intru cu sticla în cameră şi de cele mai multe ori nu-i asta o problemă, dar sticla trebuia din nou să iasă şi, colac peste pupăză, tocmai era de serviciu administratoarea, care, trebuie să ştiţi, domnule procuror, are ochi şi la ceafă şi peste tot. Pe sora Alice, aşa o cheamă, n-o duce nimeni prea uşor cu preşul. Prin urmare, m-am gândit că într-o asemenea zi, era mai bine să aleg calea ferestrei ca să merg la Julius. Şi mai era ceva. Tocmai în ziua aia făceam o sută de ani şi cine vrea să-i înhaţe cineva băutura tocmai când împlineşte o sută de ani?

Procurorul începu să-şi spună că povestea va risca să dureze foarte mult. Moşul Karlsson reuşise să pălăvrăgească o bucată bună de vreme şi nu spusese mai nimic. Şi în mai puţin de o oră, Ranelid trebuia să fie deja pe drum înapoi la Eskilstuna.

— Mulţumesc, domnule Karlsson, pentru informaţiile interesante cu privire la greutăţile pe care le-aţi avut de întâmpinat ca să vă asiguraţi paharul de rachiu pentru ziua dumneavoastră de naştere, dar sper că mă scuzaţi dacă am să vă rog să ne povestiţi mai fără digresiuni, fiindcă suntem în criză de timp, domnule Karlsson. Mă înţelegeţi? Cum a fost cu valiza şi întâlnirea cu Bulten Bylund la oficiul de turism din Malmköping?

— Cum a fost? Păi a fost că Per-Gunnar l-a sunat pe Julius... care m-a sunat pe mine... După câte zicea Julius, Per-Gunnar voia să-mi asum eu răspunderea pentru bibliile alea, şi de ce nu, mi-am zis, fiindcă ei...

— Biblii?

— Cu permisiunea domnului procuror, aş putea să dau eu câteva informaţii despre cum a început cu bibliile, zise Benny.

— Chiar vă rog, spuse procurorul.

— Deci: Allan e bun prieten cu Julius, care la rândul lui e bun prieten cu Per-Gunnar, cel despre care domnul procuror credea că era mort, şi Per-Gunnar, la rândul lui, e bun prieten cu mine, iar eu sunt şi frate cu fratele meu, Bosse, cel care este gazda acestei plăcute întruniri, dar sunt şi logodnicul Gunillei, adică frumoasa doamnă de-acolo, din capătul mesei, specialistă în exegeză, şi are unele lucruri în comun cu Bosse, care vinde biblii la diverşi, printre care şi lui Per-Gunnar.

Procurorul stătea cu hârtia în faţă şi creionul în mână, dar totul mersese atât de rapid, că n-apucase să noteze niciun cuvânt. Nu-i veni în minte decât o întrebare:

— Exegeză?

— Da, interpretarea Bibliei, îi explică Frumoasa.

Interpretarea Bibliei? se întrebă inspectorul Aronsson, care stătea tăcut alături de procuror. Era posibil să interpretezi Biblia și în același timp să înjuri într-un asemenea hal cum făcuse Frumoasa cu o seară înainte? Dar nu spuse nimic. Era treaba procurorului, și numai a lui, să clarifice chestiunea.

— Interpretarea Bibliei? spuse procurorul Ranelid, hotărându-se în aceeași secundă să meargă mai departe. Trecem peste asta și spuneți mai bine cum a fost cu valiza și acel Bulten Bylund de la oficiul de turism din Malmköping.

Era acum rândul lui Per-Gunnar Gerdin să intre în scenă.

— Îmi permiteți, domnule procuror, să spun și eu ceva?

— Firește, răspunse procurorul Ranelid. Tot ce pune în lumină cazul e bine-venit; și satana în persoană se poate exprima.

— Vai de mine, cum vorbește, zise Frumoasa și-și dădu ochii peste cap.

În acel moment, inspectorul Aronsson fu absolut sigur că cei patru își băteau joc de procuror.

— Satana nu este o descriere adecvată a persoanei mele de când l-am întâlnit pe Iisus, spuse Per-Gunnar Gerdin. Domnul procuror știe desigur că am fost șeful unei organizații cu numele de Never Again. La început, numele organizației a însemnat că membrii ei nu vor mai ajunge niciodată după gratii, chiar dacă ar exista motive legale pentru așa ceva, dar, de la un timp, numele și-a schimbat semnificația. *Niciodată* nu vom mai fi ispitiți să încălcăm legea, nici cea scrisă de mână omenească și, bineînțeles, nici legea cerească!

— Şi din cauza asta a vandalizat Bulten o sală de aşteptare, a maltratat un funcţionar şi pe urmă a răpit un şofer cu autobuz cu tot? întrebă procurorul Ranelid.

— Nu-i chiar aşa. Ce spuneţi miroase a sarcasm, zise Per-Gunnar Gerdin. Dar numai pentru că *eu* am văzut lumina nu înseamnă că au văzut-o şi toţi colaboratorii mei. Unul dintre ei a plecat ca misionar în America de Sud, dar alţi doi au terminat-o prost. Lui Bulten i-am dat sarcina să aducă valiza aia cu două sute de biblii de la Uppsala până la Falköping. Bibliile voiam să le împart celor mai răi bandiţi din ţara asta.

Până aici, Bosse, proprietarul gospodăriei Klockaregârd, nu scosese o vorbă. Dar acum ridică de pe podea o valiză grea, cenuşie, o aşeză pe masă şi o deschise. Înăuntru, erau multe biblii, cu coperte din piele veritabilă de culoare neagră, suflate cu aur pe margini, cu index şi referinţe, cu benzi triple de marcaj, listă de persoane, hărţi colorate şi altele.

— N-o să găsiti o ediţie mai remarcabilă decât asta, zise Bosse Ljungberg plin de convingere. Vă spun eu, domnule procuror, ar face bine şi Procuratura să caute lumina!

Bosse era primul care, adresându-se procurorului, nu debita vorbe în vânt, ci exact ce credea el cu adevărat. Şi probabil că procurorul simţise asta, fiindcă acum nu mai era chiar atât de sigur că toată povestea cu bibliile era doar apă de ploaie.

A luat Biblia pe care i-o întindea Bosse şi se gândea că acum doar o mântuire instantanee l-ar mai putea salva. A ţinut asta pentru el şi, în schimb, a zis:

— Să trecem odată la subiect. Ce s-a întâmplat la Malmköping cu blestemata asta de valiză?

— Fără înjurături! interveni Frumoasa.

— Poate că atunci este iar rândul meu, spuse Allan. S-a întâmplat că m-au trimis la oficiul de turism mai devreme decât plănuisem eu la început, pentru că mă rugase Julius din partea lui Per-Gunnar. Mi s-a spus că Bulten Bylund îl sunase mai devreme pe Per-Gunnar la Stockholm şi că era — scuzaţi-mi expresia, domnule procuror — puţin chechelit! Ştiţi şi dumneavoastră, domnule procuror, sau poate că nu ştiţi, fiindcă eu nu vă ştiu obiceiurile cu băutura şi nu vreau să credeţi că bat unde nu trebuie, dar orişicât... Dar ce ziceam? Exact, ştiţi şi dumneavoastră că rachiul îl dai în jos pe gât şi el se urcă la cap, cam aşa se zice. Şi mie personal mi s-a întâmplat să fiu ameţit şi să-mi iasă tot felul de vorbe nedorite din gură într-un submarin aflat la o adâncime de două sute de metri în Marea Balt...

— Pentru numele lui Dumnezeu, să trecem la subiect, spuse procurorul Ranelid.

— Fără înjurături! interveni Frumoasa.

Procurorul Ranelid s-a luat cu mâna de frunte, a tras aer în piept şi a oftat de câteva ori. Allan Karlsson a continuat:

— Aşa. Bulten Bylund îi telefonase lui Per-Gunnar la Stockholm şi îngăimase ceva cum că vrea să iasă din clubul biblic şi să intre în legiunea străină, dar că înainte de asta — şi aveţi noroc, domnule procuror, că staţi jos, fiindcă ce-o să vă spun eu acum e înfiorător — că înainte de asta avea de gând *să ardă bibliile* în piaţa din Malmköping!

— Sau mai pe şleau, aşa a spus: „Afurisitele alea de biblii ale dracului", a explicat Frumoasa.

— Nici nu era de mirare ç-am fost trimis să-l caut pe Bulten şi să-i iau valiza cât mai era timp. De multe ori,

timpul trece foarte repede, uneori mai repede decât crezi. Ca de pildă atunci când generalul Franco din Spania era cât pe ce să sară-n aer şi să se facă praf chiar în faţa ochilor mei. Dar colaboratorii lui au fost foarte inspiraţi şi, pur şi simplu, l-au înşfăcat pe general şi l-au cărat pe sus pe teren sigur. Atunci n-au avut timp de gândit. Au intrat direct în acţiune.

— Ce legătură are generalul Franco din Spania cu povestea asta? se miră procurorul Ranelid.

— N-are nicio legătură, domnule procuror, e doar aşa, ca un exemplu. Nu strică niciodată să ne exprimăm puţin mai clar.

— Păi atunci, ce-ar fi ca domnul Karlsson să se străduiască se se exprime puţin mai clar. Ce s-a întâmplat cu valiza?

— Da, domnul Bulten n-a vrut să mi-o dea, şi condiţia mea fizică nu-mi permitea să i-o smulg cu forţa, şi de fapt nu numai condiţia fizică; e o chestiune de principiu, mi se pare că e înfiorător când oamenii...

— La subiect, Karlsson!

— Da, domnule procuror. Ei bine, pentru că domnul Bulten a avut nevoie, tocmai atunci, să meargă la toaleta publică de la oficiul de turism, eu am profitat de moment. Am luat valiza şi am dispărut cu ea în autobuzul de Strängnäs, care mă ducea la Byringe şi la bătrânul Julius, pe care-l vedeţi aici, şi căruia noi îi zicem uneori Julle.

— Julle? repetă procurorul, care nu găsi ceva mai bun de spus.

— Sau Julius, se prezentă Julius. Încântat de cunoştinţă.

Procurorul iar aşteptă tăcut câteva clipe. Începuse şi el să noteze una, alta şi parcă trăgea linii şi săgeţi pe hârtie. Apoi spuse:

— Dar Karlsson a plătit călătoria cu autobuzul cu o hârtie de cincizeci de coroane şi a întrebat până unde poate ajunge cu acei bani. Cum se leagă asta de faptul că era în drum spre Byringe, şi nu spre altundeva?

— Ei, sigur că ştiu cât costă biletul până la Byringe. Aveam o hârtie de cincizeci de coroane în portofel şi am glumit şi eu puţin. Că doar nu e interzis, sau domnul procuror e de altă părere?

Procurorul nu-şi mai bătu capul să răspundă la întrebarea dacă era sau nu era permis să glumeşti. În schimb îl îndemnă încă o dată pe Allan să-i dea zor cu povestirea.

— Pe scurt: ce s-a întâmplat pe urmă?

— Pe scurt? Pe scurt, s-a întâmplat că Julius şi cu mine am petrecut o seară plăcută împreună, până când Bulten a bubuit la uşă, dacă-mi permiteţi să folosesc cuvântul ăsta. Dar pentru că aveam rachiu pe masă, poate domnul procuror îşi aminteşte din cele povestite mai înainte, că tocmai o sticlă de rachiu adusesem cu mine şi, ca să fiu sincer, nu era doar una, erau două. Nu trebuie ascuns adevărul nici cu privire la amănuntele mai puţin importante, dar, de fapt, cine sunt eu să judec ce e important şi ce nu e important în toată istoria asta, ci domnul procu...

— Mai departe!

— Da, scuzaţi-mă. Domnului Bulten i-a mai trecut supărarea când i s-a servit şi friptură de elan, şi şnaps. Aşa că, în cursul serii, dânsul s-a hotărât să nu mai ardă bibliile, în semn de mulţumire pentru cheful la care fusese poftit. Alcoolul mai are şi părţi pozitive, nu credeţi, domnule pro...

— Mai departe!

— A doua zi dimineaţă, dacă mă înţelegeţi, domnule procuror, domnul Bulten era îngrozitor de mahmur. Ceva

de speriat. Eu, personal, n-am mai fost în halul ăsta din primăvara lui '45, când mi-am dat toată silinţa să-l îndop pe preşedintele Truman cu tequila, ca să-l văd căzut sub masă. Din nefericire, preşedintele Roosevelt tocmai plecase atunci pe lumea cealaltă, aşa că a trebuit să întrerupem petrecerea mai devreme, şi poate a fost şi ăsta un noroc, fiindcă, vai de mine, ce mi se mai învârtea capul a doua zi! Aş putea spune că mă simţeam numai o idee mai bine decât Roosevelt.

Procurorul Ranelid clipea din ochi şi se gândea ce să spună. De data asta curiozitatea învinse. Procurorul nici nu mai avea forţa să i se adreseze lui Allan Karlsson cu dumneavoastră.

— Ce tot vorbeşti? Ai băut tequila cu vicepreşedintele Truman când preşedintele Roosevelt s-a ridicat la cer?

— Că s-a *ridicat,* nu s-ar putea spune despre Roosevelt. Dar înţeleg eu ce vrea să zică domnul procuror, şi nu trebuie să ne agăţăm de amănunte, nu?

Procurorul nu răspunse, aşa că Allan a continuat:

— Domnul Bulten nu era în niciun caz în stare să ne dea o mână de ajutor şi să apese cu piciorul pe pedala drezinei a doua zi dimineaţă când a trebuit să plecăm la Åkers Styckebruk.

— Nici măcar n-avea pantofi în picioare, după câte-am auzit, remarcă procurorul. Cum explici asta?

— Dacă l-ar fi văzut domnul procuror pe domnul Bulten cât era de mahmur... Ar fi putut să şadă acolo doar în izmene.

— Şi pantofii lui Karlsson? Papucii de casă au fost găsiţi în bucătăria lui Julius Jonsson. Dar pantofii?

— Pantofii mi i-a împrumutat Julius, normal. La o sută de ani nu-i de mirare că mai pleci de-acasă şi-n papuci.

Dacă domnul procuror aşteaptă vreo patruzeci, cincizeci de ani, o să vadă cum stau lucrurile.

— N-am să trăiesc eu atâta, replică procurorul Ranelid. Întrebarea e dacă am să supravieţuiesc convorbirii ăsteia. Cum explici că, atunci când a fost descoperită drezina, se simţea un miros de cadavru?

— Habar n-am, domnule procuror. Domnul Bulten a coborât ultimul din drezină şi poate că ar fi putut să vă explice chiar el dacă nu şi-ar fi pierdut în mod atât de nefericit viaţa acolo, în Djibouti. Crede domnul procuror că *eu* aş putea fi vinovatul? Eu nu sunt mort, după cum vedeţi, chiar nu sunt mort deloc, sunt doar înfiorător de bătrân... Oare poţi să miroşi a mort dinainte?

Procurorul Ranelid începea să-şi piardă răbdarea. Ceasul ticăia, timpul trecea şi nici măcar o zi din cele douăzeci şi şase nu fusese relatată în întregime. Nouăzeci la sută din ce scotea moşul pe gură erau bazaconii.

— Mai departe! spuse procurorul Ranelid, renunţând la chestiunea cu mirosul de mort.

— Deci, l-am lăsat pe domnul Bulten dormind în drezină şi noi doi, ca să ne mai înviorăm, am luat-o pe jos până la snackbarul prietenului lui Per-Gunnar, Benny.

— Ai făcut şi tu închisoare? întrebă procurorul.

— Nu, dar am studiat criminologia, spuse Benny fără să mintă, dar a continuat cu minciuna că în calitatea asta a luat interviuri condamnaţilor de la închisoarea Hall şi în felul ăsta l-a cunoscut pe Per-Gunnar.

Procurorul Ranelid notă iar ceva, după care îi ordonă pe acelaşi ton lui Allan Karlsson:

— Mai departe!

— Sigur. Benny trebuia să ne ducă cu maşina pe mine şi pe Julius la Stockholm, ca să-i dăm valiza cu biblii lui

Per-Gunnar. Dar Benny ne-a spus că tare mult ar vrea să facem un ocol şi să trecem prin Småland, unde stă logodnica lui, adică Gunilla, care acum e aici cu noi...

— Bună ziua! zise Gunilla, salutându-l din cap pe procurorul Ranelid.

Procurorul Ranelid a dat şi el uşor din cap, după care s-a întors din nou spre Allan, care îşi continua acum povestea:

— Benny se cunoştea cel mai bine cu Per-Gunnar şi ne-a spus că Per-Gunnar putea să mai aştepte câteva zile cu bibliile, că tot nu erau în ele ştiri de ultimă oră, şi avea dreptate. Dar nici nu poţi să zăboveşti prea mult, fiindcă, în momentul când Iisus se reîntoarce pe pământ, toate capitolele despre apropiata lui revenire devin învechi...

— Karlsson, iar te-ndepărtezi... Nu pierde firul!

— Absolut, domnule procuror. Nu trebuie să pierd firul, că poate să iasă rău de tot. Ştiu asta mai bine decât oricare altul. Dac-aş fi pierdut firul atunci, în Manciuria, când stăteam de vorbă cu Mao Tse Tung, nici vorbă că m-ar fi împuşcat pe loc

— Ar fi fost fără îndoială mai uşor acum, spuse procurorul Ranelid şi-i făcu semn lui Allan să se grăbească.

— Oricum, Benny nu credea că Iisus apuca să se întoarcă tocmai în timp ce eram noi în Småland şi, după câte ştiu eu, Benny a avut dreptate în acea priv...

— Karlsson!

— Sigur. Şi am pornit-o toţi trei spre Småland. Pentru Julius şi pentru mine era o mică aventură bine-venită, dar am plecat fără să-l înştiinţăm şi pe Per-Gunnar şi, sigur, asta a fost o greşeală.

— Exact, a fost o greşeală, completă Per-Gunnar Gerdin. Sigur că puteam foarte bine să aştept bibliile câteva zile. Nu asta era problema. Dar domnul procuror trebuie să

înțeleagă că mi-era teamă de ce i-ar fi putut trece prin cap lui Bulten în tovărășia lui cu Julius, Allan și Benny. Pentru că Bulten n-a fost niciodată de acord ca Never Again să se-apuce de distribuit Evanghelia. Și nici nu mă liniștea ce scriau ziarele!

Procurorul încuviință și lua notițe. Poate că începea totuși să pună cap la cap ceva oarecum logic. Și întorcându-se către Benny, zise:

— Dar tu, când ai citit despre un centagenar care fusese răpit, despre Never Again și despre escrocul de Julius Jonsson, de ce n-ai luat legătura cu poliția?

— M-a bătut pe mine gândul, dar când am dezbătut ideea cu Allan și Julius, am zis categoric nu. Julius a spus că el din principiu nu vorbește cu poliția, iar Allan a spus că el evadase de la casa de bătrâni și n-avea niciun chef să fie dus înapoi la sora Alice, numai din pricină că poliția încurcase iețele.

— Nu vorbești cu poliția din principiu? îl întrebă procurorul Ranelid pe Julius Jonsson.

— Hm, da, cam așa e. N-am prea avut noroc de-a lungul anilor cu organele de poliție. Însă în împrejurări mai plăcute, de pildă ieri, împreună cu inspectorul Aronsson, și chiar azi, cu domnul procuror, fac excepție cu multă plăcere. Vă mai servesc puțină cafea?

Procurorul nu l-a refuzat. Avea nevoie de orice sursă de energie, de forță, ca să scoată ceva ca lumea din întrevederea asta, ceva de prezentat jurnaliștilor la ora trei — fie adevărul, fie cel puțin o poveste credibilă.

Dar procurorul nu terminase cu Benny Ljungberg.

— În cazul ăsta, de ce nu l-ai sunat pe amicul Per-Gunnar Gerdin? Trebuie să fi priceput că citește și el despre tine în ziar.

— M-am gândit că poate nu ajunsese încă la urechile poliţiei şi procuraturii că Per-Gunnar îl întâlnise pe Iisus şi că telefonul îi era, în cazul ăsta, interceptat. Cred că, în privinţa asta, domnul procuror îmi dă dreptate, nu?

Procurorul şi-a dres glasul, a notat ceva şi îşi făcea reproşuri că le spusese jurnaliştilor şi de amănuntul ăsta, dar acum le spusese şi basta. Trebuia să meargă mai departe. Se întoarse către Per-Gunnar Gerdin.

— Se pare că domnul Gerdin a fost informat unde se aflau Allan Karlsson şi prietenii lui. De unde provenea această informaţie?

— Din păcate, asta nu vom putea afla niciodată. Răspunsul l-a luat colegul meu Hinken Hultén cu el în mormânt. Sau, mai degrabă, în depozitul de fiare vechi.

— Şi ce conţinea informaţia?

— Că Allan, Benny şi prietena lui au fost văzuţi în Småland, la Rottne. Era un prieten de-a lui Hinken care a telefonat, aşa cred. Pe mine mă interesa mai mult informaţia în sine. Eu ştiam că prietena lui Benny stă în Småland şi că are părul roşu. Aşa că i-am dat ordin lui Hinken să meargă până la locul cu pricina şi să se pună de pază lângă magazinul ICA. Că toată lumea are nevoie de un magazin cu mâncare.

— Şi Hinken s-a dus, în numele Domnului, nu?

— Nu prea, dar domnul procuror a pus punctul pe i. Multe se pot spune despre Hinken, dar religios niciodată n-a fost. Dimpotrivă, s-a revoltat şi mai tare decât Bulten când a auzit pe ce cale o apucase clubul. Vorbea tot timpul c-o să plece în Rusia sau în Ţările Baltice şi c-o să pornească acolo o afacere cu droguri. Aţi mai auzit vreodată ceva atât de înfiorător, domnule procuror? Dar de fapt poate c-a şi apucat să-şi deschidă afacerea. Despre

asta, domnul procuror poate să-l întrebe... Adică nu, nu poate...

Procurorul îl privea neîncrezător pe Per-Gunnar Gerdin.

— Avem și noi pe bandă o înregistrare din asta, despre care pomenește Benny Ljungberg. Acolo o numești pe Gunilla Björklund „muiere", și ceva mai departe chiar înjuri. Ce zice Dumnezeu despre asta?

— O, dar Dumnezeu iartă foarte repede, și domnul procuror găsește dovada în cartea pe care tocmai v-am dat-o.

— *Celor ce le veți ierta păcatele vor fi iertate*[64], așa zice Iisus, completă Bosse.

— Evanghelia după Ioan? spuse inspectorul Aronsson, care părea că recunoaște citatul în urma lecturii din seara precedentă de la barul hotelului.

— Citești *tu* Biblia? îl întrebă mirat procurorul Ranelid.

Inspectorul Aronsson nu i-a răspuns procurorului Ranelid, dar se uita la el cu smerenie în privire, și Per-Gunnar Gerdin a continuat:

— Am preferat să folosesc în convorbirea asta un ton pe care Hinken să-l recunoască din trecutul nostru; mă gândeam că poate așa o să-l fac să se conformeze, explică Per-Gunnar Gerdin.

— Și s-a conformat? întrebă procurorul.

— Și da, și nu. Nu voiam ca Hinken să se arate în fața lui Allan, Julius, Benny și a prietenei lui, fiindcă poate lor le-ar fi displăcut comportamentul lui mai grosolan...

— Și chiar că nu ne-a plăcut, completă Frumoasa.

— Adică? întrebă procurorul Ranelid.

---

64 Evanghelia după Ioan, 20:23.

— Adică a dat buzna în ograda mea, şi-a vârât nasul peste tot, a înjurat tot timpul, a cerut de băut tărie... Eu trec multe cu vederea, dar nu suport când cineva trebuie neapărat să tragă înjurături când are ceva de spus.

Inspectorului Aronsson era cât pe ce să-i rămână îmbucătura de brioşă în gât. Cu o seară înainte pe verandă, Frumoasa înjurase aproape fără întrerupere. Pe Aronsson îl interesa din ce în ce mai puţin să afle care era adevărul în acel talmeş-balmeş. Ştiau destule. La ce bun mai multe? Frumoasa mai adăugă:

— Sunt sigură că era deja beat când a sosit, şi vă daţi seama? Era cu maşina! Şi avea un pistol, şi-l tot flutura ca să facă pe nebunul, şi zicea că-i trebuie pentru afacerile lui cu droguri din... Riga, parcă. Dar atunci, să ştiţi, domnule procuror, i-am zbierat şi eu: „Fără arme pe proprietatea mea!" Şi i-am cerut să-şi pună pistolul pe verandă. Chiar mă-ntreb dacă nu şi l-o fi uitat acolo când şi-a luat tălpăşiţa. Niciodată nu mi-a fost dat să întâlnesc un om mai arţăgos şi mai nesuferit.

— Poate că bibliile l-au făcut să-şi iasă din fire, zise Allan. Religia tulbură simţurile. Odată, pe când eram la Teheran...

— Teheran? repetă procurorului.

— Da, acum vreo câţiva ani, cam atunci trebuie să fi fost. Acolo era ordine şi disciplină, după cum a spus şi Churchill când am plecat cu avionul de acolo.

— Churchill? repetă procurorul.

— Da, prim-ministrul. Sau nu, atunci nu era prim-ministru, dar fusese. Şi a mai fost, de fapt.

— Ştiu şi eu, ce dracu', cine-i Winston Churchill, dar întrebam numai... tu şi Churchill la Teheran, împreună?

— Nu înjuraţi, domnu' procuror! interveni Frumoasa.

— Nu chiar împreună. Am locuit un timp acolo cu un misionar. Şi tare bine se pricepea să-i facă pe cei din jur să le sară ţandăra.

Şi apropo de sărit ţandăra, chiar asta simţea procurorul Ranelid că e pe cale să i se întâmple. Îşi dădea seama că încerca să afle nişte informaţii obiective de la un centagenar, care afirma că-i cunoscuse pe Franco, pe Truman, pe Mao Tse Tung şi pe Churchill. Dar pe Allan nu-l preocupa în ce stare se afla procurorul Ranelid. Din contră. Aşadar, continuă:

— Ce mai, tânărul domn Hinken a venit ca un nor de furtună cu chip de om asupra noastră la Sjötorp. Şi cerul nu s-a limpezit decât în clipa când a plecat. A deschis geamul maşinii şi a strigat: „Letonia, la tine viu!" Pentru noi, asta însemna că Hinken se ducea în Letonia, dar domnul procuror, care e mai versat decât noi în treburile poliţieneşti, poate că interpretează altfel?

— Idiotule, zise procurorul.

— Idiot? Nimeni nu m-a făcut idiot până acum. *Câine şi şobolan* i-au scăpat lui Stalin, dar niciodată idiot.

— Atunci, să fiu eu al dracului dacă n-a venit momentul, spuse procurorul Ranelid.

Dar Per-Gunnar Gerdin interveni:

— Uşurel, uşurel. Domnul procuror nu trebuie să se enerveze doar pentru că nu poate să bage după gratii pe cine vrea şi oricum vrea dânsul. Mergem mai departe cu povestea sau nu mergem?

— Desigur, să mergem mai departe, spuse procurorul, mormăind nişte scuze.

Sau poate, de fapt nu voia... dar n-avea ce face. Aşadar, Per-Gunnar Gerdin spuse în continuare:

— Despre Never Again se pot spune următoarele: Bulten a plecat în Africa cu Legiunea străină, Hinken a plecat în Letonia să înceapă o afacere cu droguri, iar Caracas s-a întors la el acasă în... da, acasă. Aşa că am rămas doar eu, bietul de mine, dar bineînţeles cu Iisus alături.

— Bine, hai! mormăi procurorul. Mai departe!

— Am pornit-o spre Sjötorp, la Gunilla, prietena lui Benny, că oricum Hinken mă sunase înainte să plece din ţară şi-mi dăduse adresa. Un pic de ruşine tot mai avea el.

— Hmm, aici am câteva întrebări, spuse procurorul Ranelid. Prima vă e adresată dumneavoastră, Gunilla Björklund. De ce v-aţi cumpărat un minibuz cu câteva zile înainte de-a pleca şi de ce aţi plecat?

Prietenii hotărâseră cu o seară în urmă să nu pomenească de Sonia. Elefantul era, ca şi Allan, fugar, dar nu avea, ca şi Allan, drepturi cetăţeneşti. Probabil că nu era nici măcar socotit suedez, şi în Suedia, exact ca şi în toate celelalte ţări, dacă eşti străin, nu prea ai mare valoare. Aşa că Sonia ar fi fost condamnată ori la expulzare din ţară, ori închisă pe viaţă într-o grădină zoologică. Sau, pur şi simplu, şi la una, şi la alta.

Dar asta însemna că iar le trebuia o minciună ca să explice de ce se hotărâseră dintr-odată să pornească la drum cu minibuzul.

— Ce să vă spun? Minibuzul e pe numele meu, zise Frumoasa, dar, de fapt, l-am cumpărat împreună cu Benny pentru fratele lui Benny, Bosse.

— Ca să-l umple cu biblii? spuse procurorul Ranelid, care-şi pierduse şi răbdarea, şi tactul.

— Nu cu biblii, cu pepeni roşii, răspunse Bosse. Doriţi să gustaţi cel mai dulce pepene roşu din lume, domnule procuror?

— Nu. Nu vreau, zise procurorul Ranelid. Vreau să lămurim ce-a mai rămas, pe urmă vreau să plec acasă şi să ţin conferinţa de presă şi pe urmă vreau să-mi iau concediu. Asta vreau. Şi acum, vreau să mergem mai departe. De ce dra... de ce Dumnezeu, aţi plecat cu minibuzul din Sjötorp exact înainte să sosească Per-Gunnar Gerdin?

— Păi, ei nu ştiau c-o să vin eu. Vă e greu să urmăriţi firul, domnule procuror?

— Da, mi-e greu, zise procurorul Ranelid. Până şi lui Einstein i-ar fi greu să urmărească toată trăncăneala asta.

— Şi pentru că aţi pomenit de numele ăsta... interveni Allan.

— Nu, domnule Karlsson, zise procurorul Ranelid. Nu vreau să aud alt basm despre ce-au făcut împreună Karlsson şi Einstein. Vreau s-aud de la domnul Gerdin când au apărut „ruşii"?

— Poftim? făcu Per-Gunnar.

— Ruşii. Decedatul coleg Hinken vorbeşte despre ruşi în convorbirea telefonică înregistrată pe bandă. Tu te plângi că Hinken nu te-a sunat la mobilul cu cartelă, iar Hinken zice că el credea că acolo trebuie să sune numai când e vorba de afaceri cu *ruşii*.

— Nu vreau să intru în subiectul ăsta, zise Per-Gunnar Gerdin, în primul rând fiindcă Hinken nu ştia ce să spună.

— Dar eu vreau, insistă procurorul Ranelid.

Pentru câteva clipe, se lăsă tăcerea în jurul mesei. Faptul că în discuţia de la telefon cu Gerdin fuseseră pomeniţi ruşii nu apăruse în relatările din ziare, şi nici Gerdin nu-şi amintea de aşa ceva. Dar atunci, Benny spuse:

— Esli celavek kurit, on ploho igraiet v futbol.

Toţi şi-au întors capul spre el cu ochii holbaţi.

— Noi eram „ruşii", eu şi fratele meu, Bosse, explică Benny. Tatăl nostru — Dumnezeu să-l odihnească — şi cu unchiul nostru, Frasse — Dumnezeu să-l odihnească şi pe el — erau puţin de stânga, dacă mă pot exprima aşa. Din cauza asta, când eram mici, ne-au învăţat ruseşte, aşa că prietenii şi cunoştinţele noastre ne spuneau „ruşii". Şi, pe scurt, aşa a fost, cum v-am explicat, dar pe ruseşte.

Ca atâtea altele din cursul acelei dimineţi, nici cele din urmă povestite de Benny nu aveau aproape nimic de-a face cu adevărul. Benny încercase doar să-l scoată pe Gäddan Gerdin din încurcătură. Benny era *aproape* licenţiat şi în rusă (îi lipsea doar lucrarea de diplomă), dar trecuse mult timp de atunci şi nu-şi amintise în grabă decât:

„Cel care fumează joacă prost fotbal."

Dar o scosese la liman. Dintre toţi cei care erau în jurul mesei, numai Allan îl înţelesese pe Benny.

Procurorul Ranelid se simţea depăşit. Mai întâi, toate acele referiri la personaje istorice, Benny, care vorbea ruseşte... ca să nu mai vorbim de întâmplările acelea greu de înţeles, de pildă, că Bulten fusese găsit mort la Djibouti, iar Hinken la Riga. Nu, nu, începea să fie prea mult, era *deja* prea mult. Şi totuşi, mai rămânea ceva imposibil de lămurit.

— Şi ca să terminăm, domnule Gerdin, puteţi să-mi explicaţi şi mie cum s-a întâmplat când mai întâi aţi fost turtit şi omorât de minibuz, pe urmă aţi înviat din morţi şi acum staţi aici... şi mâncaţi pepene roşu? Apropo, aş putea totuşi să gust şi eu din pepenele ăsta?

— Absolut, spuse Bosse. Dar reţeta e secretă! Sau cum se spune: „Dacă vrei să-ţi iasă bine mâncarea, nu trebuie să asiste inspecţia sanitară când o faci".

De zicala asta nu auzise nici inspectorul Aronsson, nici procurorul Ranelid. Dar Aronsson luase hotărârea fermă ca, pe cât posibil, să tacă din gură, iar Ranelid nu dorea decât să pună capăt acestei... nici nu ştia cum s-o numească, şi să plece de acolo. Aşa că nu mai dorea explicaţii. Constata, în schimb, că tocmai mânca cel mai gustos pepene roşu din viaţa lui.

Şi, în timp ce dinţii procurorului mestecau pepenele, Per-Gunnar povestea cum a sosit el la Sjötorp tocmai când minibuzul pleca de-acolo, cum a întors maşina şi a înţeles că în minibuz erau chiar prietenii pe care-i căuta el, cum i-a ajuns din urmă, cum i-a depăşit, cum, din nefericire, a derapat — şi... dar mass-media a publicat în mai multe rânduri fotografii ale accidentului, aşa că partea asta nu mai era o noutate pentru procuror, nu?

— Că ne-a ajuns din urmă n-a fost de mirare, adăugă Allan, care rămăsese tăcut câteva minute. Avea trei sute de cai-putere sub capotă. Altceva era când am mers eu cu un Volvo PV444, de la Bromma[65] la prim-ministrul Erlander. Patruzeci şi patru de cai-putere! Era mult pe vremea aceea. Şi câţi cai-putere avea băcanul Gustavsson, când, din greşeală, mi-a intrat în...

— Vă rog, domnule Karlsson, închideţi gura, până nu cad eu mort, zise procurorul Ranelid.

Preşedintele clubului Never Again şi-a continuat povestea. Sigur că a pierdut puţin sânge în maşina avariată, sau chiar destul de mult, dar imediat după aceea a fost bandajat şi nu i s-a părut că avea nevoie de spitalizare

[65] Bromma este numele unui aeroport internaţional, situat la 9 km vest de centrul oraşului Stockholm.

doar pentru o rană deschisă, un braţ fracturat, o comoţie cerebrală şi câteva coaste rupte.

— Şi pe deasupra, Benny a studiat şi istoria literaturii, spuse Allan.

— Istoria literaturii? se miră Ranelid

— Istoria literaturii am spus? Medicina, voiam să zic.

— De fapt, şi istoria literaturii am studiat-o, spuse Benny. Unul din favoriţii mei e Camilo José Cela[66], şi nu în ultimul rând romanul cu care a debutat, *La familia de...*

— Te rog, nu începe ca Allan Karlsson. Să trecem la subiect.

Procurorul îi aruncă o privire lui Karlsson, aşa că Allan spuse:

— Scuzaţi, domnule procuror, subiectul e încheiat. Dar dacă doriţi să mai vorbim, pot să-mi amintesc unele întâmplări nefericite din vremea când am fost agent la CIA. Sau, mai bine, când am traversat Himalaya. Apropo, vreţi o reţetă de rachiu făcut din lapte de capră? Tot ce vă trebuie este o sfeclă de zahăr şi puţin soare. Desigur, în afară de laptele de capră.

Se întâmplă uneori să-ţi meargă gura, pe când creierul îţi este încă în stare de repaus, şi poate că asta i se întâmplase procurorului Ranelid, care, contrar hotărârii luate, s-a pomenit că reacţionează cu voce tare la digresiunea din urmă a lui Allan.

— Ai traversat Himalaya? La o sută de ani?

— Nu, nici vorbă, răspunse Allan. Cred că înţelegeţi, domnule procuror, că n-am avut toată viaţa o sută de ani. Asta s-a întâmplat foarte recent.

---

[66] Camilo José Cela (1916–2002), scriitor spaniol. A debutat cu romanul „La familia de Pascual Duarte" în 1942. I s-a decernat Premiul Nobel pentru Literatură în 1989.

— Putem conti...

— Cu toții creștem și îmbătrânim, continuă Allan. Copii fiind, poate nu credem că-i așa..., de pildă tânărul domn Kim Jong Il. Sărăcuțul de el, plângea și eu îl țineam în brațe, și uite, acum e șef de stat, și are atâtea răsp...

— Să lăsăm asta, domnule Karsson, și...

— Da, sigur, scuzați-mă. Domnul procuror voia să-i povestesc cum a fost când am traversat Himalaya. La început, pentru câteva luni nu aveam lângă mine decât o cămilă și, orice-ai zice despre o cămilă, nu-i prea atrăgătoare ca tovarășă de călă...

— Nu! răbufni procurorul Ranelid. Nu asta voiam s-aud. Voiam doar... Nu mai știu... N-ai putea să...

După care, procurorul Ranelid s-a cufundat iar în tăcere câteva clipe și, pe urmă, a spus aproape șoptit că nu mai avea alte întrebări... în afară de una, poate, și anume de ce s-au ascuns cu toții, adică grupul de prieteni, timp de mai multe săptămâni acolo, la Västergötland, dacă nu făcuseră nimic rău.

— Că doar erați nevinovați, nu?

— Chestia asta cu nevinovăția depinde din unghiul cui e privită, remarcă Benny.

— Cam tot așa gândeam și eu. Uite, de pildă președinții Johnson și de Gaulle. Cine era vinovat și cine era nevinovat de proasta lor relație? Sigur, nu despre asta am vorbit cu ei când ne-am întâlnit, aveam altele de discutat, dar oricum...

— Dragă domnule Karlsson, dacă vă rog în genunchi, puteți să tăceți din gură?

— Vai, dar nu trebuie domnul procuror să-mi cadă mie în genunchi. Promit ca de-acum încolo n-am să mai scot o vorbă, ca la biserică. În toți cei o sută de ani ai mei,

numai de două ori m-a luat gura pe dinainte; mai întâi când le-am spus ălora din Occident cum se face bomba atomică, iar a doua oară când le-am spus acelaşi lucru celor din Est.

Procurorul Ranelid se gândea că o bombă atomică ar putea să rezolve unele probleme, mai ales dacă, în momentul exploziei, Karlsson ar fi cocoţat pe ea. Dar n-a spus nimic. Nu mai avea putere să vorbească. Nu i se răspunse nici de ce prietenii păstraseră tăcerea în cursul celor trei săptămâni cât fuseseră reţinuţi în lipsă, în afară de acele aluzii filosofice cum că justiţia era diferită de la o ţară la alta şi în funcţie de împrejurări.

Aşadar, procurorul Conny Ranelid s-a ridicat încetişor de pe scaun, a făcut un gest de mulţumire — pentru pepene, pentru cafea, pentru brioşă, pentru... convorbire... şi pentru că prietenii de la Klockaregård au fost atât de binevoitori.

A ieşit apoi din bucătărie, s-a aşezat în maşină şi a plecat.

— A mers chiar foarte bine, spuse Julius.

— Absolut, încuviinţă Allan. Cred că n-am uitat nimic.

*

În maşină, pe drumul E20 înspre nord-est, mintea procurorului Ranelid s-a dezmorţit încetul cu încetul şi a trecut apoi în revistă relatarea pe care o auzise. A mai adăugat el câte ceva, a mai lăsat la o parte altceva (cel mai des lăsa la o parte), a şlefuit, a curăţat, până când i s-a părut că era în posesia unei povestiri epurate şi acceptabile. Singurul lucru care-l neliniştea pe procuror cu privire la credibilitatea relatării faţă de mass-media era că

nici jurnaliştii nu puteau crede că mirosul de mort cuprinsese înainte de termen corpul lui Allan Karlsson.

Procurorului Ranelid i-a venit atunci o idee şi ideea prindea rădăcini. Afurisitul de câine al poliţiei. *Ce-ar fi să dea vina pe blestematul ăla de câine?*

În clipa în care presa ar accepta că javra fusese turbată, i se deschideau posibilităţi nebănuite lui Ranelid ca să-şi salveze pielea. Atunci, povestea ar putea suna astfel: *nu* fusese niciun fel de cadavru în drezina din Sörmland, niciodată. Dar *îl făcuseră* pe procuror să creadă că fusese, ceea ce dusese la o serie de concluzii şi hotărâri, care, desigur, se dovediseră a fi cu totul anapoda, însă pentru asta nu putea să fie învinuit el, pentru că era *vina câinelui.*

Era, pur şi simplu, o idee strălucită, aşa credea procurorul Ranelid. Singurul lucru de care avea nevoie era o confirmare că într-adevăr căţeaua... Kicki — parcă aşa o chema — turbase şi că a trebuit să i se pună imediat capăt zilelor. Pentru că nu se putea ca, după manevra asta a procurorului, căţeaua să-şi facă iar apariţia cu toate meritele intacte.

Instructorul lui Kicki îi era îndatorat lui Ranelid pentru ceva ce se petrecuse cu vreun an în urmă, când procurorul „driblase" în favoarea poliţaiului, care fusese acuzat că şterpelise o gogoaşă. Nu merita, se gândise atunci Ranelid, să fie distrusă o carieră de poliţist pentru o gogoaşă. Dar acum, venise momentul ca instructorul să-şi arate recunoştinţa.

— Adio, Kicki, spuse procurorul Conny Ranelid, zâmbind pentru prima oară după enorm de mult timp, pe drumul E20, în direcţia nord-est spre Eskilstuna.

Peste câteva minute a sunat telefonul. Era şeful poliţiei în persoană, care avea pe birou raportul proaspăt

sosit de la Riga referitor la necropsia şi identificarea victimei.

— Avem confirmarea că mortul presat în depozitul de fiare vechi e într-adevăr Henrik Hultén, spuse şeful poliţiei.

— Foarte bine, zise procurorul Ranelid. Şi bine că m-ai sunat. Fii amabil şi fă-mi legătura cu centrala. Trebuie să vorbesc cu Ronny Bäckman, instructorul de câini, ştii tu...

*

Prietenii de la Klockaregård i-au făcut cu mâna în semn de rămas-bun procurorului Ranelid şi, la iniţiativa lui Allan, s-au aşezat din nou la masa din bucătărie. Mai aveau, zicea el, o chestiune de rezolvat.

Allan l-a întrebat mai întâi pe inspectorul Aronsson dacă avea ceva de spus în legătură cu ce i se povestise procurorului. Sau poate că inspectorul prefera să facă o plimbare în timp ce prietenii îşi continuau discuţia?

Inspectorul a răspuns că relatarea faptelor fusese extrem de limpede şi concludentă. În ceea ce-l privea pe el, cazul era închis, şi, dacă îi permiteau să rămână cu ei, rămânea cu plăcere. Pe de altă parte, Aronsson nu era nici pe departe fără păcat, şi n-avea de gând să arunce nici prima şi nici a doua piatră.

— V-aş ruga în schimb să-mi faceţi serviciul de a nu-mi povesti lucruri care nu mă privesc. Desigur, în cazul în care ar exista o altă versiune decât cea pe care i-aţi servit-o lui Ranelid.

Allan promise şi, în numele tuturor, salută venirea noului prieten în mijlocul lor.

Noul lor prieten, se gândea mirat Aronsson. În lunga sa carieră, îşi făcuse o sumedenie de duşmani printre toţi oamenii fără conştiinţă, dar niciun singur prieten. În fine, venise momentul! Aşadar, le-a zis că, dacă Allan şi ceilalţi voiau să-l socotească şi pe el în grupul de prieteni, el nu putea decât să fie mândru şi bucuros.

Allan a răspuns că lunga lui viaţă îi dăduse prilejul să se împrietenească şi cu preoţi, şi cu preşedinţi, dar cu un poliţist, era prima oară. Şi fiindcă prietenul Aronsson nu voia să afle prea multe, Allan a promis că nu-i va spune de unde proveneau toţi banii pe care-i aveau.

— Toţi banii? repetă inspectorul Aronsson.

— Da, spuse Allan. Ştii valiza aia de care vorbeam? Înainte s-o umplem cu biblii în format mini din piele veritabilă, era plină până la refuz cu hârtii de cinci sute de coroane. În jur de cincizeci de milioane.

— Ei, lua-v-ar dra... făcu inspectorul Aronsson.

— Aşa, dă-o-nainte cu înjurăturile, zise Frumoasa.

— Dacă vrei neapărat să invoci pe cineva, vreau să ţi-l recomand totuşi pe Iisus, zise Bosse. Indiferent dacă-l avem sau nu pe procuror cu noi la masă.

— Cincizeci de milioane? spuse inspectorul Aronsson.

— Minus o serie de cheltuieli din timpul călătoriei, zise Allan. Şi acum, grupul nostru are de stabilit condiţiile de repartizare a proprietăţii. Aşadar, Gäddan, ai cuvântul.

Per-Gunnar Gäddan Gerdin se scărpină în ureche, acordându-şi astfel câteva clipe de gândire. Pe urmă, spuse că el ar dori ca banii să nu se împartă şi prietenii să nu se despartă, şi că ar putea să plece cu toţii în vacanţă, pentru că lui cel mai dor îi era acum să i se servească un grog, sub o umbrelă de soare, undeva cât mai departe. Şi

asta, mai ales pentru că Gäddan aflase că Allan avea şi el înclinaţii în aceeaşi direcţie.

— Dar nu cu umbrelă, zise Allan.

Julius era şi el de acord cu Allan că nu era absolut vital să aperi un grog de ploaie, mai ales dacă şedeai sub o umbrelă şi soarele strălucea pe un cer albastru. Dar oricum, ăsta nu era motiv de discuţie. Ce idee strălucită să meargă în vacanţă împreună!

Inspectorul Aronsson zâmbea timid la propunere şi nu îndrăznea să fie prea sigur că aparţinea grupului. Şiretul de Benny observase asta, aşa că l-a apucat zdravăn pe inspector de umăr şi l-a întrebat în ce ambalaj prefera reprezentatul poliţiei să i se servească grogul în vacanţă. Inspectorul s-a luminat şi tocmai se pregătea să răspundă, când Frumoasa strică atmosfera:

— Eu nu plec un metru de-aci fără Sonia şi Buster!

Şi, după o secundă de tăcere, adăugă:

— *Să fiu eu a dracului* dacă plec.

Şi pentru că lui Benny nici nu-i trecea prin cap să plece un metru fără Frumoasa, i-a pierit şi lui pofta.

— Şi în afară de asta, jumătate din noi n-avem paşapoarte valabile, spuse Benny cu un oftat.

Dar Allan doar i-a mulţumit lui Gäddan pentru generozitatea pe care o arătase legat de modul cum să se împartă banii din valiză. Lui, personal, i se părea că ideea cu vacanţa era bună, şi la cât mai multe mii de kilometri depărtare de sora Alice. Doar să fie şi ceilalţi din grup de acord, că aranja el şi transport şi o destinaţie unde nu se verificau prea amănunţit vizele, nici pentru oameni, nici pentru animale.

— Şi cum te-ai gândit c-o să putem lua în avion un elefant de cinci tone? spuse Benny resemnat.

— Nu ştiu, răspunse Allan. Dar dacă privim lucrurile cu optimism, se rezolvă şi asta.

— Şi cei care n-au paşapoarte valabile?

— Cum am spus. Dacă privim cu optimism...

— De fapt, nu cred că Sonia cântăreşte mai mult de patru tone, eventual patru şi jumătate, interveni Frumoasa.

— Vezi, Benny? Asta înseamnă să priveşti lucrurile cu optimism. Problema a devenit de îndată mai uşoară cu o tonă.

— Poate am o idee, continuă Frumoasa.

— Şi eu, zise Allan. Aş putea să dau un telefon?

CAPITOLUL 26

1968–1982

Yuli Borisovici Popov locuia şi lucra în oraşul Sarov din regiunea Nijni Novgorod, la aproximativ trei sute cincizeci de kilometri est de Moscova.

Sarov era un oraş închis, aproape mai secret decât agentul secret Hutton. Nici nu i se mai spunea Sarov, ci primise nu prea romanticul nume de Arzamas-16. Şi fusese şters de pe toate hărţile. Sarov exista, dar în acelaşi timp nu exista. Depinde dacă te refereai la realitate, sau la altceva. Cum s-a întâmplat câţiva ani cu Vladivostok începând cu 1953, dar invers.

Oraşul era înconjurat cu sârmă ghimpată şi nu puteai nici ieşi, nici intra fără un control minuţios de securitate. O persoană cu paşaport american şi care avea legătură cu ambasada americană de la Moscova era sfătuită nici măcar să nu se apropie de Sarov.

Ryan Hutton de la CIA îl instruise câteva săptămâni bune pe elevul Allan Karlsson cu privire la bazele spionajului, înainte ca Allan să fie instalat la ambasada din Moscova sub numele de Allen Carson şi cu titlul vag de *administrator.*

Pentru agentul secret Hutton a fost destul de penibil că n-a ţinut seama de faptul că obiectivul pe care Allan Karlsson trebuia să-l observe era inaccesibil, împrejmuit cu sârmă ghimpată, într-un oraş atât de păzit, încât nici n-avea voie să i se spună pe nume şi nici să se afle acolo unde se afla.

Agentul secret Hutton îi ceru scuze lui Allan pentru greşeala asta, dar adăugă că domnul Karlsson va găsi cu siguranţă o soluţie. Nu încăpea îndoială că Popov mai venea din când în când la Moscova, aşa că lui Allan nu-i rămânea decât să afle când anume urma Popov să treacă din nou prin capitală.

— Şi acum, domnule Karlsson, vă rog să mă iertaţi, spuse agentul secret Hutton la telefon, vorbind din capitala franceză. Mă aşteaptă pe birou o serie de alte lucruri de rezolvat. Aşa că, succes!

Agentul secret Hutton închise telefonul, scoase un oftat prelung şi se cufundă din nou în chestiunea complicată a repercusiunilor loviturii militare din Grecia, sprijinită de CIA cu un an în urmă. Ca de atâtea ori în ultimul timp, rezultatul nu fusese cel scontat.

Cât despre Allan, el n-avea deocamdată altă idee decât să se ducă zilnic la biblioteca municipală din Moscova, să stea acolo ore întregi şi să citească presa zilei şi diverse reviste. Şi asta, în speranţa că va da peste vreun articol despre o apropiată apariţie în public a lui Popov, *în afara* reţelei de sârmă ghimpată, care împrejmuia Arzamas-16.

Dar lunile treceau şi nu apăreau astfel de veşti. În schimb, Allan citi, printre altele, că Robert Kennedy, candidat la preşedinţie, a avut aceeaşi soartă ca fratele lui şi că Cehoslovacia a cerut ajutorul Uniunii Sovietice să-i consolideze socialismul.

În altă zi, Allan află din ziare că Lyndon B. Johnson avea acum un succesor, pe care-l chema Richard M. Nixon. Dar pentru că el continua să primească diurna lunară într-un plic de la ambasada americană, socotea că cel mai bine ar fi să-şi vadă de treabă şi să-l caute în continuare pe Popov. Dacă agentul secret Hutton dorea vreo schimbare, dădea el de ştire.

1968 trecu, veni 1969 şi se apropia primăvara, când Allan, tot răsfoind presa la bibliotecă, dădu peste ceva interesant. Opera din Viena urma să dea un spectacol cu *Turandot* la teatrul Balşoi din Moscova, cu tenorul Franco Corelli şi Birgit Nilsson[67], diva suedeză cunoscută în toată lumea.

Allan îşi scărpină bărbia, din nou spână, şi îşi aminti de prima şi deocamdată singura seară pe care o petrecuse până foarte târziu împreună cu Yuli. Spre miezul nopţii, acesta începu să cânte o arie. Era *Nessu dorma,* adică *Nimeni să nu doarmă!* Foarte repede după aceea, din motive legate de consumul de alcool, el tot adormise, dar asta era altceva.

Allan îşi spuse că cineva capabil de a-i face cinste lui Puccini şi operei sale, *Turandot,* într-un submarin la două sute de metri adâncime aproape că nu poate să piardă reprezentaţia acelei opere cu ansamblul de la Viena, în vizită la Balşoi. Mai ales când acel cineva locuieşte la numai două ore de Moscova şi are atâtea decoraţii pe piept, încât nici nu te aştepţi să aibă vreo problemă cu biletele.

Sau poate o să aibă. Şi în cazul ăsta, Allan trebuia să-şi continue drumurile zilnice la biblioteca municipală. Altceva nu se putea întâmpla.

[67] Birgit Nilsson (1918–2005), soprană suedeză de renume mondial.

Deocamdată, Allan se bizuia pe faptul că Yuli își va face apariția în fața Operei, și atunci nu-i rămânea decât să-i mulțumească din nou pentru ospitalitatea din seara aceea, și gata.

Sau poate nu.

Poate chiar deloc.

*

În seara zilei de 22 martie 1969, Allan se plasă strategic în stânga intrării principale de la Balșoi. Așa se gândise el, că de acolo îl va recunoaște pe Yuli îndreptându-se spre sala de spectacol. Problema era că toți spectatorii erau aproape identici. Erau bărbați în costum negru sub palton negru și femei cu rochii lungi, care se vedeau sub blănuri maro sau negre. Veneau toți perechi-perechi și se grăbeau să intre din frigul de afară la căldură, trecând pe lângă Allan, postat pe ultima treaptă a scării monumentale a teatrului. Pe deasupra, mai era și întuneric. Cum Dumnezeu să poată el identifica o figură pe care o văzuse două zile cu douăzeci și unu de ani în urmă? Dacă nu s-ar întâmpla să aibă norocul nemaipomenit ca Yuli să-l recunoască el pe Allan.

Nu, norocul ăsta nu-l avu Allan. Bineînțeles că nu era nici pe departe sigur că Yuli Borisovici, eventual în compania cuiva, se afla înăuntru, dar *dacă era* însemna că trecuse la câțiva metri de prietenul de odinioară, fără să-i treacă măcar prin gând că Allan ar putea fi acolo. Deci, ce era de făcut? Allan cugetă cu voce tare:

— Dacă ai intrat, dragul meu Yuli Borisovici, e cât se poate de sigur că ai să ieși pe aceeași ușă. Numai că atunci

iar ai să arăţi ca toţi ceilalţi. Aşadar, n-am să te găsesc. Rămâne să mă găseşti tu pe mine.

Aşa stăteau lucrurile. Allan se întoarse la micul lui birou de la ambasadă, se pregăti şi plecă iar la teatru, cu mult timp înainte ca prinţul Calaf să-i topească inima prinţesei Turandot.

În timpul cursului pe care-l urmase cu agentul secret Hutton, Allan fusese obligat să repete mai mult decât orice altceva cuvântul *discreţie*. Un agent abil nu trebuie niciodată să facă zarvă în jurul lui sau să iasă în evidenţă, trebuie să se piardă printre cei din jurul său în asemenea măsură, încât să fie aproape invizibil.

— Aţi înţeles, domnule Karlsson? îl întrebase agentul secret Hutton.

— Sigur, domnule Hutton, răspunsese Allan.

Birgit Nilsson şi Franco Corelli au fost aplaudaţi de douăzeci de ori la scenă deschisă; succesul a fost enorm. De aceea a durat mai mult până ce spectatorii, care arătau cu toţii la fel, au ieşit din teatru şi s-au revărsat în jos, pe scară. Şi *cu toţii* l-au observat pe bărbatul care stătea pe treapta cea mai de jos cu braţele ridicate, ţinând între mâini o pancartă, pe care se putea citi:

EU SUNT ALLAN EMMANUEL

Nici nu încape îndoială că Allan Karlsson înţelesese predicile agentului secret Hutton, numai că nu le dădea importanţă. Poate că în Parisul lui Hutton era primăvară, dar la Moscova era şi ger şi beznă. Lui Allan îi era frig şi acum dorea să vadă un rezultat. Mai întâi se gândise să scrie pe pancartă numele lui Yuli, dar până la urmă hotărî că legea indiscreţiei îl privea pe el însuşi, nu pe alţii.

Larissa Aleksandrevna Popova, soţia lui Yuli Borisovici Popov, îşi ţinea afectuoasă soţul de braţ şi îi mulţumea a cincea oară pentru emoţia fantastică pe care tocmai o trăiseră împreună la spectacol. Şi Birgit Nilsson era într-adevăr o veritabilă Maria Callas! Şi ce *locuri!* În rândul patru, exact la mijloc. De mult nu se simţise Larissa mai fericită ca acum. În plus, la noapte avea să doarmă cu soţul la hotel, aşa că va fi scutită aproape o zi întreagă de oraşul ăla groaznic împrejmuit cu sârmă ghimpată. Mai întâi o cină romantică în doi... numai ea şi Yuli... şi pe urmă chiar...

— Draga mea, iartă-mă puţin, spuse Yuli şi se opri pe prima treaptă de lângă intrarea teatrului.

— Dar ce s-a întâmplat, dragule? zise neliniştită Larissa.

— Nu... nu s-a întâmplat nimic... doar că... Îl vezi pe tipul ăla de jos, cu pancarta? Vreau să mă uit mai bine la el... Nu poate fi... dar trebuie să... *Omul ăsta e mort!*

— Cine e mort, dragă?

— Hai, vino! spuse Yuli, făcându-şi loc prin mulţime în jos pe scări, trăgând-o şi pe nevastă după el.

Când ajunse la trei metri de Allan, Yuli rămase locului, obligându-şi creierul să priceapă ceea ce ochii deja înregistraseră. Allan descoperi faţa comică cu ochii holbaţi a prietenului de demult, coborî pancarta şi zise:

— Ţi-a plăcut Birgit?

Yuli era încă mut, dar soţia îl întrebă în şoaptă dacă ăsta era omul care, după spusele soţului, era mort. Allan îi răspunse lui Yuli că mort nu era, îngheţat mort, da, şi, dacă domnul şi doamna Popov nu voiau ca Allan să moară de-a binelea de frig, ar trebui să-l ducă de urgenţă într-un restaurant ca să ia o votcă şi poate şi ceva de mâncat.

— *Chiar tu eşti...* reuşi să spună Yuli. Dar... vorbeşti ruseşte...?

— Da, am urmat un curs de rusă timp de cinci ani imediat după ce ne-am văzut ultima oară, zise Allan. Şcoala se numea Gulag. Cum rămâne cu votca?

Yuli Borisovici era un tip cu conştiinţă şi timp de douăzeci şi unu de ani îl chinuise gândul că, fără să vrea, îl înşelase pe expertul în bombe atomice, făcându-l să meargă cu el la Moscova, după care suedezul fusese transferat la Vladivostok, unde — dacă nu murise înainte — probabil că-şi sfârşise zilele în incendiul acela despre care ştiau toate sovietele mai bine informate. Suferise, aşadar, douăzeci şi unu de ani, şi nu în ultimul rând fiindcă îi plăcuse de la bun început caracterul suedezului.

Şi iată că, acum, Yuli Borisovici stătea în faţa teatrului Balşoi din Moscova, pe un ger de minus cincisprezece grade, după un spectacol care-i încălzise sufletul, şi... nu, nu-i venea să creadă. Allan Emmanuel Karlsson *supravieţuise*. Şi era încă în viaţă. Şi în clipa asta era acolo, lângă el. În centrul Moscovei. Vorbind ruseşte!

Yuli Borisovici era căsătorit de patru decenii cu Larissa Aleksandrevna şi erau foarte fericiţi împreună. Nu aveau copii, dar îi lega o prietenie fără margini. Îşi împărtăşeau unul altuia şi necazurile, şi bucuriile, şi nu o dată îi vorbise Yuli soţiei despre tristeţea pe care o simţea în legătură cu soarta lui Allan Emmanuel Karlsson. Şi acum, în timp ce Yuli încă nu intrase bine în contact cu propriul lui creier, Larissa Aleksandrevna preluă comanda:

— După câte am înţeles, acesta este vechiul tău prieten, pe care, indirect, l-ai trimis la moarte. Ce-ar fi, dragă Yuli, dacă, aşa cum doreşte dânsul, să-l ducem numaidecât la

un restaurant să-i dăm puţină votcă ca să nu-l vedem că moare cu adevărat?

Yuli nu răspunse, dar încuviinţă dând din cap şi se lăsă condus de soţie spre limuzină, unde se aşeză lângă prietenul fost mort, apoi dădu ordin şoferului.

— Restaurantul Puşkin, te rog.

Allan avu nevoie de două votci mari ca să se dezmorţească şi încă două pentru ca Yuli să înceapă să se comporte ca un om normal. Între timp, Allan şi Larissa apucară să se cunoască mai bine.

Când, în cele din urmă, Yuli îşi veni în fire şi când şocul se transformă în bucurie („Asta trebuie sărbătorit!"), Allan consideră că cel mai bine era să treacă direct la subiect. Când ai ceva de spus, cel mai bine e să deschizi gura direct.

— Ce-ai zice să te faci spion? zise Allan. Eu sunt deja şi chiar că mi se pare captivant.

Yuli înghiţi greşit a cincea tărie şi o scuipă pe faţa de masă.

— Spion? făcu Larissa în timp ce soţul tuşea.

— Da, sau agent. La drept vorbind, nu prea ştiu diferenţa.

— Ce interesant! Dar spune mai departe, dragă Allan Emmanuel.

— Nu, nu mai spune, Allan, tuşi Yuli. Nu mai spune! *Nu mai vrem să ştim nimic!*

— Dragă Yuli, nu mai vorbi prostii, îl linişti Larissa. Lasă-l, dragă, să-ţi povestească despre serviciul lui, că nu v-aţi văzut de atâţia ani de zile. Spune mai departe, Allan Emmanuel.

Allan continuă şi Larissa asculta cu interes, în timp ce Yuli îşi ascundea faţa în palme. Allan povesti despre cina cu preşedintele Johnson şi agentul secret Hutton de

la CIA, şi despre întâlnirea de a doua zi cu Hutton, care-i propusese lui Allan să plece la Moscova şi să afle care era situaţia cu rachetele sovietice.

N-ar fi avut altceva de ales decât să rămână la Paris, unde ar fi fost ocupat de dimineaţa până seara, încercând să-i împiedice pe ambasadoare şi pe soţul ei să provoace crize diplomatice doar deschizând gura. Şi din pricină că Amanda şi Herbert erau doi, iar Allan nu putea să fie decât într-un singur loc în acelaşi timp, se gândi să accepte propunerea lui Hutton. Era pur şi simplu o treabă mai paşnică. Şi pe urmă, se gândea c-ar fi plăcut să-l vadă şi pe Yuli, după atâta amar de vreme.

Yuli îşi ţinea încă faţa ascunsă în palme, dar îl privea pe Allan printre degete. Oare auzise Yuli că fusese pronunţat numele lui Herbert Einstein? Îşi amintea bine de el şi ar fi o veste cu adevărat nemaipomenită dacă şi Herbert supravieţuise după ce fusese răpit şi după ce Beria îl expediase în lagăr.

Sigur că da, confirmă Allan şi povesti pe scurt despre cei douăzeci de ani petrecuţi împreună cu Herbert, cum la început Herbert nu-şi dorea nimic altceva decât să moară, dar când în fine căzuse mort, aşa nitam-nisam, cu un an înainte în decembrie, la şaptezeci şi sase de ani, îşi schimbase de mult părerea în privinţa asta. Lăsase în urma lui o soţie prosperă, care ajunsese ambasadoare la Paris, şi doi copii adolescenţi. Conform ultimelor rapoarte din capitala franceză, familia depăşise cu bine decesul lui Herbert, şi doamna Einstein era persoana ce mai căutată în cercul oamenilor de vază. E drept că vorbea oribil franceza, dar asta făcea oarecum parte din farmecul ei, pentru că se întâmpla să spună unele prostii pe care, desigur, nu le-ar fi putut rosti cu bună ştiinţă.

— Dar acum chiar că ne-am îndepărtat de la subiect, spuse Allan. Ai uitat să-mi răspunzi la întrebare. Nu vrei să te faci spion, aşa ca variaţie?

— Dragul meu Allan Emmanuel, nici vorbă de aşa ceva! Sunt mai apreciat datorită contribuţiilor mele pentru binele patriei decât orice altă persoană civilă din istoria Uniunii Sovietice. Este *cu totul şi cu totul exclus* ca eu să fiu spion! spuse Yuli şi duse la gură al şaselea pahar cu votcă.

— Nu vorbi aşa, dragă Yuli, zise Larissa, şi-l făcu pe Yuli să înghită şi votca numărul şase la fel de greşit ca şi pe cea cu numărul cinci.

— N-ar fi mai bine să *bei* votca şi să n-o mai verşi pe noi? întrebă Allan cu blândeţe.

Larissa Popova îşi continuă raţionamentul, iar soţul îşi ascunse din nou faţa în palme. Larissa voia să spună că şi ea, şi Yuli împlineau curând şaizeci şi cinci de ani şi, la urma urmelor, pentru ce anume ar fi ei recunoscători Uniunii Sovietice? E adevărat, soţul ei fusese decorat de trei ori cu medalii frumoase, care-au însemnat bilete bune la operă. Dar în afară de asta?

Fără să aştepte răspunsul soţului, Larissa mai spuse că trăiau amândoi ferecaţi în Arzamas-16, un oraş care te deprima numai auzindu-i numele. Şi cu sârmă ghimpată de jur împrejur! Sigur, ei puteau să iasă şi să intre cum pofteau, dar acum să n-o întrerupă Yuli, că mai avea încă multe de spus.

Şi Yuli, pentru cine trudea el zi de zi? Mai întâi trudise pentru Stalin, care nu era în toate minţile. Pe urmă, venise rândul lui Hruşciov şi singura lui dovadă de omenie a fost când a dat ordin să fie executat mareşalul Beria, nu? Şi acum îl aveau pe Brejnev — care duhnea!

— Larissa! izbucni Yuli Borisovici îngrozit.

— Ia, te rog, nu începe cu „Larissa!", dragă Yuli. Brejnev duhneşte, şi astea-s cuvintele tale.

Şi Larissa nu se opri şi spuse că Allan Emmanuel apăruse ca la comandă, pentru că în ultima vreme ea se simţise tot mai disperată la gândul c-o să moară împrejmuită de sârmă ghimpată, într-un oraş care oficial nu exista. Şi o să le pună cineva pietre funerare pe morminte? Sau va trebui să se folosească vreun limbaj codificat? *Aici zace tovarăşul X şi credincioasa lui soţie Y,* spuse Larissa.

Yuli nu răspunse. Poate că totuşi iubita lui soţie avea şi ea puţină dreptate. Şi Larissa ajunse acum la partea finală:

— Aşa că, dragă Yuli, de ce să nu spionăm şi noi alături de prietenul tău, Allan? Şi pe urmă o să primim ajutor să fugim la New York şi acolo o să mergem la Metropolitan în fiecare seară. Ne facem şi noi o viaţă, dragă Yuli, cât mai avem de trăit.

În timp ce Yuli părea să se resemneze, Allan explică mai în amănunt cum se petrecuseră lucrurile. După cum pomenise deja, îl cunoscuse la Paris, indirect, pe domnul Hutton, care părea să fie un apropiat al fostului preşedinte Johnson şi care avea, pe deasupra, un post înalt la CIA.

Auzind că Allan era o veche cunoştinţă a lui Yuli Borisovici, care eventual îi era şi îndatorat lui Allan pentru un serviciu din trecut, Hutton meşterise un plan.

Allan nu auzise prea bine care erau aspectele politice globale ale planului, fiindcă, de îndată ce lumea se apuca să vorbească de politică, el nu mai asculta. Se întâmpla automat, de la sine.

Specialistul sovietic în fizică nucleară îşi revenise şi dădea din cap, recunoscând atitudinea asta. Politica nu

era nici pentru Yuli un domeniu preferat, absolut deloc. Era cu trup şi suflet socialist, dar dacă l-ar fi pus cineva să-şi argumenteze punctele de vedere, era pus în încurcătură.

Cu toate acestea, Allan îşi dădu silinţa să relateze pe scurt cele spuse de agentul secret Hutton. Era cu siguranţă vorba despre faptul că Uniunea Sovietică va ataca SUA cu arme nucleare, ori că nu le va ataca.

Yuli dădu iar din cap. Chiar aşa stăteau lucrurile: ori aşa, ori pe dincolo. La altceva nu se puteau aştepta.

Pe urmă, după câte îşi amintea Allan, agentul CIA, Hutton, îşi exprimase îngrijorarea legată de consecinţele unui eventual atac sovietic asupra SUA. Deoarece, chiar dacă arsenalul de arme nucleare al sovieticilor nu ajungea decât ca să distrugă total SUA o singură dată şi nu mai mult, era oricum destul de rău. Aşa gândea Hutton.

Yuli Borisovici dădu pentru a treia oară din cap. Părerea lui era că ar fi îngrozitor de rău pentru poporul american dacă SUA ar fi rase de pe faţa pământului.

Dar Allan nu ştia care fusese până la urmă rezultatul ecuaţiei lui Hutton. Dintr-un motiv sau altul, Hutton voia să ştie cum arăta armamentul nuclear sovietic; şi abia după ce afla asta, îi putea recomanda preşedintelui Johnson să înceapă tratativele de dezarmare nucleară cu Uniunea Sovietică. Numai că acum Johnson nu mai era preşedinte, aşa că... nu, Allan habar n-avea. Dar aşa era cu politica, de multe ori era nu numai inutilă, dar şi inutil de complicată.

Yuli era într-adevăr şeful tehnic al întregului program nuclear sovietic, ştia tot despre strategia, geografia şi forţa programului. Însă în timpul celor douăzeci şi trei de ani în serviciul programului nuclear sovietic, nu avusese — şi

nu i se ceruse — nici măcar un singur gând legat de politică. Evident, situaţia asta îi priise atât lui Yuli, cât şi sănătăţii lui. De-a lungul anilor, se perindaseră trei şefi de stat şi Yuli le supravieţuise tuturor, plus mareşalului Beria. Nu multora dintre oamenii puterii le era dat să trăiască atât de mult şi să nu se clintească din poziţia înaltă pe care o deţineau.

Yuli ştia prea bine câte sacrificii făcuse Larissa. Şi acum — când meritau şi ei o pensie şi o casă de vară la Marea Neagră — altruismul ei părea mai puternic decât oricând. Niciodată nu se plânsese. Absolut niciodată. Yuli ascultă de aceea cu şi mai mare atenţie, când Larissa spuse:

— Yuli, iubitul meu drag, hai să dăm şi noi o mână de ajutor împreună cu Allan Emmanuel pentru victoria păcii pe pământ, şi pe urmă hai să ne mutăm la New York. Şi medaliile tale poţi să i le dai lui Brejnev să şi le bage-n fund.

Yuli rosti un „da", care includea tot pachetul (cu excepţia medaliilor şi fundul), iar Yuli şi Allan erau amândoi de părere că preşedintele Nixon nu trebuia să audă numaidecât adevărul, ci mai degrabă ceva care să-l binedispună. Pentru că un Nixon vesel îl putea binedispune pe Brejnev şi, dacă amândoi erau binedispuşi, n-avea cum să iasă război.

Aşadar, Allan tocmai reuşise să recruteze un spion, cu ajutorul unei pancarte într-un loc public, în ţara cu cel mai eficient sistem de control. Dar în acelaşi timp, un căpitan al serviciului secret militar GRU[68] şi un director civil de la KGB fuseseră şi ei la Balşoi în seara aceea, cu

[68] GRU — Serviciul secret de informaţii militare al URSS, iar acum, al Rusiei.

soţiile. Observaseră şi ei, ca toţi ceilalţi, tipul cu pancarta de pe prima treaptă a scării din faţa teatrului. Aveau amândoi prea mulţi ani la activ şi nu s-au grăbit să dea de ştire vreunui coleg de serviciu. Cineva care se ocupă cu acţiuni contrarevoluţionare nu se afişează în felul ăsta.

Nimeni nu poate să fie în halul ăsta de prost.

Iar la restaurantul unde se perfectase în seara aceea respectiva recrutare, se aflau, de asemenea, cel puţin cinci informatori mai mult sau mai puţin profesionişti de la GRU şi KGB. Aceştia observaseră la masa numărul nouă un bărbat care scuipa votcă în mâncare, îşi ascundea faţa în palme, dădea din braţe, îşi dădea ochii peste cap şi înghiţea perdaful nevesti-sii. Cu alte cuvinte, un comportament rusesc cât se poate de normal pentru o vizită la restaurant, căruia, de asemenea, nu merita să i se dea atenţie.

Asa se petrecură lucrurile când unui agent american surd la discuţii politice i se permise să plănuiască strategii globale de pace împreună cu un specialist sovietic în armament nuclear, dar orb politic, fără ca GRU sau KGB să-şi folosească dreptul de veto. Când şeful CIA pentru Europa, Ryan Hutton, staţionat la Paris, fu anunţat că recrutarea fusese realizată şi livrările de informaţii vor începe foarte curând, Hutton îşi spuse că acel Karlsson era mai profesionist decât lăsa să se înţeleagă la prima vedere.

*

Teatrul Balşoi îşi înnoia repertoriul de trei, patru ori pe an. La asta se adăuga şi cel puţin un spectacol anual venit din străinătate, precum cel de la Opera din Viena.

Aşadar, Allan şi Yuli Borisovici aveau de mai multe ori pe an prilejul să se întâlnească discret, în apartamentul lui Yuli şi al Larissei de la hotel, unde coceau o listă cu informaţii privitoare la armele nucleare, pentru a o transmite la CIA. Puneau laolaltă scorneli şi adevăruri în aşa fel încât, din punctul de vedere al americanilor, informaţiile să fie şi plauzibile, şi încurajatoare.

Ca urmare a rapoartelor de spionaj expediate de Allan la începutul anilor 1970, preşedintele Nixon şi statul său major începură tratative cu Moscova în vederea organizării unei conferinţe la nivel înalt, care să aibă pe ordinea de zi dezarmarea ambelor naţiuni. Faptul că SUA erau mai puternice decât sovieticii îi dădea un sentiment de încredere lui Nixon. Preşedintele Brejnev nu încuraja un acord de dezarmare, deoarece din rapoartele secrete pe care le primea el reieşea că Uniunea Sovietică era mai puternică decât SUA. Lucrurile se complicară şi mai tare când o femeie de serviciu de la CIA vându informaţii deosebit de ciudate organizaţiei GRU. Femeia dăduse peste nişte documente primite de la biroul CIA din Paris, în care se făcea aluzie la faptul că CIA avea un spion cu poziţie centrală în cadrul programului sovietic pentru arme nucleare. Problema era că informaţiile următoare nu corespundeau realităţii. Dacă Nixon dorea dezarmarea pornind de la nişte date pe care un mitoman sovietic le trimisese din Paris la CIA, Brejnev n-avea nimic împotrivă. Dar povestea era atât de încurcată, încât cerea timp de gândire. Şi în orice caz, trebuia localizat mitomanul.

Brejnev luă atunci ca primă măsură să-l convoace pe şeful tehnic pentru armele nucleare, Yuli Borisovici Popov, cel cunoscut pentru neclintita lui loialitate, şi să-i

ceară să analizeze care putea fi sursa dezinformării pe care o primiseră americanii. Deoarece, chiar dacă datele transmise de CIA subestimau enorm capacitatea armamentului nuclear sovietic, formulările erau suficient de iniţiate ca să poată trezi semne de întrebare. Deci era nevoie de ajutorul expertului Popov.

Popov citi textul întocmit chiar de el şi de Allan şi ridică din umeri. După Popov, orice student ar fi putut să compună ce scria acolo doar răsfoind diverse cărţi de referinţă de la bibliotecă. Tovarăşul Brejnev nu trebuia să-şi bată capul cu aşa ceva, dacă tovarăşul Brejnev îi permitea unui simplu fizician să-şi spună părerea.

Sigur că da, tocmai de aceea îl chemase pe Yuli Borisovici. Prin urmare, îi mulţumi din inimă şefului tehnic pentru armele nucleare şi îi transmise complimente Larissei Aleksandrevna, fermecătoarea lui soţie.

*

În timp ce KGB-ul organiza la două sute dintre bibliotecile Uniunii Sovietice supravegherea discretă a unei părţi din literatura referitoare la armamentul nuclear, Brejnev nu se hotărâse definitiv ce poziţie să adopte în legătură cu propunerile neoficiale ale lui Nixon. Până în ziua când — ca să vezi! — grăsanul de Mao Tse Tung îl invită pe Nixon în China! Brejnev şi Mao tocmai se trimiseseră reciproc dracului odată pentru totdeauna, iar acum se ivise pe neaşteptate riscul ca SUA şi China să încheie o alianţă imorală împotriva Uniunii Sovietice. Nu, aşa ceva nu trebuia să se întâmple!

Prin urmare, a doua zi, Richard Milhous Nixon, preşedintele Statelor Unite, primi o invitaţie oficială în URSS.

Urmă o intensă activitate de culise şi, bătând din palme, Nixon şi Brejnev îşi dădură nu numai mâna, dar şi semnăturile pe două tratate separate de dezarmare; unul privitor la roboţi antiroboţi (acordul ABM), celălalt la arme strategice (SALT)[69]. Şi pentru că semnarea tratatelor avu loc la Moscova, Nixon profită de ocazie şi-i strânse mâna şi agentului de la ambasada americană, care-i procurase în mod exemplar informaţii despre capacitatea nucleară sovietică.

— N-aveţi pentru ce, spuse Allan. N-o să fim invitaţi la cină şi de data asta? Parcă ăsta e obiceiul.

— Obiceiul cui?

— Păi, cum să zic, al celor mulţumiţi... Franco, şi Truman, şi Stalin... şi preşedintele Mao..., care, de fapt, nu ne-a servit decât cu tăiţei... dar sigur, era seara, foarte târziu... şi prim-ministrul Erlander, care, dacă stau să mă gândesc, nu mi-a dat decât o cafea, dar era pe vremea când te aprovizionai cu cartelă, aşa că...

Din fericire, preşedintele Nixon era la curent cu trecutul agentului, prin urmare, păstrându-şi calmul, spuse că, din păcate, nu-i mai rămânea timp şi pentru o cină cu domnul Karlsson. Dar mai spuse că un preşedinte american nu poate fi mai prejos decât un prim-ministru suedez, iar atunci, fără discuţie, vor lua o cafea şi un coniac. De îndată. Îi convenea domnului Karlsson?

Allan mulţumi pentru invitaţie şi întrebă dacă ar putea să aleagă un coniac *dublu* dacă renunţă la cafea. Nixon răspunse că bugetul de stat american suporta şi una, şi alta.

---

[69] ABM — Anti-Ballistic Missile Treaty şi SALT — Strategic Arms Limitation Treaty (I), ambele tratate au fost semnate la Moscova de Nixon şi Brejnev pe data de 26 mai 1972.

Cei doi domni petrecură o oră plăcută. Mă rog, cu excepția faptului că Nixon se ambiționă să discute politică. Președintele american întrebă cum arătau lucrurile pe scena politică din Indonezia. Și Allan, fără să pronunțe numele Amandei, relată cu lux de amănunte cum se poate face carieră politică în Indonezia. Președintele Nixon ascultă cu băgare de seamă și, dus pe gânduri, spuse:

— Interesant. Da, interesant.

*

Allan și Yuli erau mulțumiți de cum evoluaseră lucrurile. GRU și KGB dădeau semne că renunțaseră la vânătoarea acelui spion misterios. Pentru Allan și Yuli, și asta era eva bun. Sau, cum se exprimă Allan:

— Decât să fie două organizații criminale pe urmele tale, tot mai bine e să nu fie niciuna.

Și mai spuse că n-ar trebui nici el, nici Yuli să iroseasă prea mult timp temându-se de KGB, de GRU și de toate celelalte prescurtări, că tot degeaba. Era în schimb cazul să se apuce de întocmirea următorului raport de spionaj pentru agentul secret Hutton și președintele lui. *Degradare importantă prin coroziune a depozitului de rachete cu rază medie de acțiune din Kamciatka.* Ar fi interesant să insistăm pe chestia asta?

Yuli îl lăuda pe Allan pentru formidabila lui imaginație. Era o nimica toată să facă un raport. Și astfel, puteau petrece mai mult timp împreună, cu mâncare și băutură.

*

Richard Nixon avea toate motivele să fie mulţumit, din aproape toate punctele de vedere. Până când motivele dispărură.

Poporul american îşi iubea preşedintele şi, în noiembrie 1972, strigau cu toţii în gura mare că tot pe el îl voiau. Nixon câştigă în patruzeci şi nouă de state, George McGovern, cu greu, în unul. Dar situaţia se înrăutăţi, lumea era tot mai nemulţumită. Şi până la urmă, Nixon trebui să facă ce nu făcuse niciun preşedinte înaintea lui.

Să se retragă.

Allan citise despre aşa-numitul „scandal Watergate" în toate ziarele şi revistele care-i stăteau la dispoziţie la biblioteca municipală din Moscova. Sigur că Nixon se făcuse vinovat de evaziune fiscală, sigur că acceptase donaţii ilegale pentru campania electorală, că din ordinul lui se testaseră bombe secrete, că-şi persecutase duşmanii politici, că iniţiase spargeri şi interceptări de convorbiri telefonice. Pentru Allan era limpede că preşedintele nu uitase convorbirea pe care o avuseseră cu doi ani în urmă sorbind din cafea şi coniacul dublu. Şi privindu-i poza din ziar, Allan zise:

— Mai bine ai fi ales să faci carieră în Indonezia. Acolo, ai fi ajuns departe.

*

Anii trecură, Nixon fu înlocuit de Gerald Ford, Ford, de Jimmy Carter, şi, în tot timpul ăsta, Brejnev rămase pe loc. La fel şi Allan, Yuli şi Larissa. Cei trei se întâlneau de cinci, şase ori pe an şi era mereu la fel de plăcut. Rezultatul fiecărei întâlniri era un raport imaginar despre situaţia de moment a strategiei nucleare sovietice. De-a

lungul anilor, Allan şi Yuli diminuară treptat importanţa capacităţii nucleare sovietice, pentru că observau că asta îi mulţumea tot mai mult pe americani (indiferent de preşedinte), iar relaţiile dintre şefii celor două ţări păreau mult mai cordiale.

Dar ce fericire durează la infinit?

Într-o bună zi, la foarte scurt timp după semnarea tratatului SALT II, i se năzări lui Brejnev că Afganistanul avea nevoie de ajutorul lui. Aşa că-şi trimise acolo trupele de elită, care, printr-o întâmplare, îl uciseră imediat pe preşedintele ţării, astfel încât Brejnev nu avu de ales decât să pună în locul lui un preşedinte de-al lui.

Preşedintele Carter începu să-i poarte pică lui Brejnev (puţin spus) pentru chestia asta. Abia se uscase cerneala pe al doilea tratat SALT. Aşadar, Carter boicotă jocurile olimpice de la Moscova şi spori sprijinul secret al CIA către gherila fundamentalistă afgană Mujaheddin.

Altceva nu mai apucă preşedintele Carter să facă, fiindcă veni după el Ronald Reagan, care era mult mai pornit împotriva comuniştilor, în general, şi a smucitului de Brejnev, în special.

— Pare teribil de furios Reagan ăsta, îi spuse Allan lui Yuli când agentul secret şi spionul se întâlniră prima oară după ce noul preşedinte îşi ocupase postul.

— Da, răspunse Yuli. Şi acum nu mai putem micşora capacitatea nucleară sovietică, pentru că, în curând, n-o să mai rămână nimic din ea.

— Atunci, propunerea mea e să facem invers, zise Allan. Ai să vezi că asta o să-l mai îmblânzească pe Reagan.

Aşadar, în raportul imediat următor trimis în America prin intermediul agentului secret Hutton din Paris, era vorba de un atac sovietic senzaţional contra arsenalului

defensiv de rachete american. Imaginaţia lui Allan îşi luase zborul şi ajunsese până în spaţiu. Sovieticii plănuiau, pretindea Allan, ca de acolo de sus să fie lansate proiectile sovietice, care să distrugă pe loc orice armament cu care SUA încercau să lupte pe pământ.

Şi în felul ăsta, agentul american Allan — surdul la politică, şi şeful armamentului nuclear Yuli — orbul la politică, puseră bazele prăbuşirii Uniunii Sovietice. Reagan lansă imediat Strategic Defense Initiative, care se mai numea şi „Războiul stelelor". Proiectul, cu sateliţi propulsaţi cu laser, era aproape o copie a celui inventat de Allan şi Yuli în camera de hotel din Moscova cu câteva luni în urmă sub influenţa, după cum ei înşişi credeau, a unei suficiente cantităţi de votcă. Bugetul american pentru defensiva nucleară ajunsese şi el aproape până în cosmos. Sovieticii încercară să le dea americanilor replica, dar n-aveau mijloacele financiare necesare. În schimb, ţara începu să crape pe ici, pe colo.

Să fi fost de vină şocul în urma noii ofensive americane sau altceva e greu de spus, dar, oricum, pe 10 noiembrie 1982, Brejnev muri în urma unui infarct. Printr-o coincidenţă, în seara imediat următoare, Allan, Yuli şi Larissa îşi plănuiseră o şedinţă de spionaj.

— Nu credeţi că e cazul să terminăm cu tâmpenia asta? întrebă Larissa.

— Exact, punem punct, spuse Yuli.

Allan era de acord că orice are un sfârşit, poate în primul rând tâmpeniile, şi cu siguranţă era un semn divin că trebuiau să se retragă acum, când nu mai era mult şi Brejnev avea să miroasă mai rău ca niciodată.

Allan mai spuse că avea de gând să-i telefoneze chiar a doua zi dimineaţă agentului secret Hutton. Cei

treisprezece ani şi jumătate în serviciul CIA îi erau de ajuns; că totul fusese doar în joacă n-avea importanţă. Dar până la urmă, căzură toţi trei de acord că era mai bine să nu dezvăluie secretul ăsta agentului secret Hutton şi susceptibilului său preşedinte.

CIA trebuia acum să-i scoată pe Yuli şi pe Larissa din ţară şi să-i ducă la New York, pentru că aşa le promiseseră, iar Allan voia să vadă cum mai arătau lucrurile în bătrâna Suedie.

*

CIA şi agentul secret Hutton se ţinură de cuvânt. Pe Yuli şi Larissa îi duseră în SUA, via Cehoslovacia şi Austria. Au primit un apartament pe West 64th Street în Manhattan şi un apanaj care depăşea cu mult nevoile soţilor. Nici nu era cine ştie ce cheltuială pentru CIA, deoarece în ianuarie 1984 Yuli muri în somn, iar trei luni mai târziu se stinse şi Larissa, de dorul lui. Amândoi împliniseră şaptezeci de ani, iar cel mai fericit an din viaţa lor fusese 1983, când Metropolitan, comemorând o sută de ani de existenţă, le oferise soţilor o serie nesfârşită de momente de neuitat.

Cât despre Allan, el îşi strânse lucrurile din apartamentul moscovit şi le comunică celor de la secţia administrativă a ambasadei americane că avea de gând să se retragă definitiv. Abia atunci descoperi secretariatul că, din motive neclare, funcţionarul Allen Carson nu primise decât o diurnă în timpul celor treisprezece ani şi jumătate de serviciu.

— N-aţi băgat niciodată de seamă că nu vă sosea un salariu?

— Nu, zise Allan. Eu mănânc puţin şi rachiul e, după cum ştiţi, ieftin. Mi s-a părut că mă descurcam bine cu ce primeam.

— Treisprezece ani?

— Da. Ia te uită cum trece vremea.

Secretarul îl privi mirat pe Allan şi îi promise că va primi banii pe un cec de îndată ce domnul Carson, sau cum îl chema în realitate, se prezenta în acest scop la ambasada americană din Stockholm.

CAPITOLUL 27

Vineri, 27 mai — joi, 16 iunie 2005

Amanda Einstein era încă în viaţă. Avea acum optzeci şi patru de ani şi locuia într-un apartament la hotelul de lux din Bali, al cărui proprietar şi director era fiul ei mai mare, Allan.

Allan Einstein avea cincizeci şi unu de ani, şi era tare deştept, la fel ca fratele său mai mic, Mao. Allan se făcuse economist (în toată regula), şi curând după aceea devenise şi director de hotel (hotelul l-a primit în dar de la mama lui când a împlinit patruzeci de ani), în timp ce frăţiorul Mao alesese ingineria. La început, cariera n-a mers prea bine, pentru că Mao era foarte conştiincios de felul lui. Găsise o slujbă la una dintre cele mai seamă societăţi petroliere din Indonezia, unde trebuia să execute controlul de calitate al producţiei. Greşeala a fost că Mao a şi făcut lucrul ăsta. La un moment dat, şefii adjuncţi ai întreprinderii n-au mai putut profita de unele câştiguri ilegale din plăţi la negru pentru diverse reparaţii, fiindcă nu mai era nevoie de reparaţii. Eficienţa societăţii petroliere crescuse cu treizeci la sută şi Mao Einstein devenise

persoana cea mai puţin agreată a concernului. Când colegii de serviciu au trecut de la tracasări la ameninţări pe faţă, Mao s-a săturat şi s-a angajat în Emiratele Arabe Unite. A sporit rapid efectivitatea şi acolo, în timp ce în Indonezia concernul a revenit, spre fericirea tuturor, la nivelul de dinainte.

Amanda era nespus de mândră de băieţii ei. Nu putea totuşi să priceapă cum de ieşiseră amândoi aşa de deştepţi. Herbert îi spusese odată că existau gene de calitate în familia lui, dar Amanda nu-şi amintea prea bine ce voia el să zică cu asta.

În orice caz, Amanda a fost extraordinar de fericită când i-a telefonat Allan. I-a spus că-l aşteaptă cu dragă inimă la Bali împreună cu toţi prietenii lui. Îi va povesti despre asta şi lui Allan junior, şi, dacă s-ar întâmpla ca hotelul să fie plin, n-avea decât să dea afară pe câţiva. Şi o să-i telefoneze şi lui Mao la Abu Dhabi ca să vină în concediu. Da, sigur că se serveau băuturi la hotel — şi cu, şi fără umbrelă. Şi bineînţeles, Amanda îşi dădea cuvântul că n-o să se bage la servitul băuturilor.

Allan i-a spus c-or să-şi facă apariţia cu toţii foarte curând. Iar la sfârşitul convorbirii, Allan i-a servit Amandei complimentul că nu credea că mai exista cineva pe pământ care să fi ajuns atât de departe cu atât de puţină inteligenţă ca ea. Şi Amandei i-au sunat atât de frumos vorbele astea, că i-au dat lacrimile.

— Dragă Allan, veniţi cât mai repede! Hai, grăbiţi-vă!

*

Procurorul Ranelid a început conferinţa de presă din respectiva după-amiază cu o dezvăluire tristă referitoare

la câinele poliţist, Kicki. Câinele indicase prezenţa unui cadavru pe drezina din Åkers Stryckebruk, ceea ce dusese la o serie de presupuneri din partea procurorului. Presupunerile erau corecte în funcţie de indicii, dar, în fond, total eronate.

Se constatase că respectivul câine îşi pierduse cu puţin înainte minţile şi deci nu mai era de încredere. Pe scurt, în drezină nu existase niciodată vreun cadavru.

Procurorul, căruia tocmai i se adusese la cunoştinţă că bietul câine fusese eutanasiat, era de părere că instructorul câinelui luase o hotărâre înţeleaptă. (Kicki, acum sub alt nume, era de fapt în drum spre Härjedalen, la fratele instructorului, dar asta n-a aflat niciodată procurorul.)

Mai departe, procurorul Ranelid şi-a exprimat regretul că nu fusese informat de noua orientare evanghelică, extrem de onorabilă, a clubului Never Again. Dacă ar fi fost în cunoştinţă de cauză, ar fi dat fără îndoială alte instrucţiuni privind desfăşurarea cercetărilor. Aşadar, concluziile de până atunci ale procurorului se bazaseră pe indiciile unui câine turbat şi pe informaţiile — false — livrate de un poliţist. Procurorul Ranelid ţinea să ceară scuzele de rigoare în numele poliţiei.

Cât despre corpul descoperit la Riga, al decedatului Henrik Hinken Hultén, se vor face noi investigaţii. În schimb, cazul celuilalt răposat, Bengt Bulten Bylund, era închis. Existau indicii, puţin spus puternice, că Bylund intrase în Legiunea străină. Însă, având în vedere că recruţii figurau sub pseudonim, era imposibil să le fie verificată identitatea. Cu toate acestea, era mai mult decât probabil că Bylund se număra printre victimele acţiunii teroriste ce avusese loc cu câteva zile în urmă la Djibouti.

Procurorul a făcut o expunere amănunțită a relațiilor dintre diverșii actori și scoase la vedere și în format mic Biblia pe care o primise în aceeași zi în dar de la Bosse Ljungberg. La sfârșit, jurnaliștii au vrut să afle unde îi puteau găsi pe Allan Karlsson și pe tovarășii lui, ca să audă și versiunea lor asupra faptelor, însă procurorul Ranelid n-avea nimic de spus în acea privință (că doar n-avea niciun interes ca senilul de moș să le povestească despre Churchill și Dumnezeu știe ce altceva reprezentanților presei). Pe urmă, jurnaliștii s-au concentrat asupra lui Hinken Hultén. Foarte bine, se presupunea că fusese omorât, dar acum presupușii ucigași nu mai erau bănuiți. În cazul ăsta, cine îl omorâse pe Hultén?

Ranelid sperase ca lucrul ăsta să fie dat uitării, dar s-a văzut nevoit să sublinieze că cercetările vor începe imediat după încheierea conferinței de presă, așa că va reveni cu informații.

Spre surprinderea procurorului Ranelid, jurnaliștii s-au declarat mulțumiți și cu una, și cu alta. Mulțumit s-a declarat și procurorul Ranelid că propria lui carieră supraviețuise acelei zile.

*

Amanda îl rugase pe Allan să vină cât mai repede cu prietenii lui în Bali, ceea ce își doreau și prietenii săi. Se putea oricând întâmpla ca un jurnalist mai isteț să-și facă apariția la Klockaregård, și atunci cel mai bine era ca locul să fie deja părăsit. Allan își făcuse datoria, luase legătura cu Amanda, așa că totul depindea acum de Frumoasa.

Nu departe de Klockaregård se afla Flotila aeriană Såtenäs, unde sunt avioane Hercules, care pot să înghită

uşor un elefant, dacă nu doi. Avioanele astea huruiau des deasupra gospodăriei din Klockaregård şi de fiecare dată elefantul era aproape mort de frică. Aşa i-a venit Frumoasei ideea.

Frumoasa a vorbit cu un colonel de la Sâtenäs, care s-a dovedit neaşteptat de ursuz. Cerea să i se arate tot felul de certificate înainte să poată lua în considerare o cerere de transport intercontinental pentru cele câteva persoane şi un animal. Printre altele, forţele armate nu puteau sub nicio condiţie să concureze cu piaţa liberă, drept care era nevoie de o aprobare de la Ministerul Agriculturii. Apoi, erau necesare patru escale, şi la fiecare aeroport trebuia să aştepte un veterinar, care să verifice în ce stare era animalul. În afară de asta, elefantul avea nevoie de cel puţin douăsprezece ore de odihnă la fiecare escală.

— S-o ia dracu' de birocraţie suedeză, a rostit Frumoasa şi a telefonat la Lufthansa din München.

Acolo au fost o idee mai cooperativi. Sigur că acceptau să ia un elefant şi câţiva pasageri, dar atunci trebuiau să se îmbarce la aeroportul Landvetter, în afara Göteborgului, şi sigur că-i puteau transporta pe toţi până în Indonezia. Singurele condiţii erau să se prezinte o dovadă de proprietate a elefantului şi grupul să fie însoţit de o persoană cu legitimaţie de doctor veterinar. Şi apoi, desigur, le trebuiau tuturor, şi persoanelor, şi animalului, vize de intrare în republica indoneziană. Cu aceste condiţii îndeplinite, administraţia companiei aeriene le putea planifica zborul în decurs de trei luni.

— S-o ia dracu' de birocraţie nemţească, a rostit Frumoasa şi a telefonat direct în Indonezia.

I-a luat ceva timp, pentru că în Indonezia sunt vreo cincizeci şi una de companii aeriene şi nici vorbă să aibă

toate personal vorbitor de limba engleză. Dar Frumoasa nu s-a lăsat şi până la urmă a reuşit. Pe insula Sumatra, la Palembang, era o firmă de transport, care, contra unui preţ rezonabil, era dispusă să facă un drum până în Suedia şi înapoi. Aveau în acest scop un Boeing 747 cumpărat de curând de armata azerbaidgeană (din fericire, înainte ca toate companiile aeriene să ajungă pe lista neagră a EU şi să li se interzică orice aterizare în Europa). Firma îşi lua asupra ei răspunderea formalităţior administrative cu Suedia, dar clientei îi revenea obligaţia să facă rost de autorizaţia de aterizare în Bali. Veterinar? De ce?

Mai rămânea să se facă plata. Până una, alta, preţul se majorase cu douăzeci la sută decât cel iniţial. Frumoasa şi-a folosit la maximum bogatul ei vocabular şi a izbutit să facă firma să accepte plata în numerar, în coroane suedeze, la sosirea în Suedia.

În timp ce Boeingul indonezian decola spre Suedia, prietenii au avut încă un consiliu. Benny şi Julius au primit sarcina să falsifice nişte bancnote pe care să le flutureze personalului, presupus zelos, de la Landvetter, iar Allan a promis să rezolve autorizaţia de aterizare.

*

Bineînţeles că n-a fost tocmi uşor la aeroportul din Göteborg, dar Benny avea şi legitimaţia falsă de veterinar, şi talentul de a debita o serie de fraze tehnice de medicină veterinară. Aveau, de asemenea, certificatul de sănătate pentru elefant şi un teanc de documente semnate de Allan în indoneziană, aşa că s-au îmbarcat cu toţii după toate regulile. Şi pentru că, alături de celelalte

gogoşi au mai spus şi că următoarea destinaţie era Copenhaga, nici n-a mai fost vorba de paşaport.

Membrii călătoriei erau: centagenarul Allan Karlsson, potlogarul achitat Julius Jonsson, eternul student Benny Ljungberg, logodnica lui, Frumoasa Gunilla Björklund, cele două animale domestice ale Gunillei, elefantul Sonia şi câinele ciobănesc Buster, fratele lui Benny Ljungberg, Bosse, comerciant şi de curând fervent religios, fostul singuratic Aronsson din Eskilstuna, inspector de poliţie, fostul gangster-şef Per-Gunnar Gerdin şi mama acestuia, Rose-Marie, în vârstă de optzeci de ani, cea care cu mult timp în urmă scrisese o scrisoare nefericită fiului ei, când acesta se afla la închisoarea Hall pentru reabilitare.

Zborul a durat unsprezece ore fără nicio escală inutilă, şi călătorii erau în formă bună când căpitanul indonezian i-a anunţat că începea aterizarea pe aeroportul din Bali şi că era momentul ca Allan Karlsson să aibă la îndemână autorizaţia de aterizare. Allan l-a rugat pe căpitan să-i spună când turnul de control de pe Bali va da semnalul şi atunci se va ocupa el de restul.

— Bine, tocmai l-a dat, spuse căpitanul cu nelinişte în glas. Ce să le răspund? Că altfel pot să tragă în noi sau mai ştiu eu ce!

— Nu, nu se poate, zise Allan, punând mâna pe casca şi microfonul căpitanului. *Hello? Bali Airport?* strigă Allan în engleză şi i se răspunse că avionul trebuia să se identifice de urgenţă şi, dacă nu, intra în acţiune armata aeriană indoneziană.

— Numele meu e Dollars, spuse Allan. O Sută De Mii Dollars.

Tăcere. Nu se mai auzea nimic de la turnul de control. Căpitanul şi copilotul îl priveau cu admiraţie pe Allan.

— În clipa asta, şeful traficului aerian şi colaboratorii lui mai apropiaţi socotesc la câte persoane se va împărţi suma, îi lămuri Allan.

— Ştiu, zise căpitanul.

Au mai trecut câteva secunde până se auzi din nou vocea din turn.

— Alo? M-auziţi, domnule Dollars?

— Da, v-aud.

— Nu vă supăraţi, domnule Dollars, dar care e prenumele dumneavoastră, domnule Dollars?

— O Sută De Mii, zise Allan. Sunt mister O Sută De Mii Dollars, şi doresc să-mi permiteţi să aterizez pe aeroportul dumneavoastră.

— Scuzaţi-ne, vă rog, mister Dollars. Nu se aude prea bine. Ne mai spuneţi o dată prenumele?

Allan l-a înştiinţat pe căpitan că şeful traficului aerian începuse negocierile.

— Da, ştiu, spuse căpitanul.

— Prenumele e Două Sute De Mii, zise Allan. Ne daţi acum autorizaţia de aterizare?

— Un moment, mister Dollars, spuse şeful traficului aerian, care, primind aprobarea celor din jurul lui, adăugă: Sunteţi cât se poate de bine-venit în Bali, mister Dollars. Sejurul dumneavoastră va fi o plăcere pentru noi.

Allan i-a mulţumit şefului de trafic aerian şi i-a înapoiat căpitanului casca şi microfonul.

— Înţeleg că aţi mai fost prin părţile astea, a spus căpitanul cu zâmbetul pe buze.

— Indonezia e ţara tuturor posibilităţilor, i-a răspuns Allan.

Când înalţii şefi de la aeroportul internaţional din Bali au înţeles că unii pasageri din grupul lui mister Dollars nu aveau paşaport şi că unul dintre ei cântărea

aproape cinci tone și avea patru picioare în loc de două, a mai fost nevoie de încă cincizeci de mii pentru formalitățile vamale, permisele de ședere și un mijloc de transport adecvat pentru Sonia. Dar abia trecuse o oră de la aterizare, că întregul grup era deja la hotelul familiei Einstein, inclusiv Sonia, care a fost transportată împreună cu Benny și Frumoasa într-una din mașinile pentru catering ale aeroportului (drept care, în acea după-masă, zborul spre Singapore s-a efectuat în mod regretabil fără mâncare).

Au fost întâmpinați de Amanda, Allan și Mao și, după multiplele îmbrățișări și pupături, călătorii au fost conduși în camerele lor. Între timp, Sonia și Buster își dezmorțeau picioarele în imensul parc îngrădit al hotelului. Amanda apucase să-și exprime părerea de rău că nu avea încă suficient de mulți elefanți care să-i țină de urât Soniei, dar le-a spus că se va ocupa cât mai curând de chestiunea asta și că va avea grijă să i se livreze din Sumatra și un potențial logodnic. Cât despre Buster, el se va descurca și singur, pentru că erau multe cățele arătoase pe insulă.

Amanda le-a promis, de asemenea, că pe înserat o să le pregătească tuturor o petrecere balineză nemaipomenită, așa că le recomanda ca, până una, alta, să tragă fiecare un pui de somn.

Toți în afară de trei au luat în seamă recomandările Amandei. Gäddan și mama lui Gäddan simțeau că nu mai puteau să aștepte grogul acela cu umbrelă. La fel și Allan, dar minus umbrela.

S-au instalat toți trei comod pe șezlongurile de la malul mării și așteptau să li se aducă comanda făcută la barul hotelului. Chelneriță avea optzeci și patru de ani. Își luase libertatea să le aducă ea băuturile, fără să ceară voie barmanului.

— Un grog cu umbrelă roşie pentru dumneavoastră, domnule Gerdin. Şi unul cu umbrelă verde pentru dumneavoastră, doamnă mama Gerdin. Şi... ia să vedem... tu ai comandat lapte, Allan, nu-i aşa?

— Parcă mi-ai promis să nu te bagi la servit, dragă Amanda, zise Allan.

— Am minţit, dragă Allan. Am minţit.

*

Întunericul se lăsa peste paradis şi prietenii se adunau pentru o cină cu trei feluri de mâncare, oferită de Amanda, Allan şi Mao Einstein. Ca aperitiv, s-a servit *sate lilit*, primul fel a fost *bebek betutu* şi la desert li s-a dat *jaja batun bedil*. De băut, li s-a servit la toată cina *tuak wayah*, doar Benny a băut apă.

Prima seară pe pământ indonezian a fost aproape pe cât de lungă, pe atât de plăcută. S-a mâncat toată mâncarea şi cina a fost încununată cu *pisang ambon* pentru toţi oaspeţii, cu excepţia lui Allan, căruia i s-a servit grog, şi a lui Benny, care a băut ceai.

Bosse simţea că după o zi şi o seară atât de îmbelşugate avea nevoie de puţină cumpătare, aşa că s-a ridicat în picioare şi l-a citat pe Iisus din Evanghelia după Matei („Fericiţi sunt cei ce-şi cunosc nevoile duhovniceşti"). Bosse voia să spună că puteau cu toţii să devină mai buni ascultându-l pe Dumnezeu şi învăţând de la El. Şi Bosse îşi împreună mâinile şi mulţumi Domnului pentru acea zi neobişnuită şi neobişnuit de bună.

— Da, foarte bine, zise Allan, rupând tăcerea ce se aşternuse după vorbele lui Bosse.

*

Bosse îi mulțumise Domnului și se prea poate că Domnul le mulțumise și el, pentru că fericirea n-a luat sfârșit, ci chiar a sporit în grupul pestriț al suedezilor de la hotelul balinez. Benny a cerut-o pe Frumoasă de nevastă („Vrei să te măriți cu mine?" „Da, *fir-ar să fie!* Acum, imediat!"). Nunta s-a făcut seara următoare și a durat trei zile-n șir. Rose-Marie Gerdin, la cei optzeci de ani ai ei, i-a învățat pe membrii clubului local al pensionarilor jocul *Comoara din insulă* (dar în așa fel încât tot ea să câștige de fiecare dată); Gäddan zăcea zi de zi tolănit pe plajă sub o umbrelă de soare și savura băuturi cu umbreluțe de toate culorile curcubeului; Bosse și Julius și-au cumpărat o barcă și erau mai tot timpul la pescuit. Iar inspectorul Aronsson a pătruns în clasa superioară balineză, unde se bucura de mare popularitate, că doar era din rasa albă, *bule*[70], dar și inspector de poliție și, pe deasupra, ca și cum n-ar fi fost de-ajuns, venea din țara cea mai puțin coruptă din lume. Ceva mai exotic decât asta nici că exista pe lume.

Allan și Amanda făceau zilnic plimbări destul de lungi pe plaja albă, ca de cretă, din fața hotelului. Aveau întotdeauna multe de vorbit și se simțeau din ce în ce mai bine unul cu altul. Mergeau încet, încet, fiindcă ea avea optzeci și patru de ani, iar el mergea pe o sută unu.

După un timp, au început să se țină de mână, își țineau mai bine echilibrul așa. După încă un timp, au preferat să ia cina în doi pe terasa Amandei, era prea multă agitație cu toți ceilalți. Și până la urmă, Allan s-a mutat

[70] În Indonezia, denumirea curentă pentru rasa albă.

definitiv cu Amanda. Camera lui a fost închiriată câte unui turist, ceea ce era desigur avantajos pentru socotelile hotelului.

Într-una din zilele următoare, pe când se plimbau ei aşa, Amanda l-a întrebat pe Allan dacă n-ar putea să facă şi ei ca Benny şi Frumoasa, adică, pur şi simplu, să se căsătorească, dat fiind că tot stăteau împreună. Allan răspunse că pentru el Amanda era o fetişcană, dar că, totuşi, ar putea să închidă ochii în privinţa asta. Cât despre groguri, până la ora aceea învăţase să şi le facă şi singur, aşa că nici în acea privinţă nu era nimic de obiectat. Pe scurt, Allan nu vedea nicio piedică majoră în calea propunerii Amandei.

— Păi, atunci, facem aşa?, spuse Amanda.

— Da, aşa facem, zise Allan.

Şi s-au ţinut strâns de mână. Ca să nu-şi piardă echilibrul.

*

Investigaţiile în legătură cu moartea lui Henrik Hinken Hultén n-au durat mult şi nici n-au dat rezultat. Poliţia i-a cercetat trecutul, a stat de vorbă şi cu foştii lui acoliţi din Småland (de fapt, nu departe de Sjötorp, unde stătuse Gunilla Björklund), dar niciunul nu auzise şi nu văzuse nimic.

Colegii de la poliţia din Riga reuşiseră să dea de beţivanul care adusese Mustangul la depozitul de fiare vechi, dar n-au putut scoate niciun cuvânt de la el, până ce unuia din poliţişti nu i-a venit ideea să-i vâre pe gât o sticlă de vin roşu. Abia atunci i s-a dezlegat limba — şi a spus că habar n-avea cine-l rugase să facă serviciul

respectiv. Era un necunoscut, care apăruse cu o sacoşă plină cu sticle de vin şi se aşezase lângă el pe o bancă din parc.

— E drept că nu eram treaz, zise beţivul. Dar nu sunt nicicând chiar aşa de beat încât să refuz patru sticle de vin.

Un singur jurnalist s-a interesat după câteva zile cum evoluaseră cercetările privitoare la omorul lui Hinken Hultén, dar procurorul Ranelid a fost scutit de convorbirea cu acel jurnalist. Ranelid intrase în concediu şi îşi cumpărase de urgenţă o călătorie charter de ultimă oră pentru Las Palmas. E drept c-ar fi vrut să se odihnească încă şi mai departe de toate prin care trecuse; auzise că era frumos în Bali, dar nu mai erau locuri.

Trebuia să se mulţumească cu Insulele Canare, aşa că acum stătea pe un şezlong sub o umbrelă de soare, avea în mână o băutură tot cu umbreluţă şi se întreba oare unde se afla Aronsson. Cu siguranţă că-şi dăduse demisia, ceruse şi compensaţie pentru toate orele suplimentare şi dispăruse.

CAPITOLUL 28

1982–2005

Leafa de la ambasada americană îi pică foarte bine lui Allan. Văzuse o căsuţă din lemn la numai vreun kilometru de locul unde se născuse şi crescuse el. O cumpără cu bani gheaţă, dar trebui să argumenteze şi să dovedească autorităţilor suedeze că el era el, şi că mai era în viaţă. Până la urmă, suedezii s-au lăsat convinşi şi, spre surprinderea lui Allan, începură chiar să-i plătească o pensie.

— Şi cum vine asta? se minună Allan.

— Păi eşti pensionar, răspunseră autorităţile.

— Sunt pensionar? zise Allan.

Sigur că era pensionar, şi chiar de o bună bucată de vreme. La primăvară împlinea şaptezeci şi opt de ani, şi îşi dădu seama că aşa, pe nesimţite, şi în ciuda tuturor aşteptărilor, îmbătrânise. Dar sigur, de îmbătrânit, trebuia şi el să-mbătrânească...

Încet, încet, anii treceau, fără ca Allan să influenţeze într-un fel sau altul mersul lucrurilor în lume. Nici măcar starea de lucruri din Flen, unde se ducea din când în

când să-şi cumpere de mâncare (de la nepotul băcanului Gustavsson, care era şef la ICA şi care, din fericire, habar n-avea cine era Allan). La bibliotecă nu se mai ducea, fiindcă descoperi că se putea abona la ziarele care-l interesau şi că toate îi veneau în cutia de scrisori din faţa casei. Nici nu se putea mai practic!

Când singuraticul din Yxhult împlini optzeci şi trei de ani, începură să-l obosească cursele cu bicicleta până la Flen şi înapoi, aşa că îşi cumpără o maşină. O clipă îi trecu prin cap să-şi facă rost de permis de conducere, dacă tot îşi cumpăra maşina, dar abia apucă instructorul să-i vorbească de controlul oftalmologic şi autorizaţie pentru permis de conducere, că Allan se hotărî să se aşeze oricum la volan. Când instructorul ajunse apoi la lecţiile de teorie, la orele practice şi la cele două examene finale, Allan de mult nu-l mai asculta.

În 1989, Uniunea Sovietică începu să se dezintegreze, dar asta nu-l mira pe moşul din Yxhult, care acum se ocupa şi cu producţia proprie de rachiu. Noul tinerel de la cârma ţării, Gorbaciov, îşi preluase postul de şef al puterii demarând campania împotriva consumului exagerat de votcă al conaţionalilor săi. Cu astfel de măsuri nu atragi de partea ta masele. Era la mintea cocoşului, nu?

În acelaşi an, chiar de ziua lui, Allan văzu că şedea o pisică pe pridvorul casei şi dădea semne că-i era foame. Allan o chemă înăuntru în bucătărie, o servi cu lapte şi cârnaţi, şi pisicii îi plăcu aşa de mult tratamentul, că se mută cu Allan.

Era o pisică obişnuită, un cotoi tigrat, căruia Allan îi dădu imediat numele Molotov, nu după prim-ministru, ci după bombă. Molotov nu zicea prea multe, dar era extraordinar de inteligent şi un ascultător nemaipomenit.

Dacă Allan voia să povestească ceva, n-avea decât să-l cheme pe pisoi, care venea repede, repede să-l asculte (dacă nu era chiar atunci la vânătoare de şoareci, pentru că Molotov avea şi el priorităţile lui). Molotov îi sărea lui Allan în poală, se cuibărea bine acolo şi apoi ciulea urechile, în semn că stăpânul putea să înceapă ce avea de spus. Şi dacă în acelaşi timp Allan îl scărpina pe Molotov pe creştet şi la ceafă, nu mai existau limite de timp; pisoiul îl lăsa pe Allan să vorbească exact cât îi poftea lui inima.

Şi când Allan îşi luă după un timp şi nişte găini, nu trebui să-i spună decât o singură dată lui Molotov să nu alerge printre ele, pentru ca pisoiul să dea din cap că a înţeles. După aceea, puţin se mai sinchisi Molotov de ce-i spusese Allan şi le alergă pe găini până se plictisi de ele, dar asta-i altă poveste. Ce pretenţii puteai avea? Era pisică.

După părerea lui Allan, Molotov era chiar mai şiret decât vulpea, care dădea mai tot timpul târcoale coteţului şi căuta găuri în plasa de sârmă. Vulpii îi lăsa gura apă şi după pisică, dar Molotov era mult mai rapid decât vulpea.

Se mai adăugară nişte ani celor pe care Allan îi purta în spinare. Lună de lună îi venea pensia de la stat, şi el nu făcea nimic pentru asta. Cu banii din pensie cumpăra brânză, cârnaţi, cartofi şi, din când în când, un sac de zahăr. Mai plătea şi abonamentul la *Eskilstuna–Kuriren* şi apoi electricitatea, când mai venea câte o factură.

Dar după cheltuielile astea şi alte câteva, tot îi mai rămâneau bani în fiecare lună. Şi la ce bun? Într-o bună zi puse restul de bani într-un plic şi îi trimise autorităţii de resort, dar, după un timp veni la el acasă un funcţionar,

care-i spuse că aşa ceva nu se face. Îi dădu banii înapoi şi-l puse să promită că nu va mai pricinui astfel de probleme autorităţilor.

Allan şi Molotov se împăcau de minune. În fiecare zi când le permitea vremea, făceau împreună un tur cu bicicleta pe drumul cu pietriş din zonă. Allan dădea din pedale şi Molotov stătea în coşul de la ghidon şi se bucura de mângâierea vântului şi de viteză.

Zilele treceau mereu la fel pentru mica familie, care se simţea foarte bine aşa. Asta până când se dovedi că nu numai Allan, ci şi Molotov îmbătrâniseră. Într-o zi, pe neaşteptate, vulpea o ajunse din urmă pe pisică. A fost o surpriză şi pentru vulpe, şi pentru pisică, iar pentru Allan, o mare tristeţe.

Poate că niciodată în viaţă nu fusese Allan aşa de trist, dar tristeţea se transformă curând în furie. Bătrânul expert în explozive ieşi în pridvor şi, cu ochii înlăcrimaţi, strigă în noaptea geroasă de iarnă:

— Dacă vrei război, am să-ţi dau eu război, *vulpea dracului!*

Şi pentru prima şi singura dată în viaţă, Allan cedă furiei. Şi nu-i trecu nici cu groguri, nici gonind cu maşina fără permis, nici dând din pedalele bicicletei. Allan ştia că imboldul răzbunării nu rezolva problemele vieţii. Însă de data asta, chiar despre răzbunare era vorba.

Allan amorsă o încărcătură lângă coteţ, care să explodeze când i se mai făcea foame vulpii şi îşi băga nasul în domeniul găinilor. Numai că Allan uită că, exact perete-n perete cu coteţul, îşi păstra el tot depozitul de dinamită.

Aşa se explică de ce în amurgul celei de a treia zi după ce Molotov plecase pe lumea cealaltă, partea aceea

din Sörmland fu zdravăn cutremurată de o explozie cum nu se mai auzise de pe la sfârşitul anilor 1920.

Vulpea sări în aer, la fel ca şi găinile, coteţul, şi şura cu lemne. Dar încărcătura fusese suficientă şi pentru şopron, şi pentru casă. Allan se odihnea în fotoliu când se produse explozia. Zbură cu tot cu fotoliu şi ateriză pe o movilă lângă beciul cu cartofi. Şedea acolo şi privea uluit de jur împrejur şi, în cele din urmă, zise:

— Asta, vulpea a fost.

Allan avea atunci nouăzeci şi nouă de ani şi era plin de vânătăi. Nu putea să stea pe movila aia la infinit. Dar ambulanţei, pompierilor şi poliţiei nu le fu greu să-l localizeze, pentru că, acolo sus, flăcările erau înalte.

Când constatară cu toţii că bătrânul din fotoliul de pe movila de lângă beciul cu cartofi era teafăr, chemară în schimb Serviciul Social.

În mai puţin de o oră, apăru la locul accidentului secretarul social Henrik Söder. Allan tot în fotoliu era, dar personalul de la ambulanţă îl înfăşurase cu câteva pleduri galbene, de care nu prea era de fapt nevoie, pentru că focul care măcinase aproape complet casa răspândea încă destulă căldură.

— V-aţi aruncat casa în aer, domnule Karlsson? spuse secretarul social Söder.

— Da, zise Allan. E un prost obicei al meu.

— Aş putea prin urmare să trag concluzia că domnul Karlsson nu are unde sta?

— Nu sunteţi deloc departe de adevăr, zise Allan. Are domnul secretar social vreo propunere?

Nu, aşa imediat nu avea. Prin urmare, avea să locuiască pentru moment pe socoteala Serviciului Social, la hotelul din Flen, unde seara următoare a participat la

vesela sărbătorire a Anului Nou alături de multă lume, printre care secretarul social Söder şi soţia lui. Nu mai avusese parte de atâta lux de pe vremea când locuise un timp după război la selectul hotel Grand, din Stockholm. Şi apropo, ar fi momentul să achite nota, pentru că atunci lucrurile se precipitaseră şi a plecat fără să plătească.

În primele zile ale lui ianuarie, secretarul social Söder avea în perspectivă o locuinţă pentru simpaticul bătrânel, care cu o săptămână în urmă se trezise pe nepusă masă fără acoperiş deasupra capului.

Astfel, Allan nimeri la centrul pentru vârstnici din Malmköping, unde tocmai se eliberase camera nr.1. Îl întâmpină sora Alice, zâmbitoare, nimic de zis, dar care îi secătui lui Allan pofta de viaţă, de îndată ce îi prezentă regulamentul interior al centrului. Sora Alice îl anunţă că fumatul şi alcoolul erau interzise, precum şi statul la televizor după ora 23. Micul dejun se servea la 06:45 în zilele de lucru şi o oră mai târziu în weekend. Prânzul era la 11:15, gustarea de după-masă la 15:15 şi masa de seară la 18:15. Cine era în oraş şi nu respecta orele de masă risca să rămână fără mâncare.

Sora Alice vorbi apoi despre regulile privind duşul şi spălatul pe dinţi, despre vizitele din afară şi vizitele între locatarii centrului, despre orele la care se distribuiau medicamentele şi între ce ore putea fi deranjată sora Alice, sau altcineva dintre colegii ei, dacă nu era ceva urgent, ceea ce, după ea, nu se întâmpla decât rareori. Sora Alice era de părere că, în general, locatarii bombăneau prea mult.

— Să ne căcăm avem voie când vrem? întrebă Allan.

Aşadar, nu trecuse niciun sfert de oră de când Allan şi sora Alice se cunoscuseră, şi deja erau la cuţite.

Pe Allan îl mustra cugetul că pornise războiul împotriva acelei vulpi de acasă (deşi câştigase războiul). Nu-i stătea lui în fire să-şi piardă în aşa hal cumpătul. Şi pe urmă, limbajul pe care-l folosise faţă de administratoarea centrului de bătrâni... Chiar dacă sora Alice îl merita, Allan nu folosea vorbe din astea. Şi dacă mai punea la socoteală lista aceea de-un metru plină de reguli, pe care acum trebuia să le respecte...

Lui Allan îi era dor de pisică. Şi avea nouăzeci şi nouă de ani şi opt luni. Dădea semne că nu se mai putea controla, şi acum îl năpădise şi pacostea asta de soră Alice.

Gata, i se umpluse paharul.

Allan era pregătit să-şi ia rămas-bun de la viaţă, fiindcă viaţa părea că-şi lua rămas-bun de la el, şi nu fusese el nicicând omul care să se vâre pe gâtul cuiva.

Prin urmare, se va instala cum se cuvine în camera nr. 1, iar la 18:15 i se va da de mâncare; apoi, proaspăt spălat, se va băga în pat între cearşafuri primenite, şi va muri în somn, va fi îngropat şi, pe urmă, uitat.

Allan simţi cum îi trecea prin tot corpul un fel de tremur electric de plăcere, când, pe la ora opt seara, se sui pentru prima şi ultima oară în patul de la centrul de bătrâni. Peste mai puţin de patru luni ar împlini vârsta de trei cifre. Allan Emmanuel Karlsson închise ochii, încredinţat că va adormi pe veci. Tot drumul vieţii îi fusese captivant; dar nimic nu durează la infinit, în afară, poate, de prostia omenească.

Pe urmă, Allan nu se mai gândi la nimic. Îl doborî oboseala. Se făcu întuneric.

Până când se făcu din nou lumină. O lumină strălucitoare. Ca să vezi ce mult semăna moartea cu somnul. Oare apucase să se gândească şi la asta înainte să se

sfârşească totul? Dar apucase să se gândească că se gândise? Păi stai puţin, cât mai apucă omul să gândească după ce-a terminat de gândit?

— Allan, e şapte fără un sfert. Micul dejun! Dacă nu mănânci tot, ducem înapoi terciul şi nu mai primeşti de mâncare până la prânz, spuse sora Alice.

Deci, pe lângă toate celelalte, Allan observă că devenise şi naiv, acum, la bătrâneţe. Nu puteai să mori aşa, la comandă. Riscul era iminent ca şi ziua următoare să-l trezească oribila fiinţă Alice, ca să i se servească la fel de oribilul terci.

Eh! Îi mai rămâneau la dispoziţie patru luni până să facă suta, aşa că trebuia să apuce el să arate că nu era chiar prost. „Alcoolul ucide!" — aşa explicase sora Alice interdicţia alcoolului în cameră. E promiţător, îşi spuse Allan. Ce-ar fi să dau eu o raită până la System?

*

Trecură zilele, săptămânile. Trecu şi iarna, veni primăvara şi Allan ducea dorul morţii, aşa cum făcuse prietenul Herbert cu cincizeci de ani înainte. Dorinţa lui Herbert fusese împlinită abia după ce n-o mai nutrise. Nu era semn bun.

Partea cea mai proastă era că personalul de la căminul de bătrâni începuse pregătirile pentru apropiata zi de naştere a viitorului centagenar. Allan va fi nevoit să suporte, precum un animal ferecat într-o cuşcă, să fie privit, să i se cânte şi să fie tratat cu tort. Şi pe onoarea lui că nu ceruse nimic din toate astea.

CAPITOLUL 29

Luni, 2 mai 2005

Te-ai fi aşteptat să ia hotărârea asta din timp şi să le-o împărtăşească şi celor din jur, ca un bărbat adevărat. Dar Allan Karlsson nu era omul care să stea prea mult pe gânduri.

Aşadar, ideea abia apucă să-i încolţească în minte, că el îşi şi deschise fereastra camerei de la etajul întâi al căminului de bătrâni din Malmköping şi sări în stratul de flori.

Manevra fu anevoioasă, dar nici nu era de mirare, fiindcă exact în ziua aceea Allan împlinea o sută de ani. Peste mai puţin de o oră, începea în camera de zi a căminului petrecerea în onoarea zilei lui de naştere. Venea până şi şeful consiliului comunal. Şi cineva de la ziarul local. Şi toţi ceilalţi bătrâni. Şi tot personalul, în frunte cu răutăcioasa de soră Alice.

Doar sărbătoritul n-avea de gând să-şi facă apariţia.

EPILOG

Allan şi Amanda au trăit foarte fericiţi împreună. În plus, erau făcuţi unul pentru altul. Unul era alergic la orice discuţie despre ideologie şi religie, iar celălalt nu ştia ce însemna cuvântul ideologie şi pentru nimic în lume nu-şi amintea numele zeului la care trebuia să se roage. Şi, în afară de asta, într-o seară când apropierea dintre cei doi era ceva mai intensă, a ieşit la iveală faptul că totuşi profesorul Lundborg trebuie că nu mânuise suficient de atent bisturiul în acea zi de august 1925, fiindcă Allan a fost, spre marea lui surprindere, în stare de lucruri pe care până atunci nu le văzuse decât în filme.

Când a împlinit optzeci şi cinci de ani, Amanda a primit de la soţul ei un laptop cu acces la internet. Allan auzise că povestea cu internetul era ceva foarte distractiv pentru tineret.

I-a luat ceva timp Amandei până a învăţat să cupleze laptopul, dar nu s-a lăsat şi după numai câteva săptămâni şi-a creat propriul blog. Scria acolo zi de zi, despre câte-n lună şi stele, din trecut şi din prezent. Povestea, printre altele, despre aventurile din timpul călătoriilor pe care iubitul ei soţ le făcuse prin lume. Publicului căruia i se adresa Amanda era

grupul de prietene din înalta societate balineză, căci cine altcineva să aibă acces la pagina ei personală?

Allan stătea ca de obicei pe verandă la micul dejun, când şi-a făcut apariţia un domn în costum. Domnul se prezentă ca fiind un reprezentant al guvernului indonezian şi spuse că a luat cunoştinţă de unele lucruri senzaţionale dintr-un blog de pe internet. Dorea, în numele preşedintelui, să folosească acele cunoştinţe excepţionale pe care la avea domnul Karlsson în cazul că cele scrise pe internet erau adevărate.

— Cu ce vrea să-l ajut, dacă-mi permiteţi să întreb? zise Allan. La numai două lucruri sunt eu mai bun decât majoritatea oamenilor: să fac rachiu din lapte de capră şi să meşteresc o bombă atomică.

— Exact asta ne interesează pe noi, spuse trimisul.

— Laptele de capră?

— Nu, nu laptele de capră.

Allan îl pofti pe reprezentantul guvernului indonezian să ia loc. I-a explicat că, odată, cu foarte mult timp în urmă, i-a dat reţeta fabricării bombei atomice lui Stalin, şi a fost o greşeală, pentru că lui Stalin îi lipsea o doagă. Aşa că ar dori să ştie cum o ducea preşedintele Indoneziei cu inteligenţa. Reprezentantul guvernamental răspunse că preşedintele Yudhoyono era un om foarte înţelept şi cu simţ de răspundere.

— Îmi face plăcere ce-mi spuneţi, zise Allan. În cazul ăsta, îl ajut cu plăcere.

Zis şi făcut.

Mulţumiri

Mulţumirile mele se îndreaptă în mod special spre Mike, Liza, Rixon, Maud şi unchiul meu, Hans.

JONAS

«– Vestea bună, zise Allan. Poți să sari peste aia rea. OK. Julius îl anunță că micul dejun era servit pe masa din bucătărie. Aveau cafea, sendvișuri cu friptură de elan și ouă șterpelite de la vecin.
– Vestea proastă, spuse Julius mai în șoaptă, vestea proastă e că, ieri, din zăpăceală și beți cum eram, am uitat să închidem ventilatorul din camera frigorifică.
– Și? zise Allan.
– Și... cel de dinăuntru e foarte mort la ora asta.»

JONAS JONASSON

Dacă viața ta a intrat în prelungiri, de ce să nu-ți permiți niște capricii?

Toată lumea din azilul de bătrâni se pregătește de zor să-l sărbătorească pe Allan Karlsson, care împlinește 100 de ani. Numai că Allan detestă sindrofiile de acest gen, așa că decide să... fugă. Încălțat cu cei mai buni șoșoni pe care îi are, sare pe fereastră și-și ia tălpășița. Pleacă în lume. Așa începe aventura nebunească și plină de umor a bărbatului de 100 de ani, care nu ezită să se arunce într-un șir neașteptat de pățanii, ignorându-și pur și simplu vârsta. O călătorie de-a lungul Suediei și, în același timp, un voiaj irezistibil prin istoria secolului XX. Pentru că... nu trebuie să vă lăsați înșelați de aparențe! Allan Karlsson nu este un simplu bătrânel în șoșoni! Nicidecum. Este întâi de toate un genial specialist în explozibili care a avut ideea năstrușnică de a veni pe lume chiar la începutul celui mai sângeros secol al omenirii. Jocurile capricioase ale destinului și talentul în arta exploziilor îl vor face pe acest individ incult, de altfel, și total apolitic să se regăsească implicat în mai toate evenimentele-cheie care au marcat secolul, alături de mai-marii acestei lumi, începând cu Franco și Stalin și terminând cu Truman sau Mao...

Veritabil fenomen al pieței de carte în Suedia, *Bărbatul de 100 de ani care a sărit pe fereastră și a dispărut* este primul roman al jurnalistului Jonas Jonasson. Această carte superbă și irezistibilă este în curs de traducere în 20 de țări și va fi adaptată pentru cinematografie.

ISBN 978-973-707-498-0
www.edituratrei.ro